

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BAHÇE BİTKİLERİ ANABİLİM DALI

**SIIRT YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN ÜZÜM ÇEŞİTLERİNİN
AMPELOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

DOKTORA TEZİ

HAZIRLAYAN: Cüneyt UYAK

I. DANIŞMAN: Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA

II. DANIŞMAN: Yrd. Doç. Dr. Adnan DOĞAN

VAN-2010

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BAHÇE BİTKİLERİ ANABİLİM DALI

**SIIRT YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN ÜZÜM ÇEŞİTLERİNİN
AMPELOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

DOKTORA TEZİ

HAZIRLAYAN: Cüneyt UYAK

Bu çalışma YYÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığı tarafından 2008-FBE-D153 nolu proje olarak desteklenmiştir.

VAN-2010

KABUL ve ONAY SAYFASI

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA danışmanlığında, Cüneyt UYAK tarafından sunulan “**Siirt Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma**” isimli bu çalışma “Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ve “Fen Bilimleri Enstitüsü Yönergesi”nin ilgili hükümleri gereğince 08/10/2010 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuş ve doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Mustafa KELEN

İmza:

Üye: Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA

İmza:

Üye: Prof. Dr. Vahdettin ÇİFTÇİ

İmza:

Üye: Doç Dr. Rüstem CANGİ

İmza:

Üye: Yrd. Doç. Dr. Adnan DOĞAN

İmza:

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun / / tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

ÖZET

SIİRT YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN ÜZÜM ÇEŞİTLERİNİN AMPELOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

UYAK, Cüneyt

Doktora Tezi, Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA

Ekim 2010, 223 sayfa

Bu araştırma, Siirt yöresinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini belirlemek, yöre bağıcılığının sorunlarını ortaya koymak ve çözüm önerileri getirmek amacıyla, 2007-2009 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, üretici bağlarında yetiştirilen üzüm çeşitleri üzerinde yürütülmüştür. Çeşitlerin ampelografik özellikleri “Uluslararası Bitki Gen Kaynakları Merkezi” (IBPGR) tarafından oluşturulan “Üzüm Tanımlayıcıları” metoduna göre belirlenmiştir.

Araştırma sonunda, Siirt yöresinde yetiştirilen 35 üzüm çeşidinin *Vitis vinifera* L türüne ait oldukları belirlenmiştir. Tane kabuk renginin 21 çeşitte ‘yeşil sarı’, 11 çeşitte ‘koyu kırmızı mor’, iki çeşitte ‘kırmızı siyah’, Hergifi çeşidinde ise ‘kırmızı’ olduğu tespit edilmiştir. İncelenen çeşitlerde, ortalama salkım büyüklüğü 88.40-297.60 cm², ortalama salkım ağırlığı 148.18-520.73 g, ortalama tane ağırlığı 2.11-6.28 g, omca başına ortalama verim 2.66-7.23 kg, suda çözünür kuru madde (SÇKM) %13-26 ve titre edilebilir asit 3.15-9.82 g/l arasında saptanmıştır. Olgunlaşma zamanı 28 çeşitte ‘geç’, Tarsus Beyazı, Hacı Mendi ve Hezirani çeşitlerinde ise ‘orta’ olarak bulunmuştur. Çiçek yapısının 30 çeşitte ‘erdişi’, Çiçike Nator, Gadöv, Silopi, Polati ve Rötik çeşitlerinde ise ‘morfolojik erdişi fizyolojik dişi’ olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Ampelografî, Yerli üzüm çeşitleri, IBPGR, Siirt.

ABSTRACT

A STUDY ON DETERMINATION OF AMPELOGRAPHIC CHARACTERS OF GRAPE VARIETIES GROWN SIIRT PROVINCE

UYAK, Cüneyt

PhD. Horticultural Science

Supervisor: Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA

October 2010, 223 pages

In order to determine the ampelographic characters of grape varieties grown in Siirt province and reveal problems of province's viticulture and suggest solutions, this research was carried out during 2007 and 2009. The study was performed on grape 35 local varieties grown producer vineyards. Ampelographic characters of varieties were identified according to "Grape Descriptors" of IBPGR (International Board for Plant Genetic Resources).

In the 35 grape varieties Grown in Siirt province belonging to species of *Vitis vinifera* L., berry skin colour was identified as 'green yellow' in 21 varieties, 'dark red-violet' in 11 varieties, 'red black' in 2 varieties and 'red' in Hergifi variety. The varieties had averagely 88.40-297.60 cm² bunch size, 148.18-520.73 g bunch weight, 2.11-6.28 g berry weight, 2.66-7.23 kg yield per vine, 13-26 % soluble solids content and 3.15-9.82 g/l titretable acidity. It has been observed that time of berry ripening was 'late season' in 28 varieties and was 'medium season' in Tarsus Beyazı, Hacı Mendi and Hezirani varieties. In addition, flower type was 'hermaphrodite' in 30 varieties, 'female with reflexed stamens' in Çiçike Nator, Gadöv, Silopi, Polati and Rötik varieties.

Key words: Ampelography, Native grape varieties, IBPGR, Siirt.

ÖNSÖZ

Asmanın ve bağcılık kültürünün anavatanı olarak kabul edilen ülkemiz son derece uygun ekolojik koşullara sahip olması nedeniyle çok geniş bir çeşit ve tip zenginliğine, dolayısıyla büyük bir asma gen potansiyeline sahiptir. Ülkemiz ekonomisinde önemli bir yere sahip olan bağcılığın geliştirilmesi asma gen potansiyelimizin belirlenmesi, korunması ve değerlendirilmesiyle mümkün olacaktır. Ancak son yıllarda çeşitli nedenlerle bağ alanlarında sürekli bir azalma olduğu gözlenmektedir.

Eski ve köklü bir bağcılık kültürüne sahip olan Siirt yöresinde de bağ alanlarının söküldüğü ve bağcılığın gerilemekte olduğu görülmüştür. Bu gerilemeye paralel olarak birçok üzüm çeşidi de yok olmaya yüz tutmuştur. Yüz yıllardır bu topraklar üzerinde yetiştirilen ve yörenin tüm olumsuz ekolojik koşullarına uyum sağlayan böylesi değerli asma gen kaynaklarının değerlendirilmesi yöre bağcılığının geleceği açısından son derece önemlidir. Bu çalışmada, yörede yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri, bağcılığın durumu ve bağcılık tekniği incelenerek, başlıca sorunları tespit edilmiş ve yöre bağcılığının geliştirilmesi için çözüm önerileri getirilmiştir. Bu çalışmanın bundan sonra yörede bağcılık konusunda yapılacak çalışmalara ışık tutacağını ümit ederim.

Araştırma konumun belirlenmesi, yürütülmesi ve sonuçlandırılması safhalarında yakın ilgi ve değerli yardımlarından dolayı sayın hocalarım Prof. Dr. Ahmet KAZANKAYA ve Yrd. Doç. Dr. Adnan DOĞAN' a şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim. Bu çalışmayı mali yönden destekleyen YYÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığına, Siirt Valiliği ve Tarım İl Müdürlüğü'ne, üreticilere, arazi çalışmalarında bana yardımcı olan tüm Ziraat Teknikeri arkadaşlarıma, laboratuvar çalışmalarında desteğini gördüğüm Yrd. Doç. Dr. Ferit ÇELİK'e, tüm Bahçe Bitkileri Bölümü öğretim üyelerine ve her konuda desteğini gördüğüm sevgili eşim Özlem UYAK ve biricik oğluma teşekkür ederim.

Ekim 2010

Cüneyt UYAK

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	iii
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ	xi
EKLER DİZİNİ	xv
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	xvii
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK BİLDİRİŞLERİ	5
3. MATERYAL ve YÖNTEM	21
3.1. Materyal	21
3.1.1. Araştırma alanının coğrafik durumu	21
3.1.2. Araştırma alanının toprak yapısı	24
3.1.3. Araştırma alanının iklim özellikleri	24
3.1.4. Araştırma alanının bitkisel üretim durumu	28
3.1.5. Yöre bağıcılığının durumu ve bağıcılık tekniği	30
3.2. Yöntem	35
3.2.1. Ampelografik özellikler	39
3.2.1.1. Sürgün özellikleri	39
3.2.1.2. Genç yaprak özellikleri	42
3.2.1.3. Olgun yaprak özellikleri	42
3.2.1.4. Çubuk özellikleri	47
3.2.1.5. Çiçek salkımı özellikleri	48
3.2.1.6. Üzüm salkımı özellikleri	49
3.2.1.7. Tane özellikleri	50
3.2.1.8. Çekirdek özellikleri	52
3.2.1.9. Fenolojik özellikler	53

3.2.1.10. Büyüme özellikleri	53
3.2.1.11. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler	53
4. BULGULAR	58
4.1. İncelenen Çeşitlerin Buldukları Yörelerin Rakım ve Koordinatları	58
4.2. Ampelografik Özellikler	63
4.3. İncelenen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Genel Değerlendirmesi	169
4.3.1. Sürgün özellikleri	169
4.3.2. Genç yaprak özellikleri	171
4.3.3. Olgun yaprak özellikleri	171
4.3.4. Çubuk özellikleri	174
4.3.5. Çiçek salkımı özellikleri	174
4.3.6. Üzüm salkımı özellikleri	175
4.3.7. Tane özellikleri	176
4.3.8. Çekirdek özellikleri	178
4.3.9. Fenolojik özellikler	179
4.3.10. Büyüme özellikleri	180
4.3.11. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler	180
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	182
KAYNAKLAR	199
EKLER	210
ÖZ GEÇMİŞ	223

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 3.1. Siirt ili ve civarı fiziki haritası.	22
Şekil 3.2. Yörede omcalara uygulanan terbiye şekillerinden bir görünüm.	32
Şekil 3.3. Yöre bağlarından görüntüler.	34
Şekil 3.4. Sürgün ucu şekli.	39
Şekil 3.5. Tüy tipleri	40
Şekil 3.6. Sürgün habitusu şekilleri.	41
Şekil 3.7. Sülüklerin sürgündeki dizilişi.	41
Şekil 3.8. Olgun yaprakta ayanın şekilleri.	43
Şekil 3.9. Olgun yaprak kenarındaki dişlerin şekli.	44
Şekil 3.10. Olgun yaprak ve kısımları.	45
Şekil 3.11. Yaprak sap cebinin açıklık derecesi.	45
Şekil 3.12. Olgun yaprakta sap cebinde diş varlığı ve kenarda damarla sınırlılık.	46
Şekil 3.13. Yıllık çubukta enine kesit.	47
Şekil 3.14. Asmada çiçek cinsiyetleri.	48
Şekil 3.15. Üzüm salkımı büyüklüğü.	49
Şekil 3.16. Salkım sapı uzunluğu.	50
Şekil 3.17. Tane şekilleri.	51
Şekil 3.18. Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar.	52
Şekil 3.19. İşaretlenen omcaların bulunduğu yerler.	57
Şekil 4.1. Aşkar üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	66
Şekil 4.2. Bağilti üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	69
Şekil 4.3. Besirane üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	72
Şekil 4.4. Bineteti üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	75
Şekil 4.5. Boğa üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	78
Şekil 4.6. Cevzane üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	81
Şekil 4.7. Çiçike Nator üzüm çeşidine ait fotoğraflar.	84

Şekil 4.8. D�vrevi �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	87
Şekil 4.9. Emiri �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	90
Şekil 4.10. Gad�v �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	93
Şekil 4.11. Gevre �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	96
Şekil 4.12. Gözene �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	99
Şekil 4.13. Hacı Mendi �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	102
Şekil 4.14. Hergifi �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	105
Şekil 4.15. Heseni �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	108
Şekil 4.16. Hezirani �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	111
Şekil 4.17. Karröd �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	114
Şekil 4.18. Keşirte �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	117
Şekil 4.19. Meyan �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	120
Şekil 4.20. Meyme Zeynep �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	123
Şekil 4.21. Memky Eyşo �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	126
Şekil 4.22. Mivageş �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	129
Şekil 4.23. Mivazer �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	132
Şekil 4.24. Polati �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	135
Şekil 4.25. Reşalya �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	138
Şekil 4.26. R�tik �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	141
Şekil 4.27. Silopi �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	144
Şekil 4.28. Sinciri �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	147
Şekil 4.29. Sipiyo �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	150
Şekil 4.30. Siropiomenda �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	153
Şekil 4.31. Şevkeye �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	156
Şekil 4.32. Tarsus Beyazı �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	159
Şekil 4.33. Tarsus Siyahı �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	162
Şekil 4.34. Tayfi �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	165
Şekil 4.35. Veledezine �z�m çeşidine ait fotoğraflar.	168

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 3.1. Siirt iline ait 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre ortalama sıcaklık değerleri	25
Çizelge 3.2. Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara ait ortalama en düşük sıcaklık değerleri	26
Çizelge 3.3. Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara ait ortalama en yüksek sıcaklık değerleri	26
Çizelge 3.4. Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre donlu gün sayısı	27
Çizelge 3.5. Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre toplam yağış miktarı	28
Çizelge 3.6. Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre ortalama nispi nem değerleri	28
Çizelge 3.7. Siirt ili arazi varlığı ve kullanım şekli	29
Çizelge 3.8. Siirt ili meyve üretimi	30
Çizelge 3.9. Sürgün özellikleri	36
Çizelge 3.10. Genç yaprak özellikleri	36
Çizelge 3.11. Olgun yaprak özellikleri	36
Çizelge 3.12. Çubuk özellikleri	37
Çizelge 3.13. Çiçek salkımı özellikleri	37
Çizelge 3.14. Üzüm salkımı özellikleri	38
Çizelge 3.15. Tane özellikleri	38
Çizelge 3.16. Çekirdek özellikleri	38
Çizelge 3.17. Fenolojik özellikler	38
Çizelge 3.18. Büyüme özellikleri	39
Çizelge 3.19. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler	39
Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları	58
Çizelge 4.2. Aşkar çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	64
Çizelge 4.3. Bağlıti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	67

Çizelge 4.4. Besirane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	70
Çizelge 4.5. Bineteti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	73
Çizelge 4.6. Boğa çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	76
Çizelge 4.7. Cevzane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	79
Çizelge 4.8. Çiçike Nator çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	82
Çizelge 4.9. Düvrevi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	85
Çizelge 4.10. Emiri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	88
Çizelge 4.11. Gadöv çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	91
Çizelge 4.12. Gevre çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	94
Çizelge 4.13. Gözene çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	97
Çizelge 4.14. Hacı Mendi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	100
Çizelge 4.15. Hergifi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	103
Çizelge 4.16. Heseni çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	106
Çizelge 4.17. Hezirani çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	109
Çizelge 4.18. Karröd çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	112
Çizelge 4.19. Keşirte çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	115
Çizelge 4.20. Meyan çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	118
Çizelge 4.21. Meyme Zeynep çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	121
Çizelge 4.22. Memky Eyşo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	124
Çizelge 4.23. Mivageş çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	127
Çizelge 4.24. Mivazer çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	130
Çizelge 4.25. Polati çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	133
Çizelge 4.26. Reşalya çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	136
Çizelge 4.27. Rötik çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	139
Çizelge 4.28. Silopi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	142
Çizelge 4.29. Sinciri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	145
Çizelge 4.30. Sipiyo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	148
Çizelge 4.31. Siropiomenda çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	151

Çizelge 4.32. Şevkeye çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	154
Çizelge 4.33. Tarsus Beyazı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	157
Çizelge 4.34. Tarsus Siyahı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	160
Çizelge 4.35. Tayfi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	163
Çizelge 4.36. Veledezine çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular	166
Çizelge 4.37. Çeşit isimleri ve sinonimleri	169

EKLER DİZİNİ

	Sayfa
Ek 1. Çeşit kataloğu	211

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler

C°	Santigrat derece
cm	Santimetre
da	Dekar
g	Gram
ha	Hektar
kg	Kilogram
km	Kilometre
l	Litre
m	Metre
mg	Miligram
ml	Mililitre
mm	Milimetre
N	Normalite
sn	Saniye
%	Yüzde
°	Derece
'	Dakika

Kısaltmalar

A	Az
B	Büyük
ÇB	Çok Büyük
ÇE	Çok Enli
Çİ	Çok İnce
ÇK	Çok Küçük
ÇKs	Çok Kısa

ÇU	Çok Uzun
ÇY	Çok Yüksek
D	Düşük
DKs	Daha Kısa
E	Enli
Erd	Erdişi
EST	Etkili Sıcaklık Toplamı
F	Fazla
Fizy	Fizyolojik
IBPGR	International Board for Plant Genetic Resources
İ	İnce
K	Küçük
Ks	Kısa
Morf	Morfolojik
O	Orta
OIV	Office International de la Vigne et du Vin
trf	Tarafı
U	Uzun
UPOV	International Union for the Protection of New Varieties of Plants
Y	Yüksek

1. GİRİŞ

Tarımsal faaliyet içinde özel bir yeri olan bağcılık, ülkemizde büyük önemi olan ve tarihi binlerce yıl öncesine dayanan bir tarım koludur. Kuzey yarım kürede bağcılık 10°–52° kuzey enlemleri arasında başarılı bir şekilde yapılmaktadır. 36°–42° kuzey enlemleri arasında bulunan ülkemiz ekolojik koşulları bakımından bağcılık için son derece uygun şartlara sahiptir (Oraman, 1970). Ülkemiz asmanın gen merkezi olmasının yanı sıra son derece eski ve köklü bir bağcılık kültürüne sahiptir. İlk kez Anadolu’ da kültüre alınan asma Anadolu’dan gelmiş geçmiş tüm kavimlerin üzerinde hassasiyetle durdukları bir kültür bitkisi olmuştur. Asma üzüm verimi bakımından ekonomik, çeşit zenginliği ile de genetik materyal açısından ülkemizin önemli bir kültür bitkisi (Oraman, 1972; Fidan, 1985). Anadolu, bağcılık kültürünün Avrupa, Amerika, Asya, Afrika ve Uzak Doğu’ya yayılmasında öncü ve köprü görevini üstlenmiştir. Zengin bir bağcılık kültürüne sahip olan ülkemizin bütün bölgelerinde bağcılık yapılmakta ve elde edilen ürünler hem sofralık olarak, hem kurutulularak, hem de şırası değişik ürünlere dönüştürülerek değerlendirilmektedir (Çelik ve ark., 1998).

Tarımın önemli kollarından biri olan bağcılık gerek kapladığı alan gerekse milli ekonomimize katkısı yönünden küçümsenemeyecek bir paya sahiptir. Ülkemiz toplam bağ alanı 482.789 ha olup, yıllık yaş üzüm üretimimiz 3.918.844 tondur. Bu değerlere göre, ülkemiz dünya ülkeleri arasında bağ alanı yönünden 4. üzüm üretimi yönünden ise 6. sırada yer almaktadır (Anonim, 2010a). Ülkemizde bitkisel üretim için kullanılan alan 24.479.000 ha olup, bu alanın % 15.5’i üzerinde bağ-bahçe tarımı yapılmaktadır. Bitkisel üretimin yapıldığı alanların % 2’sini, bağ-bahçe tarımı yapılan alanların ise % 13’ünü bağ alanları oluşturmaktadır (Anonim, 2010b). Ülkemiz yaş üzüm üretiminin yaklaşık % 50.3’ü sofralık, % 37.7’si kurutmalık, % 12’si şıralık-şaraplık olarak değerlendirilmektedir (Çelik ve ark., 2010).

Vavilov tarafından dünya üzerinde sekiz bitki gen merkezi belirlenmiştir. Ülkemiz hem Yakın Doğu hem de Akdeniz Havzası içerisinde yer alması nedeniyle gen merkezi olarak ayrı bir öneme sahiptir (Ağaoğlu ve ark., 1995). Diğer yandan Anadolu yarım adasının kuzeydoğu bölümünü de içine alan Karadeniz ve Hazardenizi arasındaki bölge, asmanın en önemli türü olan *Vitis vinifera* L.’nin gen merkezi ve kültüre alındığı

yöre olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, ülkemiz hem yabani asma (*Vitis vinifera ssp. sylvestris*), hem de kültür asmasına (*Vitis vinifera ssp. sativa*) ait çok zengin bir asma gen potansiyeline sahiptir (Çelik ve ark., 1998).

Bağcılığımızın geliştirilmesi ve ülke ekonomisine daha yüksek düzeyde katkı sağlanması amacıyla, ilk etapta gerçekçi bir üretim planlamasına, bağ alanı ve üzüm üretim değerlerini gösteren bağ kadastrosuna ve bağ bölgelerimizde filokseranın durumunu ortaya koyacak çalışmalara; ikinci etapta ise, asma fidanı ihtiyacının karşılanmasına, modern yetiştirme tekniklerinin uygulanmasına, değerlendirme ve pazarlama aşamasındaki sorunların aşılmasına ve devlet desteğinin sağlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemiz için stratejik bir tarım kolu olan bağcılığın geliştirilmesi ve yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak asma gen kaynaklarının toplanması, korunması ve geliştirilmesi yönündeki çalışmalar bağcılığımızın geleceği açısından büyük önem taşımaktadır (Çelik ve ark., 2005).

Ülkemizde çeşit koleksiyonlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar büyük ölçüde tamamlanmıştır. Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü bünyesinde 1150 üzüm çeşidini içeren ‘Milli Koleksiyon Bağı’ kurulmuştur. Koleksiyondaki çeşitler üzerinde yürütülen ampelografik çalışmalar tamamlanmıştır. Öte taraftan, çeşitlerin SSR (Simple Sequence Repeats) markörler kullanılarak tanımlanmasına yönelik Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü yöneticiliğinde Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve TÜBİTAK-KAMAG Kurum projesi 2006 yılından itibaren başlatılmış ve halen yürütülmektedir. 2010 yılında tamamlanacak bu proje ile koleksiyonun tamamının 20 SSR lokusu ile veri tabanları oluşturulacak ve böylece hem çeşit koruma hemde uluslar arası veri karşılaştırma mümkün olacaktır. Ayrıca, ülkemizde ‘Milli Koleksiyon Bağı’ dışında Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü ve Ankara Üniversitesi Kalecik Bağcılık Araştırma İstasyonunda 100-200 çeşidi içeren koleksiyon bağları kurulma aşamasındadır (Çelik ve ark., 2010).

Ülkemizde kültür asması yanında yabani asma (*Vitis vinifera ssp. sylvestris*) popülasyonlarını oluşturan genotiplerin belirlenmesi, koruma altına alınması, hem morfolojik olarak, hem de moleküler tekniklerden yararlanarak tanımlanması konusundaki çalışmalar son yıllarda ivme kazanmıştır (Ağaoğlu ve ark., 1998; Söylemezoğlu ve ark., 1998) Bu amaçla, Antalya ili sınırları içerisinde toplanan 50 tip, Ege Bölgesi ve ağırlıklı olarak Edremit Körfezi çevresinden, Batı-Akdeniz

bölgesinde Fethiye çevresinden, Karadeniz Bölgesinde ise ağırlıklı olarak Samsun ve Ordu illerinden toplanan 40 tip 2002 yılında koleksiyonlara aktarılmıştır. Diğer yandan, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nce Akdeniz Bölgesi (Anamur), Ege Bölgesi (Fethiye) ve Marmara Bölgesinden (Gökçeada) toplanan 60 tip içinde bir koleksiyon bağı kurulum aşamasındadır (Çelik ve ark., 2010).

Yurdumuzun gerçek üzüm çeşidi potansiyeli “Milli Koleksiyon Bağı”nın kuruluşunun tamamlanması ve çeşitlerin sinonimlerinin belirlenmesiyle ortaya çıkacaktır. Yine bu çeşitler üzerinde yapılacak değerlendirme çalışmaları sonucunda bundan sonra yapılacak ıslah çalışmalarına büyük kaynak sağlanacaktır (Gökçay, 1985).

Bağcılık yapılan bütün ülkelerde çeşitlerin tanımlanması ve sınıflandırılmasında, değişik araştırmacılarca farklı yöntemler kullanılmıştır. Yapılan çalışmalarda, gerek örnek alma gerekse inceleme yöntemlerinin farklı olmasından dolayı bir çeşit değişik şekillerde tanımlanabilmekte, bu da karışıklıklara yol açmaktadır. Bu karışıklıkların giderilmesi ve çeşitlerin sağlıklı bir şekilde tanımlanabilmesi amacıyla, standart bir metodun bulunması konusunda çalışmalar yapılmıştır. Sonuçta “Uluslararası Bitki Gen Kaynakları Merkezi” (International Board for Plant Genetic Resources-IBPGR), “Uluslararası Bağcılık ve Şarapçılık Ofisi” (Office International de la Vigne et du Vin – OIV) ve “Uluslararası Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Birliği” (International Union for the Protection of New Varieties of Plants–UPOV) nin ortaklaşa çalışmaları sonucunda “Üzüm Tanımlayıcıları” (Descriptor for Grape) isimli eser yayınlanmış ve bütün dünyada geçerli olabilecek bir metod ortaya konmuştur (Anonim, 1983). Bu metotla incelenen üzüm çeşitlerinin özellikleri bir veri bankasında toplanarak özellikle ıslah konusunda çalışacaklara yardımcı olacaktır. Yeni çeşitlerin elde edilmesinde kullanılacak ıslah metotları yeryüzünde mevcut genetik varyasyondan mümkün olduğunca fazla yararlanmayı amaçladığından “Üzüm Tanımlayıcıları” araştırmacılara büyük kolaylıklar sağlayacaktır (Uzun, 1986).

Güneydoğu tarım bölgesi içerisinde yer alan Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Batman ve Siirt illeri ülkemizin, gelişme dönemi içerisindeki ortalama sıcaklıklar ve EST (Etkili Sıcaklık Toplamı) bakımından en yüksek değerlere sahip illeridirler. Bölgenin iklimi hem sofralık, hem kurutmalık hem de şıralık ve şaraplık üzüm çeşitlerinin yetiştirilmesi için elverişli olduğu gibi, en erkenci çeşitlerden en geç olgunlaşanlara kadar, her olgunluk kademesindeki çeşitlerin yetiştirilmesine de imkân

vermektedir (Çelik ve ark., 1998). Bu bölgemizde yetiştirilen üzüm çeşitleri büyük değişiklik göstermektedir. Bölgenin batısında daha çok tanınan ve standart olarak kabul edilen üzüm çeşitleri yetiştirilirken; doğusunda ülke bağcıları tarafından fazla tanınmayan çeşitler yetiştirilmektedir. Bu çeşitler arasında standart olabilecek yeni çeşitlerin bulunabileceği kuşkusuzdur. Halen bu bölgemizde eski bağcılık tekniği uygulanmaktadır. Filoksera zararlısının giderek yaygınlaşmasıyla birlikte, bağların yaşlı olması, çok kurak şartlarda bağcılık yapılması, modern bağcılık tekniğinin yeterince bilinmemesi nedenleriyle bu bölgemizde bağ alanlarında bir gerileme söz konusudur. Bölge gerek terör olayları, gerekse maddi olanakların darlığı nedeniyle kırsal kesimden sürekli göç vermektedir. Bu durum bölgede halen bilinen tarım yapısını etkilemekte, yetiştiriciliği yapılan mevcut tip ve çeşitlerin kaybolmasına zemin teşkil etmektedir. Bu durum, henüz tanımlanması bile yapılmamış üzüm çeşitlerinin yok olma tehlikesini gündeme getirmektedir (Kaplan, 1994). Güneydoğu Anadolu Bölgesinde zengin bir asma gen potansiyeli mevcuttur. Bu bölgedeki üzüm çeşitlerinin incelenerek, yetiştirilme koşulları, asmaların gelişimleri, fenolojik gözlemleri ve ayrıntılı ampelografik özelliklerinin ortaya konulması gerekmektedir (Gürsöz, 1993).

Köklü bir bağcılık kültürüne sahip olan Siirt ili bağ alanı ve üretim yönünden mevcut konumunu her geçen gün kaybetmektedir. Eldeki mevcut bağların büyük çoğunluğu yaşlı, verimsiz ve yozlaşmış durumdadır. Bağ alanlarında meydana gelen azalmanın nedenleri; şehir merkezinde kalan bağ alanlarının yerleşim yeri olarak kullanılması, bağların çok yaşlı olması, bağ kurmak için gerekli materyalin temin edilememesi, modern bağcılık tekniğinin bilinmemesi, yöreye uygun standart çeşitlerin belirlenememesi, köyden şehre göçün hat safhada olması, verim ve gelir düşüklüğü, ürünün ekonomik olarak değerlendirilememesi ve bölgede yaşanan terör olaylarıdır.

Yörede bağ alanlarının ve üzüm üretiminin hızlı bir düşüş göstermesi, bağcılık kültürünün ciddi manada kaybolmaya yüz tuttuğunun en önemli göstergesidir.

Bu çalışmanın amacı, Siirt yöresinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin uluslar arası standartlara göre tanımlanmasını yapmak ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan çeşitlerin muhafaza altına alınmalarını sağlamaktır. Ayrıca, bağcılığın mevcut durumunu, uygulanan teknik ve kültürel uygulamaları inceleyerek, karşılaşılan sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri getirmektir.

2. KAYNAK BİLDİRİŞLERİ

Ampelografi kelimesi “Ampelos” asma ve “Grape” nitelemek, tasnif etmek kelimelerinden oluşan asmanın tanımlanması bilimi anlamındadır. Ampelografi terimi ilk olarak Sach tarafından 1661 yılında “Ampelographia” adlı eserde kullanılmıştır. 19. yüz yıldan önce yapılmış olan ampelografi çalışmaları çok kısa olup, kültürü yapılan çeşitler üzerinde durulmuştur. 19. yüzyılın ikinci yarısında Amerika’dan Avrupa’ya getirilen çoğaltma materyalleri ile birlikte 1852 yılında külleme, 1863’de filoksera zararlısı, 1878’de mildiyö Avrupa kıtasına taşınmıştır. Bu hastalık ve zararlıların Avrupa’ya girişinden sonra ampelografik çalışmalar bunlara dayanıklı tür ve çeşitlerin tespitine yönelik olmuştur. Bu zamana kadar olgun salkımın tanımlama için yeterli olduğu düşünülürken, bundan sonra yapılan çalışmalar, dayanıklılığın araştırılmasında daha detaylı botanik tanımlamaları gerekli kılmıştır. Ampelografik çalışmalarda vegetatif organların da kullanılmaları gerektiği konusunda ilk defa Avusturyalı ampelograf Geothe açıklamalarda bulunmuş ve araştırmacı yaprak damarlarının oluşturduğu açılara ait değerlerin bu konudaki çalışmalarda önemli bir karakter olduğunu ileri sürmüştür. Bu görüşü Ravaz geliştirerek “Vignes Americaines” isimli eserinde kullanmış ve ampelografinin temel esaslarını vermiştir (Morton, 1979).

Ülkemizde ampelografik çalışmalar Cumhuriyetin ilk yılları ile başlamış olup değişik yörelerde farklı araştırmacılar tarafından çok sayıda araştırma yapılmıştır.

Oraman (1937), Ankara ilini ilçeler bazında inceleyerek, tespit ettiği 65 üzüm çeşidinden 35 tanesinin ayrıntılı ampelografisini vermiştir.

Oraman (1941a), Çavuş üzümünün anavatanını incelemiş ve tanımlamasını yapmıştır. Çavuş üzümünün sürgün ucu, sürgün, genç ve olgun yaprak, çiçek ve meyve salkımı, tane ve çekirdek, omcanın büyümesi ve verimliliği, afinite, yaprakların sonbahar rengi ve dökümü, gözler, mantari hastalıklara dayanım ile dölllenme biyolojisi gibi özelliklerini de incelemiştir.

Oraman (1941b), Orta Anadolu’daki bağ alanlarının genel özelliklerini, bağcılık tarihini, bağ varlığını, verim, bağcılık tekniğini ve yörede yetiştirilen 73 üzüm çeşidinin çiçek yapısı, çekirdek sayısı, olgunluk zamanı, kabuk kalınlığı vb. özelliklerini incelemiştir.

Kısakürek (1950), Güneydoğu Anadolu’da Gaziantep, Kahramanmaraş, Urfa ve Malatya illerinde yetiştirilen 48 üzüm çeşidini belirlemiş ve bunlardan 27 çeşidin ayrıntılı ampelografik özelliklerini vermiştir.

Galet (1956-1964), Fransa’da yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini incelemiş ve bu çeşitlere ait teşhis anahtarlarını vermiştir.

Kısakürek (1956), Ege bölgesinin özellikle Manisa ve İzmir illerinin bağcılık potansiyelini araştırmış, bu illerde yetiştirilen sofralık üzüm çeşitlerinden standart nitelikleri olanları belirlemiş olgunlaşma zamanına göre üç grupta toplamıştır. Ayrıca, çeşitlerin ampelografik özelliklerini belirlemiştir.

Pamir (1956), Marmara Bölgesi ve özellikle Kocaeli bağcılığını incelemiş ve bu bölgede yetişen 21 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini Oraman (1937)’ ye göre tespit etmiştir.

İştar (1959), Akdeniz Bölgesi ve özellikle İçel bağcılığının durumunu incelemiş ve ilde yetişen 19 çeşit ile Seyhan, Hatay ve Antalya’da yetişen 17 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini vermiştir.

Oraman (1959), ampelografinin temel prensiplerini verdiği “Ampelografi” adlı kitabında, Amerikan asma anaçları ile birlikte yerli ve yabancı toplam 135 üzüm çeşidini tanımlamıştır.

Anameriç (1964), “Çanakkale ve Üzümleri” adlı kitabında ilin coğrafik, jeolojik ve iklim özelliklerini açıklamış ve yörede yetiştirilen 31 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini vermiştir.

İştar (1968), Erzincan ilinin iklim özelliklerini ve bağcılığın durumunu inceleyerek, ilde yetiştiriciliği yapılan 20 üzüm çeşidinden 10 tanesinin ampelografik özelliklerini vermiştir.

Özkaban ve Özkaban (1968), Marmara Bölgesinin önemli sofralık standart çeşitlerinden olan Müşküle, Razakı ve Değirmendere Siyahı’nın ampelografik özelliklerini incelemişlerdir.

Oraman ve Ağaoğlu (1969), Türkiye bağcılığının genel durumunu inceleyerek, bağcılığın geliştirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirtmişler ve 273 üzüm çeşidinin kısa ampelografilerini vermişlerdir.

Chapurin (1972), Rusya’da yetiştirilmekte olan 183 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini incelemiştir. İncelediği çeşitlerin sinonimleri, orjinleri,

olgunlaşma zamanları, hastalık ve zararlılara dayanımları konularında da bilgiler vermiştir.

Fidan ve ark. (1972), Gdl ilçesi bağcılığının durumunu inceleyerek, yörede yetişen 13 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini tespit etmişlerdir.

Fidan ve Tamer (1975), Ankara Üniversitesi Araştırma Bağında bulunan Anadolu Yapıncağı ve Emir zm çeşitlerinin morfolojik özelliklerini Oraman (1937)'in yöntemlerine göre belirlemişlerdir.

Fidan (1976), Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi araştırma bağında yetiştirilen 16 yerli ve yabancı standart sofralık üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini incelemiş ve Ankara koşullarına adaptasyonlarını araştırmıştır.

Morton (1979), Fransa, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da yetiştirilen başlıca üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini incelemiştir. Araştırıcı, tanımlamalarda sürgün ucu, genç ve olgun yaprak, bir yıllık dal, bitkinin habitusu ve salkım özelliklerini kullanmıştır.

Odabaş (1984), Iğdır Ovası'nın iklim faktörlerini bağcılık açısından değerlendirerek, yöredeki bağcılık tekniğini araştırmış ve yörede yetiştirilen 23 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini tespit etmiştir.

Fidan (1985), zel Bağcılık adlı eserinde ülkemizde yetiştirilen önemli sofralık ve şaraplık üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini ve bu çeşitlere ait sürgün ucu, olgun yaprak, iek, salkım, tane ve çekirdek fotoğraflarını vermiştir.

elik ve Ağaoğlu (1986), lkemizin üzerinde klon seleksiyonu çalışmaları yürütülen 23 sofralık, 16 şaraplık ve üç kurutmalık üzüm çeşidinin kısa ampelografilerini vermişlerdir.

Marasalı (1986), Ankara koşullarında yetiştirilen 14 yerli standart üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR tarafından hazırlanan "zm Tanımlayıcıları" (Descriptor for Grape)'nı esas alarak tanımlamıştır. Ayrıca, Galet (1990) yöntemine göre çeşitlerin yaprak ampelografik ölçülerini de belirlemiştir.

Uzun (1986), Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi bağında bulunan 47 üzüm çeşidini IBPGR tarafından hazırlanan "zm Tanımlayıcıları" (Descriptor for Grape)'nı kullanarak tanımlamıştır. Çeşitlerin fenolojik dönemleri arasındaki gün sayılarını ve sıcaklık toplamalarını tespit etmiş, hasat tarihinin sıcaklık toplamı isteği ile ilişkisini

ortaya koymuştur. Bu çalışmada araştırmacı, bağcılıkta çeşit teşhisi için yeni bir yöntem olan Elektroforez tekniğini de kullanmıştır.

Aliev ve ark. (1987), Rostov bölgesine uygun sekiz üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini 10 yıllık değer ortalamalarını vererek ortaya koymuşlardır.

Demir (1987), Ankara koşullarında yetiştirilen 14 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini belirlemiştir. Araştırmacı, “Üzüm Tanımlayıcıları”nın ilk bölümünü oluşturan “Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri”ni esas almıştır. Olgun yaprakların ampelografik ölçülerini Galet (1990) yöntemine göre saptamıştır.

Gürsöz ve Ergenoğlu (1988), Adana koşullarında yetiştirilen 16 üzüm çeşidinin bazı morfolojik, fenolojik ve kimyasal özelliklerini tespit etmişlerdir.

Anonim (1990), Türkiye'nin bağ bölgelerine göre standart üzüm çeşitleri tanımlanmış ve 78 standart üzüm çeşidinin bağ bölgelerine göre dağılımı, sinonimleri, belirgin tane ve salkım özellikleri ile olgunlaşma zamanı ve değerlendirme şekilleri belirtilmiştir.

Çelik (1990), Kastamonu ilinin bağcılık durumunu, sorunlarını ve uygulanan bağcılık tekniğini incelemiştir. Ayrıca, Tosya ilçesinde yetiştirilen Kahta, Kadın Parmağı, Terkabuk, Tilkikuyruğu, Kara üzüm, Şam ve Arnat üzüm çeşitlerinin ampelografik ve fenolojik özelliklerini tespit etmiştir.

Galet (1990), ilk baskısı 1956'da yayınlanan “Cepages et Vignobles de France” adlı eserinin Amerikan asmalarını konu alan birinci cildinin yeni baskısı genişletilerek yeniden yayınlanmıştır. Eserde asmanın genel tanımı, fenotipik sınıflandırma sistemleri, *Vitis* türlerinin tanımlamaları ve tanımlama için gerekli bilgiler verilmiştir.

Kara (1990), Tokat ilinin Merkez, Zile, Pazar, Turhal, Niksar ve Erbaa ilçelerinde toplam 44 üzüm çeşidinin yetiştirildiğini belirlemiştir. Araştırmacı, İzabel çeşidinin *Vitis labrusca* türüne, diğer çeşitlerin ise *Vitis vinifera* türüne ait olduklarını tespit etmiştir. Bu çalışmada, ampelografik özelliklerin belirlenmesinde IBPGR tarafından geliştirilen yöntemin “Kimlik Bilgileri, Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri, İleri Tanımlama ve Değerlendirme Verileri”ne ait özelliklerin büyük bir kısmını kullanılmıştır.

Altın (1991), Çukurova Üniversitesi araştırma bağında yetiştirilen 16 üzüm çeşidinin ampelografik ve fenolojik özelliklerini incelemiştir. Araştırmacı, incelenen çeşitlerde yatık tüylerin dik tüylere göre daha önemli olduğunu saptarken, sürgün ucu,

genç yaprak alt yüzü ve olgun yaprağın alt yüzünün yatık tüyler bakımından önemli birer organ olduğunu tespit etmiştir. Sürgün, yaprağın üst yüzü, yaprak sapı ve çubuk gibi omcanın değişik organlarındaki dik ve yatık tüylerin incelenen çeşitlerde ayırım kriteri olarak pek fazla önem taşımadıkları belirtilmiştir. Ampelografik özelliklerden yaprak, salkım ve tane özelliklerinin omcadan omcaya değiştiği ancak dişi organ şeklinin çeşit ayırımında kullanılabileceğini bildirmiştir.

Kelen (1991), Van ili bağcılığının genel durumunu, potansiyelini ve bağcılık tekniğini inceleyerek başlıca sorunları tespit etmiştir. Yörede yetiştirilen 11 üzüm çeşidinin ampelografik ve fenolojik özelliklerini belirlemiştir. Ayrıca yörenin iklim faktörlerini ve bu faktörlerin bağcılıkla olan ilişkilerini incelemiştir.

Antonacci ve Placco (1993), İtalya’da yetiştirilen Magliocco Canino üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri, kültürel özellikleri, kullanım şekli, ekonomik önemi ve coğrafik dağılımı hakkında bilgiler vermişlerdir.

Gürsöz (1993), Şanlıurfa ilinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini IBPGR’ nin “Üzüm Tanımlayıcıları” yöntemine göre belirlemiş, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin ve Siirt illerindeki üzüm çeşitlerinin ise meyve özelliklerini tespit etmiştir. İncelenen tüm çeşitlerin *Vitis vinifera* L’nin kültür çeşitleri olduğunu ve bu türe özgü sürgün ucu, sülüklerin dizilişi, çekirdek kenarında çıkıntılarının bulunmayışı ve çubuk üzerindeki lentisellerin yokluğu gibi belirgin özellikleri taşıdıklarını bildirmiştir. Araştırmacı yatık tüylerin, dik tüylere nazaran daha çok ampelografik öneme sahip olduğunu ve özellikle yaprak alt yüzeyinin yatık ve dik tüyler bakımından tanımlamada çok önemli olduğunu bildirmiştir.

Samancı ve Uslu (1993), Türkiye’de yetiştirilen 26 çeşit Razakı gurubu üzümünün toplam 47 ampelografik özelliğini OIV ve IBPGR’de verilen yönteme göre belirlemişlerdir. Sonuçta, Razakı’nın dünyanın birçok yöresinde yetiştirilen bir grup adı olduğunu belirlemişlerdir.

Aktepe (1994), Kalecik bağcılığını incelemiş ve yörede bağcılığın yeniden yaygınlaştırılması için yapılması gerekenleri belirlemiştir. Yörede yetiştirilen 28 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesinde IBPGR tarafından hazırlanan “Üzüm Tanımlayıcıları” nı kullanmıştır. Yörede en fazla yetiştirilen çeşitlerin Sungurlu, Kalecik karası ve Kara üzüm olduğunu bildirmiştir.

Dursun (1994), Delice ilçesi bağcılık durumunu genel olarak incelemiş ve bağcılığın geliştirilmesi için gerekli önlemleri ortaya koymuştur. Araştırmada, yörede yetiştirilen 14 üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri IBPGR tarafından geliştirilen “Üzüm Tanımlayıcıları” metoduna göre saptanmıştır.

Gemalmaz (1994), Beypazarı ve Güdül ilçelerinin bağcılık durumunu ve uygulanan bağcılık tekniğini incelemiştir. IBPGR tarafından geliştirilen metodu esas alarak 25 üzüm çeşidinin ampelografik ve fenolojik özelliklerini tespit etmiştir.

Kaplan (1994), Diyarbakır ve Mardin illerinde yetiştirilen 53 üzüm çeşidinin *Vitis vinifera* L. türüne ait kültür çeşitleri olduklarını bildirmiştir. Çeşitler arasında sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu, sürgün ucunda yatık tüy yoğunluğu, yaprak alt yüzünde damar arasında yatık ve dik tüy yoğunluğu, yaprak alanı, salkım uzunluğu, tane şekli, iriliği ve rengi bakımından önemli farklılıkların olduğunu tespit etmiştir.

Akın (1995), Konya ili Akören, Güneysınır ve Hadim yörelerinde yetiştirilen 11 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR tarafından geliştirilen yöntemin ilk bölümünü oluşturan “Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri” lerine göre belirlemiştir.

Atlı ve Arpacı (1995), Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman ve Kahramanmaraş illerinin standart üzüm çeşitlerini bir kolleksiyon bağında toplayarak ampelografik ve fenolojik özelliklerini incelemiştir.

Boz (1995), Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsünce yapılan ıslah çalışmaları sonucunda bulunan yedi melez ve bunların ebeveyn üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini ve göz verimliliklerini tespit etmiştir. Araştırmacı, IBPGR’ nin “Üzüm Tanımlayıcıları” nı kullanarak melezler ve ebeveynler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymuştur.

Gider (1995), Kalecik karası üzüm çeşidinde klon seleksiyonu çalışmaları sonucunda tespit edilen 20 klonun ampelografik özelliklerini IBPGR metoduna göre saptamıştır. Bazı özellikler bakımından klonlar arasında önemli farklılıkların olduğunu bildirmiştir.

Kara ve Beyoğlu (1995), Konya ilinin Beyşehir ilçesinde yetiştirilen 10 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR’nin “Üzüm Tanımlayıcıları” yöntemine göre belirlemiştir. Ayrıca, olgun yaprakların ampelometrik ölçütlerini Galet (1990) yöntemine göre saptamışlardır.

Diri (1996), Sungurlu ilçesi bağcılığının durumunu sorunlarını ve yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini incelemiştir. Araştırmacı, yetiştiriciliği yapılan 17 çeşidin tamamının *Vitis vinifera* L.' ya ait kültür çeşitleri olduklarını ancak çeşitler arasında sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu, sürgün ucu ve yapraklardaki tüy yoğunluğu bakımından önemli farklılıkların olduğunu bildirmiştir. Ayrıca, çeşitler arasında olgun yapraklara ait özelliklerden yaprak büyüklüğü, sap cebinin şekli, dişlerin şekli ve dilim sayısı bakımından çok küçük farklılıkların saptandığını bildirmiştir.

Haj-Amiri ve Sanei-Shariatpanahi (1996), Kermanshah bölgesinde yetiştirilen 37 yerli üzüm çeşidini IBPGR' nin yöntemini kullanarak tanımlamışlardır. Araştırmacılar, salkımlarına göre çeşitleri beş guruba ayırmışlardır. Meyve ve yaprak şekillerine bakarak yerli çeşitlerin tanımlanması için bir anahtar oluşturmuşlardır.

Küçükhaskul (1996), Safranbolu yöresi bağcılığının durumunu, potansiyelini, sorunlarını ve yörede bulunan üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini araştırmıştır. IBPGR yöntemine göre yaptığı tanımlamada yörede yetiştirilen 20 üzüm çeşidinin tamamının *Vitis vinifera* L. türüne ait olduklarını tespit etmiştir. Araştırmacı, çeşitler arasında sürgün ucundaki antosiyanin yoğunluğu, sürgün ucundaki yatık tüy yoğunluğu, yaprak büyüklüğü, sap cebinin şekli, salkım özellikleri bakımından önemli farklılıkların bulunduğunu bildirmiştir.

Türkkan (1996), İncesu ilçesi bağcılığını incelediği çalışmasında yörede yetiştirilen 17'si beyaz, 12'si renkli toplam 29 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IPPGR tarafından hazırlanan yöntemin ilk bölümü olan "Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri" ni esas alarak belirlemiştir.

Akkurt (1997), Konya ili Meram ilçesi bağcılığını incelemiş, karşılaşılan sorunları tespit etmiş ve yörenin iklim koşullarını bağcılık açısından değerlendirmiştir. Yörede yetiştirilen 13 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin "Üzüm Tanımlayıcıları" yöntemine göre, olgun yaprağın ampelografik ölçütlerini ise Galet (1990) yöntemine göre belirlemiştir. Araştırmacı, çeşitler arasında sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu, sürgün ucunda yatık tüy yoğunluğu, olgun yaprağın alt yüzeyindeki ana damarlar arasında yatık ve dik tüy yoğunluğu ve sap cebi şekli bakımından çeşitler arasında farklar bulunduğunu bildirmiştir.

Dilli (1997), Harran Ovası sulu koşullarında yetiştirilen 14 üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri ile verim ve kalite unsurlarını belirlemiştir. Sürgün ucundaki

yatık tüyler ile genç ve olgun yapraklardaki yatık tüyler arasında sıkı bir ilişki tespit etmiştir. İncelenen bütün çeşitlerde sürgün ucunda yatık tüylülük en fazla, genç yaprakta seyrek, olgun yaprakta ise genellikle genç yaprakla aynı yoğunlukta tüy olduğunu tespit etmiştir. Sürgün, yaprağın üst yüzü, yaprak sapı ve çubuk gibi omcanın değişik organlarındaki dik ve yatık tüylerin incelenen çeşitlerde pek fazla önem taşımadığı belirtilmiştir. AraŐtırıcı, susuz koşullarda genç ve olgun yapraklardaki tüylülüğün daha yoğun olduğunu bildirmiştir. Ayrıca, Horoz Karası,  k zɡ z , İtalia, Carignane, Muscat Rein de Vigne eŐitlerinin yöre bağcılığı için faydalı olacağını rapor etmiştir.

Toda ve Sancha (1997), 14  z m çeşidine ait 60 adet genotipin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin yöntemini kullanarak tespit etmişlerdir. AraŐtırıcılar, CAL 19 ve CAL 21 genotiplerinin Calagrano çeşidine ait olduklarını, Jaina ve Cagazal eŐitlerinin sinonim olduklarını, Turrentes olarak bilinen RA 71 ve TUR genotiplerinin ise iki farklı çeşit olduklarını bildirmişlerdir.

elik ve Karanis (1998), Amasya ilinde yetiştirilen Asılasma, Bursa  z m , Ak  z m 1, Ak  z m 2, Kızılsirke, Tilki Kuyruğu, Amasya avuŐu, Antep  z m  ve Horoz Yüreği  z m çeşitlerinin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin " z m Tanımlayıcıları" yöntemine göre tespit etmişlerdir. İncelenen  z m eŐitlerinin *Vitis vinifera* L.'nin kültür eŐitleri olduklarını ve bu türün ortak özelliklerini taşıdıklarını saptamışlardır.

Cangi (1999), Ordu yöresinde yetiştirilen sekiz üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin " z m Tanımlayıcıları" na göre belirlemiştir. İncelenen eŐitlerden İzabella'nın *Vitis labrusca* L.'nin bir varyetesi olduğunu, diğer çeşitlerin ise *Vitis vinifera* L.'nin kültür eŐitleri olduğunu tespit etmiştir. Yörede yaygın olarak bulunan çeşitlerin İzabella ve Katı Kara eŐitleri olduğunu Kokulu Beyaz  z m n ise tamamen yok olduğunu bildirmiştir.  zerinde çalışılan üzüm çeşitlerinden Karga Yüreği ve Hirtani eŐitlerinin ümitvar özelliklere sahip oldukları belirtilmiştir.

Ecevit ve Kelen (1999), Isparta Atabey' de yetiştirilen Burdur Dimriti, Siyah Dimrit, Ak Dimrit, Pembe Gemre, Siyah Gemre, Razakı, Danag z , Acıkara, Kadın Parmağı, Sarı Emin, Tilkikuyruğu, Arap B zɡ l , Siyah B zɡ l   z m çeşitlerinin ampelografik özelliklerini OIV metoduna göre belirlemişlerdir.  z m eŐitlerinin sürgün, genç yaprak, olgun yaprak, iek, salkım, tane, çekirdek ve fenolojik özellikleri

bakımından önemli farklılıklar gösterdiklerini saptamışlardır. Yörede yetiştirilen çeşitlerin *Vitis vinifera* türüne ait olduklarını ve tüm çeşitlerde sürgün ucunun açık, sülüklerin kesikli ve çekirdek kenarında çıkıntılarının olmadığını tespit etmişlerdir. Araştırmacılar, antosiyanin yoğunluğunun çeşitli faktörlerin etkisiyle büyük ölçüde değişiklik gösterebildiğini bu nedenle renklenmeyle ilgili özelliklerin aynı koşullar içerisinde yetiştirilen çeşitlerin tanımlanmasında kullanılmasının daha uygun olacağını belirtmişlerdir.

Regner ve ark. (1999), Blauer Portugieser üzüm çeşidinin orijini araştırmak için morfolojik karakterler ve moleküler markörlerden faydalanmışlardır. Morfolojik karakterlerin belirlenmesinde OIV listesindeki 32 karakteri kullanmışlardır. Moreto (Alentejo) ve Moreto (Dao) çeşitlerinin yaprak sapı kenarlarında bir diş bulunması, sürgün ucu, genç ve olgun yapraklarında daha yoğun yatık tüylere sahip olmaları nedeniyle Blauer Portugieser çeşidinden ayrıldıklarını tespit etmişlerdir. Araştırmacılar, morfolojik ve moleküler tanımlayıcıları kullanarak Blauer Portugieser çeşidiyle Portugues Azul çeşitlerinin benzer olduklarını tespit etmişlerdir.

Martinez ve Perez (2000), İspanyanın kuzeyindeki Asturias Princedom bölgesi bağıcılığını ve burada yetiştirilen yerli üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini incelemişlerdir. Araştırmacılar, OIV metoduna göre üzüm çeşitlerinin genç sürgün, olgun yaprak, salkım, tane ve tohum özelliklerini tespit etmişlerdir.

Ünal (2000), Malatya da yetiştirilen 20 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR' nin yöntemine göre belirlerken, Elazığ ilinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin tane özelliklerini, olum zamanlarını ve kullanım amaçlarını tespit etmiştir. İllerin iklim özellikleri, tarımsal yapıları ve bağıcılık teknikleri hakkında bilgiler vermiştir. Araştırmacı, tüm çeşitlerde sürgün pozisyonlarının yarı dik; sürgün ve çubuktaki boğum ve boğum aralarının tüysüz; sap cebinin özelliksiz; yaprak sapının yatık tüysüz; meyve etinin renksiz; tanelerin çekirdekli; yıllık dal yüzeyinin çizgili olduğunu saptamıştır. Ayrıca, sürgün, çubuk, yaprak, salkım, tane ve çekirdeklere ilişkin diğer özelliklerde çeşitler arasında farklılıkların bulunduğunu bildirmiştir.

Filipetti ve ark. (2001), Spergola çeşidinin Semillon veya Sauvignon Blanch çeşitlerine ait bir sinonim olup olmadığını belirlemeye çalışmışlardır. Yapılan ampelografik ve genetik çalışmalar sonucunda bu üç üzüm çeşidinin tamamen farklı çeşitler olduğu sonucuna varmışlardır.

Masi ve ark. (2001), Casavecchia çeşidinin ampelografik, fenolojik, agronomik ve teknolojik özelliklerini belirlemişlerdir. Üzüm çeşidinin sürgün ucunun açık, kırmızımsı yeşil renkte, genç yapraklarının kırmızı kenarlı yeşil renkte, tüylü, sürgün gelişiminin dik, sülüklerinin kesikli, olgun yapraklarının orta boyda, beşgen, beş parçalı, üst yüzünün tüysüz, alt yüzünün orta tüylü, sap cebi ve üst yan ceplerinin U şeklinde, dişlerin her iki tarafının konveks, çiçeklerinin hermafrodit, salkımların orta boyda olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırmacılar, elde ettikleri sonuçlara göre Casavecchia çeşidinin sinonimlerinden tamamen farklı bir çeşit olduğunu saptamışlardır.

Asensio ve ark. (2002), İspanyanın Extremadure bölgesinde yetiştirilen dokuz beyaz üzüm çeşidini amino asit analizlerine ve morfolojik özelliklerine göre ayırmaya çalışmışlardır. Olgunlaşması ve meyve suyundaki şeker miktarı benzerlik gösteren üzüm çeşitlerinin ayırımında proline / arginine oranının kullanılabileceğini ancak yeterli olmadığını ve tamamlayıcı metotlarla birlikte kullanılması gerektiğini bildirmişlerdir. Çeşit tanımlamada amino asit analizleri ve morfolojik özelliklerin tamamlayıcı metotlar olduklarını ancak morfolojik özelliklerin daha uygun bir yöntem olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacılar, Pardina-Cayetana, Malfar-Alarije, Borba-Cigüente çeşitlerinin sinonim olduklarını tespit etmişlerdir.

Kader ve Ilgın (2002a), Ege bölgesinde yoğun olarak yetiştiriciliği yapılan Yuvarlak Çekirdeksiz ve sofralık amaçlı seçilen Sultani Çekirdeksiz tipleri ile A. B. D' den introduksiyon yoluyla getirilen Thompson Seedless üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini karşılaştırarak aralarındaki farklılık ve benzerlikleri ortaya koymuşlardır. Sürgün, yaprak, çiçek, salkım, tane ve çekirdek özelliklerinin belirlenmesinde OIV listesinden seçilerek oluşturulan “ Minimal Descriptor List for Grapevine Varieties” metodunu kullanmışlardır. Buna ilaveten, IBPGR listesinden seçilen 26 özelliği de belirlemişlerdir. Araştırmacılar, sürgün ve yaprakla ilgili ampelografik özellikler arasında çok büyük farklılıkların olmadığını buna karşılık salkım ve tane ile ilgili özelliklerde önemli farklılıkların olduğunu ortaya koymuşlardır.

Kader ve Ilgın (2002b), Fransa ve A. B. D' den introduksiyon yoluyla getirilen beş çekirdeksiz üzüm çeşidi (Superior Seedless, Flame Seedless, Fantasy Seedless, Ruby Seedless, Crimson Seedless) ile dört çekirdekli üzüm çeşidinin (Queen, Michele Palieri, Ribol, Lival) sürgün, yaprak, çiçek, salkım, tane ve çekirdek özelliklerini belirlemişlerdir. Çeşit özelliklerinin belirlenmesinde OIV listesinden seçilerek

oluşturulan “Minimal Descriptor List for Grapevine Varieties” metodunu kullanmışlardır. Ayrıca, IBPGR listesinden seçilen sürgün, salkım ve taneye ait 28 özelliğide incelemişlerdir.

Odabaş ve ark. (2002), Amasya ili Merzifon ilçesinde yetiştirilen Dişi Mercan, Erkek Mercan, Abalıkoca, Horoz Yüreği, Merzifon Karası, Amasyalık, Kırmızı Üzüm ve Kazova Üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini IBPGR metoduna göre tespit etmişlerdir. Araştırmacılar, yörede yetiştirilen tüm üzüm çeşitlerinde sürgün ucunun açık, sülüklerin kesikli ve çekirdek kenarlarında çıkıntı olmadığını belirlemişlerdir. Ayrıca, tüm çeşitlerin *Vitis vinifera* L. türüne ait olduklarını bildirmişlerdir.

Tangolar ve ark. (2002), Pozantı Araştırma Merkezinde yetiştirilen bazı sofralık, şaraplık ve çekirdeksiz üzüm çeşitlerinin fenolojik ve morfolojik özelliklerini tespit etmişlerdir. Çeşitler arasında salkım ağırlığı, salkım büyüklüğü, tane ağırlığı, tane hacmi, suda çözünür kuru madde ve asitlik bakımından önemli farklılıklar olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca, çeşitler arasında uyanma, tam çiçeklenme, ben düşme ve olgunluk tarihleri bakımından da farklılıklar olduğunu bildirmişlerdir.

Ortiz ve ark. (2004), İspanya’ nın Alcalá de Henares’ deki *Vitis vinifera* gen bankasında bulunan 621 çeşidi morfolojik tanımlayıcılar, izoenzim bantları ve moleküler markörleri kullanarak tanımlamışlardır. Morfolojik karakterlerin belirlenmesinde olgun yapraktan ölçülen 27 morfometrik karakter ile diğer organlardan elde edilen 50 morfolojik karakteri kullanmışlardır. Olgun yapraktan elde edilen en önemli ayırıcı morfometrik karakterlerin Genişlik x Yükseklik, ana damarların birbirlerine olan oranları ile aralarındaki açılar ve diş genişlikleri ile boyları arasındaki oranların olduğunu bildirmişlerdir. 32 OIV tanımlayıcısının karakterizasyon için en uygun tanımlayıcılar olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacılar, *Vitis* gen bankalarındaki sinonimleri ortaya çıkarmak için, morfolojik tanımlayıcılar ve moleküler tekniklerin birlikte kullanılması gerektiğini tavsiye etmişlerdir.

Santiago ve ark. (2005), Kuzey batı İspanya da yetiştirilen yedi kuzey Portugal da yetiştirilen 13 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini karşılaştırmışlardır. Ampelografik özelliklerin belirlenmesinde IBPGR’ nin yöntemini kullanan araştırmacılar, beş çeşidin sinonim, diğer çeşitlerin ise tamamen farklı çeşitler olduklarını rapor etmişlerdir.

Çoban ve Küey (2006), Manisa Yuntdağı bölgesinde yetiştirilen 10 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini OIV metoduna göre belirlemişlerdir. Üzüm çeşitlerinin sürgün, genç yaprak, olgun yaprak, çiçek, salkım, tane ve çekirdek özellikleri bakımından önemli farklılıklar gösterdiklerini saptamışlardır. İncelenen çeşitlerin *Vitis vinifera* türüne ait kültür çeşitleri olduklarını tespit etmişlerdir.

Martı ve ark. (2006), Moristel ve Parraleta üzüm çeşitlerine ait olgun yaprakların ampelografik ölçütlerini belirlemişlerdir. Her iki çeşidinde damarlı ve beş parçalı bir ayaya sahip olduğunu, iklim faktörlerinin yaprak loplarını, cepleri ve ana damarlarla ilişkili karakterleri etkilediğini bildirmişlerdir. Parraleta çeşidinin yapraklarının ana damarlar arasındaki açılar bakımından çok az değişiklik gösterdiğini buna karşılık Moristel çeşidinin yapraklarının daha güçlü bir varyasyon gösterdiğini tespit etmişlerdir.

Pezo ve ark. (2006), Medna Bijela üzüm çeşidinin ampelografik ve fenolojik özelliklerini belirlemişlerdir. Genç sürgünde antosiyanin renklenmesi ve tüy yoğunluğunun orta, yıllık sürgün gelişiminin yatay, boğumların yün şeklinde tüylerle kaplı, gözlerin konik ve zayıf renkli, sülüklerin kesikli, genç yaprağın antosiyanin renklenmesinin çok zayıf, damarlar arası tüy yoğunluğunun orta, olgun yaprağın orta büyüklükte, kalp şeklinde, dişlerin her iki tarafının konkav üst yüzünün tüysüz, alt yüzünün ise yün şeklinde tüye sahip olduğunu tespit etmişlerdir.

Cunha ve ark. (2007), Portekizin Alcacer do Sal, Castelo Branco ve Montemor Nova bölgelerinde bulunan *Vitis vinifera* L. ssp. *sylvestris* populasyonlarını morfolojik olarak tanımlamışlardır. Yabani bitkileri tanımlamada genç sürgün ucunun, çiçek cinsiyetinin, tohumun genişlik/uzunluk oranının ve meyve suyu içeriğinin önemli özellikler olduğunu saptamışlardır. Yaprak morfolojisinin Montemor Nova ve Castelo Branco populasyonlarında benzer, Alcacer do Sal populasyonunda ise özel karakterlere sahip olduğunu belirtmişlerdir. Populasyonların en iyi ayırım karakterlerinin çevre koşullarından etkilenmeyen olgun yaprağın alt yüzünde ana damarlar üzerindeki dik tüyler ve olgun yaprağın kabarıklığı gibi özelliklerin olduğunu bildirmişlerdir.

Gonzalez ve ark. (2007), Moravio ve sinonimleri olarak bilinen 12 üzüm çeşidini tanımlamak amacı ile 42 morfolojik karakter, üç farklı izoenzim sistemi ve 12 mikrosatellit kullanmışlardır. Araştırmacılar, üzüm çeşitlerinin ayırımında ampelografik ve

mikrosatellit yöntemlerinin, izoenzim sistemine göre daha faydalı olduğu sonucuna varmışlardır.

Güler (2007), Pervari ilçesinde yetiştirilen sekiz üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin "Üzüm Tanımlayıcıları" metoduna göre tespit etmiştir. Araştırmacı, tüylülüğün daha çok sürgün ucu, genç yaprak ve olgun yaprakta önem arz ettiğini, yaprak sapı, sürgün ve çubukta fazla bir önem taşımadığını bildirmiştir. Ayrıca, şekil bakımından tanelerdeki değişimin diğer organlara ve renge göre daha az olduğu; renk bakımından ise çeşitlerin tanımlanmasında özellikle antosiyaninlerin varlığı ve yoğunluğunun önemli olduğunu tespit etmiştir.

Rusjan ve Korosec-Koruza (2007), 14 kırmızı üzüm çeşidi arasındaki benzerlikleri tanelerin morfolojik ve biyokimyasal özelliklerine bakarak ortaya koymaya çalışmışlardır. İncelenen morfolojik ve biyokimyasal özellikler bakımından benzerlik gösteren çeşitleri aynı gruba dâhil ederek incelenen çeşitleri 4 farklı gruba ayırmışlardır. Araştırmacılar, biyokimyasal özelliklerin bir birleriyle ilişkili olduğunu, ancak organik asitlerin çeşit varyabilitesini ortaya çıkarmada katkıda bulunabileceğini bildirmişlerdir.

Santiago ve ark. (2007), ampelografik ve moleküler yöntemleri kullanarak, İspanya'da yetiştirilen Albarino, Savagnin Blanc ve Caino Blanco çeşitlerini ayırt etmeye çalışmışlardır. Çeşitler arasında olgun yaprağın şekli, rengi, ana damarlardaki renklenme, alt yüzeydeki dik tüy yoğunluğu, yaprak boyutları, ana damarlar arasındaki açılar, salkım sıklığı, salkım şekli ve tane boyutları bakımından farklar olduğunu saptamışlardır. Aynı şekilde çeşitler arasında sürgün özellikleri ve olgun yaprağın alt yüzünde damarlarda ve damarlar arasında yatık tüy yoğunluğu bakımından benzerliklerin olduğunu bildirmişlerdir. Çalışma sonucunda araştırmacılar, hem ampelografik hem de moleküler yöntemlerle bu üç üzüm çeşidinin tamamen farklı olduğunu belirlemişlerdir.

Çelik ve ark. (2008), Artvin ve Rize yörelerinde yetiştirilen *Vitis labrusca* türüne ait olan 18 genotipi OIV metodunu kullanarak tanımlamışlardır. Genotipler arasında sürgün ucu şekli, sürgün ucundaki antosiyanin renklenmesi, genç yaprakta yatık tüy yoğunluğu, sülüklerin dizilişi, yaprak boyutu, şekli ve lop sayısı, olgun yaprakta damar aralarındaki yatık tüy yoğunluğu bakımından farklılıkların olduğunu tespit etmişlerdir. Bütün genotiplerin hermafrodit çiçek yapısına sahip olduklarını, 12 genotipin az taneye

altı genotipin ise çok az taneye sahip olduğunu bildirmişlerdir. Araştırmacılar, incelenen tüm genotiplerin Karadeniz bölgesinde *labrusca* bağıcılığı için ümit var olduklarını belirtmişlerdir.

Sabır (2008), 59 üzüm çeşidi ve 20 Amerikan asma anacının ampelografik ve moleküler yöntemlerle tanımlamasını yapmıştır. Ampelografik çalışmalarda genotipleri uluslar arası asma tanımlama listesinden seçilen 44 özelliği kullanarak incelemiştir. Moleküler çalışmalarda ise 60 ISSR primerini tarayarak en uygun 20 primeri seçmiştir. İncelenen genotiplerin hem ampelografik hem de DNA düzeyinde soy ağaçlarını oluşturmuştur. Araştırmacı, özellikle sürgün ucu antosiyanin yoğunluğu, sürgün ucu yatık tüy yoğunluğu, genç yaprak üst yüzey rengi, genç yaprak damarlar arası yatık tüy yoğunluğu, olgun yaprak iriliği, olgun yaprak şekli, diş şekli, sap cebi şekli, olgun yaprak damarlar arası yatık tüy yoğunluğu, yaprak sapının ana damara göre uzunluğu, salkım uzunluğu, salkım ağırlığı ve tane şekli karakterlerinin incelenen genotiplerde en fazla çeşitlilik gösteren özellikler olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca, her iki yöntemle elde edilen soy ağacı üzerinde genotiplerin, öncelikli olarak genetik orijinlerine bağlı kalarak dağılım gösterdiklerini ve alt sınıfların oluşumunda öncelikli değerlendirme şekillerinin ve coğrafi orijinlerinin etkili olduğunu bildirmiştir.

Santiago ve ark. (2008), Tinta Castanal çeşidini ampelografik özellikler ve moleküler markörler yardımıyla tanımlamışlardır. Bu çeşidin sürgün, olgun yaprak, tane, tohum özelliklerinin belirlenmesinde IBPGR' nin yöntemini kullanmışlardır. Çeşidin sürgün ucunun açık, sürgün ucundaki yatık tüylerin çok yoğun, dik tüylerin çok seyrek ve sürgünlerin yarı dik olduklarını tespit etmişlerdir. üç yıllık çalışma süresi boyunca ampelografik özelliklerin değişmediğini ancak iklim koşullarının agronomik özellikler üzerine etkisinin olduğunu bildirmişlerdir. Araştırmacılar, Portekiz'in Vinhos Verdes bölgesinde yetiştirilen Rabo de Ovelha çeşidinin yaprak morfolojisinin Tinta Castanal çeşidi ile tamamen benzer sürgün ve salkımlarının ise daha az benzer olduğunu saptamışlardır. Bu iki çeşidin kesin ayrımının yapılabilmesi için, daha ayrıntılı ampelografik ve moleküler çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu bildirmişlerdir.

Zdunic ve ark. (2008), IBPGR' nin listesinden seçtikleri 52 morfolojik karakteri kullanarak Hırvatistan'ın yerli üzüm çeşidi Prč Bijeli' nin ampelografik ve fenolojik özelliklerini belirlemişlerdir. Ayrıca, ELISA testini kullanarak dört virüs hastalığının insidansını saptamışlardır. Araştırmacılar üzüm çeşidinin sürgün ucunda şeklin açık,

antosiyenin renklenmesi ve tüy varlığının yok, genç yaprakta üst yüzün yeşil, alt yüzde damarlar arasında yatık tüylerin çok seyrek, sürgünlerde geliŐimin yarı dik, boğum aralarının karın ve sır tarafının yeşil, olgun yaprağın beş parçalı, beşgen Şeklinde ve diş kenarlarının düz olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca,  z m çeşidinin düşük asit ve orta düzeyde Őekere sahip olduğunu da bildirmişlerdir.

Atak ve ark. (2009), ülkemizde değişik asma tür, çeşit, tip, ana ve klonları ile yapılan moleküler ve morfolojik tanımlama çalıŐmalarını incelemişlerdir. Ampelografik çalışmalarda karşılaşılan bazı sınırlayıcı faktörlerin etkisini azaltmak ve genotipler hakkında daha ayrıntılı bilgiler elde etmek amacıyla biyokimyasal yöntemler ve moleküler markörlerin kullanılmaya baŐlandıđını bildirmişlerdir. Ülkemizdeki en kapsamlı moleküler tanımlama çalıŐmasının asma gen kaynaklarının karakterizasyonu amacıyla Tarım ve Köy İŞleri Bakanlığı ve Tübitak tarafından desteklenen ve Ankara Biyoteknoloji Enstitüsü tarafından gerçekleŐtirilen proje olduğunu belirtmişlerdir. Morfolojik ve moleküler tanımlama yöntemlerinin birlikte kullanılmasıyla fenotip ve genotip arasındaki bağlantıların ortaya konula bileceğini ifade etmişlerdir. Araştırmacılar,  lkemizde morfolojik ve moleküler tanımlama yöntemlerinin birlikte kullanıldığı en kapsamlı çalışmanın klon seleksiyonu sonucu seçilen klonların tanımlanması amacıyla yürütüldüğünü bildirmişlerdir.

elik ve ark. (2009), Samsun'da yetiştirilmekte olan *Vitis labrusca* L. türüne ait 13 tipin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin " z m Tanımlayıcıları"na göre tespit etmişlerdir. İncelene tiplerin, iki tanesinde (55 Merkez 01 ve 55 Merkez 06) sürgün uçlarının yarı açık diğerlerinin kapalı olduğunu saptamışlardır. Sürgün ucundaki renklenme bakımından,   tipin sürgün uçlarında çok zayıf ve kısmen antosiyenin dağılımı olduğunu, 55 Merkez 06 tipi dışındaki tüm tiplerin sürgün uçlarında farklı derecelerde yatık tüyler olduğunu ve sürgünlerin farklı derecelerde yatay veya sarkık büyüme gösterdiğini belirlemişlerdir. İncelenen tiplerin,   tanesinde (55 Merkez 06, 55 Merkez 09 ve 55 Merkez 10) boğumlarda dik tüy varken diğerlerinin tüysüz ancak boğum aralarının genellikle seyrek tüylü olduğunu saptamışlardır. Araştırmacılar, tüm tiplerde sürgün üzerindeki sülüklerin sürekli dağılım gösterdiğini belirtmişlerdir.

Kılıç (2009), Gevaş (Van) yöresinde yetiştirilen Karagöz, Siirt, Yeşil, Artos, Dilber, Ağa ve Erek  z m çeşitlerinin ampelografik özelliklerini IBPGR'nin " z m

Tanımlayıcıları” yöntemiyle tespit etmiştir. İncelenen çeşitlerin *Vitis vinifera* L.’nin kültür çeşitleri olduklarını ve bu türün ortak özelliklerini taşıdıklarını saptamıştır.

Ersayar (2010), Van merkez ve Edremit ilçesinde yetiştirilen 14 üzüm çeşidinin ampelografik özelliklerini IBPGR metoduna göre incelemiştir. İncelenen çeşitlerin tamamının *Vitis vinifera* L. türüne ait çeşitler olduğunu tespit etmiştir. Üzüm çeşitlerinin tanımlanmasında kullanılan morfolojik ve fenolojik özelliklerin yöre, bakım koşulları, buldukları yer ve zamana göre farklılıklar gösterebileceğini bildirmiştir. Araştırmacı tüylülüğün daha çok sürgün ucu, genç yaprak ve olgun yaprakta önem arz ettiğini, renk ve şekille ilgili özelliklere göre daha az değişkenlik gösterdiğini ifade etmiştir. Ayrıca tanımlamada özellikle antosiyaninlerin varlığı ve yoğunluğunun önemli olduğunu belirtmiştir.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

Bu araştırma, 2007–2009 yılları arasında Siirt merkez, Aydınlar, Baykan, Eruh, Kurtalan, Pervari ve Şirvan ilçeleri ile bunlara bağlı köylerdeki üretici bağlarında yürütülmüştür. Araştırmada Aşkar, Bağlıti, Besirane, Bineteti, Boğa, Cevzane, Çiçike Nator, Düvrevi, Emiri, Gadöv, Gevre, Gözene, Hacı Mendi, Hergifi, Heseni, Hezirani, Karröd, Keşirte, Meyan, Meyme Zeynep, Memky Eyşo, Mivağış, Mivazer, Polati, Reşalya, Rötik, Silopi, Sinciri, Sipiyo, Siropiromenda, Şevkeye, Tarsus Beyazı, Tarsus Siyahı, Tayfi ve Veledezine üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri belirlenmiştir.

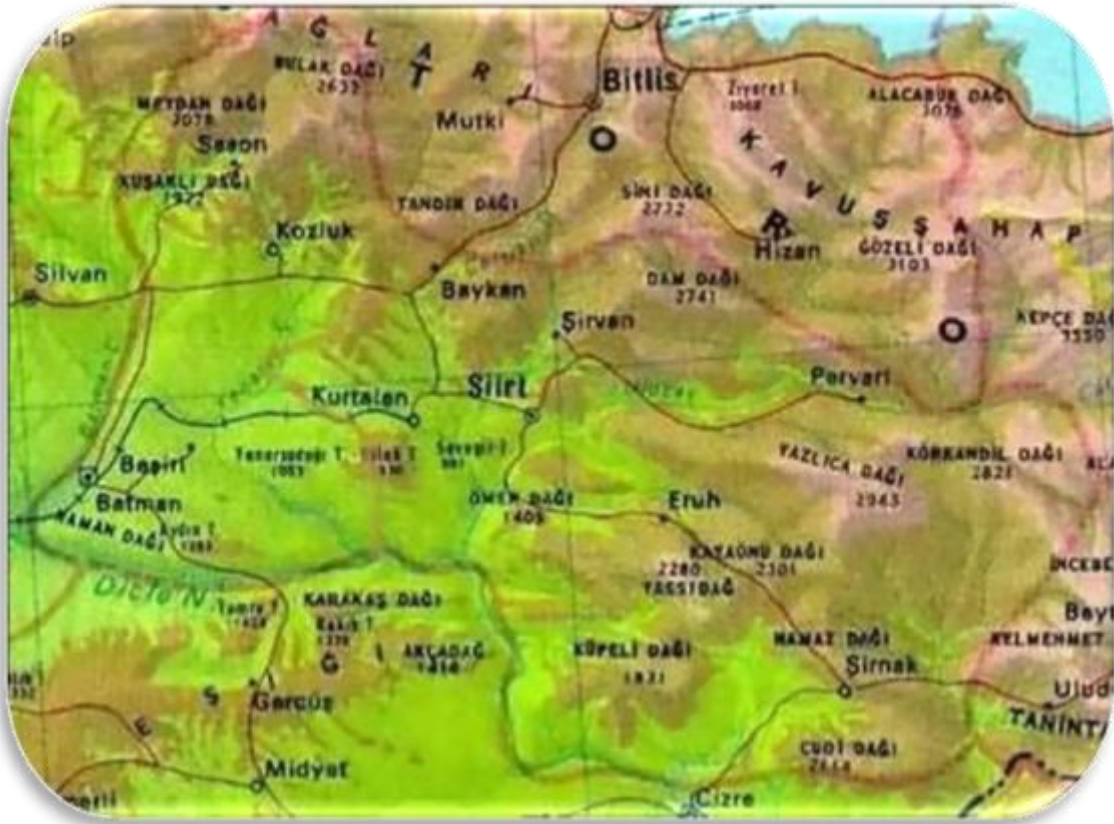
3.1.1. Araştırma alanının coğrafik durumu

Güney Doğu Anadolu Bölgesinin kuzey doğusunda bulunan Siirt ili 41°-57' doğu boylamları ve 37°-55' kuzey enlemleri arasında yer almaktadır (Anonim, 2005). İli, doğudan Şırnak ve Van, kuzeyden Batman ve Bitlis, batıdan Batman, güneyden Mardin ve Şırnak illeri çevrelemektedir (Şekil 3.1).

Siirt ili toprakları Güneydoğu Torosların çizdiği geniş yayın Dicle Havzasına giren bölümünde yer almaktadır. İlin yüz ölçümü 6.186 km² olup, deniz seviyesinden yüksekliği 930 m dir. İlin kuzeyi ve doğusu yüksek ve sarp kesimlerdir. İl sınırları içinde bulunan başlıca dağlar: Tandır dağı (2170 m), Garzan dağı (1055 m), Hasteri dağı (2700 m), Doğru yol dağı (2650 m), Tartı tepe dağı (2268 m), Tünek dağı (2100 m), Yazlıca (Herakol) dağı (2943 m), Kör kandil dağı (2821 m) ve Martepe dağı (2812 m) dır (Anonim, 2007).

Siirt ilinin kuzeyindeki ve doğusundaki dağlık kesimlerden güneye ve batıya doğru yönelen vadiler, Güneydoğu Anadolu düzlükleri'nin doğu ucuna ulaşınca kadar pek geniş değildir. Bu nedenle Siirt'te ovalık alanlar azdır. Akarsu ve yüzey suları ile aşınmış kalkerler nedeniyle dar ve dik vadiler oluşmuştur. İlin önemli vadileri: Uluçay (Botan) ve Behrancı vadileridir. İlin en önemli ovası, Uluçay (Botan) vadisinin yer yer

genişlemesi ile oluşan Kurtalan ovasıdır. Siirt'te dağlardan sonra en ağırlıklı yeryüzü şekli platolardır. Büyük bir bölümü yüksek düzlükler şeklinde olan bu platolar, Siirt Doğusu Dağları'nın kuzey bölümünü oluşturan Doğru yol, Kurtalan, Kapılı ve Herakol Dağları'nın Uluçay (Botan) suyu ve kollarınca yarılmış vadilere bakan yamaçlarında toplanmışlardır. İlin başlıca yaylaları, Çemikarı, Ceman, Herakol ve Bacavan yaylasıdır. İl sınırları içerisinde bulunan akarsu kaynakları ise; Uluçay (Botan) suyu, Reşinan çayı, Garzan çayı, Kezer çayı ve Başur çayıdır (Anonim, 2005).

Şekil 3.1. Siirt ili ve civarı fiziki haritası (Anonim, 2007).

Aydınlar ilçesi, doğudan Pervari ilçesi, kuzeydoğudan Şirvan ilçesi, batıdan Siirt ili ile çevrelenmektedir. İlçenin, Siirt il merkezine uzaklığı 7 km dir. İlçenin yüzölçümü 900 km² ve deniz seviyesinden yüksekliği 1170 m dir. İlçenin etrafı engebeli dağlarla çevrili olup, ovası ve platosu yoktur. Toprakları kireçli ve tarıma elverişli arazisi azdır. İlçenin en önemli akarsuyu Botan çayıdır (Anonim, 2005; 2007).

Baykan ilçesi Siirt il merkezine 47 km uzaklıktadır. İlçenin doğusunda Şirvan, batısında Kurtalan ve Kozluk ilçeleri, güneyinde Siirt ili, kuzeyinde ise Bitlis ili bulunmaktadır. İlçe merkezi vadi içinde olup etrafı yüksek tepelerle çevrilidir. Toplam yüz ölçümü 594 km² olup, deniz seviyesinden yüksekliği 1050 m dir. İlçe alanının % 66'sı dağlık, % 1'i ova, % 33'ü ise engebeli araziden oluşmaktadır. İlçenin belli başlı dağları; Tandır dağı (2710 m), Atlı tepe (1850 m), Tosunlu dağı (1710 m) ve Dikmen tepe (1664 m) dir. İlçenin en önemli akarsu kaynağı Bitlis'ten gelen ve ilçe merkezinden geçen çaydır (Anonim, 2005; 2007).

Eruh ilçesinin doğusu Şırnak ili, batısı Siirt ili, kuzeyi Pervari ilçesi, güneyi ise Güçlükonak ilçesi ile çevrilidir. İlçe, il merkezine 53 km uzaklıkta olup, deniz seviyesinden yüksekliği 1125 m'dir. İlçenin yüz ölçümü 1215 km² dir. İlçe topraklarının büyük bir bölümü dağlarla kaplı olup arazi dalgalı ve engebeli bir yapıya sahiptir. Eruh ilçesi, güneyinde ve kuzeyinde Güneydoğu torosların uzantısı olan sıra dağlar arasında bulunmaktadır. İlçenin en yüksek dağları; Tartı tepe dağı (2268 m) ve Tünek dağı (2100 m) dir. İlçenin önemli akarsuları; Zorava ve Şikefta çaylarıdır (Anonim, 2005; 2007).

Kurtalan ilçesi, Siirt ilinin batısında yer almaktadır. Kurtalan ilçesi, Doğudan Siirt ili, Batıdan Beşiri ilçesi, Kuzeydoğudan Baykan ilçesi, Kuzeybatıdan Kozluk ilçesi, Güneydoğudan Eruh ilçesi, Güneybatıdan Hasankeyf ilçesi ile çevrelenmektedir. Siirt il merkezine 34 km uzaklıktaki ilçenin yüz ölçümü 1.085 km² dir. İlçenin deniz seviyesinden yüksekliği 675 m dir. İlçe toprakları orta yükseklikteki dalgalı düzlüklerden oluşmaktadır. İlçenin en önemli yükseltisi Garzan dağı (1055 m) dir. İlçenin topraklarını Garzan çayı ve Bitlis çayı sulamaktadır (Anonim, 2005; 2007).

Pervari ilçesi, Siirt ilinin kuzey doğusunda yer almaktadır. İlçenin, kuzeyini Şirvan ve Hizan ilçeleri, doğusunu Bahçesaray, Çatak ve Beytüşşebap ilçeleri, güneyini Şırnak il merkezi ve Eruh ilçesi, batısını ise Aydınlar ilçesi çevrelemektedir. İlçe, il merkezine 96 km uzaklıktadır. Yüz ölçümü 1459 km² olup, ilçenin deniz seviyesinden yüksekliği 1380 m' dir. Ancak ilçenin deniz seviyesinden yüksekliği kuzeyinde yer alan Botan vadisinde 600 m'ye kadar düşmektedir. İlçenin en önemli dağları, Yazlıca (Herakol) (2943 m) ve Kör kandil (2821 m) dağlarıdır. İlçenin önemli akarsu kaynakları; Botan çayı, Müküs çayı, Çemikari, Masiri, Sinebel, Zere ve Bakırma dereleridir (Anonim, 2005; 2007).

Şirvan ilçesi, Siirt ilinin kuzeyinde yer almakta ve il merkezine 26 km uzaklıktadır. Şirvan ilçesinin, doğusunda Pervari ilçesi, batısında Baykan ilçesi, kuzeyinde Bitlis ili, doğusunda Hizan ilçesi, güneyinde Siirt il merkezi bulunmaktadır. İlçenin yüz ölçümü 1034 km² olup, engebeli bir arazi yapısına sahiptir. İlçenin başlıca dağları; Hasteri dağı (2700 m), Bacavan dağı ve Kaş dağıdır (Anonim, 2005; 2007).

3.1.2. Araştırma alanının toprak yapısı

Siirt havzası, batıdan Batman çayı ve Sultandağı, kuzeyden Kale tepe ve Çatak, doğudan Merkez tepe ve Hızıl çayı, güneyden ise Şeyh Ömer tepesi ile sınırlandırılmıştır. İl topraklarının % 50'den fazlası kahverengi orman ve kahverengi topraklardan meydana gelmiştir. Dicle nehri ve Botan çayı boyunca alüvyonlu topraklar ve az miktarda kolüvyonlu topraklar bulunmaktadır (Anonim, 2005; 2007).

Siirt yöresi toprakları kullanılmaya uygunluk derecesi açısından; birinci sınıf, ikinci sınıf, üçüncü sınıf, dördüncü sınıf ve beşinci-sekizinci sınıf araziler olmak üzere sekiz gurup olarak tanımlanmıştır. İlde, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf araziler, toplam arazilerin % 15'ini oluşturmaktadır. Yörede, tarım arazileri birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf araziler üzerinde yoğunlaşmıştır. En fazla alana sahip orman ve çayır-mera alanları sekizinci sınıf araziler üzerinde bulunmaktadır (Anonim, 2005).

3.1.3. Araştırma alanının iklim özellikleri

Siirt ve çevresinde genel olarak karasal iklim hüküm sürmekte olup, kışları sert yazları ise sıcak ve kurak geçmektedir. Haziran ve Ekim ayları arasında pek yağış görülmemekle birlikte Güneydoğu Anadolu Projesinin faaliyete girmesiyle iklim özelliklerinde değişiklikler başlamıştır. Bu dönemden sonra ilkbaharda daha fazla yağış görülmüş, nem miktarı % 40'ın üzerine çıkmıştır. İlin doğu ve kuzey bölgelerinde kışlar daha sert ve yağışlı, güney güneybatı bölgelerinde ise ılık geçer. Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır. Rüzgarlar geceleri doğu ve kuzeydoğudan, gündüzleri

güney ve güneybatıdan, kışın ise kuzey kuzeybatıdan eserler. İlde yağışlar kış, ilkbahar ve sonbahar aylarında görülmektedir (Anonim, 2005). İlin 11 yıllık (1999-2009) ortalama rüzgar hızı 0.9 m/sn, aylık ortalama günlük toplam güneşlenme süresi 7.5 saat olarak gerçekleşmiştir (Anonim, 2009a).

Sıcaklık Durumu

Araştırma alanına ait sıcaklıkla ilgili veriler çizelge 3.1, 3.2, 3.3 ve 3.4'te verilmiştir. Sıcaklıkla ilgili veriler aylık ve yıllık ortalama sıcaklıklar ile ortalama minimum (en düşük) ve ortalama maksimum (en yüksek) şeklinde belirtilmiştir.

Siirt ilinin 33 yıllık (1975-2008) sıcaklık ortalaması 16 °C dir (Anonim, 2009b). Çizelge 3.1'de görüldüğü gibi, Siirt ilinin son 11 yıla ait (1999-2009) ortalama sıcaklık değeri 16.5 °C dir. Aylık sıcaklık ortalaması bakımından Ocak ayı en düşük (3.1 °C), Temmuz ayı ise en yüksek (30.9 °C) ortalama sıcaklığa sahiptir. Araştırmanın yapıldığı birinci yıl (2008) yıllık ortalama sıcaklık değeri 17.1 °C, ikinci yıl (2009) ise 16.3 °C olarak gerçekleşmiştir. 33 yıllık (1975-2008) kayıtlara göre ilin en yüksek sıcaklık değeri 44.4 °C olarak 30.07.2000 tarihinde ölçülürken, en düşük sıcaklık değeri -14.8 °C olarak 09.01.1977 tarihinde kaydedilmiştir (Anonim, 2009b).

Çizelge 3.1. Siirt iline ait 1999-2009 yılları arası ay ve yıllara göre ortalama sıcaklık değerleri (°C) (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Ort.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	6.5	6.7	9.3	14.6	22.5	27.2	30.8	30.8	24.5	18.7	10.8	7.2	17.4
2000	2.4	3.5	7.4	15.7	20.3	27.4	33.4	30.5	25.4	17.7	11.4	5.3	16.7
2001	5.3	5.5	11.7	14.8	17.7	26.8	31.5	30.7	25.9	17.8	9.4	5.5	16.8
2002	2.1	6.8	10.5	11.9	19.2	26.1	30.3	28.9	25.0	19.4	12.1	0.9	16.1
2003	4.9	2.8	6.0	13.7	21.2	25.9	29.9	30.7	24.8	19.4	9.5	5.0	16.1
2004	3.8	2.9	10.8	13.2	18.1	26.3	30.0	29.3	25.8	20.6	9.6	2.5	16.0
2005	2.7	3.8	8.6	15.3	19.7	25.3	31.8	30.7	24.8	17.5	10.1	7.7	16.5
2006	1.9	5.2	9.8	14.6	20.9	28.5	30.0	32.2	25.2	17.5	8.5	3.6	16.4
2007	0.5	5.0	8.7	10.4	21.5	27.4	30.9	30.5	26.3	20.1	10.2	4.7	16.3
2008	1.4	4.1	13.7	17.7	19.3	27.4	31.8	31.8	25.4	18.4	11.4	3.2	17.1
2009	2.7	6.7	8.6	13.0	20.1	26.6	30.0	29.3	23.5	20.0	11.0	4.8	16.3
Ortalama	3.1	4.8	9.5	14.0	20.0	26.8	30.9	30.4	25.1	18.8	10.3	4.5	16.5

Çizelge 3.2 ve 3.3'te görüldüğü gibi, Siirt ilinin 11 yıllık (1999–2009) meteorolojik kayıtlarına göre, ilde en düşük sıcaklıkların ortalaması 6.1 °C, en yüksek sıcaklıkların ortalaması 27.8 °C'dir. Aylık ortalama en düşük ve en yüksek sıcaklıklar

bakımından Ocak ayı -5.0 °C ile en düşük, Ağustos ayı 41.2 °C ile en yüksek sıcaklığa sahip aylar olmuşlardır. Diğer taraftan araştırmanın yürütüldüğü birinci yıl (2008) yıllık en düşük sıcaklıkların ortalaması 7.0 °C, en yüksek sıcaklıkların ortalaması ise 29.2 °C olarak kaydedilmiştir. İkinci yıl (2009) en düşük sıcaklıkların ortalaması 7.0 °C, en yüksek sıcaklıkların ortalaması ise 26.8 °C olarak gerçekleşmiştir (Anonim, 2009a).

Çizelge 3.2. Siirt ilinin 1999-2009 yılları arası ay ve yıllara ait ortalama en düşük sıcaklık değerleri (°C) (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Ort.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	0.2	-4.8	0.8	5.4	9.2	16.0	20.1	18.0	14.7	6.3	-2.2	1.0	7.0
2000	-5.0	-3.6	-4.0	2.6	9.0	16.2	21.8	16.6	15.1	8.0	3.0	-1.2	6.5
2001	-2.3	-6.7	1.8	6.1	7.2	15.0	20.6	21.0	14.8	7.0	-2.0	-6.1	6.3
2002	-4.3	-0.8	0.2	5.0	8.1	12.9	19.9	20.0	15.2	7.9	3.0	-12	6.2
2003	-1.2	-5.0	-4.7	1.4	9.8	11.0	20.3	20.9	14.4	1.6	1.7	-2.5	5.6
2004	-3.0	-9.5	0.0	-3.8	8.0	15.1	20.0	19.7	16.0	7.9	-4.3	-6.8	4.9
2005	-4.0	-6.1	-1.2	2.0	5.9	13.0	21.0	21.5	14.4	3.8	0.4	-4.3	5.5
2006	-7.8	-4.0	1.7	3.6	10.4	18.0	20.0	22.0	14.9	8.9	0.9	-11	6.4
2007	-10	-7.2	-0.8	1.0	8.0	16.8	20.8	21.0	15.8	7.8	-1.2	-3.9	5.6
2008	-7.6	-5.5	2.4	6.0	8.8	14.9	20.4	23.0	12.1	9.5	4.9	-4.0	7.0
2009	-11	0.0	0.8	4.1	9.4	17.3	20.7	20.2	8.5	11.5	7.5	-4.1	7.0
Ortalama	-5.0	-4.8	-0.2	3.0	8.5	15.1	20.5	20.3	14.1	7.2	1.0	-4.9	6.1

Çizelge 3.3 Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara ait ortalama en yüksek sıcaklık değerleri (°C) (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Ort.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	15.0	17.0	21.0	28.4	33.2	38.0	40.2	41.4	33.8	35.2	21.6	16.0	28.4
2000	14.4	13.3	21.2	27.0	31.2	37.7	44.4	41.4	37.2	29.2	21.0	13.2	27.6
2001	14.2	17.0	23.3	27.8	30.0	36.6	42.9	41.0	35.8	31.7	23.9	15.4	28.3
2002	13.0	16.3	22.0	21.0	31.3	38.0	40.3	40.2	35.7	32.7	22.5	15.9	27.4
2003	14.5	13.1	17.0	25.3	31.2	35.5	39.9	40.9	38.4	31.6	23.1	13.7	27.0
2004	11.3	15.1	24.4	28.2	31.0	35.9	39.5	39.5	37.8	36.6	22.2	15.7	28.1
2005	14.2	17.3	22.2	26.8	31.6	35.3	42.2	42.3	35.3	32.3	21.2	21.3	28.5
2006	9.5	16.8	21.0	25.7	36.1	38.5	40.8	43.4	38.0	32.2	19.2	18.8	28.3
2007	12.5	14.3	17.2	22.1	33.8	37.8	40.7	41.2	39.2	32.1	21.5	15.1	27.2
2008	10.2	16.1	28.5	32.9	34.1	39.9	42.2	42.6	39.1	32.3	20.6	12.9	29.2
2009	13.4	15.3	21.1	23.6	33.8	37.3	39.7	40.3	37.0	31.6	15.5	13.5	26.8
Ortalama	12.9	15.6	21.7	26.2	32.4	37.3	41.1	41.2	37.0	32.5	21.1	15.5	27.8

Çizelge 3.4'te görüldüğü gibi, yıllara göre değişmekle birlikte Siirt ilinde 1999–2009 yılları arasında ortalama donlu gün sayısı 35.8 gündür. İlde donlu günler Kasım ayında başlayıp, Mart ayında sona ermektedir. Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim aylarında ise donlu günlere rastlanmamaktadır. Araştırmanın

yürütüldüğü birinci yıl (2008) Siirt ilinde toplam donlu gün sayısı 55 gün olarak kaydedilirken, ikinci yıl (2009) 33 gün olarak kaydedilmiştir (Anonim, 2009a).

Çizelge 3.4 Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre donlu gün sayısı (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Top.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	7
2000	19	17	9	-	-	-	-	-	-	-	-	3	48
2001	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	20
2002	19	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	42
2003	2	11	7	-	-	-	-	-	-	-	-	5	25
2004	9	14	-	-	-	-	-	-	-	-	5	20	48
2005	20	12	3	-	-	-	-	-	-	-	-	5	40
2006	16	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	31
2007	24	7	1	-	-	-	-	-	-	-	1	12	45
2008	22	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	55
2009	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	33
Ortalama	13.4	9.5	1.6	-	-	-	-	-	-	-	1.09	9.9	35.8

Yağış Durumu

Çizelge 3.5'te görüldüğü üzere, yörede son 11 yılın (1999–2009) rasat değerlerine göre, m²'ye yılda ortalama 623.4 mm yağış düşmüştür. 1999–2009 yılları arasında meydana gelen yağışların aylara göre dağılımı incelendiğinde Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında yağışın yüksek olduğu, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında ise yağış miktarının azaldığı görülmektedir. Yıllar itibariyle en fazla yağış 2003 (834.2 mm), 2009 (767.8 mm), 2006 (729.7 mm) ve 2001 (709.6 mm) yıllarında görülmüştür. Araştırmanın yürütüldüğü birinci yıl (2008), m²'ye toplam 458.0 mm yağış düşerken, ikinci yıl (2009) m²'ye toplam 767.8 mm yağışın düştüğü kaydedilmiştir (Anonim, 2009a).

Nispi Nem

Çizelge 3.6'da görüldüğü üzere son 11 yıllık (1999–2009) meteorolojik kayıtlara göre, Siirt ilinin aylık nispi nem ortalaması % 51.8 dir. 1999–2009 yılları ortalamalarına göre, nispi nemin en yüksek olduğu aylar Ocak (% 70.4), Aralık (% 70), Şubat (%67.5), Kasım (% 63.3) ve Nisan (% 59.5); nispi nemin en düşük olduğu aylar ise Temmuz ve

Ağustos (% 30.3) aylarıdır. Araştırma yıllarında ise nispi nem ortalaması, 2008 yılında % 49.8, 2009 yılında % 57 olarak kaydedilmiştir (Anonim, 2009a).

Çizelge 3.5 Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre toplam yağış miktarı (mm) (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Top.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	32.0	82.2	126.5	111.0	6.2	5.6	3.7	3.8	4.6	18.6	8.8	42.4	445.4
2000	76.6	70.7	84.8	83.4	28.8	0.0	0.0	0.0	1.1	18.4	16.8	128.5	509.1
2001	29.9	99.3	111.7	65.7	97.7	1.2	6.5	0.0	0.1	35.7	37.0	224.8	709.6
2002	62.1	61.3	122.7	135.8	15.4	3.0	1.8	0.0	5.2	29.5	43.9	143.3	624.0
2003	65.0	182.4	191.7	98.2	2.6	36	0.0	0.3	1.1	40.7	111	105.2	834.2
2004	115	95.8	31.8	67.6	113	0.2	0.1	0.0	0.0	22.7	213	16.5	675.7
2005	97.1	92.2	112.3	46.1	31.5	22	0.0	7.4	2.8	27.2	49.5	84.3	572.4
2006	136	121.7	79.2	97.1	15.8	0.0	0.4	0.1	0.0	160	87.8	31.6	729.7
2007	36.2	34.9	89.7	237.0	24.3	8.7	0.0	2.2	0.0	8.8	48.2	41.7	531.7
2008	57.5	75.8	49.9	32.0	29.8	7.0	0.2	8.3	35	57.4	23.2	81.9	458.0
2009	32.6	127.0	130.3	103.0	13.7	6.9	0.3	0.5	5.5	44.6	213	90.4	767.8
Ortalama	67.2	94.8	102.7	97.8	34.3	8.1	1.1	2.0	5.0	42.0	77.4	90.0	623.4

Çizelge 3.6 Siirt ilinin 1999–2009 yılları arası ay ve yıllara göre ortalama nispi nem (%) değerleri (Anonim, 2009a)

YILLAR	AYLAR												Yıllık Ort.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1999	69.8	65.7	59.1	59.2	40.6	39.1	30.6	25.1	36.0	46.1	55.8	60.3	48.9
2000	68.5	63.4	54.3	54.0	40.9	27.5	17.9	22.9	30.4	52.1	53.4	76.8	46.8
2001	69.7	68.3	64.0	60.4	58.6	32.9	31.2	37.0	45.4	48.5	61.1	79.9	54.7
2002	74.0	57.4	62.0	70.9	49.9	36.7	32.0	33.4	39.5	51.9	58.7	76.8	53.6
2003	70.1	75.4	64.8	60.4	44.0	35.9	26.2	25.6	34.6	49.6	70.2	76.7	52.7
2004	78.5	76.5	52.4	52.2	59.7	37.9	30.3	30.0	28.2	48.3	77.5	66.2	53.1
2005	70.9	67.1	59.5	54.9	48.6	38.3	28.0	30.3	34.5	46.0	61.4	69.6	50.7
2006	74.6	66.6	57.4	62.7	44.3	27.5	35.0	28.1	37.7	64.0	59.6	53.5	50.9
2007	70.3	65.1	61.1	69.2	52.2	36.1	33.3	34.9	31.7	49.5	60.1	67.2	52.5
2008	57.8	61.8	47.0	45.4	42.9	32.8	25.9	31.4	47.3	59.5	70.0	76.6	49.8
2009	70.3	76.0	68.1	66.0	51.8	44.3	43.4	35.4	45.3	48.8	68.7	66.7	57.0
Ortalama	70.4	67.5	59.0	59.5	48.5	35.3	30.3	30.3	37.3	51.3	63.3	70.0	51.8

3.1.4. Araştırma alanının bitkisel üretim durumu

Siirt ilinin geneli dikkate alındığında, ilin toplam yüzölçümü olan 639.708 hektarlık alanın yaklaşık % 13.8'ini (88.919 ha) tarım arazisi, % 33.5'ini (214.601 ha) çayır-mera arazisi, % 44.6'sını (285.681 ha) orman arazisi, % 0.03'ünü (227 ha) su yüzeyleri, % 7.85'ini (50.280 ha) tarım dışı araziler oluşturmaktadır (Çizelge 3.7).

İlde tarıma elverişli arazilerin yaklaşık 74.895 ha'lık kısmında kuru tarım, 9.797 ha'lık kısmında ise sulı tarım yapılmaktadır. İl topraklarının yaklaşık % 14'lük kısmı tarıma elverişli olup, bunun % 85'i tarla tarımı, % 15'lik kısmı ise bahçe tarımı için kullanılmaktadır (Anonim, 2007).

Çizelge 3.7. Siirt ili arazi varlığı ve kullanım şekli (Anonim, 2007)

Kullanma şekli	Toplam alan (ha)	Dağılım oranı (%)
Tarım arazisi (kuru, bağ-bahçe)	88919	13.80
Çayır-mera	214601	33.50
Orman-fundalık	285681	44.60
Su yüzeyleri	227	0.03
Tarım dışı araziler	50280	7.85
Toplam	639708	100

Siirt ili, önemli bir tarımsal çeşitliliğe sahiptir. Ancak yıllık yağış toplamının azlığı ve mevsimlere göre dağılışındaki dengesizlik, ilde kuru tarım sistemini hâkim kılmıştır. Bitkisel üretim, genellikle tahıllar üzerinde yoğunlaşmıştır. Tahıl yetiştirmede nadas+tahıl sistemi uygulanmaktadır. Siirt'in bitkisel üretiminde üretim değerleri açısından tahıllar ve tahıllar içerisinde ise buğday ilk sırayı almakta ve bunu arpa izlemektedir. Endüstri bitkilerinden Pamuk, Tütün ve Susamın üretim değerleri açısından önemli olduğu görülmektedir. İlde, önemli miktarda kuru soğan üretimi de yapılmaktadır. Baklagiller de ise, kırmızı mercimek ve nohut ön plana çıkmaktadır. Kırmızı mercimek daha fazla üretim miktarına sahiptir. Nohut üretimi ise, ilin kendi ihtiyacını karşılayacak düzeydedir (Anonim, 2005).

İlde meyvecilik, daha çok tahıl üretimi ve hayvan yetiştiriciliğinin yanında ek gelir getirici ve aile ihtiyacını karşılamaya yönelik bir uğraş olarak yapılmaktadır (Anonim, 2005). Siirt ilinin bitkisel üretimde, meyvecilik açısından önem arz eden bazı meyve türlerinin kapladığı alan ve üretim miktarları çizelge 3.8'de verilmiştir.

Çizelge 3.8 incelendiğinde, Antep Fıstığı (182500 da), Nar (27940 da), Üzüm (20435 da), Badem (842 da), Elma (760 da) ve Armut (500 da)' un önemli üretim alanlarına sahip olduğu görülmektedir. İlde ağırlıklı olarak Üzüm (14818 ton), Antep Fıstığı (11513 ton), Nar (1685 ton), Dut (610 ton), Ceviz (504 ton), İncir (403 ton) ve Badem (353 ton) üretimi yapılmaktadır (Anonim, 2010b).

Çizelge 3.8. Siirt ili meyve üretimi (Anonim, 2010b)

Ürün adı	Kapladığı alan (da)	Üretim (ton)
Armut	500	325
Ayva	85	57
Badem	842	353
Ceviz	225	504
Dut	240	610
Elma	760	252
Erik	175	101
Antep Fıstığı	182500	11513
İncir	245	403
Kaysı	120	69
Kiraz	210	38
Nar	27940	1685
Üzüm	20435	14818

3.1.5. Yöre bağıcılığın durumu ve bağıcılık tekniği

İlin toplam bağ alanı 20.435 da, yıllık üretimi 14.818 ton ve birim alandan elde edilen ürün miktarı ise 725 kg/da kadardır. Bağ alanlarının ilçelere dağılımı şöyledir; Eruh 7.750 da, Kurtalan 5.000 da, Merkez 2.500 da, Şirvan 1.775 da, Baykan 1.650 da, Aydınlar 1.250 da ve Pervari 510 da. Üzüm üretimi bakımından Kurtalan 6.500 ton, Eruh 3.375 ton, Merkez 3.000 ton, Baykan 1.155 ton, Aydınlar 675 ton, Şirvan 108 ton ve Pervari beş tonluk üretime sahiptir. İlin toplam bağ alanı 2001–2006 yılları arasında değişmemiştir. Ancak, 2007 yılında % 57.4, 2008 yılında % 9.5 oranında azalmış, 2009 yılında ise önemli bir değişim olmamıştır (Anonim, 2010b).

Bağıcılık için ekolojik şartlar bakımından oldukça uygun bir yerde bulunan Siirt ilinde yerli bağıcılık yapılmaktadır. Çoğunluğu yaşlı omcalardan oluşan bağlarda üzüm çeşitleri karışık olarak yetiştirilmektedir. Yörede bağıcılık çoğunlukla fıstık bahçelerinde ara tarımı olarak yapılmaktadır. Yöre bağları arazi yapısının engebeli olması nedeniyle çoğunlukla yamaçlar da yer almaktadır. Ancak ovalar da kurulmuş bağlarda mevcuttur. Asmanın gelişmesi, verim ve kalitesi üzerine etkide bulunan yer ve yöneyin seçimi konusunda yetiştiriciler hassas davranmamaktadırlar. Yörede mevcut arazilerin değerlendirilmesi ön planda olduğundan çok farklı yöneylerde bağlar tesis edilmiştir. Bağ kurulu yamaç arazilerin eğim dereceleri oldukça fazla olup, yetiştiriciler bu fazla eğim için hiçbir önlem almamaktadırlar. Böyle yerlerde teraslamaya gidilmesi hem

erozyon zararını önleyecek hem de uygulanacak kültürel ve teknik işlemler de kolaylıklar sağlayacaktır.

Yörede bağ tesisleri ilkbaharda gelişmiş güzel omcalardan alınan 1 m uzunluğundaki adi veya dipçikli çeliklerin krizma yapılmamış arazide açılan çukurlara dikilmesiyle yapılmaktadır. Daldırma yöntemi bağ içerisindeki boş yerlerin doldurulması amacıyla kullanılmaktadır. İlde, daha önceden kurulmuş eski bağlarda düzenli bir dikim aralığı kullanılmamış ve arazinin her tarafına rasgele dikim yapılmıştır. Ancak son yıllarda kurulan bağlarda sıra arası mesafeler 2–2.5 m sıra üzeri mesafeler ise 1.5–2 m olarak uygulanmaktadır. Uygulanan sıra arası ve sıra üzeri mesafelerdeki düzensizlikler uygulanacak teknik ve kültürel işlemlerin yapılmasını zorlaştırmakta, işçilik masraflarını artırmakta, verim ve kaliteyi düşürmektedir.

Yöre bağlarının büyük bir kısmında alçak Goble terbiye sistemi uygulanmaktadır. Omcalara verilen şekillerde bir standart yoktur. Aynı bağın içinde dahi değişik gövde yüksekliğinde ve değişik sayıda kol içeren omcalar görülmektedir. Pervari ilçesinde, 1–1.5 m yüksekliğindeki gövde üzerinde genellikle iki adet kol bırakılmakta ve bu kollar çatallı herekler üzerine alınmaktadır. Şirvan ilçesinde ise 1–1.5 m yüksekliğindeki gövde üzerinde bir baş oluşturulmaktadır. Bu baş üzerinde bırakılan 4–5 adet bir yıllık dal hiç budanmadan gövdeye eğimli olarak tutturulan hereklere bağlanmaktadır. Yörede özellikle Merkez ilçede ovaya kurulmuş yeni bağlarda basit telli terbiye sistemlerinin uygulandığı gözlemlenmiştir. Telli terbiye sistemlerinin yetiştiricilere tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla Tarım İl Müdürlüğü tarafından örnek bağlar kurulmuştur.

Yörede kış budaması Mart-Nisan aylarında yapılmaktadır. Çeşit farklı gözetmeksizin omcalar 3–4 göz üzerinden kısa budamaya tabi tutulmakta ve omcalar üzerinde 8–10 adet çubuk bırakılmaktadır. Ancak, Şirvan ilçesinde budama omcalar üzerinde bırakılan 4–5 adet çubuğun hiç kesilmeden hereklere bağlanması şeklinde uygulanmaktadır. Bağcılar yaz budamasına gereken önemi vermemektedirler. Filiz alma, dip sürgünü alma, uç alma, koltuk alma ve tepe alma gibi teknik işlemlerden hiç biri yapılmamaktadır. Ancak, yetiştiricilerin kendi ev ihtiyaçlarını karşılamak veya satmak amacıyla bilinçsiz bir şekilde körpe yaprakları topladıkları gözlenmiştir.

Yöre bağlarında toprağın gevşemesi, havalanması ve yabancı otların yok edilmesi gibi birçok faydası olan toprak işlemeye yeteri kadar önem verilmemektedir.

Şekil 3.2. Yörede omcalara uygulanan terbiye şekillerinden bir görünüm.

Yörede toprak işleme genellikle insan gücüyle kürek, bel ve çapa yardımıyla yapılmaktadır. Bağcıların dikimde sıra arası ve sıra üzeri mesafelere özen göstermemeleri, terbiye sistemlerinin düzgün olmaması ve bağların meyilli arazilerde bulunması toprak işlemenin insan gücü ile yapılması zorunluluğunu doğurmaktadır. Ancak sıra arası ve sıra üzeri mesafeleri uygun olan bağlarda traktör yardımıyla toprak işleme yapılabilmektedir. Yörede toprak işleme ilkbahar aylarında bir kez yapılmaktadır. Vejetasyon periyodu boyunca yabancı ot kontrolü için bir kaç kez de çapalama yapılmaktadır. Yörede bağ tesisi sırasında toprak altındaki geçirimsiz tabakaları kırmak amacıyla krizma işleminin yapılmadığı gözlenmiştir.

Asma yıllık yağışın 600 mm dolayında olduğu ve bu yağışın mevsimlere göre düzenli dağıldığı bölgelerde sulama yapılmaksızın ekonomik olarak yetiştirilebilmektedir (Çelik ve ark., 1998). Yörede yıllık ortalama yağış miktarı 623 mm civarındadır. Ancak, vejetasyon döneminde yağışların yetersiz olması nedeniyle kaliteli ve bol ürün için sulamaya ihtiyaç vardır. Yörede genel olarak sulama yapılmaksızın bağcılık yapılmaktadır. Bu durum, sulama suyunun yetersiz olması ve bağların genellikle eğimli arazilere tesis edilmesinden kaynaklanmaktadır. Ekonomik bir bağcılık için, özellikle sıcaklığın arttığı, yağışın yetersiz olduğu, nispi nemin oldukça düştüğü yaz aylarında yöre bağlarının birkaç kez sulanmaları gerekir.

Asmanın dengeli büyümesi, bol ve kaliteli ürün vermesi için topraktan almış olduğu besin maddelerinin tekrar toprağa kazandırılması gerekmektedir (Çelik ve ark.,

1998). Yöre bağcılarını gübrelemeye gereken önemi vermemektedirler. Yörede ticari gübreler kullanılmamakta, sadece ilkbaharda bir kez çiftlik gübresi verilmektedir. Bağcılar gübrenin bağa verilecek miktarını, verilme şekli ve zamanını hakkında gerekli bilgilerden yoksundurlar.

Yöre bağlarında görülen en yaygın hastalık küllemedir. Yörede yaz aylarının sıcak ve nispi nemin düşük olması hastalığın yaygınlaşmasında önemli bir etkidir. Bu hastalığın yaygın olduğu yıllarda zaten düşük olan verim daha da düşmektedir. Bağcılar bu hastalıkla mücadelede toz kükürt kullanmaktadırlar. Ancak son yıllarda bu hastalığa karşı sistemik etkili fungusitlerin kullanılmaya başlandığı gözlenmiştir. Yörede en yaygın görülen zararlılar ise salkım güvesi (*Lobesia botrana*) ve asma ağustos böceği (*Klapperichien viridissima*) dir. Asma ağustos böceğiyle mücadelede bağcılar böceğin zarar yaptığı yeşil sürgünleri keserek yok etmekte ve toprak işleme yapmaktadırlar. Bu zararlıya karşı kimyasal mücadele yapılmamaktadırlar. Salkım güvesine karşı çeşitli insektisitler kullanmaktadırlar. Yöre bağcılarını, hastalık ve zararlılara karşı hangi dönemlerde, hangi ilaçlarla mücadele yapmaları gerektiği konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler.

Yörede yetiştirilen üzüm çeşitleri Ağustos sonu ile Eylül ayı içerisinde hasat edilmektedirler. Bağcılar, hasat zamanına çeşidin rengine ve tadına bakarak karar vermektedirler. Hasat elle ya da bıçak yardımıyla yapılmaktadır. Bağlar çok sayıda çeşitle kurulduğu için, bağcılar değişik tarihlerde bağlarına giderek olgunlaşan üzümleri hasat etmektedirler. Sofralık çeşitler öncelikle aile ihtiyacını karşılamada kullanılırken arta kalan ürün mahalli pazarlarda ve çevre illerde satışa sunulmaktadır. Sofralık olarak pazara sunulan çeşitlerde ambalajlama yapılmamakta sepet ya da kasalarda taşınmaktadırlar. Yörede pazarlanamayan üzümler pekmez, sucuk, bastık gibi yan ürünlerin yapımında kullanılmakta ya da kurutmalık olarak değerlendirilmektedirler. Şirvan ilçesine bağlı Orman Bağı köyünde Avrupa Birliğinin desteği ve Şirvan Kaymakamlığının katkılarıyla bir pekmez fabrikası kurulmuştur. Fabrika yetkilileriyle yapılan görüşmelerde yıllık 1000 ton üzümün pekmeze işlendiği tespit edilmiştir.

Şekil 3.3. Yöre bağlarından görüntüler.

3.2. Yöntem

Yörede yetiştirilen üzüm çeşitlerinin belirlenmesi amacıyla, 2007 yılı hasat döneminde bir ön çalışma başlatılmıştır. Tarım il, ilçe müdürlükleri ve üreticilerle yapılan görüşmeler sonucunda bağcılığın yoğun olarak yapıldığı yerler tespit edilmiştir. Yörede yaygın olarak yetiştirilen çeşitlerin sağlıklı ve verim çağındaki omcalarından 10'ar adet kaybolmaya yüz tutmuş çeşitlerden ise 5'er adet işaretlenerek etiketlenmiştir. Çalışmanın doğru ve düzenli olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla işaretlenen her omcanın bulunduğu noktanın koordinatları (enlem ve boylamları) ve rakımları 3 m hassasiyetli Magellan explorer 600 marka koordinat belirleme cihazı ile belirlenmiştir. Yörede tek çeşitle kurulmuş saf bağlar bulunamamıştır. Bu yüzden incelemeler, çok sayıda çeşitle kurulmuş yerli bağların, verime yatmış ortalama 20–30 yaşlarındaki sağlıklı omcaları üzerinde yürütülmüştür.

Ampelografik özelliklerin belirlenmesinde, asma tür ve çeşitlerinin tanımlanmasında uluslar arası düzeyde yöntem ve kavram birliğinin sağlanması amacıyla IBPGR, OIV, ve UPOV tarafından ortaklaşa kabul edilen “Üzüm Tanımlayıcıları” (Descriptor for Grape) esas alınmıştır (Anonim, 1983). “Üzüm Tanımlayıcıları” birbirini tamamlayıcı karakterdeki iki tanımlama sisteminden oluşmaktadır. Bu sistemlerden ilki “Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri” (Characterisation and Preliminary Evaluation Data)'dir. Bu sistem asmaların vegetatif özellikleri ile çiçek, meyve ve çekirdeklerine ait özelliklerin incelenmesini kapsamaktadır. İkinci tanımlama sistemi ise, “İleri Tanımlama ve Değerlendirme” (Further Characterisation and Evaluation)'dir. Bu tanımlama sistemi ise, asmanın düşük ve yüksek sıcaklığa, kurağa, neme, demir klorozuna, toprak tuzluluğuna duyarlılığı, hastalık ve zararlılara dayanıklılığı ile bazı sitolojik karakterleri kapsamaktadır.

Bu çalışmada, “Tanımlama ve Ön Değerlendirme Verileri” ile “İleri Tanımlama ve Değerlendirme Verileri” ne ait özelliklerin önemli bir kısmı kullanılmıştır. Ayrıca, 5. Uluslar arası bağcılık sempozyumun da yayınlanan “Minimal Descriptor List for Grapevine Varieties” adlı “Üzüm Tanımlayıcıları”ndan ve OIV tarafından yayınlanan “2. Edition of the OIV Descriptor List for Grape Varieties and Vitis Species” adlı yayınlardan da yararlanılmıştır (Anonim, 1989; 2001).

Ölçüme dayalı tanıtıcı karakterler değişken oldukları için, bu karakterlerin ortalama değerleri standart sapmaları ile birlikte verilmiştir.

Yöntemde, “Üzüm Tanımlayıcıları”nın kod numaraları, bunlara karşılık gelen ampelografik özellikler ve bu özelliklerin açıklamaları ile skala değerleri esas alınmıştır. Özelliklerin sıralanmasında konuların birbirini takip etmesi bakımından OIV kod numaraları tercih edilmiştir. İncelenen özellikler ve bu özelliklere ait OIV kod numaraları aşağıda çizelgeler halinde verilmiştir.

Çizelge 3.9. Sürgün özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 001	Sürgün ucunun şekli
OIV 002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı
OIV 003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu
OIV 004	Sürgün ucunda yatık tüyler
OIV 005	Sürgün ucunda dik tüyler
OIV 006	Sürgünlerin habitusu
OIV 007	Boğum aralarının sırt tarafının rengi
OIV 008	Boğum aralarının karın tarafının rengi
OIV 009	Boğumların sırt tarafının rengi
OIV 010	Boğumların karın tarafının rengi
OIV 011	Boğumlardaki dik tüyler
OIV 012	Boğum aralarındaki dik tüyler
OIV 013	Boğumlardaki yatık tüyler
OIV 014	Boğum aralarındaki yatık tüyler
OIV 015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu
OIV 016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi
OIV 017	Sülüklerin uzunluğu

Çizelge 3.10. Genç yaprak özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 051	Üst yüzün rengi
OIV 052	Antosiyanin yoğunluğu
OIV 053	Damar aralarında yatık tüyler
OIV 054	Damar aralarında dik tüyler
OIV 055	Ana damarlarda yatık tüyler
OIV 056	Ana damarlarda dik tüyler

Çizelge 3.11. Olgun yaprak özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 065	Büyükklük
OIV 066	Uzunluk
OIV 067	Ayanın şekli

Çizelge 3.11. Olgun yaprak özellikleri (devam)

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 068	Dilim sayısı
OIV 069	Üst yüzünün rengi
OIV 070	Üst yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi
OIV 071	Alt yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi
OIV 072	Ayada ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma
OIV 073	Ayada birincil ve ikincil damarlar arasında dalgalanma
OIV 074	Ayanın profili
OIV 075	Üst yüzün kabarıklığı
OIV 076	Dişlerin şekli
OIV 077-1	Dişlerin uzunluğu (N2)
OIV 077-2	Dişlerin uzunluğu (N4)
OIV 078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı (N2)
OIV 078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı (N4)
OIV 079	Sap cebinin açıklık derecesi
OIV 080	Sap cebinin esas şekli
OIV 081	Sap cebinin özellikleri
OIV 082	Üst yan ceplerin genel şekli
OIV 083	Üst yan ceplerin esas şekli
OIV 084	Alt yüzünde ana damarlar arasında yatık tüyler
OIV 085	Alt yüzünde ana damarlar arasında dik tüyler
OIV 086	Alt yüzünde ana damarlar üzerinde yatık tüyler
OIV 087	Alt yüzünde ana damarlar üzerinde dik tüyler
OIV 088	Üst yüzünde ana damarlar üzerinde yatık tüyler
OIV 089	Üst yüzünde ana damarlar üzerinde dik tüyler
OIV 090	Yaprak sapında yatık tüyler
OIV 091	Yaprak sapında dik tüyler
OIV 092	Yaprak sapının uzunluğu
OIV 093	Yaprak sapının orta damara oranı

Çizelge 3.12. Çubuk özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 101	Enine kesit
OIV 102	Yüzey
OIV 103	Ana renk
OIV 104	Lentisel
OIV 105	Boğumlarda dik tüyler
OIV 106	Boğum aralarında dik tüyler

Çizelge 3.13. Çiçek salkımı özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 151	Cinsiyet
OIV 152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum
OIV 153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı
OIV 154	İlk çiçek salkımının uzunluğu

Çizelge 3.14. Üzüm salkımı özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı
OIV 202	Büyüklik
OIV 203	Uzunluk
OIV 204	Sıklık
OIV 205	Tane sayısı
OIV 206	Salkım sapı uzunluğu
OIV 207	Salkım sapının odunlaşması

Çizelge 3.15. Tane özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 221-1	Uzunluk
OIV 221-2	Genişlik
OIV 222	Büyüküğün birörneklği
OIV 223	Şekil
OIV 224	Enine kesit
OIV 225	Kabuk rengi
OIV 226	Kabuk renginin birörneklği
OIV 227	Pus tabakası
OIV 228	Kabuk kalınlığı
OIV 229	Hilum
OIV 230-231	Meyve etinin rengi
OIV 232	Meyve etinin sululuğu
OIV 233	Şıra verimi
OIV 234-235	Tane eti sertliğı
OIV 236	Tat özelliğı
OIV 237	Tadın sınıflandırılması
OIV 238	Tane sapı uzunluğu
OIV 239-240	Tane sapının kopması
OIV 241	Çekirdeklilik durumu

Çizelge 3.16. Çekirdek özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 242-1	Çekirdeğın uzunluğu
OIV 242-2	Çekirdeğın eni
OIV 243	Çekirdeğın ağırlığı
OIV 244	Çekirdeğın sırt tarafında enine oluklar

Çizelge 3.17. Fenolojik özellikler

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 301	Kış gözlerinin %50'sinin uyanma zamanı
OIV 302	Tam (%50) çiçeklenme zamanı
OIV 303	Ben düşme zamanı
OIV 304	Meyvenin tam olgunluk zamanı

Çizelge 3.18. Büyüme özellikleri

OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 351	Sürgünün büyüme gücü
OIV 352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi
OIV 353	Boğum aralarının uzunluğu
OIV 354	Boğum aralarının orta kısmının çapı

Çizelge 3.19. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler

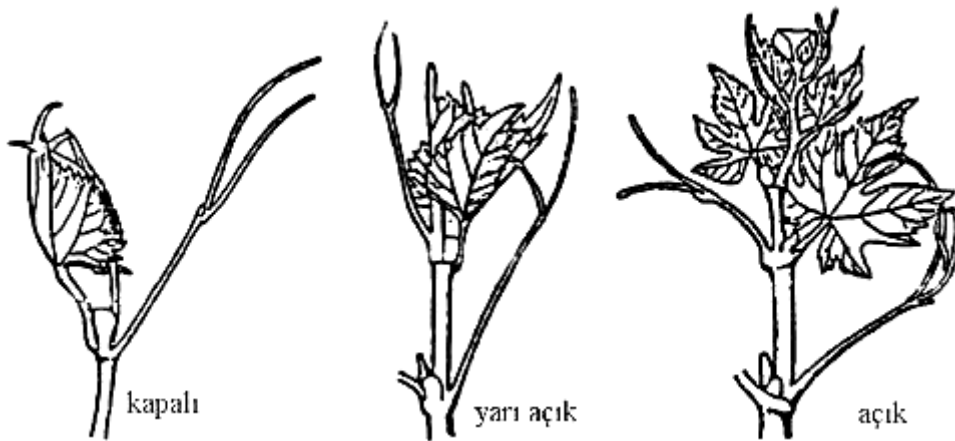
OIV Kodları	İncelenen Özellikler
OIV 502	Salkım ağırlığı
OIV 503	Tane ağırlığı
OIV 504	Verim
OIV 505	Şıradaki (%) kuru madde
OIV 506	Şıradaki asit

3.2.1. Ampelografik özellikler

3.2.1.1. Sürgün özellikleri:

Sürgün uzunluğu 10–30 cm iken, sürgün ucunda 10 sürgün ucunun ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Sürgün ucunun şekli (OIV 001, IBPGR 4.1.1, UPOV 3): kapalı, yarı açık, açık (skala değerleri: 1, 3, 5) (Şekil 3.4).

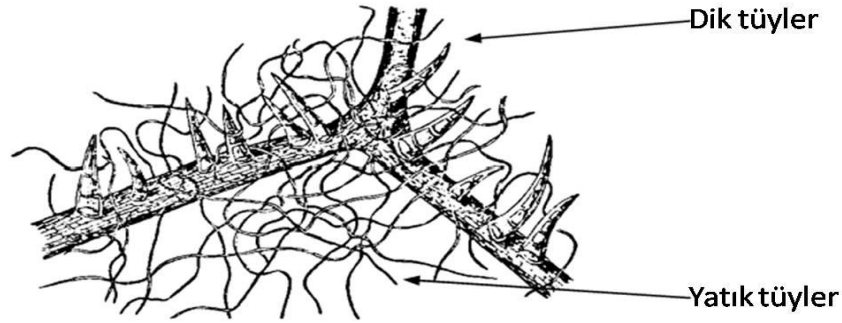

Şekil 3.4. Sürgün ucu şekilleri (Anonim, 2001).

Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı (OIV 002, IBPGR 6.1.1, UPOV 4): yok, kısmen, her tarafında (skala değerleri: 0, 1, 2).

Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu (OIV 003, IBPGR 4.1.2, UPOV 5): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Sürgün ucunda yatık tüyler (OIV 004, IBPGR 4.1.3, UPOV 6): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.5).

Şekil 3.5. Tüy tipleri (Anonim, 2001).

Sürgün ucunda dik tüyler (OIV 005, IBPGR 6.1.2, UPOV 7): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Çiçeklenme döneminde, sürgünün ortadaki 1/3'lük kısmında, 10 ölçümün ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Sürgün habitusu (OIV 006, IBPGR 6.1.3, UPOV 8): dik, yarı dik, yatay, yarı sarkık, sarkık (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.6).

Boğum aralarının sırt tarafının rengi (OIV 007, IBPGR 6.1.4, UPOV 9): yeşil, kırmızı çizgili yeşil, kırmızı (skala değerleri: 1, 2, 3).

Boğum aralarının karın tarafının rengi (OIV 008, IBPGR 6.1.5, UPOV 10): yeşil, kırmızı çizgili yeşil, kırmızı (skala değerleri: 1, 2, 3).

Boğumların sırt tarafının rengi (OIV 009, IBPGR 6.1.6, UPOV 11): yeşil, kırmızı çizgili yeşil, kırmızı (skala değerleri: 1, 2, 3).

Boğumların karın tarafının rengi (OIV 010, IBPGR 6.1.7, UPOV 12): yeşil, kırmızı çizgili yeşil, kırmızı (skala değerleri: 1, 2, 3).

Şekil 3.6. Sürgün habitusu şekilleri (Anonim, 2001) 1. dik, 3. yarı dik, 5. yatay, 7. yarsarkık, 9. sarkık.

Boğumlardaki dik tüyler (OIV 011, IBPGR 4.1.4, UPOV 13): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

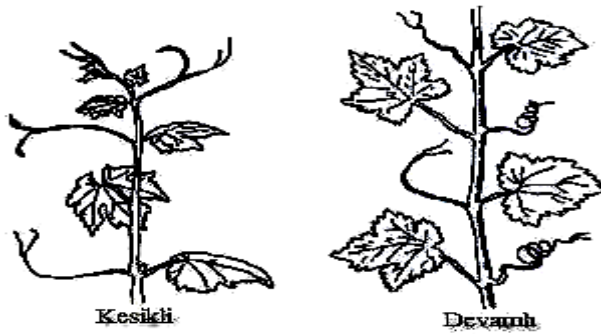
Boğum aralarındaki dik tüyler (OIV 012, IBPGR 6.1.8, UPOV 14): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Boğumlardaki yatık tüyler (OIV 013, IBPGR 6.1.9): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Boğum aralarındaki yatık tüyler (OIV 014, IBPGR 6.1.10): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Kışlık gözlerde antosiyanin rengi (OIV 015, IBPGR 6.1.11, UPOV 15): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Sülüklerin sürgünlerdeki dizilişi (OIV 016, IBPGR 4.1.5, UPOV 22): kesikli, devamlı (skala değerleri: 1, 2) (Şekil 3.7).

Şekil 3.7. Sülüklerin sürgündeki dizilişi (Anonim, 2001).

Sülüklerin uzunluğu (cm) (OIV 017, IBPGR 6.1.12, UPOV 23): çok kısa (<11), kısa (11–17.4), orta (17.5–22.4), uzun (22.5–30), çok uzun (>30) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

3.2.1.2. Genç yaprak özellikleri

Çiçeklenmeye yakın sürgün ucundan itibaren 6. yaprakta ve 10 sürgünün ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Üst yüzünün rengi (OIV 051, IBPGR 6.1.13, UPOV 24): yeşil, bronz renkli yeşil, sarı, bronz benekli sarı, bakır sarısı, bakır rengi, kırmızı (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Antosiyanin yoğunluğu (OIV 052, IBPGR 6.1.14, UPOV 25): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Çiçeklenmeye yakın uçtan itibaren 4. yaprağın alt yüzünde ve 10 sürgünde gözlenen özellikler:

Damar aralarında yatık tüyler (OIV 053, IBPGR 6.1.15, UPOV 26): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Damar aralarında dik tüyler (OIV 054, IBPGR 6.1.16, UPOV 27): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Ana damarlarda yatık tüyler (OIV 055, IBPGR 6.1.17, UPOV 28): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Ana damarlarda dik tüyler (OIV 056, IBPGR 6.1.18, UPOV 29): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

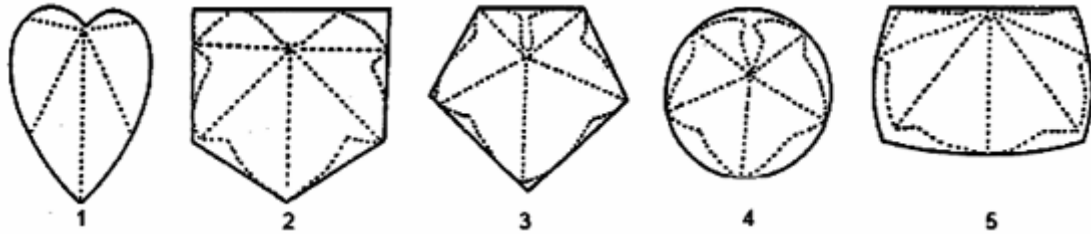
3.2.1.3. Olgun yaprak özellikleri

Tane tutumundan ben düşme dönemine kadar sürgünün ortadaki 1/3'lük kısmında ve salkımın üstündeki 10 yaprakta gözlenen özellikler:

Büyüklik (cm²) (OIV 065, IBPGR 6.1.18, UPOV 30): çok küçük (<75), küçük (75–149), orta (150–224), büyük (225–300), çok büyük (>300) (skala değerleri:1, 3, 5, 7, 9).

Uzunluk (cm) (OIV 066, IBPGR 6.1.19): çok kısa (<8), kısa (8–14. 4), orta (14. 5–19. 4), uzun (19. 5–26. 0), çok uzun (>26) (skala değerleri:1, 3, 5, 7, 9).

Ayanın şekli (OIV 067, IBPGR 6.1.20, UPOV 31): kalp şeklinde, kama şeklinde, beşgen, yuvarlak, böbrek şeklinde (skala değerleri:1, 2, 3, 4, 5) (Şekil 3. 8).

Şekil 3.8. Olgun yaprakta ayanın şekilleri (Anonim, 2001) 1. kalp, 2. kama, 3. beşgen, 4. yuvarlak, 5. böbrek.

Dilim sayısı (OIV 068, IBPGR 4.1.7, UPOV 32): dilimsiz, üç, beş, yedi yediden fazla (skala değerleri:1, 2, 3, 4, 5).

Üst yüzün rengi (OIV 069, IBPGR 6.1.21, UPOV 33): çok açık yeşil, açık yeşil, yeşil, koyu yeşil, çok koyu yeşil (skala değerleri:1, 3, 5, 7, 9).

Üst yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi (OIV 070, IBPGR 6.1.22, UPOV 46): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Alt yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi (OIV 071, IBPGR 6.1.23, UPOV 47): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

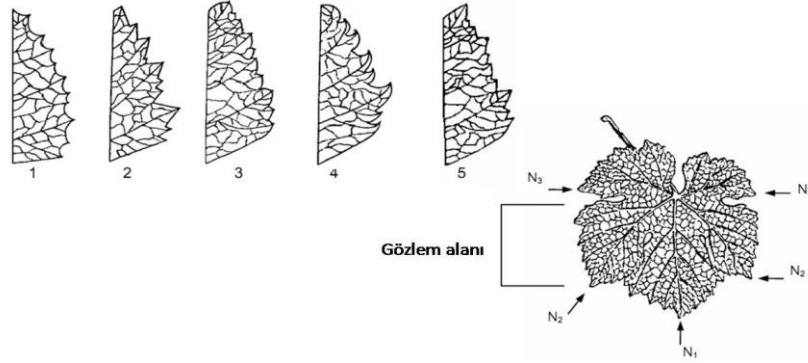
Ayada ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma (OIV 072, IBPGR 6.1.24, UPOV 36): yok, var (skala değerleri: 0, +).

Ayada birincil ve ikincil damarlar arasında dalgalanma (OIV 073, IBPGR 6.1.25, UPOV 37): yok, sadece sapa yakın kısımda, ayanın genelinde (skala değerleri: 0, 1, 2).

Ayanın profili (OIV 074, IBPGR 6.1.26, UPOV 34): düz, düze yakın, içe kıvrık, dışa kıvrık, dalgalı (skala değerleri:1, 2, 3, 4, 5).

Üst yüzün kabarıklığı (OIV 075, IBPGR 6.1.27, UPOV 35): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Dişlerin şekli (OIV 076, IBPGR 4.1.8, UPOV 40): her iki tarafı iç bükey, her iki tarafı düz, her iki tarafı dış bükey, bir tarafı iç bükey diğer tarafı dış bükey, her iki taraf düz ve her iki taraf dış bükey karışık (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5) (Şekil 3.9).

Şekil 3.9. Olgun yaprak kenarındaki dişlerin şekli (Anonim, 2001) 1. her iki tarafı iç bükey, 2. her iki tarafı düz, 3. her iki tarafı dış bükey, 4. bir tarafı iç bükey diğer tarafı dış bükey, 5. her iki taraf düz ve her iki taraf dış bükey karışık.

Dişlerin uzunluğu N2 (mm) (OIV 077–1, IBPGR 6.1.28, UPOV 24): çok kısa (<5.5), kısa (5.5–9.0), orta (9.1–14), uzun (14.1–19), çok uzun (>19) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.10).

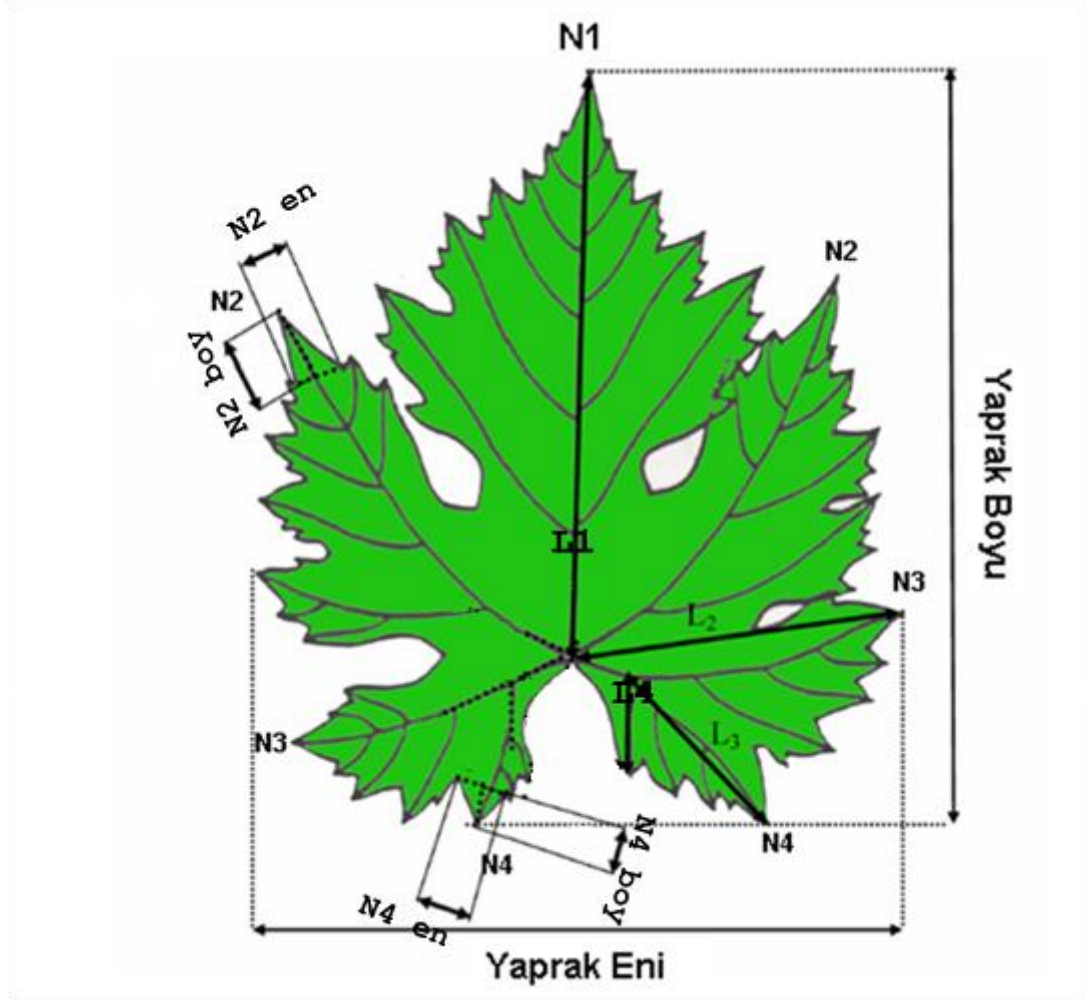
Dişlerin uzunluğu N4 (mm) (OIV 077–2): çok kısa (<5), kısa (5–8.5), orta (8.6–13), uzun (13.1–17.5), çok uzun (>17.5) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.10).

Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2 (OIV 078–1, IBPGR 6.1.29, UPOV 25): çok kısa (<0.40), kısa (0.40–0.65), orta (0.66–1.0), uzun (1.1–1.35) çok uzun (>1.35) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

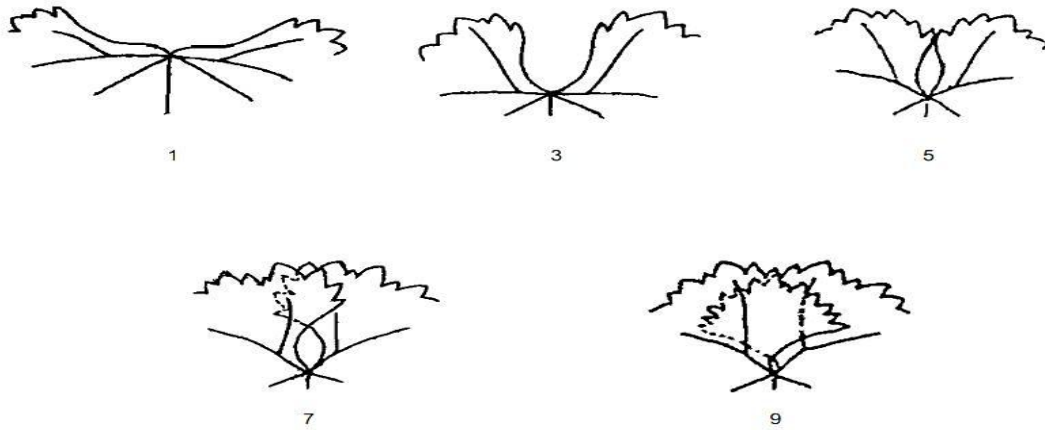
Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4 (OIV 078–2): çok kısa (<0.40), kısa (0.40–0.60), orta (0.61–0.9), uzun (0.91–1.20), çok uzun (>1.20) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Sap cebinin açıklık derecesi (OIV 079, IBPGR 4.1.9, UPOV 41): çok geniş açık, açık, kapalı, loplar üst üste binmiş, loplar kuvvetlice üst üste binmiş (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.11).

Sap cebinin esas şekli (OIV 080, IBPGR 6.1.30, UPOV 42): U şeklinde, V şeklinde (skala değerleri: 1, 2).

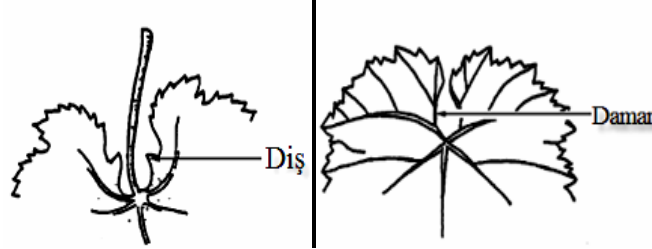

Şekil 3.10. Olgun yaprak ve kısımları (Anonim, 1989) L1 ana damar, L2, L3, L4: yan damarlar, N1, N2, N3 ve N4 dişler.

Şekil 3.11. Yaprak sap cebinin açıklık derecesi (Anonim, 2001) 1. çok geniş açık, 3. açık, 5. kapalı, 7. loblar üst üste binmiş, 9. loblar kuvvetlice üst üste binmiş.

Sap cebinin özellikleri (OIV081, IBPGR 6.1.31, UPOV 43): yok, sap cebi yan damarla sınırlanmış, sap cebi kenarında dişler var (skala değerleri: 0, 1, 2) (Şekil 3.12).

Şekil 3.12. Olgun yaprakta sap cebinde diş varlığı ve kenarda damarla sınırlılık (Anonim, 2001).

Üst yan ceplerin genel şekli (OIV 082, IBPGR 6.1.32, UPOV 44): açık, kapalı, dilimler hafifçe üst üste, dilimler kuvvetlice üst üste (skala değerleri: 1, 2, 3, 4).

Üst yan ceplerin esas şekli (OIV 083, IBPGR 6.1.33, UPOV 45): U şeklinde, V şeklinde, (skala değerleri: 1, 2).

Alt yüzünde ana damarlar arasında yatık tüyler (OIV 084, IBPGR 4.1.10, UPOV 48): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Alt yüzünde ana damarlar arasında dik tüyler (OIV 085, IBPGR 4.1.11, UPOV 49): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Alt yüzünde ana damarlar üzerinde yatık tüyler (OIV 086, IBPGR 6.1.34, UPOV 51): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Alt yüzünde ana damarlar üzerinde dik tüyler (OIV 087, IBPGR 6.1.35, UPOV 52): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Üst yüzünde ana damarlar üzerinde yatık tüyler (OIV 088, IBPGR 6.1.36): yok, var (skala değerleri: 0, +).

Üst yüzünde ana damarlar üzerinde dik tüyler (OIV 089, IBPGR 6.1.37, UPOV 50): yok, var (skala değerleri: 0, +).

Yaprak sapında yatık tüyler (OIV 090, IBPGR 6.1.38, UPOV 54): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Yaprak sapında dik tüyler (OIV 091, IBPGR 6.1.39, UPOV 55): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Yaprak sapının uzunluğu (cm) (OIV092, IBPGR 6.1.40): çok kısa (<7), kısa (7–11.4), orta (11.5–15.4), uzun (15.5–21.0), çok uzun (>21) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

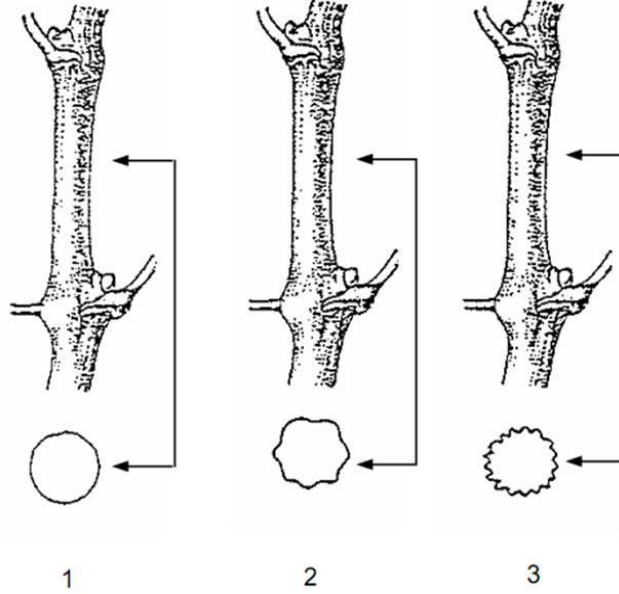
Yaprak sapının orta damara oranı (OIV 093, IBPGR 6.1.41, UPOV 53): çok daha kısa (<0.50), daha kısa ($0.50-0.88$), eşit ($0.89-1.12$), daha uzun ($1.13-1.50$), çok daha uzun (>1.50) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

3.2.1.4. Çubuk özellikleri

Yaprak dökümünden sonra çubuğun ortadaki 1/3'lük kısmında, 10 boğum arasının ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Enine kesit (OIV 101, IBPGR 6.1.42, UPOV 16): yuvarlak, eliptik, basık eliptik (skala değerleri: 1, 2, 3).

Yüzey (OIV 102, IBPGR 6.1.43, UPOV 17): düz, damarlı, çizgili (skala değerleri: 1, 2, 3) (Şekil 3.13).

Şekil 3.13. Yıllık çubukta enine kesit (Anonim, 2001) 1.düz, 2. damarlı, 3. çizgili.

Esas renk (OIV 103, IBPGR 6.1.44, UPOV 18): sarı, sarımsı kahverengi, koyu kahverengi, kırmızımsı kahverengi, mor (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5).

Lentisel (OIV 104, IBPGR 6.1.45, UPOV 19): yok, var (skala değerleri: 0, +).

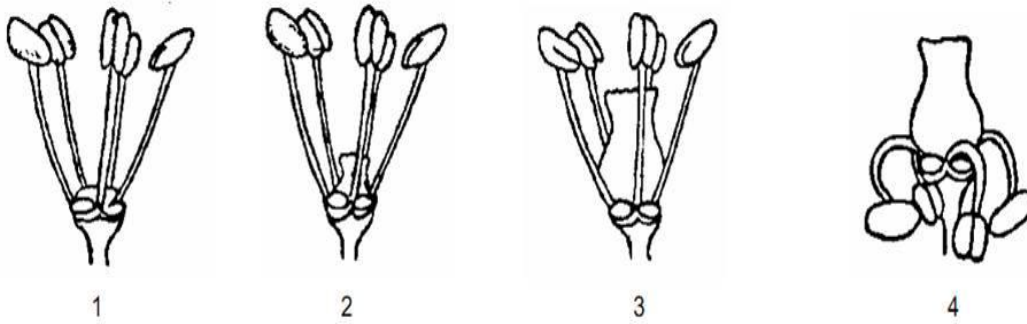
Boğumlarda dik tüyler (OIV 105, IBPGR 6.1.46, UPOV 20): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Boğum aralarında dik tüyler (OIV 106, IBPGR 6.1.47, UPOV 21): yok, çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

3.2.1.5. Çiçek salkımı özellikleri

Çiçeklenme döneminde 10 sürgün üzerindeki çiçek salkımlarının ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Cinsiyet (OIV 151, IBPGR 4.2.1, UPOV 56): erkek, erdişi görünüşlü erkek, erdişi, morfolojik erdişi fizyolojik dişi (skala değerleri: 1, 2, 3, 4) (Şekil 3.14).

Şekil 3.14. Asmada çiçek cinsiyetleri (Anonim, 2001) 1 erkek, 2 erdişi görünüşlü erkek, 3 erdişi, 4 morfolojik erdişi fizyolojik dişi.

İlk çiçek salkımının çıktığı boğum (OIV 152, IBPGR 6.2.1): 1.-2. boğum, 3.-4. boğum, 5. boğum ve yukarısı (skala değerleri: 1, 2, 3).

Sürgün başına çiçek salkımı sayısı (OIV 153, IBPGR 6. 2. 2): 0-1 salkım, 1.1-2.0 salkım, 2.1-3 salkım, 3'ten fazla salkım (skala değerleri: 1, 2, 3, 4).

İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm) (OIV154, IBPGR 6.2.3): çok kısa (<6), kısa (6-12.4), orta (12.5-17.4), uzun (17.5-24), çok uzun(>24) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

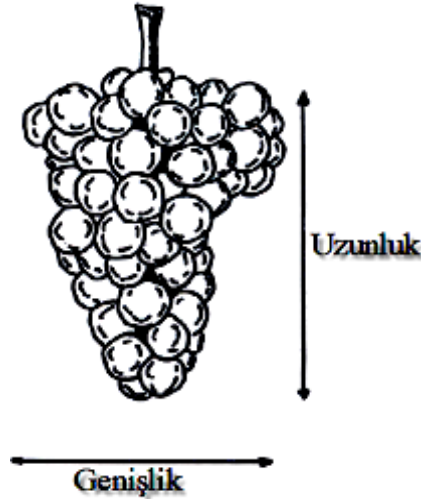
3.2.1.6. Üzüm salkımı özellikleri

Hasat döneminde 10 sürgün üzerinde bulunan ilk salkımların ortalaması alınarak gözlenen özellikler:

Sürgün başına üzüm salkımı sayısı (OIV 201, IBPGR 6.2.4): 0–1 salkım, 1.1–2 salkım, 2.1–3 salkım, 3’ten fazla salkım (skala değerleri: 1, 2, 3, 4).

Salkım Büyüklüğü (cm²) (OIV 202, IBPGR 4.2.2, UPOV 58): çok küçük (<150), küçük (150–199), orta (200–249), büyük (250–300), çok büyük (>300) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.15).

Salkım uzunluğu (cm) (OIV 203, IBPGR 6.2.5): çok kısa (<11), kısa (11–17.4), orta (17.5–22.4), uzun (22.5–30.0), çok uzun (>30) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Şekil 3.15. Üzüm salkımı büyüklüğü (Anonim, 2001).

Sıklık (OIV 204, IBPGR 6.2.6, UPOV 59): çok seyrek, seyrek, orta, sık, çok sık (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tane sayısı (OIV 205, IBPGR 6.2.7): çok az (<51), az (51–124), orta (125–174), fazla (175–250), çok fazla (>250) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Salkım sapı uzunluğu (cm) (OIV 206, IBPGR 4.2.3, UPOV 60): çok kısa (<3), kısa (3.0–5.9), orta (6.0–7.9), uzun (8.0–11.0), çok uzun (>11) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9) (Şekil 3.16).

Şekil 3.16. Salkım sapı uzunluğu (Anonim, 2001).

Salkım sapının odunlaşması (OIV 207, IBPGR 6.2.8, UPOV 61): zayıf, orta kuvvetli (skala değerleri: 3, 5, 7).

3.2.1.7. Tane özellikleri

10 salkımın orta kısmından alınan 10'ar taneden oluşan 100 adet üzüm tanesinin ortalaması alınarak saptanan özellikler:

Tane uzunluğu (mm) (OIV 221–1, IBPGR6.2.9): çok kısa (<11), kısa (11-17.4), orta (17.5-22.4), uzun (22.5-30), çok uzun (>30) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

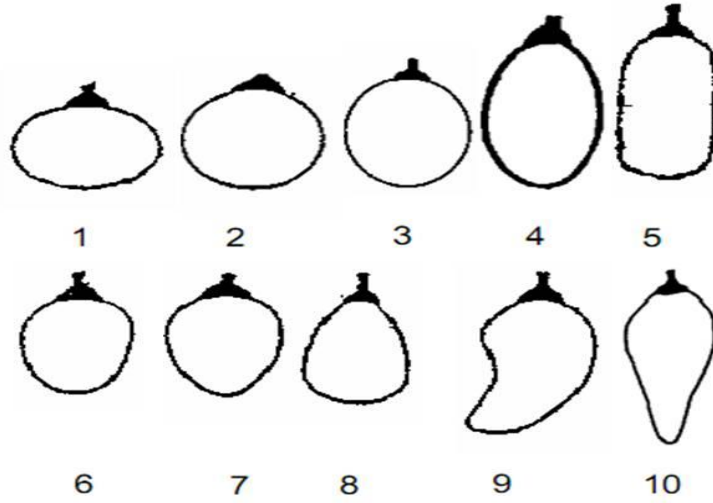
Tane genişliği (mm) (OIV 221–2): çok dar (<11.5), dar (11.5–14), orta (14.1–17.5), enli (17.6–21), çok enli (>21) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tane büyüklüğünün birörnekliliği (OIV 222, IBPGR 6.2.10, UPOV 63): bir örnek değil, birörnek (skala değerleri: 1, 2).

Tane şekli (OIV 223, IBPGR 4.2.5, UPOV 64): basık, yuvarlak, geniş oval, kısa oval, silindirik, enli yumurta şeklinde, yumurta şeklinde, ters yumurta şeklinde, orak şeklinde, parmak şeklinde (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (Şekil 3.17).

Tanenin enine kesiti (OIV 224, IBPGR 6.2.11, UPOV 65): yuvarlak değil, yuvarlak (skala değerleri: 1, 2).

Kabuk rengi (OIV 225, IBPGR 4.2.6, UPOV 66): yeşil-sarı, pembe, kırmızı, kırmızı-gri, koyu kırmızı-mor, mavi-siyah, kırmızı-siyah, diğer (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8).

Şekil 3.17. Tane şekilleri (Anonim, 2001) 1 basık, 2 yuvarlak, 3 geniş oval, 4 kısa oval, 5 silindirik, 6 enli yumurta, 7 yumurta, 8 ters yumurta, 9 orak, 10 parmak şeklinde.

Kabuk renginin bir örneklığı (OIV 226, IBPGR 6.2.12, UPOV 67): bir örnek değil, birörnek (skala değerleri: 1, 2).

Pus tabakası (OIV 227, IBPGR 6.2.13, UPOV 68): yok, çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Kabuk kalınlığı (OIV 228, IBPGR 6.2.14, UPOV 69): çok ince, ince, orta, kalın, çok kalın (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Hilum (OIV 229, IBPGR 6.3.1, UPOV 70): az belirgin, belirgin (skala değerleri: 1, 2).

Meyve etinin rengi (OIV 230–231, IBPGR 4.2.7, UPOV 71): renksiz, çok hafif renkli, hafif renkli, orta renkli, kuvvetli renkli, çok kuvvetli renkli (skala değerleri: 0, 1, 3, 5, 7, 9).

Meyve etinin sululuğu (OIV 232, IBPGR 6.2.15, UPOV 73): susuz, sulu (skala değerleri: 0, +).

Şıra verimi (ml/100 g üzüm) (OIV 233, IBPGR 6.2.16): çok düşük (< 43), düşük (43–54), orta (55–64), yüksek (65–77), çok yüksek (> 77) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tane eti sertliği (OIV 234–235, IBPGR 6.2.17, UPOV 72): çok düşük, düşük, orta, yüksek, çok yüksek (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tat özelliği (OIV 236, IBPGR 4.2.8, UPOV 74): yok, misket, foxy (çilek aromalı), diğer (skala değerleri: 0, 1, 2, 3).

Tadın sınıflandırılması (OIV 237, IBPGR 6.2.18): nötral, az tatlı, az aromatik, aromatik, az misket, kuvvetli misket, diğer (skala değerleri: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Tane sapı uzunluğu (mm) (OIV 238, IBPGR 6.2.19, UPOV 75): çok kısa (<6), kısa (6–10.4), orta (10.5–14.4), uzun (14.5–20), çok uzun (>20) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tane sapının kopması (OIV 239–240, IBPGR 6.2.20, UPOV 76): çok zor, zor, orta, kolay, çok kolay (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Çekirdeklilik durumu (OIV 241, IBPGR 4.3.1, UPOV 77): yok, rudimenter, var (skala değerleri: 0, 1, 2).

3.2.1.8. Çekirdek özellikleri

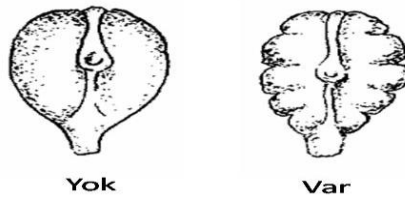
10 salkımın orta kısmından alınan 10'ar taneden oluşan ortalama 100 kuru çekirdekte belirlenen özellikler:

Çekirdeğin uzunluğu (mm) (OIV 242–1, IBPGR 6.3.2): çok kısa (<4.1), kısa (4.1–5), orta (5.1–6.2), uzun (6.3–7.4), çok uzun (>7.4) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Çekirdeğin eni (mm) (OIV 242–2): çok dar (<2.4), dar (2.4–2.8), orta (2.9–3.4), enli (3.5–4), çok enli (>4) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Çekirdeğin ağırlığı (mg / çekirdek) (OIV 243, IBPGR 6.3.3): çok düşük (<11), düşük (11–32), orta (33–47), yüksek (48–65), çok yüksek (>65) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar (OIV 244, IBPGR 4.3.2): yok, var (skala değerleri: 0, +) (Şekil 3.18).

Şekil 3.18. Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar (Anonim, 2001).

3.2.1.9. Fenolojik özellikler

Kış gözlerinin % 50'sinin uyanma zamanı (OIV 301, IBPGR 6.1.48, UPOV 1): çok erken, erken, orta, geç, çok geç (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tam çiçeklenme zamanı (OIV 302, IBPGR 6.2.21): çok erken, erken, orta, geç, çok geç (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Ben düşme zamanı (OIV 303, IBPGR 6.2.22, UPOV 57): çok erken, erken, orta, geç, çok geç (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Meyvenin tam olgunluk zamanı (OIV 304, IBPGR 6.2.23): çok erken, erken, orta, geç, çok geç (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

3.2.1.10. Büyüme özellikleri

Çiçeklenme döneminde 10 sürgünün ortalaması alınarak belirlenen özellikler:

Sürgünün büyüme gücü (cm) (OIV 351, IBPGR 6.1.51, UPOV 2): çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Hasattan budamaya kadar geçen dönemde gövdeye yakın 10 sürgünün 1/3'lük orta kısmında 10 ölçümün ortalaması alınarak belirlenen özellikler:

Koltuk sürgünlerinin büyümesi (OIV 352, IBPGR 6.1.52): çok zayıf, zayıf, orta, kuvvetli, çok kuvvetli (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Boğum aralarının uzunluğu (mm) (OIV 353, IBPGR 6.1.53): çok kısa (<60), kısa (60–104), orta (105–134), uzun (135–180), çok uzun (>180) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Boğum aralarının çapı (mm) (OIV 354, IBPGR 6.1.54): çok ince (<6), ince (6–10), orta (10.1–13), kalın (13.1–17), çok kalın (>17) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

3.2.1.11. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler

Tam olgunluk döneminde 10 salkım ve 100 tanede belirlenen özellikler:

Salkım ağırlığı (g/salkım) (OIV 502, IBPGR 6.2.25): çok küçük (<100), küçük (100–299), orta (300–549), büyük (550–1200), çok büyük (>1200) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Tane ağırlığı (g/tane) (OIV 503, IBPGR 6.2.26): çok küçük (<1), küçük (1.0–2.6), orta (2.7–5.9), büyük (6.0–12.0), çok büyük (>12) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Verim (OIV 504, IBPGR 6.2.27): çok düşük, düşük, orta, yüksek, çok yüksek (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Şırada kuru madde (%) (OIV 505, IBPGR 6.2.28): çok düşük (<13), düşük (13.0–16.9), orta (17.0–19.9), yüksek (20.0–24.0), çok yüksek (>24) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Şırada asit (g/l) (OIV 506, IBPGR 6.2.29): çok düşük (<3.0), düşük (3.0–7.4), orta (7.5–10.4), yüksek (10.5–13.5), çok yüksek (>13.5) (skala değerleri: 1, 3, 5, 7, 9).

Renklenme ile ilgili ampelografik özelliklerden; sürgün ucunda antosiyanin dağılımı (OIV 002) ve yoğunluğu (OIV 003); sürgünde boğum aralarının dış (OIV 007) ve iç tarafı (OIV 008) ile boğumların dış (OIV 009) ve iç tarafının (OIV 10) rengi, kışık gözlerin antosiyanin renklenmesi (OIV 015), genç yaprağın üst yüzey rengi (OIV 051) ve antosiyanin yoğunluğu (OIV 052); olgun yaprakta üst yüzün rengi (OIV 069), olgun yaprağın üst (OIV 070) ve alt (OIV 071) yüzündeki ana damarların rengi ve çubukların esas rengi (OIV 103) gözleme dayalı olarak belirlenmiştir. Sürgünlerin habitusu (OIV 006), sülüklerin sürgündeki dizilişi (OIV 016), olgun yaprakta şekil (OIV 067), dilim sayısı (OIV 068), ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma (OIV 072), birincil ve ikincil damarlar arasında dalgalanma (OIV 073), ayanın profili (OIV 074), üst yüzün kabarıklığı (OIV 075), koltuk sürgünlerinin büyümesi (OIV 352) gibi özellikler de gözleme dayalı olarak saptanmıştır. Aynı şekilde çubuğun enine kesiti (OIV 101), yüzeyi (OIV 102), lentisel varlığı (OIV 104); salkım sıklığı (OIV 204), salkım sapının odunlaşması (OIV 207), tanede büyüklüğün birörnekliği (OIV 222), kabuk renginin birörnekliği (OIV 226), şekil (OIV 223), enine kesit (OIV 224), pus tabakasının kalınlığı (OIV 227), hilum (OIV 229), meyve eti rengi (OIV 230–231), tane sapının kopması (OIV 239–240) ve çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar (OIV 244) özelliklerinin belirlenmesinde herhangi bir alet kullanılmamıştır.

Sürgün ucunda (OIV 004 ve 005), sürgünün boğumlarında (OIV 011 ve 013) ve boğum aralarında (OIV 012 ve 014), genç yaprakta (OIV 053, 054, 055 ve 056), olgun yaprakta (OIV 084, 085, 086, 087, 088 ve 089), yaprak sapında (OIV 090 ve 091), ve çubuktaki (OIV 105 ve 106) tüylerin varlıkları tipleri ve yoğunlukları, bu organların binoküler mikroskop altında incelenmesiyle belirlenmiştir.

Olgun yaprakta aya uzunluğu (OIV 066), dişlerin uzunluğu (OIV 077), diş uzunluğunun genişliğine oranı (OIV 078), yaprak sapı uzunluğu (OIV 092), yaprak sapının orta damara oranı (OIV 093) özellikleri preslenerek kurutulmuş olgun yapraklarda dijital kumpasla ölçülerek belirlenmiştir. Aynı şekilde salkım sapı uzunluğu (OIV 206), tane uzunluğu (OIV 221-1), tane genişliği (OIV 221-2), tane sapı uzunluğu (OIV 238), çekirdek uzunluğu (OIV 242-1), çekirdek eni (OIV 242-2) ve boğum aralarının çapı (OIV 354)' da dijital kumpasla ölçülerek tespit edilmiştir.

Sülüklerin uzunluğu (OIV 017), ilk çiçek salkımının uzunluğu (OIV 154), üzüm salkımının uzunluğu (OIV 203), sürgünlerin büyüme gücü (OIV 351), boğum aralarının uzunluğu (OIV 353) değerleri cetvelle ölçülerek belirlenmiştir.

Sürgün ucunun şekli (OIV 001), dişlerin şekli (OIV 076), olgun yaprakta sap cebinin açıklık derecesi (OIV 079), sap cebinin esas şekli (OIV 080), sap cebinin özellikleri (OIV 081), üst yan ceplerin genel şekli (OIV 082), üst yan ceplerin esas şekli (OIV 083) ve çiçekte cinsiyet (OIV 151) özelliklerini belirlemede Anonim (2001)'de verilen karşılaştırmalı şekiller esas alınmıştır.

Olgun yaprak (OIV 065) ve üzüm salkımı (OIV 202) büyüklüklerinin belirlenmesinde bu organlara ait en x boy değerleri kullanılmıştır. İlk çiçek salkımının çıktığı boğum (OIV 152), sürgün başına çiçek salkımı sayısı (OIV 153) sürgün başına üzüm salkımı sayısı (OIV 201), salkımdaki tane sayısı (OIV 205) ve çekirdeklilik durumu (OIV 241) değerleri sayılarak bulunmuştur. Kabuk kalınlığı (OIV 228), meyve etinin sululuğu (OIV 232), tane eti sertliği (OIV 234-235), tat özelliği (OIV 236) ve tadın sınıflandırılması (OIV 237) özellikleri olgunluk zamanında üç kişilik bir jüri tarafından tadılarak belirlenmiştir. Çekirdek ağırlığı (OIV 243), salkım ağırlığı (OIV 502) ve tane ağırlığı (OIV 503) değerleri, örneklerin hassas terazide tartılmasıyla bulunmuştur.

Olgunluk dışındaki fenolojik dönemlerin belirlenmesinde, Ergenoğlu (1985)'dan yararlanılmıştır. Buna göre, bir omcadaki gözlerin en az %50'sinin sürmesi uyanma

(OIV 301), omca üzerindeki çiçek salkımlarının %50 veya daha fazlasının açması tam çiçeklenme (OIV 302), salkımlarda tanelerin %50'nin yumuşaması veya hafifçe renklenmesi ben düşme zamanı (OIV 303) olarak kaydedilmiştir.

Olgunlaşma zamanının (OIV 304) sınıflandırılmasında Kara (1990) esas alınmıştır. Kara (1990), üzüm çeşitlerini olgunlaşma zamanlarına göre; çok erken (30 Haziran ve daha önce olgunlaşanlar), erken (1–31 Temmuz arasında olgunlaşanlar), orta (1–31 Ağustos arasında olgunlaşanlar), geç (1–30 Eylül arasında olgunlaşanlar), çok geç (1 Ekim ve daha sonra olgunlaşanlar) olarak sınıflandırmıştır.

İncelenen çeşitlerin verim değerleri (OIV 504) omcaların bağlarda düzensiz sıra arası ve sıra üzeri aralıklarla dikilmiş olması ve bağların çok sayıda çeşitle kurulmuş olmaları nedeniyle omca başına verim olarak tespit edilmiştir. İlbahar döneminde her çeşidin beş adet verim çağındaki omcasın da çiçek salkımları sayılmış ve her çeşidin omca başına ortalama çiçek salkımı sayıları tespit edilmiştir. Daha sonra omca başına ortalama çiçek salkımı sayısı o çeşide ait ortalama salkım ağırlığı ile çarpılarak omca başına ortalama verim belirlenmiştir.

Şıra verimi (OIV 233), 100 g sapından ayrılmış tanenin el tipi blanderle parçalanarak tülbentten süzülmesiyle elde edilen şıranın ölçülmesiyle bulunmuştur.

Şıradaki % kuru madde miktarı (OIV 505) hasattan sonra sıkılarak çıkarılan şıranın el refraktometresinde okunmasıyla belirlenmiştir.

Şıranın asit içeriği (OIV 506)'ni saptamak amacıyla 10 ml şıra örneği 10 ml saf su ile seyreltilmek suretiyle renk yoğunluğu azaltılarak, fenol fitalein eşliğinde 0.1 N ayarlı NaOH çözeltisiyle titre edilmiştir ve titrasyon sonundaki NaOH sarfiyatı okunup örneğin asitliği tartarik asit cinsinden aşağıdaki formül yardımıyla g/l olarak hesaplanmıştır (Altan, 1989).

$$S \times N \times F \times me$$

$$\text{Asitlik} = \frac{\text{S} \times \text{N} \times \text{F} \times \text{me}}{\text{Kullanılan örnek miktarı}} \times 100$$

Kullanılan örnek miktarı

Formülde kullanılan;

S = Titrasyonda sarf edilen NaOH miktarı (ml)

N = NaOH'un normalitesi

F = NaOH çözeltisinin faktörü

me = Tartarik asitin milieşdeğer gramı (0.075)

IBPGR metodunda sınıf aralık değerleri verilmeyen sürgünlerin büyüme gücü (OIV 351) sınıflandırılmadan rakamsal olarak verilmiştir. Bunun yanı sıra IBPGR'de sınıf aralık değerleri verilmeyen olgun yaprak büyüklüğü (OIV 065), olgun yaprakta dişlerin uzunluğu (OIV 077), yaprak sapının orta damara oranı (OIV 093), salkım büyüklüğü (OIV 202) ve meyve eti sertliği (OIV 234-235) özelliklerinin sınıf aralık değerlerinin belirlenmesinde Uzun (1986)'dan yararlanılmıştır.

Şekil 3.19. İşaretlenen omcaların bulunduğu yerler.

4. BULGULAR

4.1. İncelenen Çeşitlerin Buldukları Yörelere Rakım ve Koordinatları

Ampelografik özellikleri incelenen 35 çeşide ait toplam 224 adet omcanın buldukları yörelere rakım ve koordinatları Çizelge 4.1’de verilmiştir.

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelere rakım ve koordinatları

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Aşkar	NKT 227	1230	38° 09' 27.18 K	42° 00' 16.80 D
	NKT 228	1229	38° 09' 27.06 K	42° 00' 16.74 D
	NKT 229	1229	38° 09' 27.18 K	42° 00' 16.86 D
	NKT 230	1230	38° 09' 27.30 K	42° 00' 16.86 D
	NKT 231	1228	38° 09' 27. 12 K	42° 00' 16.74 D
Bağlı	NKT 217	1215	38° 09' 12.78 K	42° 00' 11.16 D
	NKT 218	1215	38° 09' 12.72 K	42° 00' 11.16 D
	NKT 219	1215	38° 09' 12.78 K	42° 00' 11.16 D
	NKT 220	1215	38° 09' 12.78 K	42° 00' 11.28 D
	NKT 221	1211	38° 09' 12.48 K	42° 00' 11.58 D
Besirane	NKT 202	1152	37° 41' 47.94 K	42° 16' 15.30 D
	NKT 203	1155	37° 41' 47.46 K	42° 16' 15.84 D
	NKT 204	1151	37° 41' 47.94 K	42° 16' 14.58 D
	NKT 205	1152	37° 41' 48.36 K	42° 16' 14.10 D
	NKT 206	1152	37° 41' 48.90 K	42° 16' 13.80 D
Bineteti	NKT 136	973	37° 53' 46.56 K	41° 54' 20.70 D
	NKT 137	974	37° 53' 46.50 K	41° 54' 20.70 D
	NKT 138	974	37° 53' 46.38 K	41° 54' 20.82 D
	NKT 139	974	37° 53' 46.50 K	41° 54' 20.88 D
	NKT 140	974	37° 53' 46.56 K	41° 54' 20.94 D
	NKT 141	973	37° 53' 46.50 K	41° 54' 21.12 D
	NKT 142	974	37° 53' 46.74 K	41° 54' 21.00 D
	NKT 143	974	37° 53' 46.86 K	41° 54' 21.12 D
	NKT 144	975	37° 53' 46.80 K	41° 54' 21.30 D
	NKT 145	974	37° 53' 46.74 K	41° 54' 21.18 D
Boğa	NKT 051	1018	37° 58' 23.52 K	42° 37' 44.82 D
	NKT 052	1020	37° 58' 23.52 K	42° 37' 44.94 D
	NKT 053	1020	37° 58' 23.46 K	42° 37' 44.88 D
	NKT 054	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 48.42 D
	NKT 055	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 48.54 D
	NKT 056	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 48.60 D

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları (devam)

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Boğa	NKT 057	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 48.60 D
	NKT 058	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 44.16 D
	NKT 059	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 48.96 D
	NKT 060	1015	37° 58' 21.60 K	42° 37' 49.02 D
Cevzane	NKT 073	1024	37° 58' 22. 50 K	42° 37' 48.42 D
	NKT 074	1024	37° 58' 22. 50 K	42° 37' 48.30 D
	NKT 075	1024	37° 58' 22. 56 K	42° 37' 48.24 D
	NKT 076	1023	37° 58' 22. 56 K	42° 37' 48.12 D
Çiçike Nator	NKT 207	1185	38° 09' 12.48 K	42° 00' 11.64 D
	NKT 208	1190	38° 09' 12.48 K	42° 00' 11.70 D
	NKT 209	1193	38° 09' 12.54 K	42° 00' 11.76 D
	NKT 210	1194	38° 09' 12.54 K	42° 00' 11.82 D
	NKT 211	1196	38° 09' 12.60 K	42° 00' 11.88 D
Düvrevi	NKT 187	1344	37° 42' 12.90 K	42° 16' 22.38 D
	NKT 188	1346	37° 42' 13.02 K	42° 16' 22.44 D
	NKT 189	1346	37° 42' 12.96 K	42° 16' 22.56 D
	NKT 190	1347	37° 42' 13.02 K	42° 16' 22.62 D
	NKT 191	1347	37° 42' 13.08 K	42° 16' 22.62 D
Emiri	NKT 151	1184	37° 57' 37.26 K	41° 59' 42.18 D
	NKT 152	1183	37° 57' 37.38 K	41° 59' 42.00 D
	NKT 153	1184	37° 57' 37.50 K	41° 59' 41.88 D
	NKT 154	1184	37° 57' 37.50 K	41° 59' 41.94 D
	NKT 155	1184	37° 57' 37.38 K	41° 59' 42.48 D
Gadöv	NKT 222	1214	38° 09' 13.02 K	42° 00' 11.52 D
	NKT 223	1213	38° 09' 13.02 K	42° 00' 11.52 D
	NKT 224	1213	38° 09' 12.96 K	42° 00' 11.46 D
	NKT 225	1214	38° 09' 13.14 K	42° 00' 11.40 D
	NKT 226	1214	38° 09' 13.02 K	42° 00' 11.28 D
Gevre	NKT 041	1015	37° 58' 22.92 K	42° 37' 46.86 D
	NKT 042	1018	37° 58' 22.92 K	42° 37' 46.80 D
	NKT 043	1018	37° 58' 22.92 K	42° 37' 46.86 D
	NKT 044	1017	37° 58' 23.76 K	42° 37' 44.58 D
	NKT 045	1017	37° 58' 23.82 K	42° 37' 44.46 D
	NKT 046	1017	37° 58' 23.94 K	42° 37' 44.28 D
	NKT 047	1017	37° 58' 23.94 K	42° 37' 44.22 D
	NKT 048	1017	37° 58' 24.00 K	42° 37' 44.22 D
	NKT 049	1018	37° 58' 24.00 K	42° 37' 44.22 D
	NKT 050	1018	37° 58' 23.88 K	42° 37' 44.16 D
Gözene	NKT 192	1288	37° 42' 07.02 K	42° 16' 25.86 D
	NKT 193	1293	37° 42' 07.02 K	42° 16' 25.92 D
	NKT 194	1295	37° 42' 07.08 K	42° 16' 25.92 D
	NKT 195	1297	37° 42' 06.96 K	42° 16' 26.16 D
	NKT 196	1300	37° 42' 06.90 K	42° 16' 26.70 D

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları (devam)

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Hacı Mendi	NKT 077	1022	37° 58' 22.68 K	42° 37' 48.30 D
	NKT 078	1025	37° 58' 22.62 K	42° 37' 48.30 D
	NKT 079	1033	37° 58' 23.10 K	42° 37' 47.28 D
	NKT 080	1033	37° 58' 23.04 K	42° 37' 47.40 D
	NKT 081	1033	37° 58' 22.98 K	42° 37' 47.46 D
Hergifi	NKT 182	1053	37° 56' 57.48 K	41° 57' 55.98 D
	NKT 183	1054	37° 56' 57.48 K	41° 57' 55.68 D
	NKT 184	1055	37° 56' 57.60 K	41° 57' 55.68 D
	NKT 185	1056	37° 56' 57.66 K	41° 57' 55.92 D
	NKT 186	1055	37° 56' 57.54 K	41° 57' 55.92 D
Heseni	NKT 156	1181	37° 57' 37.92 K	41° 59' 42.36 D
	NKT 157	1184	37° 57' 38.04 K	41° 59' 42.42 D
	NKT 158	1184	37° 57' 38.04 K	41° 59' 42.48 D
	NKT 159	1184	37° 57' 38.04 K	41° 59' 42.36 D
	NKT 160	1185	37° 57' 37.86 K	41° 59' 42.30 D
Hezirani	NKT 011	1043	37° 58' 24.78 K	42° 37' 45.12 D
	NKT 012	1042	37° 58' 24.90 K	42° 37' 45.18 D
	NKT 013	1040	37° 58' 25.38 K	42° 37' 44.76 D
	NKT 014	1038	37° 58' 25.44 K	42° 37' 44.70 D
	NKT 015	1039	37° 58' 25.56 K	42° 37' 44.64 D
	NKT 016	1038	37° 58' 25.62 K	42° 37' 44.58 D
	NKT 018	1034	37° 58' 25.50 K	42° 37' 44.16 D
	NKT 019	1035	37° 58' 25.44 K	42° 37' 44.22 D
	NKT 020	1028	37° 58' 24.90 K	42° 37' 45.18 D
Karröd	NKT 212	1215	38° 09' 12.42 K	42° 00' 11.70 D
	NKT 213	1216	38° 09' 12.36 K	42° 00' 11.70 D
	NKT 214	1215	38° 09' 12.36 K	42° 00' 11.70 D
	NKT 215	1212	38° 09' 12.30 K	42° 00' 11.52 D
	NKT 216	1212	38° 09' 12.42 K	42° 00' 11.70 D
Keşirte	NKT 161	1181	37° 57' 37.08 K	41° 59' 42.12 D
	NKT 162	1182	37° 57' 36.96 K	41° 59' 42.12 D
	NKT 163	1181	37° 57' 37.08 K	41° 59' 42.00 D
	NKT 164	1182	37° 57' 37.08 K	41° 59' 42.00 D
	NKT 165	1182	37° 57' 36.96 K	41° 59' 42.18 D
Meyan	NKT 232	1223	38° 09' 26.04 K	42° 00' 18.36 D
	NKT 233	1224	38° 09' 26.04 K	42° 00' 18.36 D
	NKT 234	1225	38° 09' 26.04 K	42° 00' 18.36 D
	NKT 235	1221	38° 09' 25.80 K	42° 00' 17.28 D
	NKT 236	1222	38° 09' 26.04 K	42° 00' 17.22 D

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları (devam)

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Meyme Zeynep	NKT 172	1145	37° 58' 26.16 K	41° 59' 50.34 D
	NKT 173	1174	37° 58' 26.04 K	41° 59' 49.74 D
	NKT 174	1175	37° 58' 25.92 K	41° 59' 49.80 D
	NKT 175	1175	37° 58' 25.98 K	41° 59' 49.86 D
	NKT 176	1175	37° 58' 25.98 K	41° 59' 49.86 D
Memky Eyoşo	NKT 122	981	37° 58' 20.40 K	42° 37' 37.26 D
	NKT 123	960	37° 58' 20.28 K	42° 37' 37.20 D
	NKT 124	953	37° 58' 20.16 K	42° 37' 37.32 D
	NKT 125	949	37° 58' 20.04 K	42° 37' 37.20 D
	NKT 126	940	37° 58' 20.16 K	42° 37' 37.32 D
Mivageş	NKT 082	1064	37° 58' 15.42 K	42° 38' 19.08 D
	NKT 083	1059	37° 58' 15.60 K	42° 38' 19.08 D
	NKT 084	1060	37° 58' 15.60 K	42° 38' 19.14 D
	NKT 085	1060	37° 58' 15.60 K	42° 38' 19.20 D
	NKT 086	1060	37° 58' 15.72 K	42° 38' 19.26 D
	NKT 087	1061	37° 58' 15.66 K	42° 38' 19.26 D
	NKT 088	1061	37° 58' 15.66 K	42° 38' 19.32 D
	NKT 089	1059	37° 58' 15.54 K	42° 38' 19.38 D
	NKT 090	1060	37° 58' 15.54 K	42° 38' 19.44 D
	NKT 091	1061	37° 58' 15.48 K	42° 38' 19.44 D
Mivazer	NKT 031	1013	37° 58' 22.98 K	42° 37' 46.80 D
	NKT 032	1008	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.84 D
	NKT 033	1010	37° 58' 22.98 K	42° 37' 46.62 D
	NKT 034	1009	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.56 D
	NKT 035	1008	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.56 D
	NKT 036	1008	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.50 D
	NKT 037	1009	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.44 D
	NKT 038	1009	37° 58' 23.04 K	42° 37' 46.44 D
	NKT 039	1010	37° 58' 23.10 K	42° 37' 46.38 D
	NKT 040	1009	37° 58' 23.10 K	42° 37' 46.26 D
Polati	NKT 092	1062	37° 58' 16.80 K	42° 38' 18.42 D
	NKT 093	1062	37° 58' 16.86 K	42° 38' 18.36 D
	NKT 094	1061	37° 58' 16.80 K	42° 38' 18.30 D
	NKT 095	1061	37° 58' 16.74 K	42° 38' 18.24 D
	NKT 096	1061	37° 58' 16.80 K	42° 38' 18.24 D
	NKT 097	1061	37° 58' 16.80 K	42° 38' 18.12 D
	NKT 098	1060	37° 58' 16.86 K	42° 38' 18.18 D
	NKT 099	1060	37° 58' 16.92 K	42° 38' 18.12 D
	NKT 100	1059	37° 58' 16.92 K	42° 38' 18.12 D
	NKT 101	1056	37° 58' 16.98 K	42° 38' 18.30 D

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları (devam)

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Reşalya	NKT 197	1153	37° 41' 39.96 K	42° 16' 14.64 D
	NKT 198	1150	37° 41' 39.96 K	42° 16' 14.70 D
	NKT 199	1151	37° 41' 39.78 K	42° 16' 14.70 D
	NKT 200	1149	37° 41' 39.66 K	42° 16' 14.76 D
	NKT 201	1150	37° 41' 39.48 K	42° 16' 14.76 D
Röfik	NKT 021	1026	37° 58' 23.82 K	42° 37' 45.78 D
	NKT 022	1027	37° 58' 23.82 K	42° 37' 45.78 D
	NKT 023	1026	37° 58' 23.88 K	42° 37' 45.72 D
	NKT 024	1024	37° 58' 23.88 K	42° 37' 45.66 D
	NKT 025	1027	37° 58' 23.88 K	42° 37' 45.66 D
	NKT 026	1027	37° 58' 23.88 K	42° 37' 45.60 D
	NKT 027	1027	37° 58' 23.94 K	42° 37' 45.54 D
	NKT 028	1025	37° 58' 24.00 K	42° 37' 45.48 D
	NKT 029	1025	37° 58' 24.00 K	42° 37' 45.42 D
	NKT 030	1026	37° 58' 23.94 K	42° 37' 45.84 D
Sİlopi	NKT 103	1058	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.60 D
	NKT 104	1057	37° 58' 16.74 K	42° 38' 18.60 D
	NKT 105	1056	37° 58' 16.74 K	42° 38' 18.60 D
	NKT 106	1056	37° 58' 16.74 K	42° 38' 18.66 D
	NKT 107	1057	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.72 D
	NKT 108	1057	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.72 D
	NKT 109	1058	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.78 D
	NKT 110	1058	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.78 D
	NKT 111	1057	37° 58' 16.68 K	42° 38' 18.72 D
Sinciri	NKT 146	1191	37° 57' 37.26 K	41° 59' 41.58 D
	NKT 147	1184	37° 57' 37.26 K	41° 59' 41.94 D
	NKT 148	1182	37° 57' 37.14 K	41° 59' 41.94 D
	NKT 149	1182	37° 57' 37.20 K	41° 59' 42.00 D
	NKT 150	1183	37° 57' 37.14 K	41° 59' 42.06 D
Sipiyo	NKT 071	883	37° 58' 17.22 K	42° 37' 17.94 D
	NKT 127	877	37° 58' 17.22 K	42° 37' 17.70 D
	NKT 128	877	37° 58' 17.22 K	42° 37' 17.40 D
	NKT 129	877	37° 58' 17.28 K	42° 37' 17.34 D
	NKT 130	878	37° 58' 17.10 K	42° 37' 17.40 D
Siropiro Menda	NKT 067	1050	37° 58' 17.10 K	42° 38' 21.42 D
	NKT 068	1049	37° 58' 17.22 K	42° 38' 21.42 D
	NKT 069	1048	37° 58' 17.22 K	42° 38' 21.30 D
	NKT 070	1047	37° 58' 17.22 K	42° 38' 21.30 D

Çizelge 4.1. Çeşitlere ait işaretli omcaların buldukları yörelerin rakım ve koordinatları (devam)

Çeşit Adı	İşaret No	Rakım (m)	Koordinatları	
Şevkeye	NKT 177	1173	37° 58' 26.16 K	41° 59' 49.74 D
	NKT 178	1173	37° 58' 26.16 K	41° 59' 49.62 D
	NKT 179	1173	37° 58' 26.10 K	41° 59' 49.56 D
	NKT 180	1175	37° 58' 26.28 K	41° 59' 49.62 D
	NKT 181	1175	37° 58' 26.22 K	41° 59' 49.86 D
Tarsus Beyazı	NKT 072	1081	37° 58' 20.88 K	42° 38' 44.76 D
	NKT 112	1080	37° 58' 20.94 K	42° 38' 44.70 D
	NKT 113	1080	37° 58' 20.94 K	42° 38' 44.58 D
	NKT 114	1081	37° 58' 21.06 K	42° 38' 44.94 D
	NKT 115	1082	37° 58' 21.06 K	42° 38' 44.94 D
	NKT 116	1082	37° 58' 21.12 K	42° 38' 44.88 D
Tarsus Siyahı	NKT 117	1084	37° 58' 20.82 K	42° 38' 44.88 D
	NKT 118	1084	37° 58' 20.82 K	42° 38' 44.70 D
	NKT 119	1084	37° 58' 20.76 K	42° 38' 44.70 D
	NKT 120	1084	37° 58' 20.94 K	42° 38' 44.88 D
	NKT 121	1083	37° 58' 21.00 K	42° 38' 44.70 D
Tayfi	NKT 001	1039	37° 58' 24.90 K	42° 37' 45.00 D
	NKT003	1038	37° 58' 25.02 K	42° 37' 45.06 D
	NKT 004	1038	37° 58' 25.86 K	42° 37' 44.46 D
	NKT 005	1034	37° 58' 25.62 K	42° 37' 44.10 D
	NKT 006	1036	37° 58' 25.98 K	42° 37' 44.10 D
	NKT 007	1038	37° 58' 25.02 K	42° 37' 44.40 D
	NKT 008	1039	37° 58' 24.96 K	42° 37' 44.46 D
	NKT 009	1039	37° 58' 24.90 K	42° 37' 44.46 D
	NKT 010	1042	37° 58' 24.72 K	42° 37' 44.58 D
	Veledesine	NKT 131	978	37° 53' 46.32 K
NKT 132		976	37° 53' 46.26 K	41° 54' 20.16 D
NKT 133		976	37° 53' 46.20 K	41° 54' 20.52 D
NKT 134		975	37° 53' 46.32 K	41° 54' 20.52 D
NKT 135		974	37° 53' 46.50 K	41° 54' 20.58 D

4.2. Ampelografik Özellikler

Araştırmada incelenen çeşitlerin ampelografik özellikleri Çizelge 4.2–4.36'da verilmiştir. Ayrıca her çeşidin genç sürgün, yaprak, çiçek, salkım ve çekirdek resimleri ise şekil 4.1–4.35'de verilmiştir.

Çizelge 4.2. Aşkar çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.91±2.77) 2008 O (11.33±2.69) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.20±1.25) 2008 Ks (7.27±1.32) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	9 Sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (1.02±0.26) 2008 O (1.02±0.28) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.69±0.08) 2008 O (0.70±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	5 Kapalı
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	ÇKs (10.60±3.1) 2008 Ks (11.18±2.5) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.08±1.17) 2008 ÇKs (5.32±1.27) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.68±0.12) 2008 DKs (0.56±0.12) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklik (cm ²)	O (155.24±49.2) 2008 O (166.39±24.7) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.71±2.13) 2008 Ks (13.13±0.95) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	3 Açık yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. - 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.50±0.52) 2008 (1.20±0.63) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (11.50±3.24) 2008 Ks (11.40±2.22) 2009

Çizelge 4.2. Aşkar çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.22±1.08) 2008 Ks (7.69±1.11) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.50±0.52) 2008 (1.20±0.63) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyükklük (cm ²)	ÇK (106.7±17.6) 2008 ÇK (124.6±51.8) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (12.42±1.13) 2008 Ks (13.80±2.48) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	O (6.27±0.34) 2008 O (6.20±0.26) 2009
205	Tane sayısı	A (100.14±28.12) 2008 A (96.80±25.59) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.75±0.23) 2008 ÇE (4.03±0.23) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.44±1.02) 2008 Ks (3.11±0.73) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	D (28.24±5.26) 2008 D (29.21±8.19) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (17.07±1.29) 2008 O (17.61±1.49) 2009	301	Gözlerin uyanması	24.04.2008 29.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (14.99±1.12) 2008 O (15.85±1.15) 2009	302	Tam çiçeklenme	08.06.2008 12.06.2009
222	Büyükklükte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	06.08.2008 12.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	16.09.2008 (Geç) 20.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(41.10±13.78) 2008 (45.70±10.86) 2009
226	Kabuk rengi bir örneklığı	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	ÇKs (54.11±7.94) 2008 ÇKs (57.50±6.25) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.73±0.83) 2008 Çİ (5.77±0.91) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (264.65±58.28) 2008 K (241.59±84.86) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.48±0.61) 2008 O (2.94±0.64) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (65.40±5.85) 2008 O (64.40±3.28) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.05±0.85) 2009
234-235	Tane eti sertliği	7 Yüksek	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.02) 2008 D (4.42) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.1. Aşkar üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.3. Bağlıti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	076	Dişlerin şekli	3 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (13.82±1.02) 2008 U (14.52±1.76) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (10.02±1.73) 2008 O (10.38±1.96) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	7 Yarı sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.21±1.15) 2008 U (1.15±0.24) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.90±0.11) 2008 U (0.91±0.15) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	1 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilim hafifçe üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.70±2.63) 2008 Ks (16.40±3.02) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.67±1.08) 2008 Ks (8.56±1.88) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.70±0.07) 2008 DKs (0.75±0.13) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (118.55±43.54) 2008 O (201.07±25.64) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (10.76±2.17) 2008 O (14.78±0.98) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. - 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.20±0.42) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.00±1.94) 2008 O (12.70±2.31) 2009

Çizelge 4.3. Bağlıti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (10.17±2.37) 2008 Ks (9.81±1.73) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.20±0.42) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (292.70±42.41) 2008 K (262.60±79.76) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (19.10±1.66) 2008 Ks (17.80±2.85) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.96±0.35) 2008 U (7.00±0.40) 2009
205	Tane sayısı	A (124.80±25.17) 2008 A (118.40±30.44) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.20±0.27) 2008 ÇE (4.50±0.36) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.49±0.56) 2008 Ks (3.19±0.50) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (40.30±4.10) 2008 O (38.18±3.85) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (20.25±1.36) 2008 O (21.14±1.69) 2009	301	Gözlerin uyanması	27.04.2008 02.05.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (18.04±1.42) 2008 E (18.14±1.58) 2009	302	Tam çiçeklenme	06.06.2008 13.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	11.08.2008 16.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	14.09.2008 (Geç) 19.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(46.20±11.87) 2008 (56.30±12.37) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	O (110.82±15.47) 2008 O (105.83±13.78) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.99±0.94) 2008 Çİ (5.45±0.76) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (473.06±165.2) 2008 O (479.88±156.5) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.74±0.94) 2008 O (5.07±0.96) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (69.00±5.33) 2008 Y (72.00±2.91) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.19±1.36) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 17) 2008 Y (% 17) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (7.12) 2008 D (5.40) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.2. Bağlıtı üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.4. Besirane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.33±1.57) 2008 Ks (8.16±3.03) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.05±1.55) 2008 Ks (6.25±1.75) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.66±0.09) 2008 O (0.73±0.07) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	Ks (0.60±0.07) 2008 Ks (0.59±0.08) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	3 Seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.50±3.92) 2008 Ks (15.40±3.23) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.77±1.11) 2008 Ks (7.14±0.94) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	5 Orta	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.65±0.08) 2008 DKs (0.64±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	3 Seyrek	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (196.80±46.2) 2008 O (212.29±27.9) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (14.82±2.07) 2008 O (15.07±1.08) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (0.80±0.63) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (15.10±4.38) 2008 O (14.50±4.50) 2009

Çizelge 4.4. Besirane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.52±1.23) 2008 Ks (9.85±1.48) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (0.80±0.63) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	B (297.60±56.04) 2008 B (284.0±101.7) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (22.20±3.56) 2008 O (21.25±3.59) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	O (5.84±0.32) 2008 O (6.28±0.30) 2009
205	Tane sayısı	F (189.20±33.96) 2008 F (186.25±43.40) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.94±0.23) 2008 ÇE (4.06±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (4.02±0.93) 2008 Ks (4.46±1.04) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	D (27.21±4.30) 2008 D (27.99±4.35) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (14.44±1.32) 2008 Ks (15.42±0.89) 2009	301	Gözlerin uyanması	25.04.2008 30.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (14.60±1.31) 2008 O (15.98±0.98) 2009	302	Tam çiçeklenme	09.06.2008 12.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	16.08.2008 22.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	26.09.2008 (Geç) 02.10.2009 (Çok geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(58.80±9.85) 2008 (60.50±14.75) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (70.40±7.68) 2008 Ks (78.67±11.68) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.66±0.59) 2008 Çİ (5.14±0.55) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (383.92±69.58) 2008 O (387.64±175.57) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.11±0.52) 2008 K (2.53±0.47) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (65.80±2.86) 2008 O (60.60±0.89) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.24±1.77) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 13) 2008 D (% 16) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (7.42) 2008 D (5.25) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.3. Besirane üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.5. Bineteti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf. dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	1 Çok seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Kısa (8.14±2.54) 08 Kısa (8.00±2.58) 09
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Kısa (6.57±1.16) 08 Kısa (6.39±1.19) 09
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	Orta (0.77±0.12) 08 Orta (0.73±0.05) 09
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	Orta (0.72±0.04) 08 Orta (0.68±0.06) 09
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	3 Seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.80±3.25) 2008 Ks (13.70±2.86) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.67±1.19) 2008 ÇKs (4.84±0.96) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.60±0.07) 2008 DKs (0.57±0.10) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	1 Çok seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (126.17±22.3) 2008 K (131.40±29.8) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (11.51±1.30) 2008 Ks (11.65±1.58) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.20±0.63) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.95±3.20) 2008 O (12.50±3.06) 2009

Çizelge 4.5. Bineteti çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (6.84±1.54) 2008 Ks (7.81±1.16) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.20±0.63) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	K (152.8±36.26) 2008 K (164.7±16.72) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (13.80±2.04) 2008 Ks (15.00±1.41) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.91±0.47) 2008 U (7.37±0.38) 2009
205	Tane sayısı	O (160.2±23.92) 2008 O (174.7±16.68) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.91±0.22) 2008 ÇE (4.10±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.59±0.79) 2008 ÇKs (2.25±0.25) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Y (48.15±9.27) 2008 Y (50.24±6.53) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (20.14±1.67) 2008 O (20.21±2.27) 2009	301	Gözlerin uyanması	14.04.2008 18.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.31±1.75) 2008 O (16.54±1.71) 2009	302	Tam çiçeklenme	28.05.2008 05.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	05.08.2008 10.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	06.09.2008 (Geç) 12.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(52.20±13.49) 2008 (58.10±11.33) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (65.16±7.93) 2008 Ks (67.60±5.17) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.69±0.90) 2008 Çİ (5.61±0.86) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (422.98±121.7) 2008 O (452.54±156.9) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.95±1.19) 2008 O (4.11±1.07) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (65.20±3.96) 2008 Y (67.20±1.30) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.47±1.41) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 21) 2008 Y (% 24) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (4.95) 2008 D (3.15) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.4. Bineteti üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.6. Boğa çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	U (16.07±3.15) 2008 U (16.05±5.44) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (11.74±1.45) 2008 O (10.87±2.50) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.17±0.19) 2008 O (1.05±0.25) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	U (1.09±0.15) 2008 U (0.99±0.23) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.30±3.68) 2008 Ks (13.80±3.25) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.47±1.47) 2008 Ks (8.25±1.51) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.71±0.09) 2008 DKs (0.68±0.11) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (200.30±30.9) 2008 O (213.25±29.7) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (14.36±1.09) 2008 O (14.94±0.98) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve üzeri
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (12.80±3.67) 2008 O (14.20±4.13) 2009

Çizelge 4.6. Boğa çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

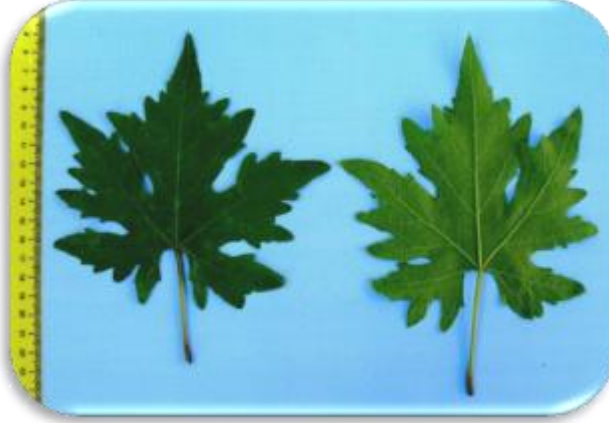
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.83±1.67) 2008 Ks (9.43±1.52) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (196.0±52.6) 2008 O (208.8±35.7) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (17.66±3.55) 2008 O (18.33±1.50) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.65±0.33) 2008 U (6.76±0.29) 2009
205	Tane sayısı	A (94.50±17.4) 2008 A (103.88±16.9) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.31±0.24) 2008 ÇE (4.37±0.26) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.92±1.18) 2008 Ks (4.88±0.81) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (39.17±3.91) 2008 O (40.46±3.74) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.47±0.90) 2008 O (18.97±1.35) 2009	301	Gözlerin uyanması	10.04.2008 14.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.24±0.83) 2008 O (16.71±1.01) 2009	302	Tam çiçeklenme	22.05.2008 28.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	22.07.2008 28.07.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	02.09.2008 (Geç) 06.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(54.70±10.91) 2008 (61.60±14.93) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	7 Kuvvetli
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (65.73±9.96) 2008 Ks (62.73±8.53) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.48±0.76) 2008 İ (6.03±0.72) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (287.88±50.75) 2008 O (313.32±67.50) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.87±0.67) 2008 O (3.33±0.85) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (67.60±2.07) 2008 Y (66.40±2.88) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.07±1.00) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 D (% 15) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (4.87) 2008 D (5.40) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.5. Boğa üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.7. Cevzane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (5.88±0.83) 2008 Ks (5.99±0.94) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (5.97±0.83) 2008 Ks (6.04±1.13) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	Ks (0.56±0.05) 2008 Ks (0.57±0.08) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	Ks (0.59±0.08) 2008 Ks (0.57±0.09) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	1 Çok seyrek
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.60±4.06) 2008 ÇKs (10.70±3.0) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	1 Çok seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.66±1.12) 2008 Ks (7.13±1.66) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.77±0.12) 2008 DKs (0.73±0.14) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (152.34±44.8) 2008 O (161.07±35.8) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.72±2.06) 2008 Ks (13.28±1.81) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.10±0.56) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.60±3.09) 2008 O (12.70±3.02) 2009

Çizelge 4.7. Cevzane çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.51±0.96) 2008 Ks (7.37±1.05) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.10±0.56) 2009	239-240	Tane sapının kopması	7 Kolay
202	Büyükklük (cm ²)	K (164.4±35.38) 2008 K (182.1±48.63) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (15.43±3.76) 2008 Ks (17.00±2.34) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.70±0.34) 2008 U (6.56±0.46) 2009
205	Tane sayısı	A (63.87±13.64) 2008 A (71.37±19.27) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.98±0.25) 2008 E (3.87±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.62±1.12) 2008 Ks (3.18±0.82) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (40.16±4.85) 2008 O (38.97±5.13) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.77±1.60) 2008 O (19.36±1.65) 2009	301	Gözlerin uyanması	07.04.2008 13.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.60±1.63) 2008 O (16.02±1.18) 2009	302	Tam çiçeklenme	21.05.2008 28.05.2009
222	Büyükklükte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	26.07.2008 03.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	06.09.2008 (Geç) 10.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(49.70±11.71) 2008 (54.60±13.87) 2009
226	Kabuk rengi bir örneklığı	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	3 Zayıf	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (66.80±10.5) 2008 Ks (70.58±18.2) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.20±0.57) 2008 Çİ (5.44±0.68) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (221.36±34.67) 2008 K (244.54±55.89) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.16±0.63) 2008 O (3.01±0.65) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (62.65±2.47) 2008 O (64.80±4.20) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.61±1.15) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 22) 2008 Y (% 20) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.10) 2008 D (5.77) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

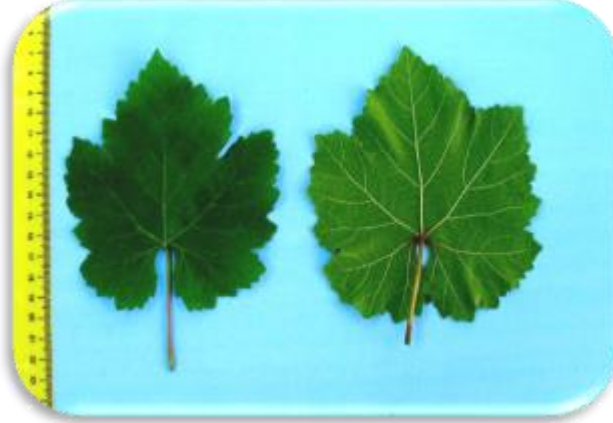

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.6. Cevzane üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.8. Çiçike Nator çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	9 Çok kuvvetli	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.76±1.57) 2008 O (10.37±1.94) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.53±1.35) 2008 Ks (7.39±1.64) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	7 Yarı sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.92±0.13) 2008 O (0.93±0.11) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	3 Kırmızı	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.77±0.08) 2008 O (0.77±0.09) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	3 Kırmızı	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	3 Kırmızı	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	3 Kırmızı	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.30±2.40) 2008 Ks (13.60±3.06) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.79±1.09) 2008 ÇKs (6.97±1.08) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.79±0.07) 08 DKs (0.71±0.10) 09
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (149.67±52.2) 2008 O (156.09±39.1) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.09±1.80) 2008 Ks (13.10±1.66) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	151	Cinsiyet	4 Morf. erd. fizy. dışı
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. - 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.50±0.52) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.80±2.78) 2008 O (13.90±2.84) 2009

Çizelge 4.8. Çiçike Nator çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (10.04±2.08) 2008 O (11.02±2.49) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.50±0.52) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	O (200.0±20.0) 2008 O (207.2±45.1) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (20.00±2.23) 2008 O (19.80±1.48) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	ÇU (8.81±0.36) 2008 ÇU (8.91±0.49) 2009
205	Tane sayısı	A (70.40±9.83) 2008 A (63.80±13.53) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.47±0.23) 2008 ÇE (4.37±0.22) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.88±1.21) 2008 Ks (3.37±1.00) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Y (58.43±5.79) 2008 Y (60.06±6.28) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (25.29±2.20) 2008 U (27.71±2.35) 2009	301	Gözlerin uyanması	26.04.2008 01.05.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.58±1.21) 2008 O (16.70±1.59) 2009	302	Tam çiçeklenme	04.06.2008 10.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	2 Yeknesak	303	Ben düşme	09.08.2008 13.08.2009
223	Şekil	9 Orak	304	Olgunluk	13.09.2008 (Geç) 16.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(72.40±15.29) 2008 (75.50±18.70) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (78.25±14.87) 2008 Ks (70.77±12.32) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.72±0.63) 2008 İ (6.04±0.57) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (341.22±73.32) 2008 O (324.42±83.55) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.57±0.96) 2008 O (5.16±0.95) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (72.20±2.16) 08 Y (69.80±2.38) 09	504	Verim (kg/omca)	(7.03±1.20) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 D (% 16) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (7.40) 2008 D (6.60) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.7. Çiçike Nator üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.9. Dövreli çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.64±3.25) 2008 O (11.00±2.11) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (9.83±1.46) 2008 O (9.81±2.11) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	7 Yarı sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.76±0.12) 2008 O (0.77±0.07) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.67±0.08) 2008 O (0.68±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	7 Loplara üst üste binmiş
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	3 Seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	5 Orta
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (16.00±2.35) 2008 Ks (13.20±2.52) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.42±1.16) 2008 Ks (9.13±0.97) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	5 Orta	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.71±0.12) 2008 DKs (0.84±0.06) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	7 Sık	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (201.73±57.6) 2008 O (212.51±44.2) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (14.78±1.62) 2008 O (14.93±1.71) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. - 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.87) 2008 (1.40±0.69) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.90±4.50) 2008 Ks (12.10±3.87) 2009

Çizelge 4.9. D vrevi eşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
�z�m Salkımı �zellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.30±2.05) 2008 O (12.94±3.22) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.87) 2008 (1.40±0.69) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklük (cm ²)	B (287.50±52.64) 2008 B (282.4±85.43) 2009	241	ekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	U (25.33±3.20) 2008 U (30.14±7.15) 2009	çekirdek �zellikleri		
204	Sıklık	3 Seyrek	242-1	ekirdek uzunluğu (mm)	U (7.07±0.44) 2008 U (7.43±0.44) 2009
205	Tane sayısı	A (80.16±39.96) 2008 A (74.00±11.88) 2009	242-2	ekirdek eni (mm)	E (4.24±0.20) 2008 E (4.53±0.31) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.91±1.52) 2008 Ks (4.78±0.91) 2009	243	ekirdek ağırlığı (mg/ekirdek)	O (43.06±6.28) 2008 O (46.22±8.75) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane �zellikleri			Fenolojik �zellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (23.20±2.30) 2008 U (23.08±1.42) 2009	301	Gözlerin uyanması	24.04.2008 28.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (19.65±1.89) 2008 E (18.06±0.93) 2009	302	Tam ieklenme	02.06.2008 08.06.2009
222	Büyüklükte bir �rnek	2 Yeknesak	303	Ben düşme	07.08.2008 12.08.2009
223	şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	12.09.2008 (Geç) 15.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme �zellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(70.90±13.60) 2008 (68.00±12.54) 2009
226	Kabuk rengi bir �rnekliliği	2 Bir �rnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (94.26±29.19) 2008 Ks (86.55±19.94) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (5.65±0.59) 2008 İ (5.80±0.64) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin �zellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (331.16±86.09) 2008 O (381.14±81.83) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.27±1.83) 2008 O (5.01±0.69) 2009
233	şıra verimi (ml/100 g)	Y (71.40±5.22) 08 Y (70.00±2.44) 09	504	Verim (kg/omca)	(6.55±1.24) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 D (% 15) 2009
236	Tat �zelliği	0 Yok	506	şıradaki asit (g/l)	O (7.95) 2008 O (7.87) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.8. Duvrevi üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.10. Emiri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.59±1.87) 2008 O (11.11±3.57) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (8.67±2.60) 2008 O (9.10±2.18) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	3 Yarı dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.90±0.15) 2008 O (0.84±0.15) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.81±0.09) 2008 O (0.82±0.12) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	3 Seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (14.70±5.12) 2008 Ks (13.90±3.17) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.18±1.55) 2008 ÇKs (6.50±1.48) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.81±0.17) 2008 DKs (0.73±0.16) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (178.13±42.3) 2008 O (169.90±23.5) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.54±1.73) 2008 Ks (13.42±1.30) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	4 Yedi	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. - 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.20±0.63) 2008 (1.00±0.66) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (12.70±4.27) 2008 O (14.00±3.59) 2009

Çizelge 4.10. Emiri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

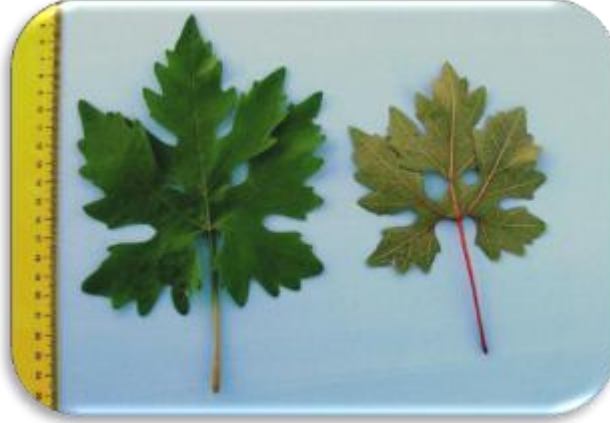
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.98±1.49) 2008 Ks (8.85±2.16) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.20±0.63) 2008 (1.00±0.66) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (176.7±31.3) 2008 K (165.6±32.1) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.00±0.81) 2008 Ks (15.00±1.58) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.62±0.38) 2008 U (6.70±0.35) 2009
205	Tane sayısı	A (86.20±30.12) 2008 A (93.00±18.26) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.18±0.30) 2008 ÇE (4.15±0.35) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (2.55±0.66) 2008 Ks (2.30±0.29) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (41.40±6.93) 2008 O (39.57±4.11) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.89±3.24) 2008 O (20.53±1.44) 2009	301	Gözlerin uyanması	14.04.2008 19.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.47±3.04) 2008 O (17.11±1.43) 2009	302	Tam çiçeklenme	26.05.2008 02.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	24.07.2008 02.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	03.09.2008 (Geç) 10.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(55.10±16.42) 2008 (60.60±10.69) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (81.48±13.58) 2008 Ks (78.37±25.85) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.40±0.68) 2008 İ (6.43±0.69) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (347.15±55.25) 2008 O (302.70±73.10) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.01±1.63) 2008 O (4.28±0.82) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (66.00±5.29) 2008 Y (69.40±4.39) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.06±1.12) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 Y (% 23) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.97) 2008 D (5.25) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.9. Emiri üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.11. Gadöv çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (12.13±1.96) 2008 O (11.69±1.74) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.55±2.00) 2008 O (9.03±2.71) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (1.06±0.14) 2008 O (1.03±0.10) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	U (0.93±0.23) 2008 O (0.90±0.15) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.30±2.21) 2008 Ks (12.40±2.75) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.03±1.22) 2008 Ks (7.39±0.96) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.68±0.09) 2008 DKs (0.69±0.10) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (187.16±46.9) 2008 O (199.82±46.1) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.92±1.78) 2008 O (14.72±1.87) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	3 Zayıf	151	Cinsiyet	4 Morf. erd. fizy. dışı
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.60±0.69) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.70±3.62) 2008 O (12.80±2.69) 2009

Çizelge 4.11. Gadöv çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.02±1.60) 2008 Ks (7.94±1.49) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.60±0.69) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (205.3±53.6) 2008 O (226.4±61.2) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.66±2.42) 2008 Ks (17.00±3.24) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	ÇU (7.57±0.50) 2008 U (7.35±0.34) 2009
205	Tane sayısı	A (97.50±51.65) 2008 A (99.40±12.17) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.30±0.28) 2008 ÇE (4.39±0.25) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.68±0.93) 2008 Ks (3.15±0.87) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (42.51±7.96) 2008 O (47.23±7.29) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (21.33±1.80) 2008 O (22.25±1.89) 2009	301	Gözlerin uyanması	24.04.2008 28.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (18.41±1.67) 2008 E (20.24±1.75) 2009	302	Tam çiçeklenme	07.06.2008 12.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	08.08.2008 14.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	18.09.2008 (Geç) 22.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(64.50±15.85) 2008 (66.00±9.75) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (80.58±6.73) 2008 Ks (78.14±15.55) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.10±0.43) 2008 Çİ (5.03±0.59) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (520.73±201.5) 2008 O (513.53±105.9) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.20±1.39) 2008 B (6.28±1.21) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (68.80±2.77) 2008 Y (71.80±1.48) 2009	504	Verim (kg/omca)	(7.23±1.50) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 18) 2008 Y (% 20) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (7.65) 2008 D (6.75) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.10. Gadöv üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.12. Gevre çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	7 Sık	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.06±1.61) 2008 Ks (7.89±1.58) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (6.19±0.74) 2008 Ks (6.37±0.92) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.83±0.22) 2008 O (0.78±0.19) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.67±0.09) 2008 O (0.71±0.08) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.80±2.85) 2008 Ks (11.90±2.64) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.77±0.99) 2008 ÇKs (6.19±1.03) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.63±0.05) 2008 DKs (0.61±0.10) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (176.84±30.7) 2008 O (184.75±26.4) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.20±1.95) 2008 Ks (13.99±1.03) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.00±0.47) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.00±3.55) 2008 O (12.70±4.16) 2009

Çizelge 4.12. Gevre çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

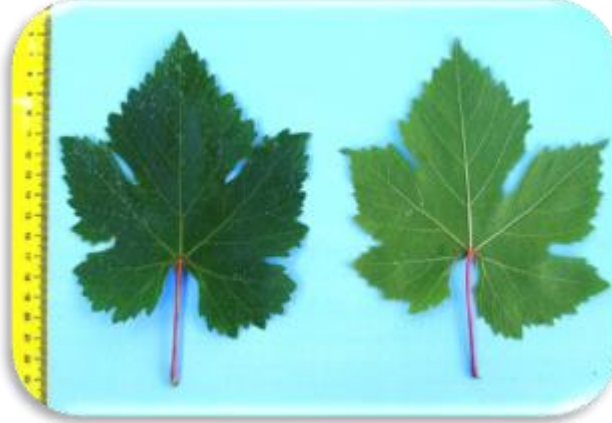
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.53±1.11) 2008 Ks (7.13±1.09) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.00±0.47) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (202.2±54.8) 2008 O (215.0±52.6) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.60±2.07) 2008 O (17.80±3.11) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.52±0.31) 2008 U (6.45±0.30) 2009
205	Tane sayısı	A (79.60±16.68) 2008 A (88.60±20.24) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.10±0.22) 2008 ÇE (4.07±0.20) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.19±0.98) 2008 Ks (3.79±0.73) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (35.88±3.31) 2008 O (34.56±4.82) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.72±1.62) 2008 O (18.80±1.80) 2009	301	Gözlerin uyanması	11.04.2008 16.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.42±1.33) 2008 O (16.80±1.47) 2009	302	Tam çiçeklenme	23.05.2008 29.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	24.07.2008 29.07.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	01.09.2008 (Geç) 07.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(43.80±10.06) 2008 (55.50±13.51) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	9 Çok kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (69.84±16.16) 2008 Ks (74.28±18.87) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (4.77±0.67) 2008 Çİ (4.35±0.61) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (302.30±75.09) 2008 O (323.10±117.0) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.21±0.95) 2008 O (4.63±0.98) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (69.80±3.42) 2008 Y (72.40±2.07) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.17±1.39) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 15) 2008 D (% 15) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.22) 2008 D (5.92) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.11. Gevre üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.13. Gözene çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Orta (11.91±1.97) 08 Orta (12.31±1.91) 09
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Kısa (8.15±0.85) 08 Kısa (8.24±1.11) 09
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	Orta (0.96±0.21) 08 Orta (1.01±0.18) 09
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	Orta (0.70±0.10) 08 Orta (0.73±0.04) 09
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	7 Sık
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.20±3.82) 2008 Ks (14.00±4.47) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (8.27±0.90) 2008 Ks (8.40±0.83) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	5 Orta	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.78±0.11) 2008 DKs (0.70±0.06) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	5 Orta	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	B (228.04±45.3) 2008 B (256.81±35.4) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (15.46±1.55) 2008 O (16.20±1.24) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3.- 4. boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.73) 2008 (1.30±0.67) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (12.40±3.40) 2008 Ks (10.50±2.79) 2009

Çizelge 4.13. Gözene çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Kısa (8.71±1.65) 08 Kısa (9.34±2.00) 09
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.73) 2008 (1.30±0.67) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	K (192.12±55.80) 2008 ÇK (143.3±35.1) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (17.50±3.11) 2008 Ks (16.87±1.95) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	ÇU (7.56±0.25) 2008 U (7.15±0.36) 2009
205	Tane sayısı	A (88.50±24.37) 2008 A (78.70±22.63) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.23±0.21) 2008 ÇE (4.47±0.22) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.51±0.66) 2008 ÇKs (2.99±1.11) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (45.16±6.59) 2008 O (47.56±6.35) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.00±1.57) 2008 Ks (16.99±1.11) 2009	301	Gözlerin uyanması	21.04.2008 26.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (18.68±1.54) 2008 O (16.61±1.43) 2009	302	Tam çiçeklenme	05.06.2008 10.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	09.08.2008 15.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	17.09.2008 (Geç) 22.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(54.88±13.95) 2008 (62.88±18.43) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (87.60±39.22) 2008 Ks (92.72±11.66) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.09±0.59) 2008 İ (6.35±0.58) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (335.50±116.3) 2008 K (275.38±117.1) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.91±1.16) 2008 O (3.31±0.70) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (71.80±2.77) 08 Y (66.00±1.87) 09	504	Verim (kg/omca)	(5.56±1.04) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 17) 2008 D (% 16) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (7.10) 2008 D (5.02) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.12. Gözene üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.14. Hacı Mendi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.01±1.74) 2008 Ks (7.88±1.26) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (5.82±1.55) 2008 Ks (5.79±1.12) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.78±0.11) 2008 O (0.84±0.12) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.67±0.06) 2008 O (0.70±0.09) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.50±3.06) 2008 Ks (13.80±2.93) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	5 Orta	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.47±0.91) 2008 ÇKs (6.10±1.20) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.54±0.05) 2008 DKs (0.55±0.06) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	7 Sık	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (191.46±42.9) 2008 O (213.66±53.2) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (14.30±1.50) 2008 O (15.04±1.58) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve üzeri
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.56) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.90±3.31) 2008 O (15.30±4.13) 2009

Çizelge 4.14. Hacı Mendi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.82±1.42) 2008 Ks (9.22±1.71) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.56) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyükklük (cm ²)	K (191.5±40.0) 2008 K (195.1±27.1) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (17.83±2.48) 2008 O (18.60±1.81) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.15±0.41) 2008 U (7.10±0.42) 2009
205	Tane sayısı	A (64.83±8.84) 2008 A (72.80±6.79) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.10±0.31) 2008 ÇE (4.18±0.32) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (4.72±1.18) 2008 Ks (5.05±1.29) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (46.51±4.96) 2008 O (47.96±6.13) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (21.45±1.73) 2008 O (21.15±1.37) 2009	301	Gözlerin uyanması	06.04.2008 10.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (19.99±1.83) 2008 E (19.27±1.32) 2009	302	Tam çiçeklenme	20.05.2008 26.05.2009
222	Büyükklükte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	19.07.2008 26.07.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	22.08.2008 (Orta) 30.08.2009 (Orta)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(52.00±15.82) 2008 (62.00±14.08) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (80.64±13.44) 2008 Ks (72.07±10.26) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.03±0.68) 2008 İ (6.82±0.97) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (290.68±44.35) 2008 K (299.31±34.54) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.75±1.17) 2008 O (5.17±1.34) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (67.20±2.38) 2008 Y (66.20±1.30) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.56±1.08) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 Y (% 20) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.97) 2008 D (7.35) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.13. Hacı Mendi üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.15. Hergifi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf. dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.57±1.00) 2008 O (9.61±1.31) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.05±1.11) 2008 Ks (7.59±0.68) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.66±0.09) 2008 O (0.67±0.11) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.65±0.07) 2008 O (0.66±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	1 Çok seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	O (17.54±3.11) 2008 O (18.36±5.93) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.24±1.25) 2008 ÇKs (5.66±1.14) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.71±0.11) 2008 DKs (0.63±0.15) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (143.76±26.9) 2008 K (147.88±22.6) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.04±1.13) 2008 Ks (12.17±1.05) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve üzeri
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.50±0.52) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.20±3.32) 2008 O (14.60±3.62) 2009

Çizelge 4.15. Hergifi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.94±1.55) 2008 Ks (8.81±1.42) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.50±0.52) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (203.0±46.1) 2008 O (210.0±59.2) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (17.57±3.04) 2008 O (18.14±2.54) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.03±0.25) 2008 U (7.06±0.25) 2009
205	Tane sayısı	A (104.14±14.6) 2008 A (113.14±18.1) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.44±0.22) 2008 ÇE (4.62±0.25) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.23±0.58) 2008 Ks (3.09±0.54) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Y (50.29±7.18) 2008 Y (53.19±6.53) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (16.70±0.91) 2008 Ks (17.18±1.05) 2009	301	Gözlerin uyanması	10.04.2008 14.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (15.20±1.21) 2008 O (16.01±1.15) 2009	302	Tam çiçeklenme	29.05.2008 03.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	28.07.2008 04.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	10.09.2008 (Geç) 17.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	3 Kırmızı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(55.50±11.63) 2008 (64.50±15.41) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	ÇKs (55.02±9.76) 2008 ÇKs (59.95±15.8) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.83±0.94) 2008 İ (6.66±1.11) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	1 Çok hafif renkli	502	Salkım ağırlığı (g)	O (302.41±54.91) 2008 O (323.20±99.13) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.06±0.54) 2008 O (3.25±0.60) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (61.20±2.94) 2008 O (63.00±1.58) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.52±1.27) 2009
234-235	Tane eti sertliği	9 Çok yüksek	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 21) 2008 Y (% 23) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.00) 2008 D (4.50) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.14. Hergifi üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.16. Heseni çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.93±1.71) 2008 O (10.71±1.98) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (8.72±1.67) 2008 Ks (8.27±1.23) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.18±0.22) 2008 U (1.11±0.27) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.85±0.13) 2008 O (0.83±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	3 Seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (16. 50±3. 6) 2008 O (18. 20±3. 25) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.84±1.28) 2008 ÇKs (6.27±1.38) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.65±0.12) 2008 DKs (0.64±0.11) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	5 Orta	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (155.30±41.7) 2008 O (151.59±32.7) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.03±1.83) 2008 Ks (12.78±1.64) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.10±0.73) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.00±3.19) 2008 O (15.10±4.01) 2009

Çizelge 4.16. Heseni çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.75±1.90) 2008 Ks (8.46±1.78) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.10±0.73) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (164.0±29.05) 2008 K (153.2±33.10) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (14.60±1.51) 2008 Ks (15.40±3.04) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.26±0.46) 2008 U (6.96±0.32) 2009
205	Tane sayısı	A (73.80±23.20) 2008 A (75.60±15.64) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.33±0.32) 2008 ÇE (4.26±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.32±0.58) 2008 Ks (3.58±0.35) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (43.94±8.51) 2008 O (41.72±4.66) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (21.24±1.43) 2008 O (20.18±1.34) 2009	301	Gözlerin uyanması	10.04.2008 16.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (20.59±1.68) 2008 E (20.16±1.70) 2009	302	Tam çiçeklenme	30.05.2008 03.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	30.07.2008 06.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	03.09.2008 (Geç) 07.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(55.90±24.33) 2008 (64.10±19.75) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (79.67±30.52) 2008 Ks (80.93±24.46) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.92±0.65) 2008 Çİ (5.60±0.75) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (406.70±135.1) 2008 O (345.36±110.5) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.23±1.38) 2008 O (5.49±1.37) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (71.60±2.19) 2008 Y (66.40±1.14) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.00±1.04) 2009
234-235	Tane eti sertliği	9 Çok yüksek	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 18) 2008 O (% 19) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.70) 2008 D (5.32) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.15. Heseni üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.17. Hezirani çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (7.28±0.98) 2008 Ks (7.00±1.14) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.02±1.28) 2008 Ks (6.13±0.94) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.79±0.13) 2008 O (0.73±0.11) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.75±0.13) 2008 O (0.70±0.10) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	5 Kapalı
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.40±2.11) 2008 Ks (12.70±2.98) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	1 Çok seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.92±1.30) 2008 ÇKs (6.09±1.00) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.63±0.09) 2008 DKs (0.62±0.13) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (168.50±33.5) 2008 O (176.68±28.9) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.89±1.33) 2008 Ks (13.69±1.39) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.60±0.51) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.80±3.04) 2008 O (15.00±1.82) 2009

Çizelge 4.17. Hezirani çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

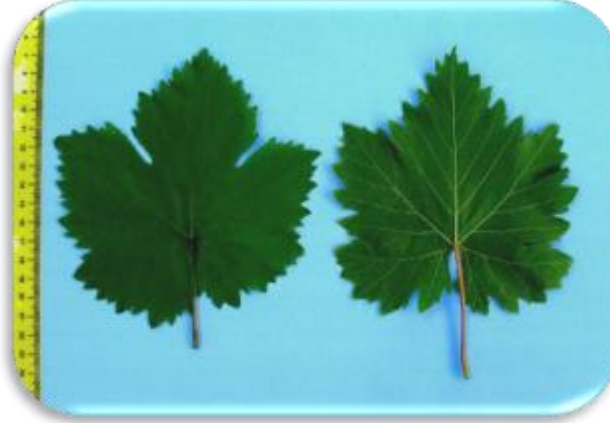
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	ÇKs (5.64±0.81) 2008 ÇKs (5.93±0.90) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.60±0.51) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (172.1±81.34) 2008 K (196.5±71.78) 2009	241	Çekirdek varlığı	1 Rudimenter
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.14±4.14) 2008 Ks (17.00±3.65) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	Yok
205	Tane sayısı	A (118.4±50.58) 2008 A (122.3±36.91) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	Yok
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.18±0.79) 2008 ÇKs (2.75±0.49) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Yok
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (17.97±1.66) 2008 O (18.52±1.49) 2009	301	Gözlerin uyanması	08.04.2008 12.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	Dar (13.67±1.19) 2008 Dar (13.59±0.90) 2009	302	Tam çiçeklenme	23.05.2008 28.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	15.07.2008 20.07.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	14.08.2008 (Orta) 20.08.2009 (Orta)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(52.90±13.49) 2008 (47.00±14.82) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (69.13±5.19) 2008 Ks (71.32±11.71) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.51±0.24) 2008 İ (6.00±0.29) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (249.44±90.11) 2008 K (265.61±69.99) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.27±0.49) 2008 K (2.21±0.37) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (69.80±2.04) 2008 Y (66.20±4.14) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.45±1.19) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 17) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.00) 2008 D (6.15) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.16. Hezirani üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.18. Karröd çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (10.08±2.07) 2008 O (11.19±2.02) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.95±1.46) 2008 Ks (7.55±1.57) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.84±0.13) 2008 O (0.87±0.10) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.82±0.11) 2008 O (0.90±0.22) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13. 20±3. 2) 2008 Ks (14. 40±5. 6) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.90±0.88) 2008 ÇKs (6.59±0.72) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.56±0.04) 2008 DKs (0.60±0.04) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (160.39±46.5) 2008 O (178.20±26.4) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.00±1.63) 2008 Ks (14.23±1.27) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.69) 2008 (1.10±0.73) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.75±2.57) 2008 O (12.70±3.09) 2009

Çizelge 4.18. Karröd çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.20±0.99) 2008 Ks (8.25±1.11) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.69) 2008 (1.10±0.73) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (201.8±83.6) 2008 K (194.2±58.6) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (18.20±5.11) 2008 Ks (17.00±3.53) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.14±0.41) 2008 U (6.91±0.35) 2009
205	Tane sayısı	A (109.80±29.44) 2008 A (95.40±21.51) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.81±0.29) 2008 E (3.88±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.62±0.87) 2008 Ks (3.19±0.69) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (34.79±4.85) 2008 O (35.26±3.78) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	3 Zayıf	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (22.56±1.58) 2008 U (22.93±1.58) 2009	301	Gözlerin uyanması	23.04.2008 29.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.19±1.24) 2008 O (15.89±1.35) 2009	302	Tam çiçeklenme	09.06.2008 15.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	11.08.2008 15.08.2009
223	Şekil	4 Kısa oval	304	Olgunluk	19.09.2008 (Geç) 25.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(56.60±13.66) 2008 (62.70±14.64) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	1 Çok zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (76.86±15.99) 2008 Ks (80.89±13.37) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.57±0.86) 2008 Çİ (5.28±0.68) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (384.36±155.4) 2008 O (330.78±88.6) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.85±0.87) 2008 O (3.79±0.61) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (71.20±1.92) 2008 Y (75.60±2.70) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.32±1.34) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 15) 2008 O (% 17) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (7.87) 2008 D (6.52) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.17. Karröd üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.19. Keşirte çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.41±1.25) 2008 Ks (8.06±1.40) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.07±1.13) 2008 Ks (6.77±0.96) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	3 Yarı dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.70±0.08) 2008 O (0.69±0.08) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.69±0.12) 2008 O (0.67±0.10) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	5 Kapalı
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	3 Seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	3 Seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (14.50±3.50) 2008 Ks (13.54±2.97) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.22±1.86) 2008 ÇKs (5.60±1.12) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.62±0.20) 2008 DKs (0.71±0.12) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (116.99±40.6) 2008 K (111.54±15.7) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (11.24±1.59) 2008 Ks (11.01±0.71) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(0.70±0.48) 2008 (0.90±0.73) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (11.20±3.35) 2008 Ks (12.30±3.62) 2009

Çizelge 4.19. Keşirte çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

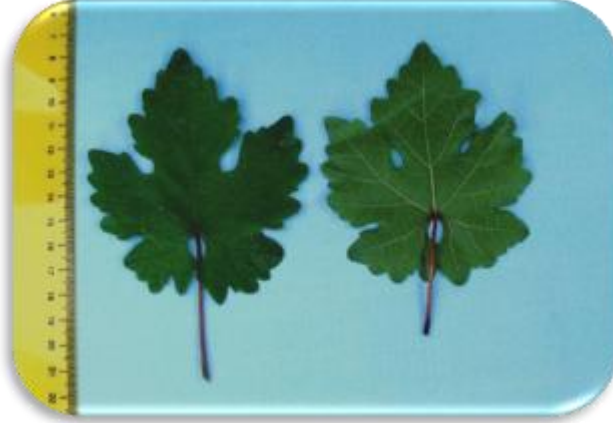
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (6.71±1.04) 2008 Ks (7.46±1.35) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(0.70±0.48) 2008 (0.90±0.73) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyükklük (cm ²)	ÇK (88.4±16.87) 2008 ÇK (93.6±28.72) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	ÇKs (10.4±1.34) 2008 Ks (11.80±1.92) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	9 Çok sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.99±0.33) 2008 U (6.64±0.32) 2009
205	Tane sayısı	A (69.20±15.51) 2008 A (84.60±18.88) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.34±0.26) 2008 ÇE (4.22±0.26) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.25±0.22) 2008 ÇKs (2.77±0.36) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (36.68±4.76) 2008 O (37.54±4.03) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (16.05±1.26) 2008 Ks (15.11±0.96) 2009	301	Gözlerin uyanması	10.04.2008 15.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (14.77±1.21) 2008 O (14.10±1.10) 2009	302	Tam çiçeklenme	01.06.2008 05.06.2009
222	Büyükklükte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	29.07.2008 05.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	07.09.2008 (Geç) 14.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(49.90±17.59) 2008 (57.50±19.12) 2009
226	Kabuk rengi bir örneklığı	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (64.38±6.51) 2008 ÇKs (59.50±15.7) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.68±0.35) 2008 İ (6.03±0.54) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (207.22±64.34) 2008 K (203.16±49.73) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.32±0.55) 2008 K (2.17±0.45) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (57.60±5.31) 2008 O (62.00±2.91) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.06±1.08) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 18) 2008 Y (% 21) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.92) 2008 D (4.57) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.18. Keşirte üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.20. Meyan çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (12.37±3.01) 2008 O (13.18±2.31) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (9.08±2.18) 2008 O (9.52±1.93) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.73±0.05) 2008 O (0.79±0.09) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.75±0.10) 2008 O (0.76±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilim hafifçe üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	ÇKs (10.00±2.4) 2008 Ks (12.60±2.5) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.87±9.36) 2008 ÇKs (6.19±20.49) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.66±0.10) 2008 DKs (0.62±0.12) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (178.10±43.9) 2008 O (183.33±37.3) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (14.09±1.94) 2008 Ks (13.51±1.60) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3.-4. boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (10.33±1.36) 2008 Ks (9.83±1.94) 2009

Çizelge 4.20. Meyan çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.13±1.02) 2008 Ks (7.81±1.23) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	9 Çok kolay
202	Büyüklik (cm ²)	ÇK (118.1±17.6) 2008 ÇK (113.6±22.5) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (13.16±2.04) 2008 Ks (12.00±1.00) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.71±0.29) 2008 U (6.50±0.31) 2009
205	Tane sayısı	A (67.85±13.06) 2008 A (71.33±8.61) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.09±0.19) 2008 ÇE (4.16±0.20) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.63±0.63) 2008 ÇKs (2.17±0.65) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (36.82±4.45) 2008 O (40.58±3.19) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	3 Zayıf	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (17.01±1.16) 2008 O (18.01±1.46) 2009	301	Gözlerin uyanması	22.04.2008 27.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (14.77±1.07) 2008 O (15.56±1.09) 2009	302	Tam çiçeklenme	01.06.2008 08.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	2 Yeknesak	303	Ben düşme	07.08.2008 12.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	11.09.2008 (Geç) 17.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(57.10±9.14) 2008 (64.80±14.32) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	ÇKs (59.01±9.88) 2008 ÇKs (56.82±6.64) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.84±0.56) 2008 Çİ (5.81±0.58) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (193.21±49.55) 2008 K (199.98±38.35) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (2.52±0.50) 2008 O (3.10±0.59) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (72.80±2.58) 2008 Y (72.00±1.58) 2009	504	Verim (kg/omca)	(3.35±0.71) 2009
234-235	Tane eti sertliği	1 Çok düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 O (% 19) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (7.70 g/l) 2008 O (7.50 g/l) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.19. Meyan üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.21. Meyme Zeynep çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	1 Çok seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (12.36±3.07) 2008 O (11.26±2.15) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.45±1.09) 2008 Ks (7.92±1.19) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	3 Yarı dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.93±0.15) 2008 O (0.85±0.11) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.76±0.10) 2008 O (0.74±0.05) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	5 Kapalı
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	1 Çok seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	3 Seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.65±3.03) 2008 Ks (14.30±3.88) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.73±1.39) 2008 ÇKs (5.11±1.24) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	5 Orta	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.58±0.13) 2008 DKs (0.52±0.09) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	5 Orta	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (151.42±40.3) 2008 O (166.07±50.1) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (11.91±2.10) 2008 Ks (12.90±2.20) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(0.80±0.42) 2008 (1.00±0.47) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (11.65±2.49) 2008 O (12.70±2.75) 2009

Çizelge 4.21. Meyme Zeynep çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.60±1.76) 2008 Ks (10.24±2.45) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(0.80±0.42) 2008 (1.00±0.47) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	K (185.4±54.17) 2008 K (188.0±38.46) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.80±4.20) 2008 O (18.00±2.23) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	ÇU (8.90±0.65) 2008 ÇU (8.69±0.55) 2009
205	Tane sayısı	A (64.80±28.24) 2008 A (73.20±19.43) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.59±0.23) 2008 ÇE (4.53±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.91±1.21) 2008 Ks (3.62±0.73) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	ÇY (67.09±9.22) 2008 ÇY (66.21±9.29) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (26.46±2.49) 2008 U (24.19±2.33) 2009	301	Gözlerin uyanması	08.04.2008 13.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.55±1.55) 2008 O (16.17±1.44) 2009	302	Tam çiçeklenme	24.05.2008 28.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	25.07.2008 29.07.2009
223	Şekil	4 Kısa oval	304	Olgunluk	29.08.2008 (Orta) 05.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(49.00±16.30) 2008 (57.30±16.58) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (83.89±24.2) 2008 Ks (79.65±25.1) 2009
228	Kabuk kalınlığı	7 Kalın	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.13±1.34) 2008 İ (6.03±1.11) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (398.04±95.64) 2008 O (326.94±53.67) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.79±1.49) 2008 O (4.98±1.04) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (64.60±1.34) 2008 O (63.20±2.48) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.27±1.06) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 23) 2008 ÇY (% 26) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (7.20) 2008 D (5.92) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.20. Meyme Zeynep üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.22. Memky Eyşo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	1 Çok seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.36±3.09) 2008 O (9.12±3.33) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.05±1.90) 2008 Ks (7.11±1.68) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	9 Sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.80±0.23) 2008 O (0.74±0.22) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.71±0.17) 2008 O (0.67±0.16) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	5 Kapalı
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	7 Sık
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.30±2.31) 2008 Ks (13.00±2.94) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.14±1.06) 2008 Ks (8.56±2.07) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.73±0.16) 2008 DKs (0.84±0.21) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	3 Seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (179.70±35.0) 2008 O (192.42±34.8) 2009	103	Ana renk	1 Sarı
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.76±1.78) 2008 Ks (14.13±1.30) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	3 Beşgen	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.10±0.56) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (15.10±3.81) 2008 O (16.30±3.59) 2009

Çizelge 4.22. Memky Eyşo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

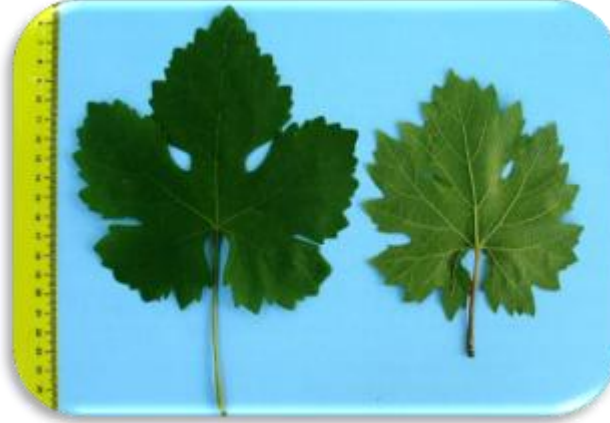
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.97±1.39) 2008 Ks (8.64±1.06) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.67) 2008 (1.10±0.56) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (221.5±57.14) 2008 O (248.7±71.61) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (18.71±2.56) 2008 O (20.00±3.65) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.71±0.32) 2008 U (6.67±0.28) 2009
205	Tane sayısı	A (85.37±32.38) 2008 A (93.12±42.50) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.95±0.24) 2008 E (3.86±0.39) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.31±1.10) 2008 Ks (3.67±1.39) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	D (31.73±5.37) 2008 D (32.26±3.39) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (24.20±1.59) 2008 U (23.93±1.40) 2009	301	Gözlerin uyanması	08.04.2008 12.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.97±1.20) 2008 O (16.34±1.05) 2009	302	Tam çiçeklenme	20.05.2008 26.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	25.07.2008 01.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	05.09.2008 (Geç) 11.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	7 Kırmızı siyah	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(45.90±10.15) 2008 (57.40±11.53) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	O (121.26±24.1) 2008 O (112.49±28.5) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (7.55±1.43) 2008 İ (7.21±1.62) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (339.13±120.1) 2008 O (361.10±181.8) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.06±0.56) 2008 O (3.97±0.66) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (72.20±2.38) 2008 Y (74.40±1.51) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.13±1.05) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 19) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.92) 2008 D (6.82) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.21. Memky Eyşo üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.23. Mivağış çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (12.18±2.51) 2008 O (11.38±2.07) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.33±1.64) 2008 Ks (8.05±2.05) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.14±0.20) 2008 U (1.10±0.21) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	U (0.93±0.11) 2008 U (0.91±0.11) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	1 Çok seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki diziliş	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12. 86±2. 2) 2008 Ks (14. 60±3. 0) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	3 Seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.28±1.26) 2008 Ks (8.45±1.14) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.62±0.13) 2008 DKs (0.69±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	7 Sık	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (199.85±32.6) 2008 O (224.77±41.2) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (14.38±1.15) 2008 O (15.84±1.59) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.60±0.51) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (15.10±1.68) 2008 O (16.60±2.27) 2009

Çizelge 4.23. Mivağış çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.13±1.82) 2008 Ks (8.21±1.10) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.60±0.51) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyükölük (cm ²)	B (252.6±43.27) 2008 B (266.4±65.39) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (18.56±2.36) 2008 O (20.40±3.28) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.96±0.24) 2008 U (6.92±0.32) 2009
205	Tane sayısı	A (106.78±37.56) 2008 A (119.0±24.82) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.81±0.15) 2008 E (3.92±0.42) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (5.02±1.06) 2008 Ks (5.73±0.89) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (42.26±4.82) 2008 O (40.71±6.52) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (20.92±1.30) 2008 O (20.43±1.49) 2009	301	Gözlerin uyanması	14.04.2008 19.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.56±1.34) 2008 O (16.04±1.43) 2009	302	Tam çiçeklenme	01.06.2008 07.06.2009
222	Büyükölükte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	02.08.2008 08.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	10.09.2008 (Geç) 17.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(65.89±12.36) 2008 (57.88±7.99) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (73.32±9.10) 2008 Ks (69.46±7.22) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.16±0.64) 2008 İ (6.77±0.97) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (386.58±90.46) 2008 O (410.26±116.2) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.94±0.66) 2008 O (3.59±0.70) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (70.30±3.54) 2008 Y (67.80±5.26) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.19±1.46) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 18) 2008 O (% 19) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.75) 2008 D (6.30) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.22. Mivağış üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.24. Mivazer çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	9 Çok sık	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.13±1.53) 2008 Ks (8.03±1.75) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (6.53±1.20) 2008 Ks (6.05±0.76) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.95±0.16) 2008 O (0.92±0.12) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.77±0.10) 2008 O (0.75±0.10) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.36±4.17) 2008 Ks (14.09±2.94) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	3 Seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (6.51±1.27) 2008 ÇKs (5.18±1.14) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.69±0.09) 2008 DKs (0.55±0.18) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	9 Çok sık	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (175.35±43.4) 2008 O (184.03±43.7) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.98±1.80) 2008 Ks (13.51±1.75) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.50±0.52) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.40±2.75) 2008 O (13.70±4.47) 2009

Çizelge 4.24. Mivazer çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

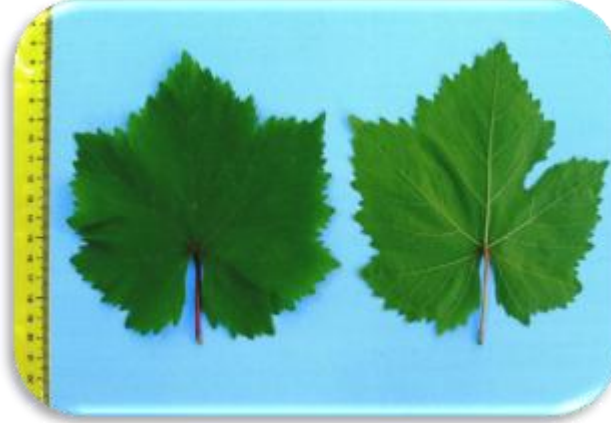
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.98±1.07) 2008 Ks (8.29±1.37) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.50±0.52) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (163.8±33.95) 2008 K (175.0±32.75) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.00±2.91) 2008 O (17.60±2.40) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.63±0.35) 2008 U (6.67±0.30) 2009
205	Tane sayısı	A (67.80±19.46) 2008 A (76.80±19.53) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.14±0.22) 2008 ÇE (4.01±0.20) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (4.04±0.49) 2008 Ks (3.67±0.61) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (37.64±3.64) 2008 O (36.86±4.68) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.56±1.26) 2008 O (19.95±1.46) 2009	301	Gözlerin uyanması	13.04.2008 18.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.15±1.33) 2008 O (17.58±1.57) 2009	302	Tam çiçeklenme	26.05.2008 03.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	27.07.2008 03.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	01.09.2008 (Geç) 05.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(43.80±9.88) 2008 (54.80±11.41) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (65.13±10.1) 2008 Ks (68.36±11.9) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.94±0.68) 2008 Çİ (5.64±0.49) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (312.14±46.89) 2008 K (295.38±66.77) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.43±0.73) 2008 O (3.94±0.89) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (68.40±2.70) 2008 Y (70.40±1.14) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.84±0.92) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 17) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.30) 2008 D (5.70) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.23. Mivazer üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.25. Polati çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (10.93±1.62) 2008 O (10.38±2.27) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.39±1.68) 2008 Ks (8.52±1.71) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.17±0.16) 2008 O (1.03±0.15) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	U (0.94±0.15) 2008 U (0.91±0.17) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	5 Orta
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.43±3.26) 2008 Ks (13.10±2.02) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	1 Çok seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.21±1.04) 2008 Ks (7.64±1.18) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.66±0.08) 2008 DKs (0.68±0.06) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (179.06±30.4) 2008 O (190.29±27.3) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Orta (14.56±1.45) 08 Orta (15.02±1.29) 09	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	4 Morf. erd. fizy. dışı
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (11.35±3.46) 2008 Ks (12.16±2.31) 2009

Çizelge 4.25. Polati çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.17±1.61) 2008 Ks (8.58±1.59) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	K (153.9±43.67) 2008 K (164.6±52.45) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (14.96±3.38) 2008 Ks (16.37±2.55) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	ÇU (7.50±0.43) 2008 ÇU (7.65±0.37) 2009
205	Tane sayısı	A (79.64±30.32) 2008 A (90.75±20.18) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.26±0.29) 2008 ÇE (4.17±0.38) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.96±1.02) 2008 Ks (3.39±0.75) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Y (53.60±8.74) 2008 Y (49.87±6.55) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.89±1.18) 2008 O (18.64±1.33) 2009	301	Gözlerin uyanması	15.04.2008 20.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (15.83±1.52) 2008 O (15.50±0.85) 2009	302	Tam çiçeklenme	23.05.2008 30.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	28.07.2008 04.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	03.09.2008 (Geç) 07.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(58.63±14.37) 2008 (51.40±9.12) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (65.56±13.0) 2008 Ks (60.72±9.3) 2009
228	Kabuk kalınlığı	7 Kalın	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.11±0.54) 2008 Çİ (4.98±0.72) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (216.57±60.34) 2008 K (276.11±83.59) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.12±0.56) 2008 O (3.26±0.73) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (69.20±2.67) 2008 Y (66.50±3.11) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.51±1.37) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 21) 2008 Y (% 20) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.67) 2008 D (6.90) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.24. Polati üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.26. Reşalya çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Orta (13.54±1.15) 08 Orta (13.70±2.45) 09
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Orta (10.66±1.30) 08 Orta (9.84±1.21) 09
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	Orta (0.89±0.13) 08 Orta (0.90±0.10) 09
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	Orta (0.74±0.07) 08 Orta (0.77±0.15) 09
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilim hafifçe üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.00±1.69) 2008 Ks (13.33±3.42) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.28±1.68) 2008 Ks (9.81±1.60) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.74±0.14) 2008 DKs (0.80±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (199.71±44.6) 2008 B (254.96±38.9) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.77±1.60) 2008 O (16.75±1.38) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3.-4. boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.50±0.52) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (15.83±3.31) 2008 O (12.83±2.92) 2009

Çizelge 4.26. Reşalya çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.26±1.73) 2008 Ks (10.16±2.02) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.40±0.51) 2008 (1.50±0.52) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	B (277.29±70.90) 2008 O (235.85±70.32) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (21.00±3.10) 2008 O (18.85±4.29) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.73±0.38) 2008 U (6.90±0.30) 2009
205	Tane sayısı	O (144.16±39.87) 2008 O (134.00±60.34) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.24±0.40) 2008 ÇE (4.57±0.28) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.82±0.79) 2008 ÇKs (2.71±1.04) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (36.17±3.54) 2008 O (42.77±6.77) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.31±1.94) 2008 O (18.32±1.72) 2009	301	Gözlerin uyanması	27.04.2008 02.05.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.16±1.82) 2008 O (16.73±1.43) 2009	302	Tam çiçeklenme	07.06.2008 13.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	10.08.2008 16.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	23.09.2008 (Geç) 26.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(60.28±12.32) 2008 (61.60±16.51) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (81.05±9.86) 2008 Ks (78.48±13.57) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (7.02±1.02) 2008 İ (7.64±1.43) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (465.68±137.3) 2008 O (486.65±193.8) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.70±1.08) 2008 O (3.84±0.88) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (70.50±1.64) 2008 Y (65.40±1.51) 2009	504	Verim (kg/omca)	(6.62±1.15) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (7.72) 2008 O (8.02) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.25. Reşalya üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.27. Rötik çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	1 Kısmen	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	7 Sık	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.42±2.21) 2008 O (9.30±2.47) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.63±1.09) 2008 Ks (7.60±1.73) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	9 Sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.83±0.19) 2008 O (0.88±0.16) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.90±0.10) 2008 U (0.92±0.14) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.80±3.01) 2008 Ks (12.60±2.27) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.56±1.07) 2008 ÇKs (5.16±0.67) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.66±0.10) 2008 DKs (0.61±0.07) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	7 Sık	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	3 Basık eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (105.29±17.1) 2008 K (103.57±22.9) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (10.93±1.00) 2008 Ks (10.35±1.28) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	4 Yedi	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	9 Çok koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	4 Morf. erd. fizy. dışı
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (11.50±2.36) 2008 Ks (12.10±2.46) 2009

Çizelge 4.27. Rötik çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

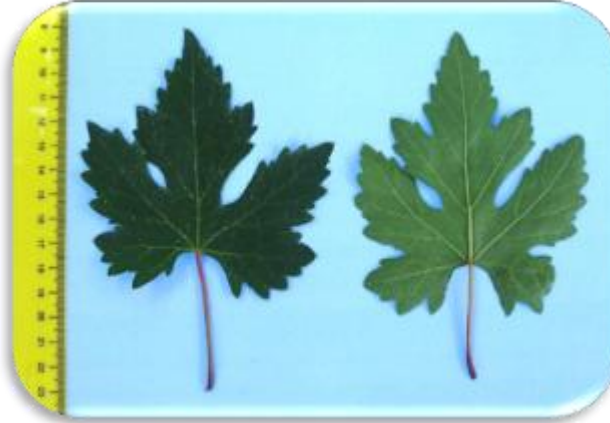
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (6.82±0.99) 2008 Ks (7.13±0.94) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.31) 2008 (1.30±0.48) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	ÇK (139.3±36.6) 2008 ÇK (134.3±32.4) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (14.50±1.87) 2008 Ks (14.16±1.94) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.76±0.98) 2008 U (6.86±0.34) 2009
205	Tane sayısı	A (75.33±23.14) 2008 A (67.33±18.41) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.11±0.16) 2008 ÇE (4.07±0.19) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.81±0.59) 2008 ÇKs (2.97±0.63) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (41.71±5.74) 2008 O (42.63±6.67) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	3 Zayıf	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (21.29±1.15) 2008 O (20.58±1.53) 2009	301	Gözlerin uyanması	09.04.2008 15.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.28±1.00) 2008 O (16.63±1.20) 2009	302	Tam çiçeklenme	22.05.2008 01.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	28.07.2008 06.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	08.09.2008 (Geç) 13.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(49.00±12.88) 2008 (54.50±11.87) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	3 Zayıf
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (64.80±12.59) 2008 Ks (69.41±4.96) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.23±0.62) 2008 Çİ (5.18±0.56) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (298.83±63.52) 2008 K (269.43±74.65) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.10±0.97) 2008 O (3.71±0.87) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (62.60±2.30) 2008 O (61.20±2.58) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.87±1.04) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 19) 2008 Y (% 21) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.60) 2008 D (5.62) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.26. Rötik üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.28. Silopi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (10.24±2.23) 2008 O (9.47±1.85) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.50±0.92) 2008 Ks (7.37±1.06) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.98±0.16) 2008 O (0.91±0.13) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.80±0.07) 2008 O (0.83±0.10) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	5 Orta
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (11.25±2.43) 2008 Ks (13.15±2.57) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (4.42±1.31) 2008 ÇKs (5.00±0.89) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.52±0.09) 2008 DKs (0.50±0.06) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	7 Sık	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	K (138.56±30.1) 2008 K (143.79±23.5) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (13.37±1.38) 2008 Ks (12.77±1.04) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	4 Morf. erd. fizy. dışı
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.20±0.70) 2008 (1.00±0.66) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.70±3.04) 2008 O (14.50±2.46) 2009

Çizelge 4.28. Silopi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

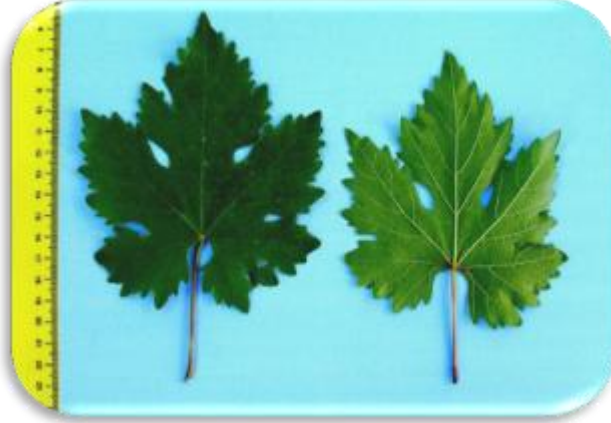
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.13±1.33) 2008 Ks (7.45±1.18) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1. 20±0. 70) 2008 (1. 00±0. 66) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (163.7±65.79) 2008 K (168.2±60.94) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (14.78±1.96) 2008 Ks (16.14±2.79) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.99±0.44) 2008 U (7.04±0.52) 2009
205	Tane sayısı	A (90.20±41.36) 2008 A (99.87±36.91) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.41±0.22) 2008 ÇE (4.38±0.26) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	O (6.01±0.88) 2008 Ks (5.55±0.93) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	Y (57.56±5.74) 2008 Y (55.80±7.82) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.32±0.92) 2008 O (17.72±1.22) 2009	301	Gözlerin uyanması	16.04.2008 20.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.74±0.90) 2008 O (16.25±1.28) 2009	302	Tam çiçeklenme	28.05.2008 03.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	29.07.2008 05.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	09.09.2008 (Geç) 15.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(61.50±15.23) 2008 (53.40±12.71) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	ÇKs (58.30±15.4) 2008 Ks (64.01±10.2) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.80±0.99) 2008 Çİ (5.39±0.71) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (314.35±107.9) 2008 O (331.91±117.9) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.38±0.60) 2008 O (3.15±0.56) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (66.40±2.34) 2008 Y (67.80±1.78) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.80±1.15) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.70) 2008 D (6.97) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.27. Silopi üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.29. Sinciri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	9 Çok kuvvetli	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	0 Yok	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.90±1.82) 2008 O (9.71±2.03) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (8.34±1.42) 2008 Ks (7.88±1.08) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.84±0.13) 2008 O (0.82±0.15) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.85±0.14) 2008 O (0.84±0.08) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	1 Açık
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	1 Çok seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.40±3.97) 2008 Ks (11.45±2.42) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	6 Bakır rengi	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.38±1.82) 2008 ÇKs (5.41±1.30) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.56±0.15) 2008 DKs (0.55±0.11) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	2 Eliptik
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (156.15±49.3) 2008 O (161.62±39.6) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.53±2.04) 2008 Ks (12.88±1.54) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	7 Kuvvetli	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.70±0.48) 2008 (1.90±0.31) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (12.75±3.47) 2008 Ks (12.10±3.60) 2009

Çizelge 4.29. Sinciri çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (6.30±0.80) 2008 Ks (6.59±0.96) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.70±0.48) 2008 (1.90±0.31) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	K (169.0±37.9) 2008 K (177.8±35.1) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (17.28±2.21) 2008 O (18.37±2.66) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.79±0.29) 2008 U (6.64±0.27) 2009
205	Tane sayısı	A (82.28±23.33) 2008 A (89.71±23.97) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.35±0.19) 2008 ÇE (4.24±0.22) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.97±0.49) 2008 ÇKs (2.67±0.54) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (42.06±3.90) 2008 O (43.03±5.24) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	Ks (16.59±0.93) 2008 Ks (16.09±1.09) 2009	301	Gözlerin uyanması	08.04.2008 12.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (15.94±1.06) 2008 O (15.06±1.10) 2009	302	Tam çiçeklenme	24.05.2008 01.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	21.07.2008 26.07.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	26.08.2008 (Orta) 02.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(60.20±14.06) 2008 (69.60±13.30) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (62.53±17.98) 2008 Ks (63.63±20.97) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.66±0.61) 2008 Çİ (5.59±0.62) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (256.22±56.14) 2008 K (278.98±99.59) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.62±0.46) 2008 K (2.58±0.47) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (67.60±5.54) 2008 Y (65.00±4.30) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.52±1.08) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 Y (% 22) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.40) 2008 D (4.42) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.28. Sinciri üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.30. Sipiyo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (12.50±2.81) 2008 O (13.28±2.15) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (9.50±2.34) 2008 O (8.62±2.03) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (1.00±0.15) 2008 O (1.06±0.21) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.81±0.16) 2008 O (0.80±0.17) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	5 Orta
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.70±4.62) 2008 Ks (12.50±2.27) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.97±1.41) 2008 ÇKs (6.66±1.25) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.51±0.11) 2008 DKs (0.55±0.09) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	1 Çok seyrek	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (189.11±46.3) 2008 O (203.92±33.4) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (14.09±1.51) 2008 O (15.32±1.15) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.47) 2008 (1.40±0.51) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (12.65±2.36) 2008 Ks (11.20±1.81) 2009

Çizelge 4.30. Sipiyo çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

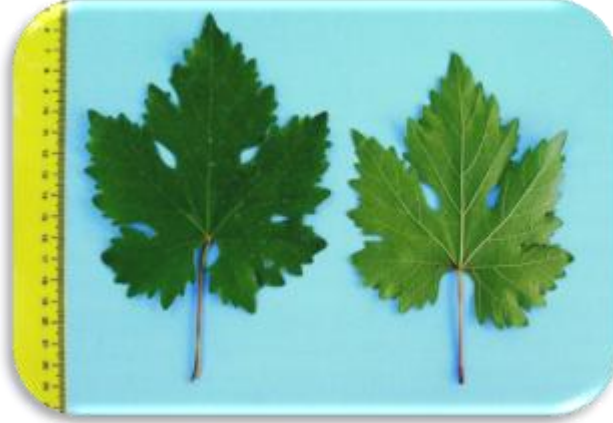
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (6.62±1.50) 2008 Ks (6.38±1.11) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.47) 2008 (1.40±0.51) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	O (213.7±69.32) 2008 O (206.1±51.27) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (20.56±2.78) 2008 O (19.14±1.67) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.14±0.43) 2008 U (7.30±0.39) 2009
205	Tane sayısı	O (139.3±35.87) 2008 O (127.7±29.09) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.33±0.18) 2008 ÇE (4.41±0.24) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.93±1.56) 2008 ÇKs (2.46±1.18) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (46.75±5.41) 2008 O (45.94±7.10) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.68±1.56) 2008 O (17.95±1.06) 2009	301	Gözlerin uyanması	13.04.2008 18.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	Dar (13.59±1.25) 2008 Dar (13.21±0.93) 2009	302	Tam çiçeklenme	27.05.2008 04.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	24.07.2008 29.07.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	27.08.2008 (Orta) 03.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(51.40±12.34) 2008 (45.30±10.59) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (88.28±20.56) 2008 Ks (91.74±15.64) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (7.43±1.13) 2008 İ (6.87±0.58) 2009
229	Hilum	2 Belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (312.64±112.3) 2008 K (278.80±95.4) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	K (2.31±0.55) 2008 K (2.17±0.51) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (56.70±2.42) 2008 O (59.20±1.63) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.70±1.04) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 17) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.85) 2008 D (4.87) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.29. Sipiyo üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.31. Siropiromenda çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.18±2.27) 2008 O (12.05±2.52) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.49±0.86) 2008 Ks (6.91±0.70) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.89±0.19) 2008 O (0.88±0.20) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.65±0.12) 2008 O (0.64±0.09) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	3 Seyrek
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.15±1.83) 2008 Ks (14.25±2.37) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.03±1.31) 2008 Ks (7.36±1.05) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.58±0.10) 2008 DKs (0.60±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	B (225.19±41.2) 2008 B (231.23±39.0) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (14.90±1.28) 2008 O (15.87±1.39) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.00±0.47) 2008 (1.20±0.42) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.60±3.24) 2008 O (15.80±2.77) 2009

Çizelge 4.31. Siropiromenda çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (7.51±1.12) 2008 Ks (8.06±1.24) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.00±0.47) 2008 (1.20±0.42) 2009	239-240	Tane sapının kopması	3 Zor
202	Büyüklik (cm ²)	K (181.6±16.4) 2008 K (188.4±23.0) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (16.56±2.36) 2008 Ks (17.40±1.14) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	O (6.28±0.28) 2008 O (6.21±0.30) 2009
205	Tane sayısı	O (126.20±36.87) 2008 O (133.60±45.71) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	E (3.79±0.20) 2008 E (3.83±0.25) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.60±0.81) 2008 Ks (4.13±0.72) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	D (31.44±2.7) 2008 D (30.55±3.7) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	3 Zayıf	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (18.43±1.44) 2008 O (18.14±1.40) 2009	301	Gözlerin uyanması	14.04.2008 19.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (15.44±1.30) 2008 O (15.60±1.23) 2009	302	Tam çiçeklenme	29.05.2008 03.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	28.07.2008 04.08.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	07.09.2008 (Geç) 14.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	7 Kırmızı siyah	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(43.78±13.78) 2008 (49.40±20.69) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (67.22±7.01) 2008 Ks (69.89±10.03) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.49±0.66) 2008 Çİ (5.74±0.71) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (303.47±89.67) 2008 O (355.58±64.52) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (2.82±0.70) 2008 O (3.16±0.93) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (68.10±2.35) 2008 Y (65.40±3.13) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.67±1.08) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 17) 2008 O (% 18) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (9.82) 2008 O (9.67) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	3 Az aromatik			

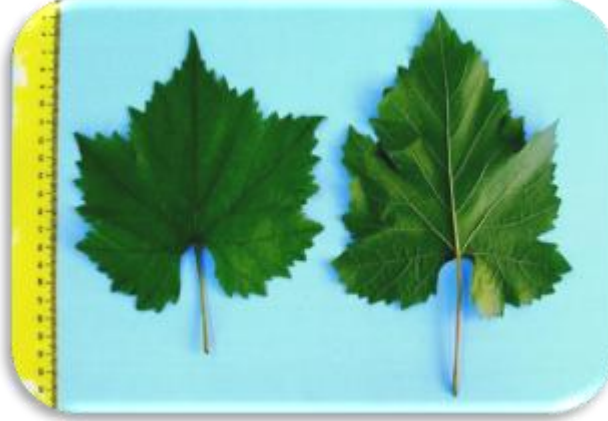

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.30. Siropromenda üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.32. Şevkeye çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	0 Yok
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	3 Her iki trf dış bükey
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	1 Çok seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (9.81±1.60) 2008 O (9.88±1.31) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	Ks (7.46±0.76) 2008 Ks (7.86±1.30) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	3 Yarı dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.86±0.11) 2008 O (0.90±0.11) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.73±0.07) 2008 O (0.77±0.10) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	5 Orta
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	1 Çok zayıf	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	7 Sık
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (15.60±3.33) 2008 Ks (16.10±4.33) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	3 Zayıf	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	ÇKs (5.46±0.85) 2008 ÇKs (4.68±0.40) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.61±0.11) 2008 DKs (0.54±0.03) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (151.44±24.7) 2008 K (145.78±32.4) 2009	103	Ana renk	4 Kırmızı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.53±1.07) 2008 Ks (12.18±1.58) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.20±0.63) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	Ks (12.30±4.13) 2008 O (13.40±4.00) 2009

Çizelge 4.32. Şevkeye çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

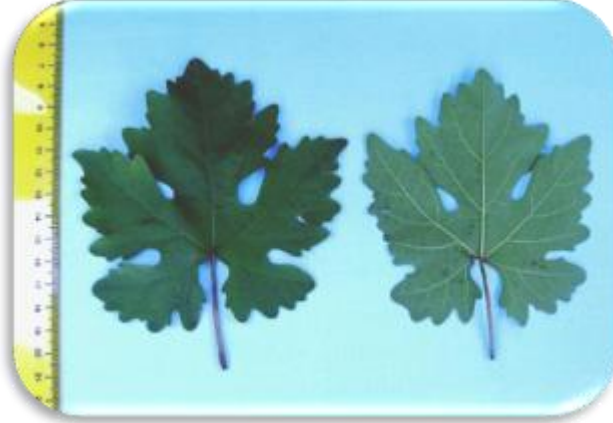
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.25±1.82) 2008 Ks (8.87±1.34) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.00±0.66) 2008 (1.20±0.63) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	ÇK (102.4±31.28) 2008 ÇK (97.0±30.85) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (12.0±2.00) 2008 Ks (11.71±1.97) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.53±0.31) 2008 U (7.30±0.28) 2009
205	Tane sayısı	A (62.25±15.82) 2008 A (56.87±10.02) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.07±0.26) 2008 ÇE (4.56±0.30) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	ÇKs (2.99±0.76) 2008 ÇKs (2.87±0.83) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (42.35±9.29) 2008 O (44.51±5.25) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (17.97±1.80) 2008 O (17.70±1.08) 2009	301	Gözlerin uyanması	19.04.2008 21.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (16.01±1.60) 2008 O (16.12±1.22) 2009	302	Tam çiçeklenme	02.06.2008 06.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	28.07.2008 04.08.2009
223	Şekil	2 Yuvarlak	304	Olgunluk	07.09.2008 (Geç) 11.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(58.30±14.16) 2008 (63.80±16.79) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (97.12±24.11) 2008 Ks (94.62±27.27) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	Çİ (5.57±0.73) 2008 Çİ (5.64±0.85) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Renksiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (156.15±37.06) 2008 K (148.18±31.45) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.12±0.63) 2008 O (2.97±0.67) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (65.80±3.76) 2008 Y (65.60±2.70) 2009	504	Verim (kg/omca)	(2.66±0.62) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 Y (% 22) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.15) 2008 D (5.02) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	1 Nötral			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.31. Şevkeye üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.33. Tarsus Beyazı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	5 Orta	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (13.30±4.23) 2008 O (13.94±4.29) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (9.12±2.63) 2008 O (9.32±1.94) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	7 Yarı sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.96±0.23) 2008 O (1.01±0.21) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.86±0.24) 2008 O (0.84±0.18) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	3 Seyrek
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.30±2.16) 2008 Ks (14.10±2.64) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	3 Seyrek	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (9.88±2.14) 2008 Ks (9.12±1.76) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.82±0.12) 2008 DKs (0.70±0.09) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	B (263.11±36.4) 2008 B (274.26±50.8) 2009	103	Ana renk	2 Sarımsı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (15.58±1.02) 2008 O (16.83±1.86) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve üzeri
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.10±0.56) 2008 (1.40±0.51) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	U (18.80±2.34) 2008 U (20.60±3.91) 2009

Çizelge 4.33. Tarsus Beyazı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.64±1.23) 2008 Ks (8.12±1.52) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.10±0.56) 2008 (1.40±0.51) 2009	239-240	Tane sapının kopması	5 Orta
202	Büyüklik (cm ²)	O (208.9±32.6) 2008 O (231.8±46.0) 2009	241	Çekirdek varlığı	0 Yok
203	Uzunluk (cm)	O (19.86±2.34) 2008 O (21.33±1.36) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	3 Seyrek	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	
205	Tane sayısı	A (85.64±15.34) 2008 A (94.20±19.87) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (4.73±1.12) 2008 Ks (4.12±0.89) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (24.24±2.49) 2008 U (23.62±2.23) 2009	301	Gözlerin uyanması	15.04.2008 20.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (14.60±0.89) 2008 O (14.41±1.18) 2009	302	Tam çiçeklenme	25.05.2008 01.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	17.07.2008 21.07.2009
223	Şekil	5 Silindirik	304	Olgunluk	18.08.2008 (Orta) 22.08.2009 (Orta)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(71.04±10.54) 2008 (60.50±16.79) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	5 Orta	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (102.94±11.0) 2008 O (110.64±21.87) 2009
228	Kabuk kalınlığı	1 Çok ince	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (8.12±1.40) 2008 İ (9.26±2.23) 2009
229	Hilum	2 Belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	K (231.67±36.38) 2008 K (298.34±57.15) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (2.98±0.79) 2008 O (3.34±0.69) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	O (63.50±4.37) 2008 O (61.20±3.42) 2009	504	Verim (kg/omca)	(4.47±1.22) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 18) 2008 O (% 17) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.72) 2008 D (7.05) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.32. Tarsus Beyazı üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.34. Tarsus Siyahı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düzeye yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	3 Zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	7 Sık	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	U (18.31±5.43) 2008 U (16.65±4.86) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (10.63±2.56) 2008 O (9.84±2.27) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	U (1.19±0.37) 2008 U (1.25±0.31) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	U (0.94±0.24) 2008 U (0.91±0.17) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	1 Yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler kuvvetlice üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	3 Seyrek
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (13.46±3.22) 2008 Ks (15.20±4.31) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (8.02±2.16) 2008 Ks (7.41±1.72) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.53±0.12) 2008 DKs (0.50±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	ÇB (330.5±53.0) 2008 ÇB (310.4±46.3) 2009	103	Ana renk	4 Kırmızı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (18.89±1.76) 2008 O (17.96±2.16) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	3. – 4. Boğum
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (1.10±0.73) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (15.90±1.88) 2008 O (14.76±2.13) 2009

Çizelge 4.34. Tarsus Siyahı çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

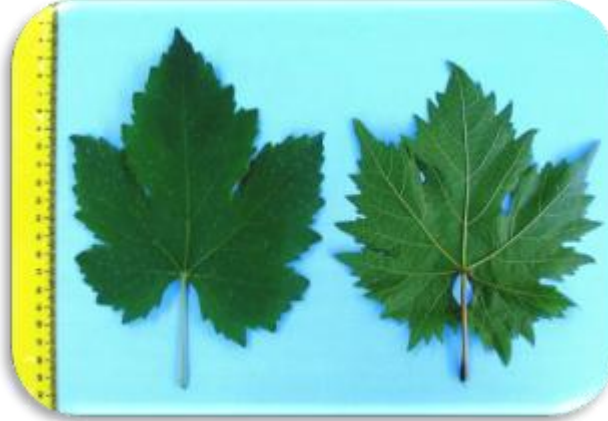
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.27±2.22) 2008 Ks (8.15±1.30) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (1.10±0.73) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (232.5±42.4) 2008 O (218.8±55.5) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	O (19.42±2.99) 2008 O (18.33±2.16) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.58±0.36) 2008 U (6.44±0.49) 2009
205	Tane sayısı	A (72.66±8.38) 2008 A (81.16±15.23) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.32±0.24) 2008 ÇE (4.22±0.23) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (4.33±1.16) 2008 Ks (5.00±0.90) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (46.29±7.52) 2008 O (45.87±8.26) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (25.66±2.67) 2008 U (24.94±2.27) 2009	301	Gözlerin uyanması	11.04.2008 16.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	E (18.08±1.35) 2008 E (17.77±1.43) 2009	302	Tam çiçeklenme	24.05.2008 01.06.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	10.08.2008 16.08.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	20.09.2008 (Geç) 26.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(63.90±11.68) 2008 (72.59±15.34) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	1 Bir örnek değil	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	O (106.60±26.50) 2008 Ks (99.00±21.13) 2009
228	Kabuk kalınlığı	5 Orta	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (8.14±1.55) 2008 İ (7.58±1.09) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (337.84±94.56) 2008 O (382.12±87.73) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (5.45±0.93) 2008 O (5.07±1.14) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (66.60±2.40) 2008 Y (68.60±4.21) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.11±1.27) 2009
234-235	Tane eti sertliği	7 Yüksek	505	Şırada kuru madde (%)	O (% 19) 2008 O (% 17) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (6.90) 2008 O (7.50) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.33. Tarsus Siyahı üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.35. Tayfi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	2 Düze yakın
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	2 Her tarafta	075	Üst yüzün kabarmıklığı	5 Orta
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	3 Seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	Ks (8.41±2.15) 2008 Ks (8.88±1.57) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (8.89±1.74) 2008 O (8.69±2.16) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	1 Dik	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.66±0.12) 2008 O (0.68±0.09) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	1 Yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.72±0.07) 2008 O (0.71±0.07) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	1 Yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	2 V şeklinde
010	Boğumların karın rengi	1 Yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	2 V şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	0 Yok
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	5 Orta	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (12.60±3.92) 2008 Ks (14.50±3.59) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	2 Bronz benekli yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (8.81±1.16) 2008 Ks (8.37±1.45) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	0 Yok	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.69±0.04) 2008 DKs (0.71±0.09) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	5 Orta	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (222.10±52.8) 2008 O (214.44±46.0) 2009	103	Ana renk	3 Koyu kahverengi
066	Uzunluk (cm)	O (15.05±2.12) 2008 O (15.21±1.77) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	7 Koyu yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	0 Yok	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.20±0.42) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (14.66±3.20) 2008 O (15.60±2.70) 2009

Çizelge 4.35. Tayfi çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

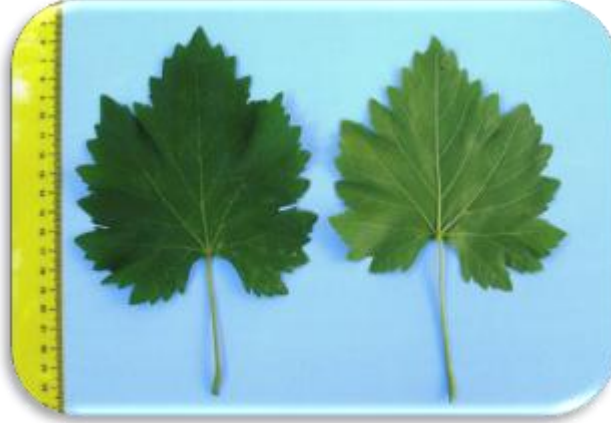
OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (8.84±1.42) 2008 Ks (8.27±1.37) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(1.30±0.48) 2008 (1.20±0.42) 2009	239-240	Tane sapının kopması	1 Çok zor
202	Büyüklik (cm ²)	O (220.1±86.01) 2008 O (248.1±78.09) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (17.33±3.07) 2008 O (19.33±2.33) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	5 Orta	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (6.95±0.32) 2008 U (6.68±0.34) 2009
205	Tane sayısı	A (102.8±13.84) 2008 A (118.8±29.02) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.13±0.26) 2008 ÇE (4.03±0.30) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.88±1.19) 2008 Ks (4.47±1.12) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (37.26±5.83) 2008 O (38.49±5.25) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	5 Orta	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	U (23.14±1.52) 2008 U (22.54±1.81) 2009	301	Gözlerin uyanması	07.04.2008 11.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.28±1.33) 2008 O (16.78±1.56) 2009	302	Tam çiçeklenme	27.05.2008 30.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	29.07.2008 30.07.2009
223	Şekil	7 Yumurta	304	Olgunluk	06.09.2008 (Geç) 10.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	1 Yeşil sarı	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(58.77±20.36) 2008 (67.70±26.19) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	O (106.13±22.05) 2008 O (109.15±22.74) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (7.81±1.61) 2008 İ (7.53±1.29) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	0 Rensiz	502	Salkım ağırlığı (g)	O (397.73±112.7) 2008 O (482.20±199.5) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (4.01±0.86) 2008 O (4.19±0.88) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (67.60±2.40) 2008 Y (69.40±1.14) 2009	504	Verim (kg/omca)	(7.03±1.70) 2009
234-235	Tane eti sertliği	5 Orta	505	Şırada kuru madde (%)	D (% 16) 2008 O (% 17) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	O (5.57) 2008 D (4.67) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	2 Az tatlı			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.34. Tayfi üzüm çeşidine ait fotoğraflar

Çizelge 4.36. Veledezine çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Sürgün Özellikleri			073	Ayada 1. ve 2. damarlar arasında dalgalanma	0 Yok
001	Sürgün ucunun şekli	3 Açık	074	Ayanın profili	4 Dışa kıvrık
002	Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı	0 Yok	075	Üst yüzün kabarmıklığı	1 Çok zayıf
003	Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	076	Dişlerin şekli	2 Her iki tarafı düz
004	Sürgün ucunda yatık tüyler	1 Çok seyrek	077-1	Dişlerin uzunluğu N2 (mm)	O (11.92±2.51) 2008 O (11.58±2.36) 2009
005	Sürgün ucunda dik tüyler	0 Yok	077-2	Dişlerin uzunluğu N4 (mm)	O (9.89±1.28) 2008 O (9.28±1.98) 2009
006	Sürgünlerin habitusu	7 Yarı sarkık	078-1	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N2	O (0.96±0.19) 2008 O (0.86±0.19) 2009
007	Boğum aralarının sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	078-2	Diş uzunluğunun genişliğine oranı N4	O (0.80±0.11) 2008 O (0.80±0.12) 2009
008	Boğum aralarının karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	079	Sap cebinin açıklık derecesi	3 Açık
009	Boğumların sırt rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	080	Sap cebinin esas şekli	1 U şeklinde
010	Boğumların karın rengi	2 Kırmızıçizgili yeşil	081	Sap cebinin özellikleri	0 Yok
011	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok	082	Üst yan ceplerin genel şekli	3 Dilimler hafif üst üste
012	Boğum aralarındaki dik tüy	0 Yok	083	Üst yan ceplerin esas şekli	1 U şeklinde
013	Boğumlardaki yatık tüyler	0 Yok	084	Alt yüzde ana damarlar arasında yatık tüyler	0 Yok
014	Boğum aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	085	Alt yüzde ana damarlar arasında dik tüyler	7 Sık
015	Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu	7 Kuvvetli	086	Alt yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
016	Sülüklerin sürgündeki dizilişi	1 Kesikli	087	Alt yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	5 Orta
017	Sülüklerin uzunluğu (cm)	Ks (14.20±3.52) 2008 Ks (17.00±4.24) 2009	088	Üst yüzde ana damar üzerinde yatık tüyler	0 Yok
Genç Yaprak Özellikleri			089	Üst yüzde ana damar üzerinde dik tüyler	0 Yok
051	Üst yüzün rengi	1 Yeşil	090	Yaprak sapında yatık tüyler	0 Yok
052	Antosiyanin yoğunluğu	0 Yok	091	Yaprak sapında dik tüyler	0 Yok
053	Damar aralarındaki yatık tüyler	0 Yok	092	Yaprak sapının uzunluğu (cm)	Ks (7.25±0.85) 2008 Ks (7.31±0.99) 2009
054	Damar aralarındaki dik tüyler	3 Seyrek	093	Yaprak sapının orta damara oranı	DKs (0.73±0.10) 2008 DKs (0.74±0.08) 2009
055	Ana damarlarda yatık tüyler	0 Yok	Çubuk Özellikleri		
056	Ana damarlarda dik tüyler	0 Yok	101	Enine kesit	1 Yuvarlak
Olgun Yaprak Özellikleri			102	Yüzey	3 Çizgili
065	Büyüklük (cm ²)	O (160.45±31.9) 2008 O (172.68±28.2) 2009	103	Ana renk	4 Kırmızı kahverengi
066	Uzunluk (cm)	Ks (12.71±1.22) 2008 Ks (13.40±1.22) 2009	104	Lentisel	0 Yok
067	Ayanın şekli	2 Kama	105	Boğumlardaki dik tüyler	0 Yok
068	Dilim sayısı	3 Beş	106	Boğum aralarındaki dik tüyler	0 Yok
069	Üst yüzünün rengi	5 Yeşil	Çiçek Salkımı Özellikleri		
070	Üst yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	151	Cinsiyet	3 Erdişi
071	Alt yüzde ana damarlarda antosiyanin renklenmesi	1 Çok zayıf	152	İlk çiçek salkımının çıktığı boğum	5. Boğum ve yukarısı
072	Ayada 2. ve 3. damarlar arasında kıvrılma	0 Yok	153	Sürgün başına çiçek salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (1.10±0.73) 2009
			154	İlk çiçek salkımının uzunluğu (cm)	O (13.00±3.71) 2008 O (12.70±2.71) 2009

Çizelge 4.36. Veledeziine çeşidinde değişik organlarda saptanan ampelografik bulgular (devam)

OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular	OIV	İncelenen Özellikler	Bulgular
Üzüm Salkımı özellikleri			238	Tane sapı uzunluğu (mm)	Ks (9.99±1.78) 2008 Ks (7.79±1.13) 2009
201	Sürgün başına üzüm salkımı sayısı	(0.90±0.56) 2008 (1.10±0.73) 2009	239-240	Tane sapının kopması	7 Kolay
202	Büyüklik (cm ²)	O (206.0±52.4) 2008 K (190.0±42.9) 2009	241	Çekirdek varlığı	2 Var
203	Uzunluk (cm)	Ks (17.25±3.37) 2008 Ks (16.87±2.47) 2009	Çekirdek Özellikleri		
204	Sıklık	7 Sık	242-1	Çekirdek uzunluğu (mm)	U (7.03±0.54) 2008 U (7.38±0.54) 2009
205	Tane sayısı	A (108.87±27.41) 2008 A (117.6±25.44) 2009	242-2	Çekirdek eni (mm)	ÇE (4.41±0.31) 2008 ÇE (4.25±0.22) 2009
206	Salkım sapı uzunluğu (cm)	Ks (3.36±0.85) 2008 Ks (3.33±0.58) 2009	243	Çekirdek ağırlığı (mg/çekirdek)	O (41.02±5.50) 2008 O (46.57±6.08) 2009
207	Salkım sapının odunlaşması	7 Kuvvetli	244	Çekirdeğin sırt tarafında enine oluklar	0 Yok
Tane Özellikleri			Fenolojik Özellikler		
221-1	Uzunluk (mm)	O (19.09±1.88) 2008 O (19.87±1.97) 2009	301	Gözlerin uyanması	07.04.2008 12.04.2009
221-2	Genişlik (mm)	O (17.40±1.47) 2008 O (16.02±1.14) 2009	302	Tam çiçeklenme	20.05.2008 26.05.2009
222	Büyüklikte bir örnek	1 Yeknesak değil	303	Ben düşme	23.07.2008 27.07.2009
223	Şekil	6 Enli yumurta	304	Olgunluk	02.09.2008 (Geç) 06.09.2009 (Geç)
224	Enine kesit	2 Yuvarlak	Büyüme Özellikleri		
225	Kabuk rengi	5 Koyu kırmızı mor	351	Sürgünlerin büyüme gücü (cm)	(68.40±12.53) 2008 (79.00±24.37) 2009
226	Kabuk rengi bir örnekliliği	2 Bir örnek	352	Koltuk sürgünlerinin büyümesi	5 Orta
227	Pus tabakası	7 Kuvvetli	353	Boğum aralarının uzunluğu (mm)	Ks (85.72±27.70) 2008 Ks (80.40±14.29) 2009
228	Kabuk kalınlığı	3 İnce	354	Boğum aralarının çapı (mm)	İ (6.99±0.96) 2008 İ (7.26±1.26) 2009
229	Hilum	1 Az belirgin	Verim ve Kaliteye İlişkin Özellikler		
230-231	Meyve etinin rengi	3 Hafif renkli	502	Salkım ağırlığı (g)	O (445.58±129.1) 2008 O (401.58±84.1) 2009
232	Meyve etinin sululuğu	Sulu	503	Tane ağırlığı (g)	O (3.40±1.24) 2008 O (3.67±0.77) 2009
233	Şıra verimi (ml/100 g)	Y (69.00±4.47) 2008 Y (65.8±1.92) 2009	504	Verim (kg/omca)	(5.64±1.45) 2009
234-235	Tane eti sertliği	3 Düşük	505	Şırada kuru madde (%)	Y (% 20) 2008 O (% 19) 2009
236	Tat özelliği	0 Yok	506	Şıradaki asit (g/l)	D (5.47) 2008 D (5.02) 2009
237	Tadın sınıflandırılması	4 Aromatik			

Sürgün Ucu

Salkım

Olgun Yaprak

Çekirdek

Çiçek

Şekil 4.35. Veledeziine üzüm çeşidine ait fotoğraflar

4.3. İncelenen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Genel Değerlendirilmesi

Daha önceden bölgede yapılan çalışmalarda tespit edilen çeşitlerin karşılaştırılması neticesinde incelenen çeşitlerin sinonimleri Gürsöz (1993)'e göre belirlenmeye çalışılmıştır. Muhtemel çeşit isimleri ve sinonimleri Çizelge 4.39'da verilmiştir. Gürsöz (1993)'de belirtilen Musabbak (Erkenci Mazorane, Abduni), Şuaybi (Şaibi), Görene, Forani (Sorava, Firavuni), Cenas, Fıskını (Fiskini), Kırmızı Gözene, Hösni, Kırmızı Hösni, Samsir (Çamşir), Kerküş, Balcani, Kohar, Dehlibi Reş Mey (Kara Asma), Sabant (İkiveren), Mazorane (Bastık Kabarcığı), Kıtılnefst, Ako ve Tırşık çeşitleri bulunamamıştır. Alicani çeşidinin birkaç sağlıklı omcası işaretlenerek gözlem altına alınmış ancak salkımlarının kuraklık nedeniyle tamamen yanmasından dolayı salkım ve meyve özellikleri alınamamıştır. Adı geçen çeşitlerin bağların zaman içerisinde sökülmesiyle birlikte tamamen kaybolmuş olabileceği düşünülmektedir.

Çizelge 4.37. Çeşit isimleri ve sinonimleri

Çeşit Adı	Sinonimi
Aşkar	Eşgar
Bağılti	Bahılti, Hannok
Bineteti	Bineytati
Çiçike Nator	Çivikane, Kuş Üzümlü
Düvrevi	Beyaz Tayfi, Tilki Kuyruğu
Gözene	Hasani, Gözani, Cevizi
Heseni	Muhtemelen Gözene
Meyan	Meyanak
Meyme Zeynep	Izbadul Zeynep, Direji
Sinciri	Sinceri, Şıraybin
Sipiyo	Sipiyok
Şevkeye	Şevke
Tayfi	Sorava

4.3.1. Sürgün özellikleri

Her çeşide ilişkin ampelografik özelliklerin sonunda verilen fotoğraflarda da görüleceği üzere tanımlanan tüm çeşitlerde sürgün ucunun şekli “açık” tır.

Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı 18 çeşitte “yok” sınıfına girerken, 11 çeşitte “kısmen” altı çeşitte de “her tarafında” olarak belirlenmiştir. Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu 18 çeşitte “yok” üç çeşitte “çok zayıf” beş çeşitte “zayıf” dört çeşitte “orta” üç çeşitte “kuvvetli” iki çeşitte ise “çok kuvvetli” olarak tespit edilmiştir.

Sürgün ucunda yatık tüyler 10 çeşitte “yok” iken, beş çeşitte “çok seyrek” yedi çeşitte “seyrek” dokuz çeşitte “orta” üç çeşitte “sık” bir çeşitte (Mivazer) ise “çok sık” olarak saptanmıştır. Sürgün ucundaki dik tüyler bakımından tüm çeşitlerin “yok” sınıfına girdikleri tespit edilmiştir.

Sürgünlerin habitüsü bakımından Aşkar, Memky Eyşo ve Rötik çeşitlerinde “sarkık” sınıfına giren sürgünler gözlenmiştir. Geriye kalan 23 çeşidin “dik” dört çeşidin “yarı dik” beş çeşidin ise “yarı sarkık” sürgün habitüsüne sahip oldukları belirlenmiştir.

Boğum aralarının sırt tarafının rengi Çiçike Nator çeşidinde “kırmızı” 13 çeşitte “yeşil” 21 çeşitte ise “kırmızıçizgili yeşil” olarak saptanmıştır. Boğum aralarının karın tarafının rengi Çiçike Nator çeşidinde “kırmızı” 10 çeşitte “yeşil” 24 çeşitte ise “kırmızıçizgili yeşil” olarak bulunmuştur. Boğumların sırt tarafının rengi bakımından Çiçike Nator çeşidi “kırmızı” sınıfında yer alırken, 15 çeşit “yeşil” 19 çeşit ise “kırmızıçizgili yeşil” sınıfında yer almışlardır. Boğumların karın tarafının rengi Çiçike Nator çeşidinde “kırmızı” 20 çeşitte “yeşil” 14 çeşitte ise “kırmızıçizgili yeşil” olarak tespit edilmiştir.

Boğumlardaki ve boğum aralarındaki dik tüyler ile yatık tüyler bakımından tüm çeşitler “yok” sınıfına girmişlerdir.

Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu 13 çeşitte “yok” yedi çeşitte “çok zayıf” beş çeşitte “zayıf” sekiz çeşitte “orta” iki çeşitte ise “kuvvetli” olarak tanımlanmıştır.

Sülüklerin sürgündeki dizilişi tüm çeşitlerde “kesikli” dir. Sülük uzunluğu yönünden yapılan incelemede her iki yılda da 30 çeşidin “kısa” Hergifi çeşidinin ise “orta” sınıfına girdiği saptanmıştır. Meyan ve Aşkar çeşitleri birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa” Heseni çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” Cevzane çeşidi ise birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa” sınıfına girmişlerdir. Birinci yıl en kısa sülük 10.00 ± 2.40 cm ile Meyan çeşidinde en uzun sülük ise 17.54 ± 3.11 cm ile Hergifi çeşidinde saptanmıştır. İkinci yıl en kısa sülük 10.70 ± 3.09 cm ile Cevzane çeşidinde en uzun sülük ise 18.36 ± 5.93 cm ile Hergifi çeşidinde belirlenmiştir.

4.3.2. Genç yaprak özellikleri

Üst yüzün rengi bakımından dokuz çeşit “yeşil” 25 çeşit “bronz benekli yeşil” sınıfına girerken, Sinciri çeşidi “bakır rengi” sınıfına girmiştir.

Antosiyanin yoğunluğu dokuz çeşitte “yok” dört çeşitte “çok zayıf” dokuz çeşitte “zayıf” altı çeşitte “orta” yedi çeşitte kuvvetli olarak tanımlanmıştır.

Damar aralarındaki yatık tüyler 27 çeşitte “yok” Emiri ve Cevzane çeşitlerinde “çok seyrek” beş çeşitte “seyrek” Hacı Mendi” çeşidinde ise “orta” olarak bulunmuştur. Damar aralarındaki dik tüyler 30 çeşitte “yok” Veledezine çeşidinde “seyrek” dört çeşitte ise “orta” olarak tespit edilmiştir.

Ana damarlardaki yatık tüyler 13 çeşitte “yok” iki çeşitte “çok seyrek” altı çeşitte “seyrek” dokuz çeşitte “orta” dört çeşitte “sık” Mivazer çeşidinde ise “çok sık” olarak belirlenmiştir. Ana damarlardaki dik tüyler 30 çeşitte “yok” Besirane çeşidinde “seyrek” üç çeşitte “orta” Dövrevi çeşidinde ise “sık” olarak saptanmıştır.

4.3.3. Olgun yaprak özellikleri

Yaprak eninin boyu ile çarpımı sonucu bulunan yaprak alanı bakımından her iki yılda da beş çeşit “küçük” 22 çeşit “orta” üç çeşit “büyük” Tarsus Siyahı çeşidi ise “çok büyük” sınıfına girmişlerdir. Bağlıti ve Çiçike Nator çeşitleri birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” Reşalya çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “büyük” Şevkeye çeşidi ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “küçük” sınıfında yer almışlardır. Rötik çeşidi birinci yıl $105.29 \pm 17.13 \text{ cm}^2$ ikinci yıl ise $103.57 \pm 22.99 \text{ cm}^2$ lik yaprak alanıyla her iki yılda da en küçük yaprak alanına sahip çeşit olmuştur. Tarsus Siyahı çeşidinin birinci yıl $330.54 \pm 53.03 \text{ cm}^2$ ikinci yıl ise $310.47 \pm 46.38 \text{ cm}^2$ lik yaprak alanıyla her iki yılda da en geniş yaprak alanına sahip çeşit olduğu tespit edilmiştir.

Yaprak uzunluğu bakımından her iki yılda da çeşitlerin 20’si “kısa” sekizi “orta” sınıfına girerken Bağlıti, Reşalya, Gadöv, Mivağış, Sipiyo, Boğa ve Hacı Mendi çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Birinci yıl en kısa yaprak $10.76 \pm 2.17 \text{ cm}$ ile Bağlıti çeşidinde ikinci yıl ise $10.35 \pm 1.28 \text{ cm}$ ile Rötik

çeşidinde ölçülmüştür. Tarsus Siyahı çeşidinin birinci yıl 18.89 ± 1.76 cm ikinci yıl ise 17.96 ± 2.16 cm ile her iki yılda da en uzun yapraklara sahip çeşit olduğu belirlenmiştir.

Yaprak ayasının şekli bakımından çeşitlerin 28'i "Kama" yedisi "beşgen" sınıfında yer almıştır. Dilim sayısının Emiri ve Rötik çeşitlerinde "yedi" diğer çeşitlerde ise "beş" olduğu tespit edilmiştir.

Yaprak üst yüzünün rengi Aşkar çeşidinde "açık yeşil" 13 çeşitte "yeşil" 20 çeşitte "koyu yeşil" Rötik çeşidinin ise "çok koyu yeşil" olarak tanımlanmıştır. Yaprığın üst yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi 28 çeşitte "yok" beş çeşitte "çok zayıf" Gadöv çeşidinin de ise "zayıf" olarak bulunmuştur. Yaprığın alt yüzündeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesi Çiçike Nator, Emiri, Veledezine ve Sinciri çeşitlerinde "çok zayıf" diğer çeşitlerde ise "yok" olarak değerlendirilmiştir. Ayada ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma ile birincil ve ikincil damarlar arasında dalgalanma bakımından tüm çeşitler "yok" sınıfına girmişlerdir. Ayanın profili 23 çeşitte "düze yakın" 12 çeşitte ise "dışa kıvrık" tır. Üst yüzün kabarıklığı 12 çeşitte "yok" 10 çeşitte "çok zayıf" yedi çeşitte "zayıf" altı çeşitte ise "orta" dır.

Yaprak dişlerinin şekli 27 çeşitte "her iki tarafı düz" sekiz çeşitte ise "her iki tarafı dış bükey" olarak gözlenmiştir. N2 dişi uzunluğu her iki yılda da sekiz çeşitte "kısa" 22 çeşitte "orta" Tarsus Siyahı ve Boğa çeşitlerinde ise "uzun" olarak tespit edilmiştir. Bağilti çeşidi birinci yıl "orta" ikinci yıl "uzun" Keşirte çeşidi birinci yıl "orta" ikinci yıl "kısa" Rötik çeşidi birinci yıl "kısa" ikinci yıl "orta" sınıfına girmişlerdir. Cevzane çeşidi birinci yıl 5.88 ± 0.83 mm ikinci yıl 5.99 ± 0.94 mm ile her iki yılda da en kısa N2 dişine sahip çeşit olmuştur. Tarsus Siyahı çeşidi birinci yıl 18.31 ± 5.43 mm ikinci yıl 16.65 ± 4.86 mm ile her iki yılda da en uzun N2 dişine sahip çeşit olmuştur. N4 diş uzunluğu bakımından her iki yılda da çeşitlerin 11'i "orta" 22'si "kısa" sınıfına girmiştir. Gadöv çeşidi birinci yıl "kısa" ikinci yıl "orta" Heseni çeşidi ise birinci yıl "orta" ikinci yıl "kısa" sınıfına girmiştir. Hacı Mendi çeşidi her iki yılda da en kısa N4 dişine sahip çeşit olmuştur. Bu çeşidin N4 diş uzunluğu birinci yıl 5.82 ± 1.55 mm ikinci yıl ise 5.79 ± 1.12 mm olarak ölçülmüştür. En uzun N4 dişi birinci yıl 11.74 ± 1.45 mm ikinci yıl 10.87 ± 2.50 mm değerleriyle her iki yılda da Boğa çeşidinde ölçülmüştür. N2 diş uzunluğunun genişliğine oranı bakımından her iki yılda da çeşitlerin 28'i "orta" dördü "uzun" sınıfında yer almıştır. Cevzane çeşidi ise her iki yılda da "kısa" sınıfına girmiştir. Polati ve Boğa çeşitleri birinci yıl "uzun" ikinci yıl ise

“orta” olarak değerlendirilmişlerdir. Cevzane çeşidi birinci yıl 0.56 ± 0.05 mm ikinci yıl ise 0.57 ± 0.08 mm ile her iki yılda da en kısa orana sahip çeşit olmuştur. En uzun oran birinci yıl Bağlıtı çeşidinde (1.21 ± 1.15 mm) ikinci yıl ise Tarsus Siyahı çeşidinde (1.25 ± 0.31 mm) saptanmıştır. N4 diş uzunluğunun genişliğine oranı her iki yılda da 26 çeşitte “orta” dört çeşitte “uzun” Cevzane ve Besirane çeşitlerinde ise “kısa” olarak belirlenmiştir. Bağlıtı ve Rötik çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “uzun” Gadöv çeşidi ise birinci yıl “uzun” ikinci yıl “orta” sınıfına girmişlerdir. Cevzane çeşidi birinci yıl 0.59 ± 0.08 mm ikinci yıl ise 0.57 ± 0.09 mm ile her iki yılda da en kısa orana sahip çeşit olmuştur. Boğa çeşidi birinci yıl 1.09 ± 0.15 mm ikinci yıl ise 0.99 ± 0.23 mm ile her iki yılda da en uzun orana sahip çeşit olmuştur.

Sap cebinin açıklık derecesi 29 çeşitte “açık” 5 çeşitte “kapalı” Dövreli çeşidinde ise “loplar üst üste binmiş” tir. Sap cebinin esas şekli 20 çeşitte “U” şeklinde 15 çeşitte ise “V” şeklindedir. Sap cebinin özelliği tüm çeşitlerde “yok” sınıfına girmiştir.

Üst yan ceplerin genel şekli 11 çeşitte “açık” 23 çeşitte “dilimler hafifçe üst üste” Tarsus Siyahı çeşidi ise “dilimler kuvvetlice üst üste” dir. Üst yan ceplerin esas şekli yedi çeşitte “U” şeklinde 28 çeşitte ise “V” şeklindedir.

Yaprağın alt yüzünde ana damarlar arasında yatık tüyler 34 çeşitte “yok” Cevzane çeşidinde ise “seyrek” olarak bulunmuştur. Yaprağın alt yüzünde ana damarlar arasında dik tüyler 19 çeşitte “yok” Meyme Zeynep çeşidinde “çok seyrek” beş çeşitte “seyrek” sekiz çeşitte “orta” Veledezine ve Memky Eyşo çeşitlerinde ise “sık” olarak saptanmıştır. Alt yüzde ana damarlar üzerinde yatık tüyler 25 çeşitte “yok” Mivağış ve Hergifi çeşitlerinde “çok seyrek” sekiz çeşitte ise “seyrek” tir. Alt yüz ana damar üzerinde dik tüyler 22 çeşitte “yok” Sinciri çeşidinde “çok seyrek” beş çeşitte “seyrek” beş çeşitte “orta” Gözene ve Şevkeye çeşitlerinde ise “sık” tır. Üst yüz ana damar üzerinde yatık ve dik tüyler tüm çeşitlerde “yok” tur.

İncelenen üzüm çeşitlerinin hiç birinde yaprak sapında yatık ve dik tüylere rastlanılmamıştır. Yaprak sapının uzunluğu her iki yılda da 18 çeşitte “çok kısa” 14 çeşitte “kısa” olarak bulunmuştur. Bağlıtı ve Besirane çeşitleri birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa” Emiri çeşidi ise birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa” sınıfında yer almışlardır. En kısa yaprak sapı birinci yıl Silopi çeşidinde (4.42 ± 1.31 cm) ikinci yıl ise Şevkeye çeşidinde (4.68 ± 0.40 cm) tespit edilmiştir. En uzun yaprak sapı birinci yıl

Tarsus beyazı çeşidinde (9.88 ± 2.14 cm) ikinci yıl ise Reşalya çeşidinde (9.81 ± 1.60 cm) belirlenmiştir. Yaprak sapının orta damara oranı bakımından her iki yılda da tüm çeşitler “daha kısa” sınıfına girmişlerdir. En kısa oran birinci yıl Sipiyo çeşidinde (0.51 ± 0.11) ikinci yıl ise Tarsus Siyahı (0.50 ± 0.08) ve Silopi (0.50 ± 0.06) çeşitlerinde tespit edilmiştir. En uzun oran birinci yıl Tarsus Beyazı çeşidinde (0.82 ± 0.12) ikinci yıl ise Memky Eyşo (0.84 ± 0.21) ve Dövrevi (0.84 ± 0.06) çeşitlerinde belirlenmiştir.

4.3.4. Çubuk özellikleri

İncelenen çeşitlerde bir yaşlı çubukların enine kesiti 20 çeşitte “yuvarlak” 14 çeşitte “eliptik” Rötik çeşidinde ise “basık eliptik” tir. Çubukların yüzeyi tüm çeşitlerde “çizgili” dir. Çubuk ana rengi Memky Eyşo çeşidinde “sarı” 23 çeşitte “sarımsı kahverengi” sekiz çeşitte “koyu kahverengi” Veledezine, Şevkeye ve Tarsus Siyahı çeşitlerinde ise “kırmızımsı kahverengi” olarak tespit edilmiştir. İncelenen çeşitlerin hiç birinde çubuklarda lentisel varlığı ile boğumlarda ve boğum aralarında dik tüy varlığına rastlanılmamıştır.

4.3.5. Çiçek salkımı özellikleri

Asmalarda erkek, erdişi görünüşlü erkek, erdişi, morfolojik erdişi fizyolojik dişi çiçek yapılarına rastlanmaktadır (Anonim, 2001). Tanımlanan çeşitlerden Çiçike Nator, Gadöv, Silopi, Polati ve Rötik çeşitleri “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” çiçekli olup, diğer çeşitler ise “erdişi” çiçek yapısına sahiptirler.

İlk çiçek salkımının 17 çeşitte “üçüncü-dördüncü boğumlardan” 18 çeşitte ise “beşinci boğum ve yukarisından” çıktığı tespit edilmiştir. Sürgün başına çiçek salkımı sayısı her iki yılda da 23 çeşitte “1.1–2 salkım” Besirane, Meyme Zeynep, Keşirte çeşitlerinde ise “0–1 salkım” olarak belirlenmiştir. Veledezine, Şevkeye, Heseni, Bineteti, Siropiromenda ve Tarsus Siyahı çeşitleri birinci yıl “0–1 salkım” ikinci yıl “1.1–2 salkım” Emiri, Silopi ve Gevre çeşitleri birinci yıl “1.1–2 salkım” ikinci yıl ise “0–1 salkım” sınıfında yer almışlardır. Sürgün başına en az çiçek salkımı birinci yıl

0.70±0.48 ile Keşirte çeşidinde ikinci yıl ise 0.80±0.63 ile Besirane çeşidinde belirlenmiştir. Sinciri çeşidi birinci yıl 1.70±0.48 ikinci yıl ise 1.90±0.31 ile her iki yılda da sürgün başına en fazla çiçek salkımına sahip çeşit olmuştur.

İlk çiçek salkımının uzunluğu her iki yılda da altı çeşitte “kısa” 23 çeşitte “orta” Tarsus Beyazı çeşidinde ise “uzun” dur. Düvrevi, Sipiyo, ve Sinciri çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” Şevkeye ve Meyme Zeynep çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Meyan çeşidi birinci yıl 10.33±1.36 cm ikinci yıl ise 9.83±1.94 cm ile her iki yılda da en kısa ilk çiçek salkımına sahip çeşit olmuştur. Tarsus Beyazı çeşidinin birinci yıl 18.80±2.34 cm ikinci yıl ise 20.60±3.91 cm ile her iki yılda da en uzun ilk çiçek salkımına sahip çeşit olduğu belirlenmiştir.

4.3.6. Üzüm salkımı özellikleri

Sürgün başına üzüm salkımı sayısı her iki yılda da 23 çeşitte “1.1–2 salkım” Besirane, Meyme Zeynep, Keşirte çeşitlerinde ise “0–1 salkım” olarak belirlenmiştir. Veledezine, Şevkeye, Heseni, Bineteti, Siropiromenda ve Tarsus Siyahı çeşitleri birinci yıl “0–1 salkım” ikinci yıl “1.1–2 salkım” Emiri, Silopi ve Gevre çeşitleri birinci yıl “1.1–2 salkım” ikinci yıl ise “0–1 salkım” sınıfında yer almışlardır. Sürgün başına en az üzüm salkımı birinci yıl 0.70±0.48 ile Keşirte çeşidinde ikinci yıl ise 0.80±0.63 ile Besirane çeşidinde belirlenmiştir. Sinciri çeşidi birinci yıl 1.70±0.48 ikinci yıl ise 1.90±0.31 ile her iki yılda da sürgün başına en fazla üzüm salkımına sahip çeşit olmuştur.

Üzüm salkımı büyüklüğü bakımından her iki yılda da beş çeşit “çok küçük” 12 çeşit “küçük” dokuz çeşit “orta” dört çeşit “büyük” sınıfına girmiştir. Gözene çeşidi birinci yıl “küçük” ikinci yıl “çok küçük” Karröd ve Veledezine çeşitleri birinci yıl orta ikinci yıl “küçük” Boğa çeşidi birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” Reşalya çeşidi birinci yıl “büyük” ikinci yıl “orta” sınıflarına girmişlerdir. Keşirte çeşidinin birinci yıl 88.4±16.87 cm² ikinci yıl 93.6±28.72 cm² ile her iki yılda da en küçük salkıma sahip çeşit olduğu belirlenmiştir. Besirane çeşidi birinci yıl 297.60±56.04 cm² ikinci yıl 284.00±101.70 cm² ile her iki yılda da en büyük salkıma sahip çeşit olmuştur. Salkım uzunluğu her iki yılda da 14 çeşitte “kısa” 12 çeşitte “orta” olarak saptanmıştır. Keşirte

çeşidi birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa” Mivazer, Meyme Zeynep, Tayfi, Gevre, Sinciri çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” Gözene ve Karröd çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” Dövrevi çeşidi birinci yıl “uzun” ikinci yıl “çok uzun” sınıfına da yer almışlardır. En kısa salkım birinci yıl 10.40 ± 1.34 cm ile Keşirte çeşidinde ikinci yıl ise 11.71 ± 1.97 cm ile Şevkeye çeşidinde ölçülmüştür. En uzun salkım birinci yıl 25.33 ± 3.20 cm ikinci yıl ise 30.14 ± 7.15 cm değerleriyle her iki yılda da Dövrevi çeşidinde tespit edilmiştir.

Yörede “çok seyrek” salkıma sahip hiçbir çeşide rastlanmamıştır. Çeşitlerin önemli bir kısmı (21 çeşit) “orta” sıklıkta salkıma sahiptir. Bununla birlikte Dövrevi ve Tarsus Beyazı çeşitlerinin “seyrek” 11 çeşidin “sık” Keşirte çeşidinin ise “çok sık” salkıma sahip olduğu gözlenmiştir.

Salkımdaki tane sayısı her iki yılda da 30 çeşitte “az” Reşalya, Bineteti, Sipiyo ve Siropiromenda çeşitlerinde “orta” Besirane çeşidinde ise “fazla” dır. Şevkeye çeşidi birinci yıl 62.25 ± 15.82 ikinci yıl ise 56.87 ± 10.02 değerleri ile her iki yılda da en az tane sayısına sahip çeşit olmuştur. Besirane çeşidi her iki yılda da en fazla tane sayısına sahip çeşittir. Bu çeşidin tane sayısı birinci yıl 189.20 ± 33.96 ikinci yıl ise 186.25 ± 43.40 olarak tespit edilmiştir.

Salkım sapı uzunluğu bakımından çeşitlerin 24’ü “kısa” dokuzu “çok kısa” sınıfına girmişlerdir. Hezirani çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa” Silopi çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfına girmişlerdir. En kısa salkım sapı birinci yıl Keşirte çeşidinde (2.25 ± 0.22 cm) ikinci yıl ise Meyan çeşidinde (2.17 ± 0.65 cm) tespit edilmiştir. En uzun salkım sapı birinci yıl Silopi çeşidinde (6.01 ± 0.88 cm) ikinci yıl ise Mivağış çeşidinde (5.73 ± 0.89 cm) bulunmuştur. Salkım sapının odunlaşması dört çeşitte “zayıf” 18 çeşitte “orta” 13 çeşitte ise “kuvvetli” olarak belirlenmiştir.

4.3.7. Tane özellikleri

Tane uzunluğu her iki yılda da dört çeşitte “kısa” 20 çeşitte “orta” sekiz çeşitte “uzun” olarak tespit edilmiştir. Meyan ve Aşkar çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” Gözene çeşidi ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfına girmişlerdir. En kısa taneler birinci yıl 14.44 ± 1.32 mm ile Besirane ikici yıl ise 15.11 ± 0.96 mm ile Keşirte

çeşidinde bulunmuştur. En uzun taneler birinci yıl 26.46 ± 2.49 mm ile Meyme Zeynep ikinci yıl ise 27.71 ± 2.35 mm ile Çiçike Nator çeşidinde tespit edilmiştir.

Tane genişliği bakımından her iki yılda da Sipiyo ve Hezirani çeşitleri “dar” sınıfına girerken, 26 çeşit “orta” altı çeşit ise “enli” sınıfına girmişlerdir. Gözene çeşidi birinci yıl “enli” ikinci yıl ise “orta” sınıfına girmiştir. En dar taneler birinci yıl 13.59 ± 1.25 mm ikinci yıl ise 13.21 ± 0.93 mm ile her iki yılda da Sipiyo çeşidinde görülmüştür. En geniş taneler birinci yıl 20.59 ± 1.68 mm ile Heseni ikinci yıl ise 20.24 ± 1.75 mm ile Gadöv çeşidinde tespit edilmiştir.

Tanede büyüklüğün bir örneği 32 çeşitte “yeknesak değil” iken Meyan, Düvrevi ve Çiçike Nator çeşitlerinde “yeknesak” tır. Tane şekli bakımından 10 çeşit “yuvarlak” 10 çeşit “yumurta” 11 çeşit “enli yumurta” sınıflarına girerken, Tarsus Beyazı “silindirik” Karröd ve Meyme Zeynep çeşitleri “kısa oval” Çiçike Nator çeşidi ise “orak” sınıfına girmişlerdir. Tanenin enine kesiti tüm çeşitlerde “yuvarlak” olarak belirlenmiştir.

Tane kabuk rengi bakımından çeşitlerin önemli bir kısmı (21 çeşit) “yeşil sarı” sınıfına girmiştir. Hergifi çeşidi “kırmızı” 11 çeşit “koyu kırmızı mor” Memky Eyşo ve Siropiromenda çeşitleri ise “kırmızı siyah” sınıfına girmişlerdir. Kabuk rengi yedi çeşitte “bir örnek değil” 28 çeşitte ise “bir örnek” tir. Pus tabakası Cevzane çeşidinde “zayıf” 12 çeşitte “orta” 21 çeşitte “kuvvetli” Gevre çeşidinde ise “çok kuvvetli” olarak bulunmuştur. Tane kabuk kalınlığı yedi çeşitte “çok ince” 16 çeşitte “ince” 10 çeşitte “orta” Meyme Zeynep ve Polati çeşitlerinde ise “kalın” olarak bulunmuştur. Hilum incelenen çeşitlerin 33’ünde “az belirgin” Sipiyo ve Tarsus Beyazı çeşitlerinde ise “belirgin” dir. Meyve etinin rengi 33 çeşitte “renksiz” Hergifi çeşidinde “çok hafif renkli” Veledezine çeşidinde ise “hafif renkli” olarak tanımlanmıştır. Meyve etinin sululuğu açısından çeşitlerin tamamının “sulu” olduğu gözlenmiştir.

Şıra verimi her iki yılda da yedi çeşitte “orta” 26 çeşitte “yüksek” tir. Şıra verimi Besirane ve Aşkar çeşitlerinde birinci yıl “yüksek” ikinci yıl ise “orta” dır. En düşük şıra verimi birinci yıl 56.70 ± 2.42 ml ikinci yıl ise 59.20 ± 1.63 ml ile her iki yılda da Sipiyo çeşidinde ölçülmüştür. En yüksek şıra verimi birinci yıl 72.80 ± 2.58 ml ile Meyan ikinci yıl ise 75.60 ± 2.70 ml ile Karröd çeşidinde ölçülmüştür. Tane eti sertliği 23 çeşitte “düşük” yedi çeşitte “orta” Meyan çeşidinde “çok düşük” Aşkar ve Tarsus

Siyahı çeşitlerinde “yüksek” Heseni ve Hergifi çeşitlerinde ise “çok yüksek olarak belirlenmiştir.

Tat özelliği açısından tüm çeşitler “yok” sınıfına girmişlerdir. Tadın sınıflandırılması bakımından çeşitlerin altısı ”nötral” 16’sı “az tatlı” yedisi “az aromatik” altısı “aromatik” sınıfına girmişlerdir.

Çeşitlerin tane sapı uzunlukları her iki yılda da genellikle (32 çeşit) “kısa” sınıfına girerken, Hezirani çeşidi “çok kısa” sınıfına girmiştir. Dövre ve Çiçike Nator çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl ise “orta” olarak değerlendirilmişlerdir. En kısa tane sapı birinci yıl 5.64 ± 0.81 mm ikinci yıl ise 5.93 ± 0.90 mm ile her iki yılda da Hezirani çeşidinde ölçülmüştür. En uzun tane sapı birinci yıl 10.17 ± 2.37 mm ile Bağlıti ikinci yıl ise 12.94 ± 3.22 mm ile Dövre çeşidinde belirlenmiştir.

Tane sapının kopması yedi çeşitte “çok zor” 13 çeşitte “zor” 12 çeşitte “orta” Veledeze ve Cevzane çeşitlerinde “kolay” Meyan çeşidinde ise “çok kolay” olarak gerçekleşmiştir. Çekirdeklilik durumu bakımından incelenen çeşitlerin 33’ü “var” Tarsus Beyazı “yok” Hezirani çeşidi ise “rudimenter” sınıfına girmişlerdir.

4.3.8. Çekirdek özellikleri

Çekirdek uzunluğu açısından her iki yılda da 24 çeşit “uzun” sınıfına girerken Besirane, Aşkar ve Siropiomenda çeşitleri “orta” Çiçike Nator, Meyme Zeynep, ve Polati çeşitleri ise “çok uzun” sınıfında yer almışlardır. Gözene ve Gadöv çeşitleri birinci yıl “çok uzun” ikinci yıl “uzun” Dövre çeşidi birinci yıl “uzun” ikinci yıl “çok uzun” sınıfına girmişlerdir. En kısa çekirdek birinci yıl 5.84 ± 0.32 mm ile Besirane ikinci yıl ise 6.20 ± 0.26 mm ile Aşkar çeşidinde tespit edilmiştir. En uzun çekirdek birinci yıl 8.90 ± 0.65 mm ile Meyme Zeynep ikinci yıl ise 8.91 ± 0.49 mm ile Çiçike Nator çeşidinde bulunmuştur.

Çekirdek eni her iki yılda da beş çeşitte “enli” 25 çeşitte “çok enli” dir. Besirane, Aşkar ve Bineteti çeşitleri birinci yıl “enli” ikinci yıl “çok enli” sınıfına girmişlerdir. En dar çekirdek birinci yıl Aşkar çeşidinde (3.75 ± 0.23 mm) ikinci yıl ise Siropiomenda çeşidinde (3.83 ± 0.25 mm) görülmüştür. En enli çekirdek birinci yıl Meyme Zeynep (4.59 ± 0.23 mm) ikinci yıl ise Hergifi çeşidinde (4.62 ± 0.25 mm) ölçülmüştür.

Çekirdek ağırlığı her iki yılda da dört çeşitte “düşük” 23 çeşitte “orta” beş çeşitte “yüksek” Meyme Zeynep çeşidinde ise “çok yüksek” tir. En düşük çekirdek ağırlığı birinci yıl 27.21 ± 4.30 mg ikinci yıl 27.99 ± 4.35 mg ile her iki yılda da Besirne çeşidinde belirlenmiştir. En yüksek çekirdek ağırlığı birinci yıl 67.09 ± 9.22 mg ikinci yıl 66.21 ± 9.29 mg ile her iki yılda da Meyme Zeynep çeşidinde görülmüştür. Çeşitlerin hiçbirinde çekirdeğin sırt tarafında enine oluklara rastlanmamıştır.

4.3.9. Fenolojik özellikler

Kış gözlerinde en erken uyanma her iki yılda da Hacı Mendi (06.04.2008 ve 10.04.2009) çeşidinde gerçekleşmiştir. En geç uyanma ise her iki yılda da Bağilti ve Reşalya (27.04.2008 ve 02.05.2009) çeşitlerinde belirlenmiştir. İncelenen çeşitlerde birinci yılda uyanma 21 günde ikinci yılda ise 22 günde tamamlanmıştır.

En erken çiçeklenme her iki yılda da Veledezine, Memky Eyşo ve Hacı Mendi (20.05.2008 ve 26.05.2009) çeşitlerinde kaydedilmiştir. En geç çiçeklenme birinci yıl Besirane ve Karröd (09.06.2008) çeşitlerinde ikinci yıl ise Karröd çeşidinde (15.06.2009) çeşidinde belirlenmiştir. En erken ve en geç çiçeklenen çeşitler arasındaki fark her iki yılda da 20 gün olmuştur.

En erken ben düşme her iki yılda da Hezirani (15.07.2008 ve 20.07.2009) çeşidinde tespit edilmiştir. En geç ben düşme ise her iki yılda da Besirane (16.08.2008 ve 22.08.2009) çeşidinde gözlenmiştir. En erken ve en geç ben düşen çeşitler arasında birinci yıl 30 günlük ikinci yıl ise 32 günlük fark kaydedilmiştir.

Olgunlaşma zamanı bakımından her iki yılda da 28 çeşit “geç” sınıfına girerken Hezirani, Tarsus Beyazı ve Hacı Mendi çeşitleri ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Meyme Zeynep, Sipiyo, Sinciri çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “geç” Besirane çeşidi ise birinci yıl “geç” ikinci yıl “çok geç” sınıfına girmişlerdir. En erken olgunlaşma her iki yılda da Hezirani (14.08.2008 ve 20.08.2009) çeşidinde belirlenmiştir. En geç olgunlaşma ise her iki yılda da Besirane (26.09.2008 ve 02.10.2009) çeşidinde gözlenmiştir. En erken ve en geç olgunlaşan çeşitler arasında her iki yılda da 42 günlük bir fark bulunmuştur.

4.3.10. Büyüme özellikleri

Çiçeklenme döneminde ölçülen fakat sınıflandırılmadan verilen sürgün uzunluklarına göre, birinci yıl en düşük büyüme gücü 41.10 ± 13.78 cm ile Aşkar çeşidinde ikinci yıl ise 45.30 ± 10.59 cm ile Sipiyo çeşitlerinde gerçekleşmiştir. En yüksek büyüme gücü birinci yıl 72.40 ± 15.29 cm ile Çiçike Nator çeşidinde ikinci yıl ise 79.00 ± 24.37 cm ile Veledezine çeşidinde tespit edilmiştir. Koltuk sürgünlerinin büyüme durumu 12 çeşitte “zayıf” 21 çeşitte “orta” Karröd çeşidinde “çok zayıf” Boğa çeşidinde ise “kuvvetli” dir.

Boğum aralarının uzunluğu bakımından her iki yılda da üç çeşit “çok kısa” 25 çeşit “kısa” üç çeşit ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Keşirte çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa” Silopi çeşidi birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa” Tarsus Beyazı çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” Tarsus Siyahı çeşidi ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfın da yer almışlardır. En kısa boğum arası birinci yıl Aşkar çeşidinde (54.11 ± 7.94 mm) ikinci yıl ise Meyan çeşidinde (56.82 ± 6.64 mm) ölçülmüştür. En uzun boğum arası birinci yıl 121.26 ± 24.1 mm ile ikinci yıl ise 112.49 ± 28.5 mm ile her iki yılda da Memky Eyşo çeşidinde belirlenmiştir.

Boğum aralarının çapı her iki yılda da 18 çeşitte “çok ince” 14 çeşitte ise “ince” olarak belirlenmiştir. Gözene, Çiçike Nator ve Keşirte çeşitleri birinci yıl “çok ince” ikinci yıl ise “ince” sınıfına girmişlerdir. En ince boğum arası birinci yıl 4.77 ± 0.67 mm ile ikinci yıl ise 4.35 ± 0.61 mm ile her iki yılda da Gevre çeşidinde ölçülmüştür. En kalın boğum arası birinci yıl 8.14 ± 1.55 mm ile Tarsus Siyahı çeşidinde ikinci yıl ise 9.26 ± 2.23 mm ile Tarsus Beyazı çeşitlerinde tespit edilmiştir.

4.3.11. Verim ve kaliteye ilişkin özellikler

Salkım ağırlığı bakımından her iki yılda da 11 çeşit “küçük” 20 çeşit ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Gözene, Mivazer ve Sipiyo çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “küçük” Boğa çeşidi ise birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” sınıfında yer almışlardır. En düşük salkım ağırlığı birinci yıl 156.15 ± 37.06 g ikinci yıl ise 148.18 ± 31.45 g ile her iki yılda da Şevkeye çeşidinde gözlenmiştir. En yüksek salkım ağırlığı birinci yıl

520.73±201.5 g ikinci yıl ise 513.53±105.9 ile her iki yılda da Gadöv çeşidinde saptanmıştır.

Tane ağırlığı her iki yılda da beş çeşitte “küçük” 28 çeşitte ise “orta” olarak bulunmuştur. Aşkar çeşidi birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” Gadöv çeşidi ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “büyük” olarak tanımlanmışlardır. En düşük tane ağırlığı birinci yıl Besirane çeşidinde (2.11±0.52 g) ikinci yıl ise Keşirte (2.17±0.45 g) ve Sipiyo (2.17±0.51 g) çeşitlerinde belirlenmiştir. En yüksek tane ağırlığı birinci yıl Meyme Zeynep (5.79±1.49 g) ikinci yıl ise Gadöv çeşidinde (6.28±1.21 g) tespit edilmiştir.

En düşük verim 2.66±0.62 kg ile Şevkeye çeşidinde en yüksek verim ise 7.23±1.50 kg ile Gadöv çeşidinde bulunmuştur. En düşük ve en yüksek verim arasında 4.57 kg'lık bir fark oluşmuştur.

Üzümlerin hasat döneminde yapılan analizlere göre suda çözünebilir kuru madde (SÇKM) miktarları her iki yılda da beş çeşitte “düşük” 10 çeşitte “orta” sekiz çeşitte “yüksek” sınıfında bulunmuştur. Meyan, Reşalya, Aşkar, Karröd, ve Tayfi çeşitleri birinci yıl “düşük” ikinci yıl “orta” Gözene çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “düşük” Gadöv, Keşirte ve Rötik çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “yüksek” Veledezine ve Silopi çeşitleri birinci yıl “yüksek” ikinci yıl “orta” Meyme Zeynep çeşidi ise birinci yıl “yüksek” ikinci yıl “çok yüksek” sınıfına girmişlerdir. En düşük suda çözünebilir kuru madde birinci yıl % 13 ile Besirane çeşidinde ikinci yıl ise % 15 ile Dövrevi, Gevre ve Boğa çeşitlerinde tespit edilmiştir. En yüksek suda çözünebilir kuru madde birinci yıl % 23 ikinci yıl ise % 26 ile her iki yılda da Meyme Zeynep çeşidinde belirlenmiştir.

Şıranın asit içeriği bakımından her iki yılda da 28 çeşit “düşük” dört çeşit ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Tarsus Siyahı çeşidinin birinci yıl “düşük” ikinci yıl “orta” Gadöv ve Karröd çeşitlerinin ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “düşük” sınıfında yer aldıkları tespit edilmiştir. En düşük asit içeriği birinci yıl 4.87 g/l ile Boğa çeşidinde ikinci yıl ise 3.15 g/l ile Bineteti çeşidinde ölçülmüştür. En yüksek asit içeriği birinci yıl 9.82 g/l ikinci yıl ise 9.67 g/l ile her iki yılda da Siropiromenda çeşidinde saptanmıştır.

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Yörede yetiştirilen tüm çeşitlerde sürgün ucu tipinin açık, sülüklerin sürgündeki dizilişinin kesikli, çekirdek kenarlarında çıkıntılarının olmaması ve çubuk üzerinde lentisellerin bulunmaması *Vitis vinifera* L. türüne ait olduklarını göstermektedir. *Vitis vinifera* L. türüne ait bu özellikler birçok araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur (Kara, 1990; Altın, 1991; Kaplan, 1994; Gürsöz, 1993; Kara ve Beyoğlu, 1995; Diri, 1996; Küçükhaskul, 1996; Akkurt, 1997; Dilli, 1997; Çelik ve Karanis, 1998; Ecevit ve Kelen, 1999; Ünal, 2000; Odabaş ve ark., 2002; Çoban ve Küey, 2006).

Sağlıklı bir sürgün ucu renginin çeşitler arasındaki farklılığın belirlenmesinde önemli bir karakter olduğu bildirilmektedir (Morton, 1979). Bu görüş üzerinde çalışılan çeşitlerin sürgün uçlarındaki antosiyanin dağılımı ve yoğunluğu bakımından metotta verilen her sınıfa girmeleriyle desteklenmiştir. Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı ve yoğunluğu bakımından çeşitler arasında farklılıkların olduğu birçok araştırmacı tarafından ifade edilmiştir (Regner ve ark., 1999; Asensio ve ark., 2002; Santiago ve ark., 2007; Çelik ve ark., 2008). Güler (2007), sürgün ucunda antosiyanin dağılımını Bağilti, Bineteti, Sinciri ve Tayfi çeşitlerinde “kısmen” Boğa çeşidinde ise “her tarafta” sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğunu ise Bağilti’ de “zayıf” Bineteti ve Tayfi çeşitlerinde “orta” Boğa’ da “çok kuvvetli” Sinciri’ de “çok zayıf” olarak belirlemiştir. Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı çalışmamızda Bağilti ve Boğa çeşitlerinde “kısmen” Sinciri ve Tayfi çeşitlerinde “her tarafta” Bineteti çeşidinde ise “yok” sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu ise Bağilti’ de “çok zayıf” Bineteti’ de “yok” Boğa’ da “zayıf” Sinciri’ de “çok kuvvetli” Tayfi’ de ise “kuvvetli” olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca sürgün ucundaki antosiyanin dağılımı ve yoğunluğunun uçtan itibaren mevsimin ilerlemesiyle azaldığı da belirlenmiştir. Bu tespit Altın (1991); Gider (1995); Ecevit ve Kelen (1999); Ünal (2000); Çoban ve Küey (2006); Kılıç (2009)’ ın çalışmalarıyla da desteklenmiştir. Bu yüzden sürgün ucunda renk saptamanın çok sınırlı bir zaman diliminde, sürgün boyunun 10–30 cm olduğu ve ilk birkaç yaprakta gözlenmesinin daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir. Nitekim Morton (1979), sürgün ucundaki ilk üç yaprakta antosiyanin renginin daha stabil olduğunu, bu nedenle bu

özelliğın ilk üç yaprakta “üst genç yapraklar” ve dördüncü ve daha sonraki yapraklarda da “alt genç yapraklar” olarak incelenmesini önermiştir.

Genç yaprak üst yüz rengi bakımından çeşitlerin çoğunluğu “bronz benekli yeşil” sınıfında yer alırken “yeşil” ve “bakır rengi” gruplarına giren çeşitlerde mevcuttur. Genç yaprakta antosiyanin yoğunluğu açısından çeşitler “çok kuvvetli” dışındaki sınıflara dağılmışlardır.

Sürgünde boğumların ve boğum aralarının karın ve sırt tarafının rengi açısından çeşitler hemen her sınıfta yer almışlardır. Sürgünlerin boğum ve boğum aralarının sırt ve karın taraflarındaki renklenme arasında yakın bir ilgi bulunmuştur. Boğumlar ile boğum aralarının sırt ve karın taraflarının renkleri 20 çeşitte aynı sınıfa girerken 15 çeşitte farklı sınıflara girmiştir. Bu durum Kara (1990); Altın (1991); Gürsöz (1993); Dilli (1997)’ nin bulgularıyla benzerlik arz etmektedir.

Kışlık gözlerde antosiyanin yoğunluğu 13 çeşitte “yok” olarak belirlenirken 22 çeşitte ise “çok zayıf”, “zayıf”, “orta” ve “kuvvetli” sınıflarında gözlenmiştir.

Çeşitlerin tanımlanmasındaki önemli ampelografik özelliklerden birisi de olgun yaprak renkleridir. Ancak bu özellik asmanın beslenmesi ve çevre koşullarıyla büyük ölçüde değişebilmekte ve çeşitlerin tanımlandıkları ortam içerisinde önemli oldukları belirtilmektedir (Anonim, 1983). Olgun yaprakların, üst ve alt yüzdeki ana damarlar üzerindeki antosiyanin renklenmesi bakımından çeşitler farklı gruplarda yer almışlardır. Aynı çeşidin yaprak alt ve üst yüzünde antosiyanin dağılımının farklı olabileceği görülmüştür. Üst ve alt yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesi Gadöv çeşidinde üst yüzde “zayıf” alt yüzde “yok”, Keşirte çeşidinde üst yüzde “çok zayıf” alt yüzde “yok”, Sinciri çeşidinde üst yüzde “kuvvetli” alt yüzde “çok zayıf”, Hacı Mendi çeşidinde ise üst yüzde “çok zayıf” alt yüzde “yok” olarak bulunmuştur. Nitekim Ünal (2000), Kış Kırmızısı çeşidinde üst yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesini “kuvvetli” alt yüzde ise “zayıf” olarak belirlemiştir. Kılıç (2009), Erek çeşidinde üst yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesini “çok zayıf” alt yüzde ise “yok” olarak değerlendirmiştir.

İncelenen çeşitlerde sürgün ucunda, genç yapraklarda, boğum ve boğum aralarının sırt ve karın tarafları ile kışlık gözlerin antosiyanin renklenmesi arasında bir ilişki kurulamamıştır. Bu tespit Kara (1990); Altın (1991); Dilli (1997); Ecevit ve Kelen (1999); Ünal (2000); Çoban ve Küey (2006)’ in sonuçlarıyla desteklenmiştir.

Antosiyanin yoğunluğu çeşitli faktörlerin etkisiyle büyük ölçüde değişiklik gösterebilmektedir. Bu nedenle renklenme ile ilgili özelliklerin aynı koşullar içerisinde yetiştirilen çeşitlerin tanımlanmasında kullanılmaları daha uygun olacaktır.

Ben düşmeden önce bütün çeşitlerin tanelerinde görülen yeşil rengin bu dönemden itibaren çeşide özgü bir şekilde değiştiği bilinmektedir. Tane kabuk rengi incelenen 21 çeşitte “yeşil sarı” bir çeşitte “kırmızı”, 11 çeşitte “koyu kırmızı mor”, iki çeşitte ise “kırmızı siyah” olarak belirlenmiştir. Meyve etinin rengi iki çeşitte renkli olarak belirlenirken geriye kalan 33 çeşitte renksiz olarak saptanmıştır. İncelenen çeşitlerin çoğunluğun da meyve etinin renksiz oluşu kabuk ile meyve eti renginin birbirinden bağımsız olduğu savını doğrulamaktadır (Morton 1979). Kabuk rengi incelenen çeşitlerin 21’inde “bir örnek” iken yedi çeşitte bir örnek değildir. Bu durumun, çeşitlerde tam çiçeklenmeden olgunluğa kadar belirli bir ısı toplamına gerek duyulmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (Fidan, 1985). Ancak, tanelerde ben düşmeden olgunluğa kadar geçen süredeki gece ve gündüz sıcaklıkları arasındaki farkın da tane renginin oluşmasında etkili olduğu muhakkaktır.

Yıllık dal ana rengi 23 çeşitte “sarımsı kahverengi” iken geriye kalan çeşitlerin “sarı”, “koyu kahve” ve “kırmızı kahverengi” gruplarına dağıldıkları tespit edilmiştir. İncelenen diğer organlarda olduğu gibi renk özelliklerinde ortaya çıkan bu farklılıkların çeşit, çevre ve bakım koşulları interaksyonundan kaynaklandığı düşünülebilir.

IBPGR’ nin standart tanımlama yöntemleri belirleninceye kadar, diğer ampelografik özelliklerde olduğu gibi tüy tipleri de değişik şekillerde sınıflandırılmışlardır. Oraman (1959), şeftali (örümcek ağı) gibi, yün gibi keçe gibi ve fırça gibi sınıflandırırken, Galet (1956; 1964), keçe, ayva ve örümcek ağı gibi tüy tiplerine yün gibi deyimini kullanarak bunlara dikenimsi tüyler ve tüysüz sınıflarını da eklemiştir. Ülkemizde Marasalı (1986); Uzun (1986) ve Demir (1987)’ in IBPGR tarafından oluşturulan metodu kullanmalarına kadar Oraman (1937; 1959)’ ın metodu kendisinden sonra yapılan çalışmalarda esas alınmıştır. Son yıllarda kullanılmaya başlanan ve uluslararası bir kavram birliğine yönelik olan bu metoda göre ise tüy tipleri “yatık” ve “dik” tüyler olarak ikiye ayrılmış olup her biri altı yoğunluk sınıfına ayrılarak incelenmiştir. Yine IBPGR’ nin metodunda sürgün, dal ve yapraklarda incelenen tüylere ek olarak genç sürgünde, yaprak, boğum ve boğum aralarının yanı sıra olgun yaprakta

sap, alt ve üst yüzündeki ana damarlar ile bunların aralarının da incelenmesinin gerekliliği kabul edilmiştir.

Üzerinde çalışılan çeşitlerde sürgün ucu yatık tüy yoğunluklarının tüm sınıflara dağılmış olması, buna karşılık dik tüylerin hiçbir çeşitte görülmemesi asmanın bu bölümü için yatık tüylerin daha önemli olduğu fikrini akla getirmektedir. Bu durum Kara (1990); Altın (1991); Diri (1995); Ünal (2000) ve Kılıç (2009)' ın çalışmalarıyla paralellik göstermektedir.

Genç yaprak damar aralarında yatık tüylere 27 çeşitte hiç rastlanmazken iki çeşitte “çok seyrek” beş çeşitte “seyrek” bir çeşitte ise “orta” olarak bulunmuştur. Damar aralarındaki dik tüylere 30 çeşitte hiç rastlanmazken bir çeşitte “seyrek” dört çeşitte ise “orta” olarak belirlenmiştir. Ana damarlar üzerindeki yatık tüylere hemen her sınıfta rastlanılmış, dik tüylere “yok” “seyrek” “orta” ve “kuvvetli” sınıfları arasında rastlanılmıştır.

Olgun yaprağın alt yüzünde ana damarlar arasında yatık tüyler “yok” ve “seyrek” sınıfına girerken, damar arasındaki dik tüyler “çok sık” dışındaki sınıflara dağılmıştır. Alt yüz ana damarlar üzerinde yatık tüylere 25 çeşitte rastlanmazken iki çeşitte “çok seyrek” sekiz çeşitte ise “seyrek” olarak tespit edilmiştir. Alt yüz ana damarlar üzerinde dik tüy varlığına 22 çeşitte rastlanmazken 13 çeşitte tüy varlığı belirlenmiştir. Dik tüy yoğunlukları “çok seyrek”, “seyrek”, “orta” ve “sık” olarak görülmüştür. Yaprakların alt yüzünde damarlar üzerindeki dik tüylerin damar ayırım yerlerinde yoğunlaştığı görülmüştür. Bu durum Uzun (1986); Kara (1990); Dilli (1997) ve Kılıç (2009)' ın görüşlerini destekler niteliktedir. Yaprak üst yüzünde ana damarlar üzerinde yatık ve dik tüylere hiçbir çeşitte rastlanmamıştır. Bu sonuç Morton (1979)' un olgun yaprağın üst yüzünün alt yüzüne göre daha az ampelografik öneme sahip olduğu görüşünü desteklemektedir.

Çeşitlerde sürgün ucundaki yatık tüylerin yoğunluğu ile genç ve olgun yapraktaki yatık tüylerin yoğunlukları arasında sıkı bir ilişki saptanmıştır. Ancak mevsim ilerledikçe organlar normal büyüklüğünü aldıkça yatık tüylerin seyrekleştiği belirlenmiştir. İncelenen dokuz çeşitte sürgün ucundaki yatık tüy yoğunluğu ile genç yaprak damar arası ve olgun yaprak alt yüz damar arası yatık tüy yoğunlukları “yok” sınıfına girmişlerdir. Buna karşılık 26 çeşitte ise sürgün ucundan ki yatık tüylerin genç yaprak damar arası ve olgun yaprak alt yüz damar arasında azalarak varlıklarını

sürdürdükleri tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuç Uzun (1986); Kara (1990); Altın (1991); Dilli (1997)' nin sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Genç yaprakların ana damarları arasındaki yatık tüyler ile olgun yaprak alt yüz ana damar arası yatık tüyler 29 çeşitte aynı sınıf aralığındadır. Mivağış, Mivazer, Polati, Hezirani, Tarsus Beyazı ve Hacı Mendi çeşitlerinde ise olgun yapraktaki yatık tüyler genç yaprağa oranla daha seyrek olmuştur. Dilli (1997), genç yaprak ana damarlar arası yatık tüyler ile olgun yaprak alt yüz ana damarlar arası yatık tüylerin 11 çeşitte aynı sınıfta olduğunu, üç çeşitte ise olgun yaprakta genç yaprağa göre daha seyrek olduğunu tespit etmiştir.

İncelenen çeşitlerin sürgün ucundaki dik tüyler ile genç ve olgun yaprağın alt yüzündeki dik tüyler arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Genç veya olgun yaprağın alt yüzeyindeki dik tüylerin yoğunluğu sürgün ucundaki dik tüy yoğunluğundan daha fazla bulunmuştur. Ancak, 14 çeşitte sürgün ucundaki dik tüy yoğunluğu ile genç ve olgun yaprakların alt yüzeyindeki dik tüy yoğunluğu “yok” sınıfına girmiştir. Benzer sonuçlar Altın (1991); Dilli (1997) ve Kılıç (2009) tarafından da rapor edilmiştir.

Genç sürgünlerin boğum ve boğum aralarında dik ve yatık tüylere hiçbir çeşitte rastlanmamıştır. Altın (1991); Gürsöz (1993), sürgünlerin boğum ve boğum aralarında hiç dik tüye rastlamazken Kara (1990), incelediği çeşitlerin yedisinde boğum ve boğum arasında “çok seyrek” dik tüylere, Kaplan (1994), incelediği beş çeşitte boğumlar üzerinde “orta” yoğunlukta dik tüylere, Ünal (2000) ise hiçbir çeşitte sürgünlerin boğum ve boğum arasında yatık ve dik tüylere rastlamamıştır.

İncelenen çeşitlerin hiçbirinde genç sürgünlerin boğum-boğum arasında, olgun yaprağın sap ve üst yüzünde yatık ve dik tüylerin, sürgün ucu ve çubukların boğum-boğum arasında ise dik tüylerin bulunmaması dikkati çekmektedir. Yöre çeşitlerinin ayırımında bu özelliklerin önemli bir kriter olmadığı kanaatine varılmıştır.

Ampelografik çalışmalarda incelenen olgun yaprakların alınacağı yer konusunda farklı yöntemler bulunmaktadır. Oraman (1959)'a göre 9.-12. boğumlardaki, Fidan (1985)'a göre 8.-10. boğumlardaki veya salkımların karşısındaki yapraklar “olgun yaprak” olarak tanımlanırken Anonim (1983)' e göre sürgünün 1/3' lük orta kısmındaki yaprakların “olgun yaprak” olarak kabul edilebileceği bildirilmektedir. Esasen bu

görüşler arasında temel bir farklılık olmamakla birlikte yöntem birliği sağlamak için Anonim (1983)'in ileri sürdüğü metot kullanılmıştır.

Üzüm çeşitlerini birbirinden ayıran ölçüme dayalı özelliklerden biride yaprak büyüklüğüdür. Bunun için üzüm çeşitlerinde yaprak alanlarının bulunmasında bu güne kadar (Planimetre veya Alan ölçer kullanımı, yaprak alan katsayılarını kullanma, bilgisayar kullanımı gibi) değişik yöntemler kullanılmıştır. Bu çalışmada da yaprak alan ölçümleri Anonim (1983)'de belirtilen en x boy çarpımları ile hesaplanmıştır. Buna göre incelenen çeşitlerde çok farklı sayısal değerler elde edilmekle birlikte yaprak büyüklüğü bakımından çeşitler “küçük”, “orta”, “büyük” ve “çok büyük” sınıflarında toplanmışlardır. Bağlıtı, Çiçike Nator, Reşalya ve Şevkeye çeşitlerinde yaprak büyüklüğünün her iki yılda da farklı sınıflara girdikleri tespit edilmiştir. Güler (2007), yaprak büyüklüklerini Bağlıtı’ de “çok küçük”, Bineteti ve Tayfi’ de “küçük”, Boğa ve Sinciri’ de ise “orta” olarak tespit etmiştir. Çalışmamızda ise yaprak büyüklükleri her iki yılda da Bineteti’ de “küçük”, Tayfi, Sinciri ve Boğa’ da “orta”, Bağlıtı’ de ise birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” olarak bulunmuştur. Burada her iki araştırmada aynı metot kullanılmasına rağmen görülen farklılıklar Morton (1979)’ un, yaprak büyüklüğünün toprak verimliliği, asmanın gelişme kuvveti, uygulanan terbiye sistemi ve iklim koşullarına göre değişmekle birlikte yaprakların aynı çeşit bazında dahi farklılık gösterdiği görüşü ile izah edilebilir. Ayrıca, Oraman (1972), mevkii ve vaziyetin asmaların yaprak formu, salkım ve tanelerinde değişiklik ve farklılaşmalara sebep olabildiğini bildirmiştir. Kara (1990) tarafından bildirildiğine göre Galet’in “çeşitleri birbirinden kesin olarak ayıran ölçüme dayalı özelliklerden biridir” şeklinde nitelediği olgun yaprak büyüklüğü, ancak aynı ortamda yetiştirilen çeşitler için geçerli görülmektedir.

Olgun yaprakta dilim sayısı bakımından 33 çeşit “beş dilimli” iki çeşit ise “yedi dilimli” olarak belirlenmiştir. Aktepe (1994); Diri (1996)’ nin bildirdiğine göre yaprak şekli ve dilimlilik durumunun çeşit ayırımında kullanılan kesin bir özellik olduğu vurgulanmakta; Demir (1987), bu özelliğin omcanın gelişme gücü ve toprak yapısı ile ilgili olduğu bildirilmekte; Gider (1995), dilim sayısının aynı çeşit veya klon için çevre koşullarından en az etkilenen karakterlerden biri olarak gözüktüğünü ifade etmektedir.

Yaprak ayasının şekli bakımından 28 çeşit “kama şeklinde” sınıfına girerken yedi çeşit “beşgen şeklinde” sınıfına girmiştir. İncelenen çeşitler yaprak profili

açısından “düze yakın” ve “dışa kıvrık” sınıfında yer almışlardır. Ayada ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma ile birincil ve ikincil damarlar arasında dalgalanma tüm çeşitlerde “yok” tur. Yaprak üst yüzünün kabarıklığı “yok”, “çok zayıf”, “zayıf” ve “orta” olduğu görülmüştür.

Olgun yaprakta dişlerin şekli açısından çeşitler “her iki tarafı düz” ve “her iki tarafı dış bükey” sınıflarında yer almışlardır. Bu sınıfların dışındaki diş şekillerine rastlanmamıştır. N2 diş uzunluğu bakımından çeşitler “kısa”, “orta” ve “uzun”, N4 diş uzunlukları bakımından ise “orta” ve “kısa” sınıflarına dağılmışlardır. Bağilti, Keşirte ve Rötik çeşitlerinin N2 diş uzunluğu, Gadöv ve Heseni çeşitlerinin ise N4 diş uzunluğu açısından her iki yılda da farklı sınıflarda yer aldıkları belirlenmiştir. Güler (2007), N2 diş uzunluğunu Bağilti’ de “kısa”, Bineteti, Sinciri ve Tayfi’ de “orta” Boğa’ da “uzun”, N4 diş uzunluğunu ise Bağilti, Bineteti ve Tayfi’ de “kısa”, Boğa ve Sinciri’ de “orta” olarak bulmuştur. Çalışmamızda ise N2 diş uzunluğu her iki yılda da Tayfi ve Bineteti’ de “kısa”, Sinciri’ de “orta”, Boğa’ da “uzun”, Bağilti’ de birinci yıl “orta” ikinci yıl “uzun”, N4 diş uzunluğu ise her iki yılda da Sinciri ve Bineteti’ de “kısa”, Boğa ve Tayfi’ de “orta” Bağilti’ de birinci yıl “orta” ikinci yıl “uzun” olarak değerlendirilmiştir. İncelenen çeşitlerde N2 ve N4 diş uzunluğu/genişlik oranları “kısa”, “orta” ve “uzun” olarak tespit edilmiştir. Polati ve Boğa çeşitlerinin N2 diş oranı, Bağilti, Rötik ve Gadöv çeşitlerinin ise N4 diş oranı bakımından her iki yılda da farklı sınıflara girdikleri saptanmıştır. Güler (2007), N2 diş oranını Bağilti, Sinciri ve Tayfi’ de “orta”, Bineteti ve Boğa’ da “uzun”, N4 diş oranını ise Bineteti’ de “orta”, diğer çeşitlerde “uzun” olarak tespit etmiştir. Çalışmamızda ise N2 diş oranı her iki yılda da Sinciri, Tayfi ve Bineteti’ de “orta”, Bağilti’ de “uzun”, Boğa’ da birinci yıl “uzun” ikinci yıl “orta”, N4 diş oranı ise her iki yılda da Boğa’ da “uzun”, diğer çeşitlerde “orta” olarak belirlenmiştir.

Sap cebinin şeklini Oraman (1959), “kapalı U”, “kapalı V”, “açık U” ve “açık V” şekillerinde tanımlamıştır. IBPGR ise bu tanımlamayı çok daha genişleterek sap cebinin açıklık derecesini beş, esas şeklini iki ve özelliklerini de üç sınıfa ayırarak incelemiştir. İncelenen çeşitlerde sap cebinin esas şekli 20 çeşitte “U şeklinde” 15 çeşitte ise “V şeklinde” bulunmuş ise de bunların açıklık durumu farklılık göstermiştir. Sap cebinin açıklık derecesi “açık”, “kapalı” ve “loplar üst üste binmiş” sınıfları arasında dağılım göstermiştir. Sap cebinin özellikleri tüm çeşitlerde “yok” olarak

saptanmıştır. Yöre çeşitlerinde üst yan ceplerin genel şekli “açık”, “dilimler hafifçe üst üste” ve “dilimler kuvvetlice üst üste” sınıflarına dağılırken, yan ceplerin esas şekli çoğunlukla “V şeklinde” dir.

Yaprak sapı uzunluğu bakımından çeşitler “çok kısa” ve “kısa” sınıflarında toplanırken yaprak sapının orta damara oranı ise tüm çeşitlerde “daha kısa” sınıfındadır. Bağlıti, Besirane ve Emiri çeşitlerinde yaprak sapı uzunluğunun her iki yılda da farklı sınıflarda yer aldığı gözlenmiştir. Güler (2007), yaprak sapı uzunluğunu Bağlıti ve Sinciri’ de “çok kısa” Bineteti, Boğa ve Tayfi’ de “kısa”, yaprak sapının orta damara oranını Tayfi’ de “eşit” diğer çeşitlerde ise “daha kısa” olarak belirlemiştir. Çalışmamızda ise yaprak sapı uzunluğu her iki yılda da Bineteti ve Sinciri’ de “çok kısa” Tayfi ve Boğa’ da “kısa” Bağlıti’ de birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa”, yaprak sapının orta damara oranı ise her iki yılda da tüm çeşitlerde “daha kısa” olarak tespit edilmiştir.

Çubukların enine kesitleri genellikle “yuvarlak” ve “eliptik” sınıfına girerken Rötik çeşidinde “basık eliptik” olarak belirlenmiştir. Çubuk yüzeyi tüm çeşitlerde “çizgili” olarak bulunmuştur. Bu bulgunun Kara (1990); Altın (1991); Gürsöz (1993); Dilli (1997); Ünal (2000); Kılıç (2009)’ ın bulgularıyla paralellik göstermesi *Vitis vinifera L.*’ nin genel bir özelliği olabileceğini göstermektedir.

Anonim (2001)’de asma çiçek yapısı dört tip olarak bildirilmiştir. Bu sınıflandırmaya göre incelenen çeşitler çiçek yapısı bakımından “erselik” ve “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” sınıflarında bulunmuştur. “Morfolojik erdişi fizyolojik dişi” çiçek yapısına sahip çeşitler melezleme ıslahı çalışmalarında anne çeşit olarak kullanılabilirler. Öte yandan çiçek yapılarının yanında çiçeklerin dişi organ şekilleri ve stamen sayıları da çeşitlere göre değişmektedir.

İlk çiçek salkımının uzunluğu “kısa”, “orta”, “uzun” sınıfları arasındadır. Düvrevi, Sipiyo, Sinciri, Şevkeye ve Meyme Zeynep çeşitlerinde ise ilk çiçek salkımı uzunluğunun her iki yılda da farklı sınıflara girdikleri gözlenmiştir. Çeşitlerin ilk çiçek salkımlarının uzunluğu ile üzüm salkımı uzunluğu arasındaki ilişki üzüm salkımlarının daha uzun olması şeklinde ortaya çıkmıştır. İncelenen 33 çeşitte her iki yılda da üzüm salkımlarının ilk çiçek salkımlarından uzun olduğu belirlenmiştir. Bu tespit Kara (1990); Altın (1991); Gürsöz (1993); Dilli (1997)’ nin bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Ancak Keşirte ve Şevkeye çeşitlerinde ise her iki yılda da ilk çiçek

salkımlarının üzüm salkımlarından uzun olduğu tespit edilmiştir. Uzun (1987), benzer şekilde Bornova Misketi ve Siyah Razakı çeşitlerinde ilk çiçek salkımı uzunluğunun üzüm salkımı uzunluğundan daha fazla olduğunu bulmuştur.

Sürgün başına çiçek ve meyve salkımı sayıları arasında bir fark kaydedilememiş olup “0–1 salkım” ile “1.1–2 salkım” sınıflarında yoğunlaşma olduğu görülmüştür. Veledezine, Şevkeye, Heseni, Bineteti, Siropiromenda ve Tarsus Siyahı çeşitlerinde ise sürgün başına çiçek ve meyve salkımı sayılarının her iki yılda da farklı sınıflarda yer aldıkları belirlenmiştir.

İlk çiçek salkımının 17 çeşitte “üçüncü-dördüncü boğumlardan” 18 çeşitte ise “beşinci boğum ve yukarisından” çıktığı tespit edilmiştir. Bu durumun bilinmesi terbiye şekli seçiminde ve uygulanması gereken budama sistemi hakkında bize ön bilgi vermektedir.

Koltuk sürgünlerinin büyümesi “zayıf” ve “orta” sınıflarında yoğunlaşırken Karröd çeşidinin “çok zayıf”, Boğa çeşidinin ise “kuvvetli” sınıfına girdiği belirlenmiştir. Koltuk sürgünü oluşumu asmanın türüne, çeşidine ve sürgünün gelişme durumuna bağlı olarak değişebildiği gibi, uç alma ve tepe alma gibi uygulamalarında koltuk sürgünü oluşumunu uyardığı bildirilmektedir (Çelik ve ark., 1998).

Yapılan ölçümlerde sürgün büyüme gücü açısından çeşitler arasında önemli farklılıklar ortaya çıkmıştır. En düşük büyüme gücü birinci yıl 41.10 ± 13.78 cm ile Aşkar ikinci yıl 45.30 ± 10.59 cm ile Sipiyo çeşidinde ölçülürken en yüksek büyüme gücü ise birinci yıl 72.40 ± 15.29 cm ile Çiçike Nator ikinci yıl 79.00 ± 24.37 cm ile Veledezine çeşidinde ölçülmüştür. Kara (1990)’nın Amand’ dan bildirdiğine göre, büyüme seviyesi büyük ölçüde toprak özellikleri, derinlik, tekstür ve verimlilik kadar kültürel uygulamalardan budama, ürün yükü, sulama, gübreleme yanında hastalık ve zararlıların kontrolüyle ilgili olarak değişmektedir. Fidan ve Eriş (1973), yerli çeşitlerin ve anaçların çelik verme durumları üzerine çeşitlerin büyüme durumları, kıraç veya sulak yerlerde yetiştirme şartları, terbiye sistemleri ile diğer ekolojik ve teknik etkenlerin etkili olduğunu bildirmektelerdir.

Boğum aralarının uzunluğu “çok kısa”, “kısa”, “orta” sınıflarına dağılmıştır. Keşirte, Silopi, Tarsus Beyazı ve Tarsus Siyahı çeşitlerinde boğum arası uzunluklarının her iki yılda da farklı sınıflarda yer aldıkları saptanmıştır. En kısa boğum arası birinci yıl 54.11 ± 7.94 mm ikinci yıl 56.82 ± 6.64 mm olarak belirlenirken en uzun boğum arası

birinci yıl 121.26 ± 24.1 mm ikinci yıl ise 112.49 ± 28.5 mm olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular Morton (1979)' un boğum arası uzunlukları 6–20 cm arasında değişmektedir şeklindeki görüşünü desteklemektedir. Fidan (1985), boğum araları uzunluğunun çeşide özgü bir karakter olduğunu ve bunun çeşit, gübreleme, yağış, sıcaklık, terbiye şekli, hastalık ve zararlılarla mücadeleye göre değiştiğini belirtmektedir. Boğum aralarının çapı “çok ince” ve “ince” sınıflarında bulunmuştur. Gözene, Çiçike Nator ve Keşirte çeşitlerinde boğum aralarının çapı her iki yılda da farklı sınıflara girmişlerdir. Boğum arası çapının sürgün büyümesini etkileyen faktörler ve çevre şartlarından etkilendiği düşünülmektedir.

Çekirdek varlığı 33 çeşitte “var”, Tarsus Beyazı çeşitlerinde “yok”, Hezirani çeşidinde ise “rudimenter” olarak belirlenmiştir. Tarsus Beyazı çeşidinde hiç çekirdeğe rastlanmazken, Hezirani çeşidinde çekirdeğin kusurlu olduğu gözlenmiştir. Döllenme sonucu normal çekirdekli meyve tutumunun meydana geldiği mekanizmadan başka üzüm çeşitlerinde erkek organın morfolojik yapısından, çiçek tozlarının çimlenme yeteneklerinden ve tohum taslağının anatomik yapısından kaynaklanan farklı meyve tutum mekanizmaları ortaya çıkmıştır. Bu mekanizmalardan biri rudimenter çekirdek oluşturan tohum taslakları ve stenospermakarpik meyve tutumudur (Ağaoğlu, 1999; 2002). Bu mekanizmada fonksiyonel embiryo kesesinin geliştiği tohum taslaklarında döllenmeden sonra 2-4 hafta süre ile zigotta olması beklenen bölünmelerin gerçekleştiği ancak, endosperm çekirdeğinin kısa bir süre bölündükten sonra dejenere olduğu belirtilmektedir. Diğer taraftan intergumentlerin orta ve iç tabakalarındaki hücrelerin dejenere olması nedeniyle tohum çukurlarının gelişmediği ve sonuçta ince ve yumuşak bir çekirdek izinin meydana geldiği bildirilmektedir (İştar, 1969; Marasalı, 1992). Erdişi çiçek yapısına sahip Hezirani çeşidinin rudimenter çekirdek oluşturması stenospermakarpik meyve tutumuyla açıklanabilir. Asmalarda görülen bir diğer meyve tutum mekanizması ise tohum taslağı ve embiryo kesesinin kısmen veya tamamen kusurlu yapısı nedeniyle çekirdek oluşturmayan tohum taslakları ve buna bağlı olarak partenokarpik meyve tutumudur (Ağaoğlu, 1999; 2002). Erdişi çiçek yapısına sahip Tarsus Beyazı çeşidinin çekirdek oluşturmaması tohum taslağı ve embiryo kesesini kısmen veya tamamen kusurlu olmasından kaynaklanmış olabilir.

Çeşitlerin çekirdek boyları “orta”, “uzun” ve “çok uzun” sınıflarında toplanmışlardır. Gözene, Gadöv ve Dövrevi çeşitlerinde çekirdek boyunun her iki yılda

da farklı sınıflarda yer aldıkları belirlenmiştir. Ele alınan çeşitlerin çekirdek enleri “enli” ve “çok enli”, çekirdek ağırlıkları ise “düşük”, “orta”, “yüksek” ve “çok yüksek” sınıflarına dağılmışlardır. Çekirdek eni bakımından Besirane, Aşkar ve Bineteti çeşitleri her iki yılda da farklı sınıflara girmişlerdir. Çekirdek ağırlığı bakımından ise yıllar itibariyle farklı sınıflara giren çeşide rastlanmamıştır. Güler (2007), çekirdek boylarını Bağlıti, Boğa ve Tayfi’ de “uzun”, Bineteti’ de “çok uzun”, Sinciri’ de “orta”, çekirdek enlerini ise tüm çeşitlerde “çok enli” olarak bulmuştur. Araştırmamızda ise çekirdek boyları her iki yılda da adı geçen çeşitlerde “uzun” sınıfına girerken, çekirdek enleri her iki yılda da Bağlıti, Tayfi, Sinciri ve Boğa çeşitlerinde “çok enli”, Bineteti’ de ise birinci yıl “enli” ikinci yıl “çok enli” olarak tespit edilmiştir. Güler (2007), çekirdek ağırlıklarını Bağlıti, Sinciri, Boğa ve Bineteti’ de “orta”, Tayfi’ de “düşük” olarak belirlerken, çalışmamızda her iki yılda da Bağlıti, Tayfi, Sinciri ve Boğa’ da “orta”, Bineteti’ de ise “yüksek” olarak bulunmuştur.

Salkım özellikleri daha önceki ampelografik çalışmalarda önemli bir karakter olarak incelenmiş ise de ortaya çıkan farklılıkların sabit olmaması bu özelliklerin ikinci plana itilmesine neden olmuştur. Çünkü salkıma ait özellikler toprak tipi, sulama, uygulanan terbiye sistemi ve budama şekli, bırakılan göz sayısı, çiçeklenme esnasındaki iklim koşulları ve kimyasal madde uygulamaları gibi birçok faktör tarafından etkilenerek büyük değişim göstermektedir (Morton, 1979). Salkım büyüklüğünü IBPGR en x boy olarak değerlendirmektedir. Bu değerlendirmede özellikle omuzlu, kanatlı ve konik yapıya sahip çeşitlerde salkımın dışında kalan alanında ölçüme dâhil edilmesi hatalara yol açmaktadır. Bu durum Kara (1990); Altın (1991); Gürsöz (1993) tarafından da ifade edilmektedir. Bu nedenle salkım büyüklüklerinin hacim olarak hesaplanmasının daha gerçekçi olacağı kanısındayız. İncelenen çeşitlerin salkım büyüklükleri “çok küçük”, “küçük”, “orta” ve “büyük” olarak saptanmıştır. Salkım büyüklüğü bakımından Gözene, Karröd, Veledezine, Boğa ve Reşalya çeşitleri her iki yılda da farklı gruplarda yer almışlardır. Salkım uzunluğu bakımından çeşitler bütün sınıflara dağılmışlardır. Keşirte, Mivazer, Meyme Zeynep, Tayfi, Gevre, Sinciri, Gözene, Karröd ve Dövrevi çeşitleri salkım uzunluğu bakımından her iki yılda da farklı sınıflara da yer almışlardır.

Ele alınan çeşitlerin salkım sıklıkları “çok seyrek” dışındaki sınıflarda yoğunlaşırken, salkım sapının odunlaşması “zayıf”, “orta” ve “kuvvetli” olarak

bulunmuştur. Salkım sapı uzunluğu “çok kısa” ve “kısa” sınıf aralığında bulunmuştur. Salkım sapı uzunluğu açısından Hezirani çeşidinin birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa”, Silopi çeşidinin ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfında yer aldığı görülmüştür.

Salkımdaki tane büyüklüğünün çeşitlerin çoğunluğunda “yeknesak” olmadığı, Meyan, Düvrevi ve Çiçike Nator çeşitlerinde ise “yeknesak” olduğu belirlenmiştir. Tane şekli bakımından çeşitler arasında farklılıklar görülmüştür. Çeşitlerin tane şekilleri çoğunlukla “yuvarlak”, “yumurta”, “enli yumurta” olarak tanımlanırken, Tarsus Beyazı’ ın da “silindirik”, Karröd ve Meyme Zeynep’ te “kısa oval”, Çiçike Nator’ da ise “orak” olarak tanımlanmıştır. Tanenin enine kesiti tüm çeşitlerde “yuvarlak” tır. Tane şeklinin çeşidin yanı sıra toprak yapısı, iklim koşulları, uygulanan teknik ve kültürel işlemlerde ile tozlayıcı çeşide göre değişebileceği bildirilmektedir (Fidan, 1975; 1985). Öte taraftan çekirdeklerin de tane şekli ve iriliği üzerine etkili olduğu ifade edilmektedir (Barış ve Günil, 1991).

İncelenen çeşitlerde çevre koşulları ile yakından ilgili olan tanelerin üzerindeki pus tabakası “orta” ve “kuvvetli” sınıflarında yoğunlaşırken, Cevzane’ de “zayıf”, Gevre’ de ise “çok kuvvetli” olarak belirlenmiştir. Gürsöz (1993), tanelere ben düşmeden olgunlaşmaya kadar geçen sürede yöredeki sıcaklık ve kuraklık dikkate alındığında, pus tabakası yoğunluğunun tanelerin çevre koşullarına uyumu açısından gerekli olduğunu vurgulamıştır. Çalışmanın yürütüldüğü yörenin iklim koşulları ve kurak koşullarda bağcılık yapıldığı göz önüne alındığında yöre çeşitlerinde pus tabakası yoğunluğunun “orta” ve “kuvvetli” sınıflarında toplanması oldukça normaldir.

Tane kabuk kalınlığının çeşitlere göre değiştiği belirlenmiştir. Duyusal olarak kıyaslama yoluyla belirlenen tane kabuk kalınlığı çoğunlukla “ince” ve “orta” olup, “çok ince” ve “kalın” sınıfında yer alan çeşitlere de rastlanmıştır. Tane kabuğu kalınlığı ve dayanıklılığının üzüm çeşitlerine göre değiştiği bildirilmektedir (Fidan, 1985). Hylum Sipiyo ve Tarsus Beyazı çeşitlerinde “belirgin” olarak tanımlanırken, geriye kalan tüm çeşitlerde “az belirgin” olarak tanımlanmıştır.

Tane eti sertliği açısından çeşitlerin çoğunluğu “düşük” sınıfında yer alırken, “çok düşük”, “orta”, “yüksek” ve “çok yüksek” sınıflarına giren çeşitlere de rastlanmıştır. Meyve etinin sululuğu tüm çeşitlerde “sulu” olarak belirlenmiştir. Gürsöz (1993), meyve eti sertliği yüksek olan çeşitlerin “susuz” veya “az sulu”

olduğunu bildirmektedir. Ancak çalışmamızda tüm çeşitler “sulu” olarak değerlendirilmiş olup böyle bir ilişki tespit edilememiştir. Örneğin, tane eti sertliği Hergifi ve Heseni çeşitlerinde “çok yüksek”, Tarsus Siyahı ve Aşkar çeşitlerinde “yüksek” olmasına rağmen bu çeşitlerin tamamının “sulu” olduğu belirlenmiştir.

İncelenen çeşitler de şıra verimi “yüksek” ve “orta” olarak tespit edilmiştir. Şıra verimi Besirane ve Aşkar çeşitlerinde her iki yılda da farklı sınıflara girmiştir. Altın (1991), meyve eti sululuğu ile şıra verimi arasında doğrusal bir ilişki olduğunu bildirmiştir. Araştırmamızda tüm çeşitler “sulu” olarak değerlendirilirken, şıra veriminin “yüksek” ve “orta” sınıflarına girmiş olması bu ilişkiyi doğrulamaktadır.

Tat özelliği tüm çeşitlerde “yok” sınıfındadır. Tadın sınıflandırılması bakımından çeşitler “nötral”, “az tatlı”, “az aromatik” ve “aromatik” sınıflarına dağılmışlardır. Tane sapının kopması Meyan çeşidinde “çok kolay”, Veledezine ve Cevzane çeşitlerinde “kolay” olarak saptanırken, diğer çeşitlerde “çok zor”, “zor” ve “orta” olarak belirlenmiştir.

Tane sapı uzunluğu Hezirani çeşidinde “çok kısa” diğer çeşitlerde ise “kısa” olarak bulunmuştur. Düvrevi ve Çiçike Nator çeşitlerinde tane sap uzunluğunun yıllar itibariyle farklı sınıflara girdikleri belirlenmiştir. Gürsöz (1993), tane sapı uzunluğu ile salkım sapı uzunluğu arasında bir ilişki olduğunu bildirmiştir. İncelenen çeşitlerin 22 tanesi salkım ve tane sapı uzunluğu bakımından her iki yılda da “kısa” sınıfına girerken, diğer çeşitler her iki yılda da farklı sınıflarda yer almışlardır.

İncelenen çeşitlerin salkım ağırlığı bakımından “küçük” ve “orta” salkımlı çeşitler olduğu tespit edilmiştir. Gözene, Mivazer, Sipiyo ve Boğa çeşitlerinde ise salkım ağırlıklarının yıllar itibariyle farklı sınıflara girdikleri belirlenmiştir. Morton (1979), her üzüm çeşidini karakterize eden salkımların seçiminin ve buna göre sınıflandırmanın çok zor hatta imkânsız olduğunu ileri sürmüştür. Bu nedenle IBPGR metoduna göre salkım ağırlığının belirlenmesinde 10 sürgündeki bütün salkımların ortalamasının alınmasında isabet görülmüştür.

İncelenen çeşitlerin tane ağırlığı bakımından “küçük” ve “orta” taneli çeşitler oldukları saptanmıştır. Tane ağırlığı Aşkar ve Gadöv çeşitlerinde yıllar itibariyle farklı sınıflara girmiştir.

İncelenen çeşitlere ait saf bağların bulunmaması sebebiyle çeşitlerin dekara verimleri belirlenememiştir. Araştırmamız üretici koşullarında yürütüldüğünden birinci

yıl çeşitli nedenlerden dolayı çeşitlerin omca başına düşen verimleri tespit edilememiştir. İkinci yıl ise her çeşide ait beş omca üzerindeki çiçek salkımları sayılarak omca başına düşen ortalama çiçek salkımı sayıları saptanmıştır. Çeşitlerin ortalama çiçek salkımı sayılarının ortalama salkım ağırlıkları ile çarpılmasıyla çeşitlerin omca başına düşen ortalama verimleri bulunmuştur. En düşük verim 2.66 ± 0.62 kg ile Şevkeye çeşidinde en yüksek verim ise 7.23 ± 1.50 kg ile Gadöv çeşidinde tespit edilmiştir. Yöre çeşitlerinin omca başına verim bakımından tatmin edici bir verime sahip olmadıkları görülmektedir. Ancak genetik yapı, ekolojik koşullar ve uygulanan kültürel işlemler gibi birçok faktörün etkisi altında bulunan verimliliğe en az birkaç yıllık denemelerden sonra karar verilmesinin doğru olacağı kanısındayız.

Şıradaki kuru madde bakımından çeşitler “düşük”, “orta” ve “yüksek” sınıflarına girmişlerdir. Şıradaki kuru maddenin 12 çeşitte yıllar itibariyle farklı sınıflarda yer aldıkları saptanmıştır. Şıradaki asit miktarı “düşük” ve “orta” olarak bulunmuştur. Yedi çeşit yıllar itibariyle şıradaki asit miktarı bakımından farklı sınıflara girmişlerdir. Dilli (1997), incelediği dört çeşitte şıradaki kuru madde miktarlarını her iki yılda da farklı olduğunu diğer çeşitlerde ise yıllar itibariyle bir farklılığın oluşmadığını rapor etmiştir. Aynı araştırmacı asit değerleri bakımından incelediği çeşitler arasında yıllar itibariyle bir farklılığın olmadığını bildirmiştir. Nitekim Kara (1990)’ ın bazı araştırmacılarından bildirdiğine göre, üzüm tanesindeki kuru madde/asit oranı iklim şartlarına, çeşide, tanede çekirdeğin varlığına ve büyüklüğüne göre değişebilmektedir. Çalışmamızda şıradaki kuru madde ve asit miktarlarının bazı çeşitlerde her iki yılda da farklı bulunması iklim ve bakım koşullarından veya hasadın her yıl aynı dönemde yapılmamasından kaynaklanmış olabilir.

Aynı koşullarda yetiştirilen üzüm çeşitlerinde gözlerin uyanma ve çiçeklenme zamanlarının birbirine yakın olduğu, buna karşın çeşitlerin olum zamanlarının birbirinden oldukça farklılık gösterdiği, fenolojik olarak üzümler arasındaki esas farklılığın ben düşme ile başladığı ve olgunluk zamanında tam olarak kendini belli ettiği bildirilmektedir (Ergenoğlu, 1985; Özışık, 1991; Anonim, 1992). Bu çalışmada çeşitler arasındaki fenolojik dönem farklılıkları uyanmada birinci yıl 21 gün ikinci yıl 22 gün, tam çiçeklenmede her iki yılda da 20 gün, ben düşmede birinci yıl 30 gün ikinci 32 gün, olgunlaşmada ise her iki yılda da 42 gün olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuçlardan da anlaşılacağı üzere çeşitlerin fenolojik farklılıkların uyanma ve tam çiçeklenmede

birbirine yakın olduğu bu farklılığın ben düşme ve olgunlaşmada ise arttığı görülmektedir. Bu tespit Ergenoğlu (1985) ve Ünal (2000)' in sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Çeşitler arasında görülen fenolojik farklılıkların ekolojik koşullardan ve çeşitten kaynaklandığı belirtilmektedir (Altın, 1991; Dilli, 1997; Ünal, 2000).

Hasat zamanı bakımından çeşitler “orta” ve “geç” sınıflarında toplanmışlardır. Meyme Zeynep, Sipiyo ve Sinciri çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “geç” sınıfında Besirane çeşidi ise birinci yıl “geç” ikinci yıl “çok geç” sınıfında yer almıştır. Fidan (1985), üzümlerde olgunlaşma üzerine çeşidin, ısı toplamının, mevkii ve vaziyetin, omca yaşının, uygulanan bakımın, budama ve bilezik almanın, toprak yapısının ve hormonların etkisi olduğunu bildirmiştir.

İncelenen çeşitlerde yatık tüylerin dik tüylere göre daha önemli olduğu belirlenirken sürgün ucu, genç yaprak ve olgun yaprağın da yatık tüyler bakımından önemli birer organ olduğu görülmüştür. Sürgün ucu, genç yaprak ve olgun yapraktaki yatık tüyler arasında ilişki olduğu saptanmıştır. Ancak mevsim ilerledikçe ve organlar normal büyüklüğünü aldıkça yatık tüylerin seyrekleştiği belirlenmiştir. Sürgün, yaprağın üst yüzü, yaprak sapı ve çubuk gibi organlardaki dik ve yatık tüylerin incelenen çeşitlerde pek fazla önem taşımadığı görülmüştür. Olgun yaprak aysında ikincil ve üçüncül damarlar arasında kıvrılma, birinci ve ikincil damarlar arasında dalgalanma ve sap cebinin özellikleri bakımından yöre çeşitleri arasında bir fark tespit edilememiştir.

Renk bakımından çeşitlerin tanımlanmasında özellikle antosiyaninlerin varlığı ve yoğunluğunun önemli olduğu görülmüştür. Renklenme ile ilgili özellikler çeşitler arasındaki farklılığı gösterirken, çeşitlerin içinde buldukları ekolojiye göre değişebildikleri de saptanmıştır.

Ele alınan çeşitler içerisinde Tarsus Beyazı' nın çekirdeksiz, Hezirani' nin ise kusurlu çekirdeklere sahip olduğu belirlenmiştir.

Ülkemizin standart sofralık üzüm çeşitlerinden olan Tarsus Beyazı çeşidinin tane renginin sarımsı yeşil, tane şeklinin yuvarlak, tane ağırlığının 3-4 g, çekirdek sayısının 1-3 adet, salkım ağırlığının 300-400 g, salkım sıklığının dolgun olduğu bildirilmektedir (Çelik, 2006). Araştırmamızda incelenen Tarsusu Beyazı çeşidinde ise tane renginin yeşil sarı, tane şeklinin silindirik, tanelerin çekirdeksiz, salkım ağırlığının

231-298 g, salkım sıklığının seyrek olduğu tespit edilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda bu iki çeşidin homonim oldukları anlaşılmıştır.

Yöre çeşitlerinin çiçek yapılarının çoğunlukla “erselik” olduğu ancak “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” çiçek yapısına sahip çeşitlerin olduğu da tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler çeşitlerin dişi organ şekillerinin birbirinden farklı olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum çeşit ayrımında dişi organ şeklinin önemini göstermektedir.

Araştırmada en x boy yöntemiyle bulunan salkım büyüklüğü gibi özelliklerin hacim ölçümü yoluyla bulunmasının daha doğru sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

Üzüm çeşitlerinin tanımlanmalarında kullanılan renk, şekil, tüylülük, en, boy, ağırlık gibi çalışmada çoğunluğu oluşturan morfolojik özellikler ile fenolojik özelliklerin yöre, bakım koşulları, buldukları yer ve zamana göre büyük değişiklikler gösterebildikleri belirlenmiştir.

Yapılan incelemede çeşitlerin tamamının *Vitis vinifera* L. türüne ait çeşitler oldukları belirlenmiştir. Literatürde *Vitis vinifera* L. çeşitleri için ortak olduğu belirtilen özelliklerin tamamı incelenen çeşitlerde aynen tespit edilmiştir.

Yörede yaygın olarak yetiştirilen çeşitlerin Sinciri, Tayfi, Bineteti ve Bağilti oldukları belirlenmiştir. İncelenen çeşitler içerisinde Tayfi, Bağilti, Gadöv, Mivağış ve Reşalya çeşitlerinin gösterişli orta sıklıktaki salkımları, iri taneleri, tane renginin tek düze olması, tane sapı kopmasının zor olması ve verimlerinin iyi olması gibi özellikleri nedeniyle sofralık üzüm niteliklerine sahip oldukları görülmüştür. Bu çeşitler içerisinde özellikle Tayfi çeşidinin üzerinde durulması gereken bir çeşit olduğu düşünülmektedir. Gadöv çeşidi “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” çiçek yapısına sahip olması nedeniyle bir dezavantaja sahiptir. Ancak bu çeşit melezleme ıslahı çalışmalarında anne çeşit olarak kullanılabilir. Hezirani çeşidi yörede en erken olgunlaşan çeşit olarak ön plana çıkmaktadır. Yörede üzümler çoğunlukla pekmez ve sucuk yapımında kullanıldıklarından çeşitlerin çoğunluğunun bol sıralı çeşitler oldukları tespit edilmiştir. Zira incelenen çeşitlerin çoğunluğunda şıra verimi “yüksek” olarak bulunmuştur. Yöre halkının özellikle Bineteti çeşidini kurutmalık olarak kullandıkları gözlenmiştir. İncelenen çeşitler tamamen kurak koşullarda yetiştirildiklerinden kurağa dayanıklı çeşit elde etmede genetik materyal olarak kullanılabilirler.

Sürekli gerilemekte olan Siirt ili bağcılığının geliştirilmesi yeniden eski canlılığının kazandırılması ile yöreye sosyal ve ekonomik destek sağlanabilecektir. Bu nedenle yöre bağcılığının geliştirilmesi için şu hususların yerine getirilmesi gereklidir:

1. Adaptasyon çalışmalarıyla yöreye uygun iç ve dış pazarlarda aranan çeşitler tespit edilmelidir. Bu amaçla örnek üretim bağları kurulmalı bu çeşitlerin yaygınlaştırılmasına çalışılmalıdır.

2. Yörenin ekolojisine adapte olmuş yöresel çeşitlerden standart üzüm çeşitleri ile rekabet edebilecek olanları uygun anaçlar belirlenerek aşılmalı ve üretim bağları tesis edilmelidir.

3. Yöreye uygun terbiye sistemi belirlenmeli ve telli terbiye sistemlerine geçiş olanakları araştırılmalıdır.

4. Yörede verimi ve kaliteyi artıracak teknik ve kültürel uygulamalara gereken önem verilmelidir.

5. Yörede üretimin başlangıcından itibaren ürünün değerlendirilme aşamasına kadar modern teknolojiye yönelik kültürel ve teknik uygulamalar konusunda yetiştiricilere bilgi verilmelidir.

6. Üreticinin ürünü en iyi şekilde pazarlaması ve değerlendirmesi için olanak sağlanmalıdır. Ürünün değişik şekillerde değerlendirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

7. Yörenin değişik yerlerinde fidan ihtiyacını karşılamak amacıyla fidanlıkların kurulması teşvik edilmelidir.

8. Yörede filoksera zararlısı bulunmasa da şimdiden yöreye uygun Amerikan Asma Anaçları belirlenmelidir. Yeni tesislerin aşılı fidanlarla yapılması sağlanmalıdır.

9. Yörenin bağcılıkla ekonomik olarak değerlendirilebilecek alanları belirlenmelidir.

10. Yörede üzümlerden elde edilen muska, pestil, kömbe vb. geleneksel ürünleri hijyenik koşullarda gıda tüzüğüne uygun bir şekilde üreten küçük işletmelere teşvik verilmelidir. Markalaşma sağlanarak şıralık üzümlerin değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

İncelenen çeşitlerin Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü'ndeki "Milli Koleksiyon Bağı" na aktarılarak koruma altına alınması sağlanacaktır.

KAYNAKLAR

- Ağaoğlu, Y. S., Çelik, H., Çelik, M., Fidan, Y., Gülşen, Y., Günay, A., Halloran, N., Köksal, İ., Yanmaz, R., 1995. **Genel Bahçe Bitkileri**. AÜ, Ziraat Fakültesi, Eğitim Araştırma ve Geliştirme Vakfı Yayınları, Yayın No: 4, Ankara. 387.
- Ağaoğlu, Y. S., Söylemezoğlu, G., Marasalı, B., Çalışkan, M., Ergül, A., Türkben, C., 1998. Bazı yerli ve yabancı kökenli üzüm çeşitlerinin poliakrilamid jel elektroforez tekniği ile tane kökenli izoenzimlerden yararlanılarak ayrımları. **4. Bağcılık Sempozyumu Bildirileri**. 20–23 Ekim 1998, Yalova. 145–151.
- Ağaoğlu, Y. S., 1999. **Bilimsel ve Uygulamalı Bağcılık (Asma Biyolojisi)**. Kavaklıdere Eğitim Yayınları, Yayın No: 1, Ankara. 205.
- Ağaoğlu, Y. S., 2002. **Bilimsel ve Uygulamalı Bağcılık (Asma Fizyolojisi)**. Kavaklıdere Eğitim Yayınları, Yayın No: 5, Ankara. 445.
- Akın, A., 1995. **Konya İli Akören, Güney Sınır ve Hadim Yöresi Üzüm Çeşitlerinin Kısa Ampelografik Özellikleri İle Göz Verimliliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar** (yüksek lisans tezi). SÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Akkurt, M., 1997. **Meram (KONYA) İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar** (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aktepe, N., 1994. **Kalecik İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar** (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aliev, E. M., Ptakh, T. A., Kalyuzhnyl, A. F., 1987. New table grape cultivar for the region of Rostow. *Vitis*, **26** (1): 12–15.
- Altan, A., 1989. **Laboratuvar Tekniği Ders Kitabı**. ÇÜ, Ziraat Fak., Adana. 36.
- Altın, H., 1991. **Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Araştırma Bağında Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinde Ampelografik Özelliklerin ve Fenolojik Safhaların Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma** (yüksek lisans tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Anameriç, M., 1964. **Çanakkale ve Üzümleri**. Tar. Bak. Zir. İşl. Gen. Müd. Yayınları, İstanbul. 240.

- Anonim, 1983. *Descriptor for Grape*. IBPGR Secretariat, Roma.
- Anonim, 1989. Minimal descriptor list for grapevine varieties. *5th International Symposium on Grape Breeding*. Geilwerlerhof.
- Anonim, 1990. *Standart Üzüm Çeşitleri Kataloğu*. Tar. Orm. ve Köy İşl. Bak. Yayınları, Seri No: 15, Ankara. 91.
- Anonim, 1992. Üzümlerin olgunluğu ve ampelografik özelliklerine ait bazı veriler. *Bağcılık Araştırma Enstitüsü*, Tekirdağ.
- Anonim, 2001. *2.Edition of the OIV Descriptor List for Grape Varieties and Vitis Species*. Organisation Internationale de la Vigne et du Vin, Paris.
- Anonim, 2005. *Siirt Tarım Master Planı*. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Siirt Tarım İl Müdürlüğü, Aralık, 2005.
- Anonim, 2007. *Siirt İl Çevre Durum Raporu*. Çevre ve Orman Bakanlığı Siirt İl Çevre ve Orman Müdürlüğü.
- Anonim, 2009a. Siirt Meteoroloji İstasyonları Kayıtları. *İl Meteoroloji Müdürlüğü*, Siirt.
- Anonim, 2009b. <http://www.meteor.gov.tr>. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Ankara. Erişim tarihi: 10.08.2009.
- Anonim, 2010a. <http://www.fao.org/faostat>. Food and Agriculture Organization of United Nations, Erişim tarihi: 06. 07. 2010.
- Anonim, 2010b. <http://www.tuik.gov.tr>. Türkiye İstatistik Kurumu, Ankara. Erişim tarihi: 06.07.2010.
- Antonacci, D., Placco, L., 1993. Ampelographic description. Magliocco canino. *Cab Abstracts, 1995*.
- Asensio, M. L., Valdes, E., Cabello, F., 2002. Characterisation of some Spanish white grapevine cultivars by morphology and amino acid analysis. *Scientia Horticulturae, 93*: 289–299.
- Atak, A., Altındişli, A., Kahraman, K. A., 2009. Türkiye’de asmalarda morfolojik ve moleküler tanımlama çalışmaları. *VII. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu*. 5–9 Ekim 2009, Salihli, Manisa.
- Atlı, H. S., Arpacı, S., 1995. Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Kahramanmaraş illeri standart üzüm çeşitlerinin tespiti. *Türkiye 2. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi*. 3–6 Ekim 1995, Adana. Cilt II: 509–513.

- Barış, C., Gürnil, K., 1991. Üzüm çeşitlerinde (*Vitis vinifera*) çekirdeksizliğin kalıtımı. Tar. ve Köy İşl.Bak., Tar. Araş. Gen. Müd. Atatürk Bahçe Kültürleri Araş. Enst., Yalova, **Bahçe**, **20** (1-2): 87-100.
- Boz, Y., 1995. *Melezleme İle Elde Edilen Çekirdeksiz ve Sofralık Ümitvar Çeşit Adaylarının Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi ve Kışlık Gözlerin Buldukları Yere Göre Verimliliklerinin Saptanması* (doktora tezi). TÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.
- Cangi, R., 1999. Ordu’da yetiştirilen bazı üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma. **3. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi**. 14–17 Eylül 1999, Ankara. 1009–1012.
- Chapurin, F. K., 1972. Promising varieties of table grapes for the eastern zoone of Kuban. *Trudy po Prikladnoi Banike, Genetikei Seleksii*, **46** (3): 243-280.
- Cunha, J., Baleiras-Couto, M., Cuhna, J. P., Banza, J., Soveral, A., Carneiro, L. C., Erias-Dias, J. E., 2007. Characterization of Portuguese populations of *Vitis vinifera* L. ssp. *sylvestris* (Gmelin) Hegi. *Genet Resour Crop Evol*, **54**: 981–988.
- Çelik, H., Ağaoğlu, Y. S., 1986. Brief descriptions of indigeneous grapevine cultivars subjected to clonal selection in Turkey. **4. International Symposium on Clonal Selection of Grapevine**. 1–5 September 1986. Pully, Switzerland.
- Çelik, H., 1990. *Kastamonu İli Bağcılık Durumu ve Burada Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). 19 MÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Çelik, H., Ağaoğlu, Y.S., Fidan, Y., Marasallı, B., Söylemezoğlu, G., 1998. *Genel Bağcılık*. Sunfidan A.Ş. Mesleki Kitaplar Serisi: 1, Ankara. 253.
- Çelik, H., Karanis, C., 1998. Amasya’da yetiştirilen bazı üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma. **4. Bağcılık Sempozyumu Bildirileri**. 20–23 Ekim 1998, Yalova. 357–361.
- Çelik, H., Çelik, S., Kunter, B. M., Söylemezoğlu, G., Boz, Y., Özer, C., Atak, A., 2005. Bağcılıkta gelişme ve üretim hedefleri. **VI. Türkiye Ziraat Mühendisliği Teknik Kongresi**. 3–7 Ocak 2005, Ankara.
- Çelik, H., 2006. *Üzüm Çeşit Kataloğu*. Sunfidan A.Ş. Mesleki Kitaplar Serisi: 3, Ankara. 165.

- Çelik, H., Köse, B., Cangı, R., 2008. Determination of fox grape genotypes (*Vitis labrusca* L.) grown in Northeastern Anatolia. *Hort. Sci (PRAGUE)*, **35** (4): 162–170.
- Çelik, H., Odabaş, F., Köse, B., Cangı, R., 2009. Samsun’da yetiştirilmekte olan İzabella (*Vitis labrusca* L.) tiplerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesi. *VII. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu*. 5–9 Ekim 2009, Salihli, Manisa.
- Çelik, H., Kunter, B., Söylemezoğlu, G., Ergül, A., Çelik, H., Karataş, H., Özdemir, G., Atak, A., 2010. Bağcılığın geliştirilmesi yöntemleri ve üretim hedefleri. *Ziraat Mühendisliği VII. Teknik Kongresi*. 11–15 Ocak 2010, Ankara.
- Çoban, H., Küey, E., 2006. Manisa’da (Yuntdağı) yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesi üzerine araştırmalar. *Ege Üniv. Ziraat Fak. Dergisi*, **43** (2): 41–52.
- Demir, İ., 1987. *Ankara Şartlarında Yetiştirilen Yabancı Kökenli Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Diri, A., 1996. *Sungurlu Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dilli, Y., 1997. *Harran Ovası Koşullarında Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Nitelikleri İle Verim ve Kalite Unsurlarının Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma* (yüksek lisans tezi). HÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Dursun, A., 1994. *Delice İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ecevit, F. M., Kelen, M., 1999. Isparta (Atabey)’da yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Tr. J. of Agriculture and Forestry*, **23**: 511–518.
- Ergenoğlu, F., 1985. *Çukurova Koşullarında Yetişen Yabancı Kökenli Erkenci Üzüm Çeşitlerinin Adaptasyonu Üzerine Bir Araştırma*. TÜBİTAK Tarım ve Ormancılık Araştırma Grubu, Akdeniz Bahçe Bitkileri Araştırma Ünitesi, ÇÜ Zir. Fak. Bahçe Bit. Böl., Adana, Proje No: ABBAÜ-18, 30.

- Fidan, Y., Eriş, A., 1973. Bazı önemli sofralık ve şaraplık üzüm çeşitlerinde bir senelik dalların özellikleri üzerinde araştırmalar. *AÜ. Ziraat Fakültesi Yıllığı*, **22** (1–2): 369–392.
- Ersayar, F., 2010. *Van Merkez ve Edremit İlçelerinde Bağ Varlığının Tespiti ve Yetiştirilen Üzümlerin Tanımlanması* (yüksek lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Fidan, Y., Tamer, M. S., Eriş, A., 1972. Güdül ilçesi bağcılığı, geliştirme imkanları ve önemli üzüm çeşitlerinin ampelografik vasıfları üzerinde bir araştırma. *AÜ. Ziraat Fakültesi Yıllığı*, **21**(3–4): 495–524.
- Fidan, Y., Tamer, M. S., 1975. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Fermantasyon kürsüsü araştırma bağında yetiştirilen Anadolu Yapıncağı ve Emir üzüm çeşitlerinin morfolojik özelliklerinin saptanması üzerinde araştırmalar. *AÜ. Ziraat Fakültesi Yıllığı*, **25**(3).
- Fidan, Y., 1975. Karagevrek üzüm çeşidi için uygun dölleyicinin saptanması üzerinde bir araştırma. *AÜ. Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 575, Ankara. 48.
- Fidan, Y., 1976. Bağ-Bahçe Kürsüsü Araştırma Bağında yetiştirilen standart sofralık üzüm çeşitlerinin ampelografik vasıfları üzerinde araştırmalar. *AÜ, Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 590, Ankara. 85.
- Fidan, Y., 1985. *Özel Bağcılık*. AÜ, Ziraat Fakültesi, Yayın No: 930, Ankara. 401.
- Filippetti, I., Ramazzotti, S., Intriari, C., 2001. Morphological and genetic characterization of white grape cvs Spergola, Sauvignon and Semillon (*Vitis vinifera* L.). *Plant Genetics and Breeding*, **63**(12): 83-87.
- Galet, P., 1956-1964. *Cepages et Vignobles de France. Tome I-IV*, Imprimerie Paul Dehan, Montpellier.
- Galet, P., 1990. Vignes and Vineyard of France. Vol. 1. The American Vines. *Hort. Abst.*, **60**(5): 351.
- Gemalmaz, N., 1994. *Beypazarı ve Güdül İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gider, S., 1995. *Kalecik Karası Üzüm Çeşidinin Klon Seleksiyonuyla Elde Edilmiş Klonlarının Ankara Koşullarında Ampelografik Özelliklerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma* (doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Gonzalez, M. F., Martinez, J., Mena, A., 2007. Characterization of grapevine accessions known as Moravio (*Vitis vinifera* L.). *American Journal of Enology and Viticulture*, **58**(4): 544-547.
- Gökçay, E., 1985. Bitki gen kaynaklarının önemi, bağcılık alanında bu konuda yapılan çalışmalar ve çeşit standardizasyonu sorunu. *Türkiye I. bağcılık Sempozyumu Bildirileri*. Cilt III: 25–34. Tarım Orman ve Köy işleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü, Yayın No: 3, Ankara.
- Güler, B., 2007. *Pervari (Siirt) Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma* (yüksek lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Gürsöz, S., 1993. *GAP Alanına Giren Güneydoğu Anadolu Bölgesi Bağcılığı ve Özellikle Şanlıurfa İlinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Nitelikleri İle Verim ve Kalite Unsurlarının Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma* (doktora tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Gürsöz, S., Ergenoğlu, F., 1988. Adana şartlarında yetiştirilen 16 üzüm çeşidinin bazı fenolojik ve kimyasal değerleri üzerine bir araştırma. *Fen ve Müh. Bil. Dergisi*, **1**(2): 29–38.
- Haj-Amiri, A., Sanei-Sharatpanahi, M., 1996. Determination of local grape cultivars in Kermanshah (Sahneh). *Seed and Plant*, **12**(4): 24–41.
- İştar, A., 1959. Akdeniz Bölgesi ve bilhassa İçel bağcılığı ve bu bölgede yetiştirilen başlıca üzüm çeşitlerinin ampelografileri ile İçel ili bağcılığının geliştirilmesi imkanları üzerinde araştırmalar. *AÜ, Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 149, Ankara.
- İştar, A., 1968. Erzincan merkez ilçede yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografileri ile kuru madde asit analizleri üzerinde bir araştırma. *AÜ, Zir. Fak., Zirai Araş. Enst. Bülteni*, No: 30, Ankara.
- İştar, A., 1969. Emperor üzümü ile onun somatik bir mutanıtı olan Emperor'da çekirdeksizliğin sebepleri üzerinde mukayeseli bir araştırma. *AÜ, Zir. Fak., Zirai Araş. Enst. Bülteni*, No: 40, Erzurum.
- Kader, S., Ilgın, C., 2002a. Ege Bölgesinde yetiştirilen Çekirdeksiz çeşit ve tipleri ile Thompson Seedles çeşidinin ampelografik özellikleri, verim ve kalite unsurlarının karşılaştırılması. *V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu*. 5–9 Ekim 2002, Nevşehir. 103–111.

- Kader, S., Iğın, C., 2002b. İntroduksiyon yoluyla getirilen bazı sofralık üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri ile sofralık kalitelerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu*. 5–9 Ekim 2002, Nevşehir. 352–359.
- Kaplan, N., 1994. *Diyarbakır ve Mardin İllerinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma* (doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kara, Z., 1990. *Tokat Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar* (doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kara, Z., Beyoğlu, N., 1995. Konya ili Beyşehir yöresinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri üzerinde bir araştırma. *2. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi*. 3–6 Ekim 1995, Adana. Cilt 2: 519–523.
- Kelen, M., 1991. *Van İli Bağcılığı ve Burada Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri Üzerinde Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kılıç, M. F., 2009. *Gevaş (Van) Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma* (yüksek lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kısakürek, H., 1950. Güneydoğu Anadolu ve bilhassa Gaziantep bağcılığı ve bu bölgede yetişen başlıca üzüm çeşitlerinin morfolojik vasıfları ve iktisadi önemleri üzerinde araştırmalar. AÜ, *Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 21, Ankara.
- Kısakürek, H., 1956. İzmir ve Manisa bağlarında yetiştirilen önemli üzüm çeşitlerinde istihsal standardizasyonu ve standart çeşitlerin ampelografik vasıfları üzerinde araştırmalar. AÜ, *Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 88, Ankara.
- Küçükhascul, A., 1996. *Safranbolu Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Marasalı, B., 1986. *Ankara Koşullarında Yetiştirilen Bazı Yerli Standart Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Marasalı, B., 1992. *Çavuş Üzüm Çeşidinde Tohum Taslakları ve Embiryo Gelişimi İle Boş Çekirdeklilik Arasındaki İlişkiler Üzerinde Araştırmalar*. (doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Martinez, M. C., Perez, J. E., 2000. The forgotten vineyard of the Asturias Princedom (North of Spain) and ampelographic description of its grapevine cultivars (*Vitis vinifera* L.). *American Journal of Enology and Viticulture*, **51**(4): 370-378.
- Martı, C., Casanova, J., Montaner, C., Badia, D., 2006. Ampelometric study of mature leaves from two indigenous *Vitis* cultivars grown in Somontano de Barbastro. *Journal of Wine Research*, **17**(3): 185–194.
- Masi, E., Vignani, R., Di Giovannantonio, A., Mancuso, S., Boselli, M., 2001. Ampelographic and cultural characterization of the Casavecchia variety. *Adv. Hort. Sci.*, **15**(1-4): 47-55.
- Morton, L.T., 1979. *A Practical Ampelography* (Translated and Adapted From P. Galet). Cornell University Pres, Ithaca and London. 248.
- Odabaş, F., 1984. Iğdır ovası bağcılığı ve burada yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri üzerinde araştırmalar. *Doğa Bilim Dergisi*, **8**(1): 57–65.
- Odabaş, F., Köse, B., Çelik, H., 2002. Amasya ili Merzifon ilçesinde yetiştirilen bazı üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu*. 5–9 Ekim 2002, Nevşehir. 366–371.
- Oraman, M. N., 1937. Ankara vilayeti bağcılığı ve Ankara’da yetişen başlıca üzüm çeşitlerinin ampelografisi. *Yük. Zir. Enst. Yayınları*, No: 61, Ankara.
- Oraman, M. N., 1941a. Çavuş üzümünün vatanı, ampelografisi ve biyolojisi üzerinde bir araştırma. *Yük. Zir. Enst. Yayınları*, No: 114, Ankara.
- Oraman, M. N., 1941b. Orta Anadolu kurak mıntıkası bağcılığı. *Yük. Zir. Enst. Yayınları*, No: 21, Ankara.
- Oraman, M. N., 1959. *Ampelografi*. AÜ, Ziraat Fak., Yayın No: 154, Ankara. 128.
- Oraman, M. N., Ağaoğlu, Y.S., 1969. Türkiye bağcılığının bugünkü durumu, gelişme imkanları ve memleketimizde mevcut başlıca sofralık, kurutmalık ve şaraplık üzüm çeşitleri üzerinde bir araştırma. *AÜ, Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 348, Ankara.
- Oraman, M.N., 1970. *Bağcılık Tekniği I*. AÜ, Ziraat Fak., Yayın No: 415, Ankara. 283.

- Oraman, M. N., 1972. *Bağcılık Tekniği II*. AÜ, Ziraat Fak., Yayın No: 470, Ankara. 402.
- Ortiz, J. M., Martin, J. P., Borrego, J., Chavez, J., Rodriguez, I., Munoz, G., Cabello, F., 2004. Molecular and morphological characterization of a *Vitis* gene bank for the establishment of a base collection. *Genetic Resources and Crop Evolution*, **51**: 403–409.
- Özışık, S., 1991. Asma yetiştiriciliğinde etkili sıcaklık toplamının önemi ve bölgelere göre dağılımı (doktora semineri). *TÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü*, Tekirdağ.
- Özkaban, A., Özkaban, E.A., 1968. Müşküle, Razakı, Değirmendere Siyahı üzüm çeşitlerinin fenolojik ve ampelografik incelemesi. *Zir. İşl. Gen. Müd. Araş. Özetleri (1926–1982)*, **1**: 120–121.
- Pamir, T., 1956. Marmara Bölgesi ve bilhassa Kocaeli bağcılığı ve bu bölgede yetişen başlıca üzüm çeşitlerinin ampelografik vasıfları üzerinde araştırmalar. *AÜ, Ziraat Fakültesi Yayınları*, No: 96, Ankara.
- Pezo, I., Budic Leto, I., Kacic, S., Zdunic, G., Mirosevic, N., 2006. Medna bijela (*Vitis vinifera* L.) ampelografik properties. *Agriculturae Conspectus Scientificus*, **71**(3): 81–86.
- Regner, F., Eiras-Dias, J. E., Stadlbauer, A., Blahous, D., 1999. “Blauer Portugieser”, the dissemination of a grapevine. *Ciencia Tec. Vitiv.*, **14**(2): 37-44.
- Rusjan, D., Korosec-Koruza, Z., 2007. Morphometrical and biochemical characteristics of red grape varieties (*Vitis vinifera* L.) from collection vineyard. *Acta Agriculturae Slovenica*, **89**(1): 245–257.
- Sabır, A., 2008. *Bazı Üzüm Çeşit ve Anaçlarının Ampelografik ve Moleküler Karakterizasyonu* (doktora tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Samancı, H., Uslu, İ., 1993. Türkiye’de yetiştirilen Razakı çeşit ve tiplerinin ampelografik özellikleri üzerinde araştırmalar. *Yalova Bahçe Kült. ve Eğitim Merk. Dergisi*, **22**(1–2): 47–55.
- Santiago, J. L., Boso, S., Martinez, M. C., Pinto-Carnide, O., Ortiz, J. M., 2005. Ampelographic comparison of grape cultivars (*Vitis vinifera* L.) grown in Northwestern Spain and Northern Portugal. *American Journal of Enology and Viticulture*, **56**(3): 287–290.

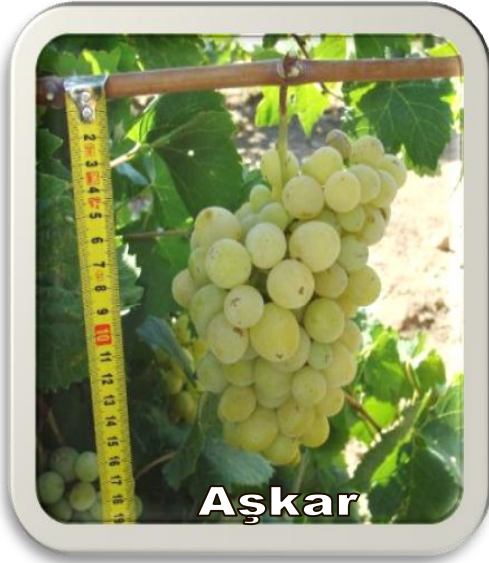
- Santiago, J. L., Boso, S., Gago, P., Alonso-Villaverde, V., Martinez, M. C., 2007. Molecular and ampelographic characterisation of *Vitis vinifera* L. “Albarino”, “Savagnin Blanc” and “Cano Blanco” shows that they are different cultivars. *Spanish Journal of Agricultural Research*, **5**(3): 333–340.
- Santiago, J. L., Boso, S., Gago, P., Alonso-Villaverde, V., Martinez, M. C., 2008. A contribution to maintenance of grapevine diversity: The rescue of Tinta Castanal (*Vitis vinifera* L.), a variety on the edge of extinction. *Scientia Horticulturae*, **116**: 199–204.
- Söylemezoğlu, G., Ağaoğlu, Y. S., Marasalı, B., Ergül, A., Çalışkan, M., Türkben, C., 1998. Üzüm çeşitlerinin yaprak kökenli Kateşol oksidaz (Co), Peroksidaz (Per) ve Esteraz (Est) izoenzimlerinden yararlanarak tanımlanmaları. **4. Bağcılık Sempozyumu Bildirileri**. 20–23 Ekim 1998, Yalova. 138–144.
- Tangolar, S., Eymirli, S., Özdemir, G., Bilir, H., Tangolar, S. G., 2002. Pozantı/Adana’da yetiştirilen bazı üzüm çeşitlerinin fenolojileri ile salkım ve tane özelliklerinin saptanması. **V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu**. 5–9 Ekim 2002, Nevşehir. 372–380.
- Toda, F. M., Sancha, J. C., 1997. Ampelographical characterization of white *Vitis vinifera* L. cultivars preserved in Rioja. *Bulletin de l’OIV*, **70**(799/800): 688–702.
- Türkkan, S., 1996. *İncesu (Kayseri) İlçesi Bağcılığının Bugünkü Durumu ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar* (yüksek lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uzun, H.İ., 1986. *Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri, Kateşol Oksidaz İzoenzim Bantlarından Teşhisleri ve Sıcaklık Topamları Üzerinde Araştırmalar* (doktora tezi). EÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Uzun, İ., 1987. Aydın Razakısı, Bornova Misketi, Gaydura, Siyah Razakı ve Ufak Kara çeşitlerinin ampelografik özellikleri üzerinde araştırmalar. *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, **24**(1): 113–124.
- Ünal, M.S., 2000. *Malatya ve Elazığ İlleri Bağcılığı İle Malatya İlinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar* (doktora tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Zdunic, G., Hancevic, K., Sladonja, B., Poljuha, D., Hartl-Musimov, D., Budic-Leto, I., Bucan, L., Pezo, I., 2008. Ampelographic characterization and sanitary status of

grapevine cultivar "Pre bijeli" (*Vitis vinifera* L.). *Agriculturae Conseptus Scientificus*, 73(2): 85-88.

EKLER

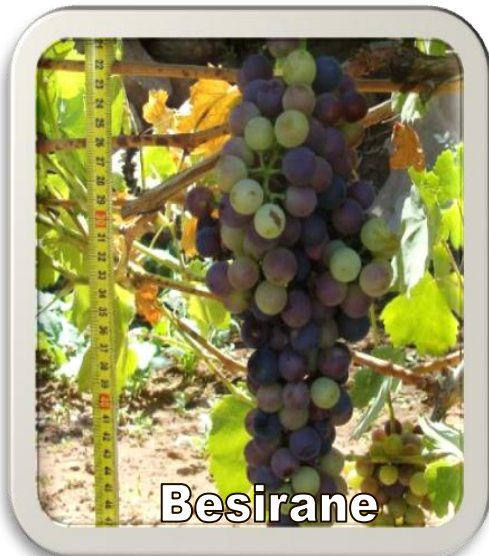
Ek 1. eşit katalogu

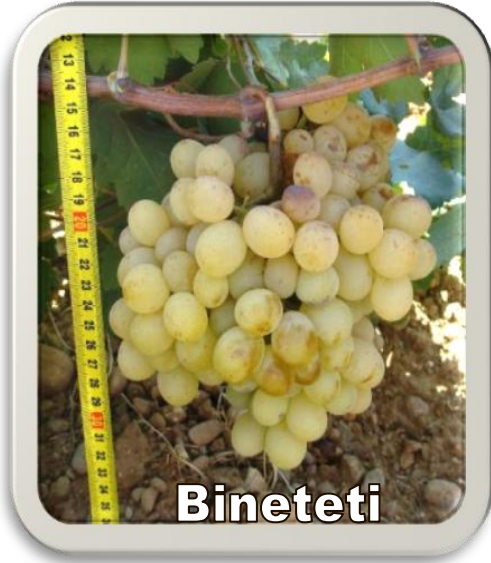
TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
şekil	Yuvarlak
Ağırlık	2.71 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	13.11 cm
Ağırlık	253.12 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

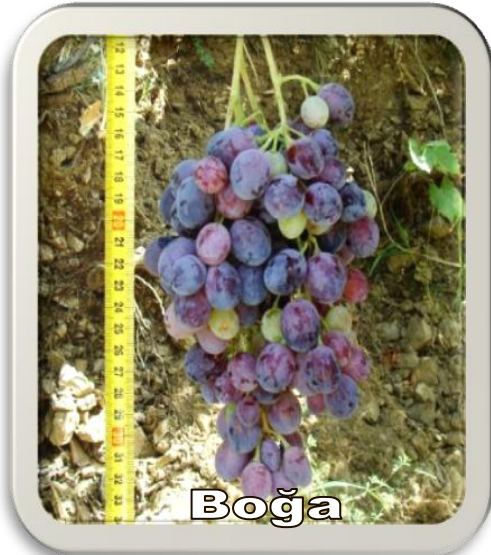
TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
şekil	Enli yumurta
Ağırlık	4.90 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	18.45 cm
Ağırlık	476.47 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

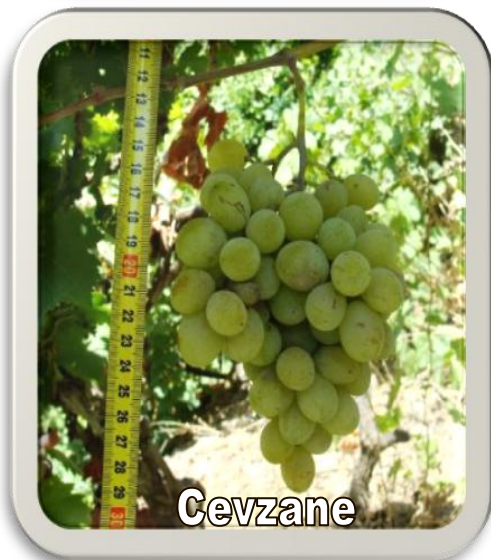
TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
şekil	Yuvarlak
Ağırlık	2.32 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	21.72 cm
Ağırlık	385.78 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	4.03 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	14.40 cm
Ağırlık	437.76 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Yumurta
Ağırlık	3.60 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.99 cm
Ağırlık	300.60 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	3.08 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	16.21 cm
Ağırlık	232.95 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

Çiçike Nator

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Orak
Ağırlık	4.86 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	19.90 cm
Ağırlık	332.82 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

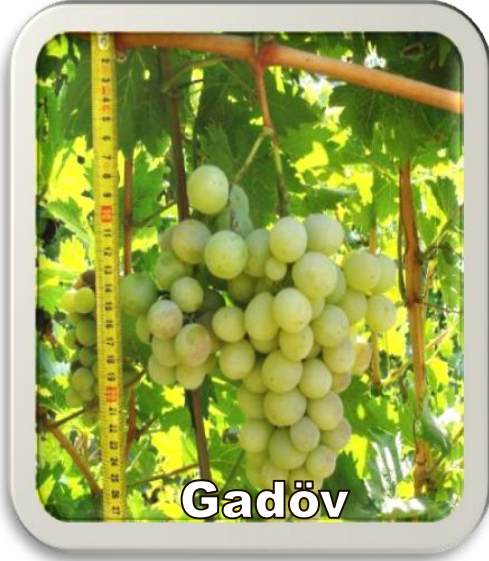
Düvrevi

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	5.14 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	27.73 cm
Ağırlık	356.15 g
Sıklık	Seyrek
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Emiri

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	4.14 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	15.50 cm
Ağırlık	324.92 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	5.74 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	16.83 cm
Ağırlık	517.13 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	4.42 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.20 cm
Ağırlık	312.70 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

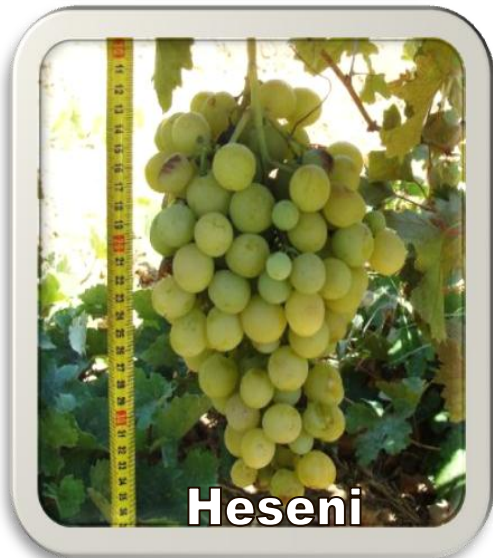
TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	3.61 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.18 cm
Ağırlık	305.44 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Hacı Mendi

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	5.46 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	18.21 cm
Ağırlık	294.99 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Orta
Budama	Uzun

Hergifi

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Kırmızı
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	3.15 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.85 cm
Ağırlık	312.80 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

Heseni

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	5.36 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	15.00 cm
Ağırlık	376.03 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	2.24 g
Çekirdek	Rudimenter
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	16.57 cm
Ağırlık	257.52 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Orta
Budama	Uzun

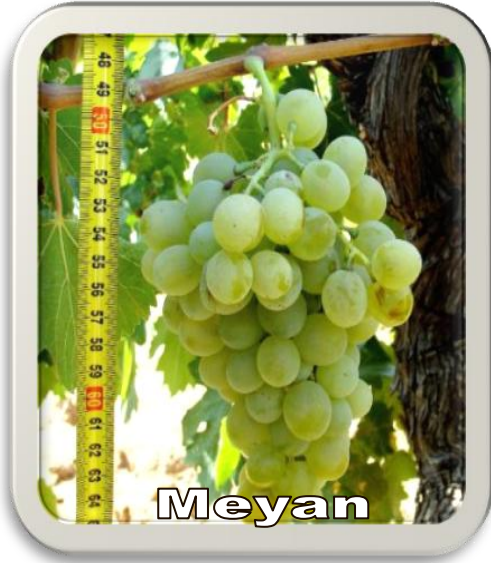

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Kısa oval
Ağırlık	3.82 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.60 cm
Ağırlık	357.57 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	2.24 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	11.10 cm
Ağırlık	205.19 g
Sıklık	Çok sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	2.81 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	12.58 cm
Ağırlık	196.59 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Kısa oval
Ağırlık	5.38 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.40 cm
Ağırlık	362.49 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

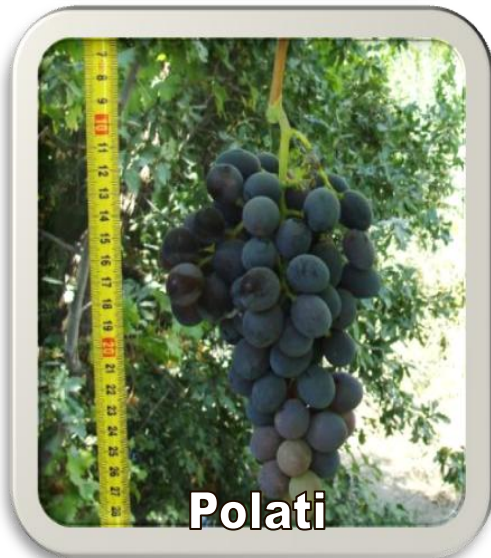
TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Kırmızı siyah
Şekil	Yumurta
Ağırlık	4.01 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	19.35 cm
Ağırlık	350.11 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	3.76 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	19.48 cm
Ağırlık	398.42 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	4.18 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	16.80 cm
Ağırlık	303.76 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

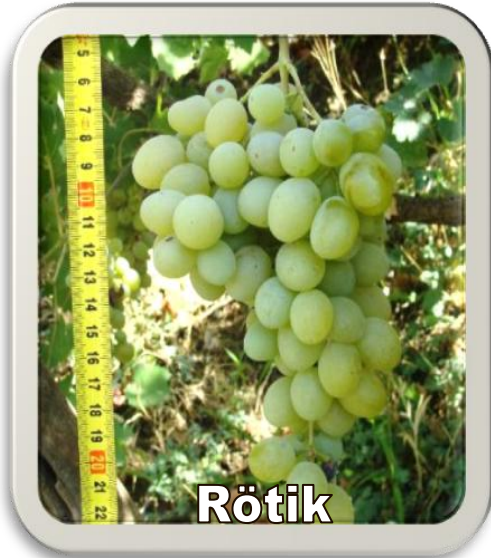

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Yumurta
Ağırlık	3.19 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	15.66 cm
Ağırlık	246.34 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

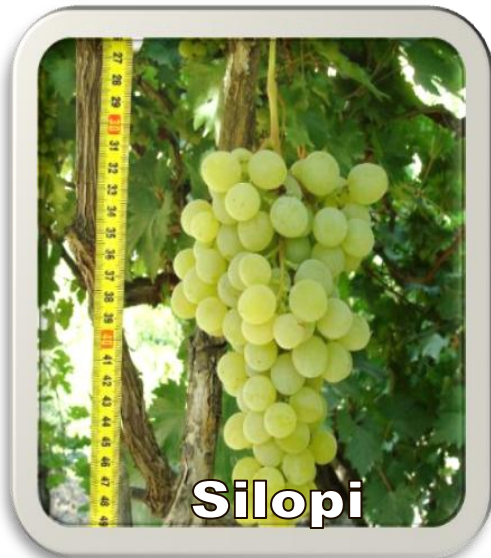
Reşalya

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	3.77 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	19.92 cm
Ağırlık	476.16 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Rötik

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	3.90 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	14.33 cm
Ağırlık	284.13 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

Silopi

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	3.26 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	15.46 cm
Ağırlık	323.13 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

Sinciri

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	2.60 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.82 cm
Ağırlık	267.60 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Sipiyo

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	2.24 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	19.85 cm
Ağırlık	295.72 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Siropimenda

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Kırmızı siyah
Şekil	Yumurta
Ağırlık	2.99 g
Çekirdek	Var
Tad	Az aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	16.98 cm
Ağırlık	329.52 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Yuvarlak
Ağırlık	3.04 g
Çekirdek	Var
Tad	Nötral
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	11.85 cm
Ağırlık	152.16 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Silindirik
Ağırlık	3.16 g
Çekirdek	Yok
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	20.59 cm
Ağırlık	265.00 g
Sıklık	Seyrek
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Orta
Budama	Uzun

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	5.26 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	18.87 cm
Ağırlık	359.98 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Kısa

Tayfi

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Yeşil sarı
Şekil	Yumurta
Ağırlık	4.10 g
Çekirdek	Var
Tad	Az tatlı
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	18.33 cm
Ağırlık	439.96 g
Sıklık	Orta
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

Veledzine

TANE ÖZELLİKLERİ	
Renk	Koyu kırmızımor
Şekil	Enli yumurta
Ağırlık	3.53 g
Çekirdek	Var
Tad	Aromatik
SALKIM ÖZELLİKLERİ	
Uzunluk	17.06 cm
Ağırlık	423.58 g
Sıklık	Sık
KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ	
Olgunlaşma	Geç
Budama	Uzun

ÖZGEÇMİŞ

1975 yılında Van'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Van'da tamamladı. 1993 yılında girdiği Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü'nden 1997 yılında mezun oldu. 1998 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Özalp Meslek Yüksekokulu Bahçe Tarımı Programında öğretim görevlisi olarak göreve başladı. 1999 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı'nda başladığı yüksek lisans öğrenimini 2001 yılında tamamladı. Halen öğretim görevlisi olarak görevine devam etmektedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.